

รายงานการประชุม
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ครั้งที่ ๓๖

วันพฤหัสบดีที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๐

สารบัญ

รายงานการประชุมสมานิติบัญญัติแห่งชาติ

ครั้งที่ ๓๖/๒๕๖๐

วันพฤหัสบดีที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๐

ณ ตึกรัฐสภา

หน้า

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม

รับทราบผลการดำเนินการของคณะรัฐมนตรีตามข้อเสนอแนะ
ของคณะกรรมการการศึกษาและการกีฬา เรื่อง ผลการพิจารณาศึกษา
พระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. ๒๕๕๐ และร่างพระราชบัญญัติ
สถานศึกษาเอกชน พ.ศ.

๑

เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุมซึ่งไม่ปรากฏในระเบียบวาระ

คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ โดยความเห็นชอบ
ของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ จำนวน ๓ ฉบับ

๑. คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๒๗/๒๕๖๐
เรื่อง การพัฒนาการศึกษาของประเทศด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
ลงวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๐

๓

๒. คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๒๘/๒๕๖๐
เรื่อง มาตรการเพิ่มประสิทธิภาพการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษ
ภาคตะวันออก ลงวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๐

๓

๓. คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๒๙/๒๕๖๐
เรื่อง การส่งเสริมการจัดการศึกษาโดยสถาบันอุดมศึกษาที่มีศักยภาพสูง
จากต่างประเทศ ลงวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๐

๓

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ครั้งที่ ๓๖

หน้า

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองรายงานการประชุม ไม่มี

๔

ระเบียบวาระที่ ๓ กระตุ้นถาม ไม่มี

๔

เรื่องด่วน

เรื่องด่วนที่ ๑ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย
ผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญเป็นผู้เสนอ
ผู้อภิปราย

๔

- นายมีชัย ฤชุพันธุ์ (ประธานคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ)

๖,๒๘,๓๘,๔๖

- นายกล้านรงค์ จันทิก

๙

- นายวัลลภ ตังคณานุรักษ์

๑๓,๓๑

- พลเรือเอก ธราธร ขจิตสุวรรณ

๑๔,๓๖

- นายสมชาย แสวงการ

๑๗,๓๑,๔๒,

๔๓,๔๖

- นายเจตน์ ศิรธรานนท์

๒๑

- พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม

๒๓

- พลเรือเอก ศักดิ์สิทธิ์ เชิดบุญเมือง

๒๕,๓๒

- นางสาวจินตนันท์ ขยาดำร ศุภมิตร

๓๕

- นายสุพจน์ ไข่มุกด์

(รองประธานคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง)

๔๒

สถานิติบัญญัติแห่งชาติ

ครั้งที่ ๓๖

หน้า

เรื่องด่วนที่ ๒ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย
พรรคการเมือง พ.ศ. คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาเสร็จแล้ว

๔๗

ผู้อภิปราย

- พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม (ประธานคณะกรรมาธิการวิสามัญ)

๔๘,๗๑,๗๘,
๘๔,๘๗,๙๖,
๙๘,๑๐๑,๑๑๑,
๑๑๘,๑๓๔,
๑๓๕,๑๓๖,
๑๔๒,๑๔๕,
๑๔๖,๑๕๙,
๑๖๒,๑๘๐,
๑๘๑,๑๙๑

- นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย

(รองประธานสถานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง)

๕๒,๑๗๕

- นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง (กรรมาธิการวิสามัญ)

๕๒,๕๓,๕๔,
๕๘,๗๙,๙๒,
๑๑๑,๑๒๘,
๑๔๐,๑๔๕
๑๖๑,๑๗๒
๑๗๖,๑๘๓,
๑๙๑

- พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร

๕๕

- นายวัลลภ ตังคณานุก์ (กรรมาธิการวิสามัญ)

๖๒,๖๔,๗๑

๘๒,๙๖,๑๘๔

- นายนิพนธ์ นราพิทักษ์กุล

๖๕,๘๖,๘๗

สถานิติบัญญัติแห่งชาติ

ครั้งที่ ๓๖

หน้า

- นายสมชาย แสวงการ	๖๖,๗๕,๘๕, ๘๗,๘๘,๑๘๐, ๑๘๒
- นายกิตติศักดิ์ รัตนวราหะ	๖๙,๑๓๒
- นางสาวคณนา วายุภาพ	๗๐
- นายวรพล โสคติยานุรักษ์	๙๑,๙๓,๙๗, ๙๙
- พลเอก มารุต ปิยะโชติสังข์ (รองประธานคณะกรรมการวิสามัญ คนที่สอง)	๙๑
- นายพรศักดิ์ เจียรณัย	๙๗
- ศาสตราจารย์อุดม รัฐอมฤต (กรรมาธิการวิสามัญ)	๑๓๐
- นายก้านรงค์ จันทิก	๑๗๔,๑๗๖
- นายพัชโรดม ลิ้มปิยะเยียร (กรรมาธิการวิสามัญ)	๑๗๕,๑๘๘

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว

รายงานการพิจารณา เรื่อง การศึกษาและเตรียมความพร้อม
กับการพัฒนาเทคโนโลยีการใช้ไฟฟ้าเป็นพลังงานในการขับเคลื่อน
ยานพาหนะของประเทศไทย คณะกรรมาธิการวิสามัญศึกษาและ
เตรียมความพร้อมกับการพัฒนาเทคโนโลยีการใช้ไฟฟ้าเป็นพลังงาน
ในการขับเคลื่อนยานพาหนะของประเทศไทยพิจารณาเสร็จแล้ว

๑๙๓

ผู้อภิปราย

- พลอากาศเอก อติศักดิ์ กลั่นเสนาะ (ประธานคณะกรรมการวิสามัญ)	๑๙๖,๒๑๗
- นายคุณานันท์ ทายาท (กรรมาธิการวิสามัญ)	๑๙๘

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ครั้งที่ ๓๖

หน้า

- นายสาธิต ชานูเชวณกุล (กรรมาธิการวิสามัญ)	๒๐๒
- พลเอก ศุภกร สงวนชาติศรีไกร (กรรมาธิการวิสามัญ)	๒๐๘
- นายสมชาย แสงวงการ	๒๑๒

ระเบียบวาระที่ ๕ เรื่องที่ค้างพิจารณา เลื่อนการพิจารณา

๑. เลื่อน รายงานผลการปฏิบัติงาน กสทช. ประจำปี ๒๕๕๙	๒๑๙
๒. เลื่อน รายงานการสร้างหลักประกันสุขภาพแห่งชาติประจำปี
งบประมาณ ๒๕๕๙	๒๑๙
๓. เลื่อน รายงานการพัฒนาระบบราชการไทย ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๘	๒๑๙

ระเบียบวาระที่ ๖ เรื่องที่เสนอใหม่ เลื่อนการพิจารณา

เลื่อน รายงานผลการพิจารณาของคณะกรรมการจริยธรรม
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ	๒๒๐
-

รายงานการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
ครั้งที่ ๓๖/๒๕๖๐
วันพฤหัสบดีที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๐
ณ ตึกรัฐสภา

5

เริ่มประชุมเวลา ๐๙.๕๕ นาฬิกา

จำนวนสมาชิกที่มาประชุมทั้งหมด ๒๓๗ คน

10

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ท่านสมาชิกครับ ขณะนี้มีท่านสมาชิก
มาประชุม จำนวน ๑๕๕ ท่านแล้ว ครบองค์ประชุม ผมขอเปิดประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
ครั้งที่ ๓๖/๒๕๖๐ วันพฤหัสบดีที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๐

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม

15

รับทราบผลการดำเนินการของคณะรัฐมนตรีตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ
การศึกษาและการกีฬา เรื่อง ผลการพิจารณาศึกษาพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. ๒๕๕๐
และร่างพระราชบัญญัติสถานศึกษาเอกชน พ.ศ.

20

25

30

- ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ด้วยคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๖๐ รับทราบรายงานผลการพิจารณาตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ
- 5 การศึกษาและการกีฬา เรื่อง ผลการพิจารณาศึกษาพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. ๒๕๕๐ และร่างพระราชบัญญัติสถานศึกษาเอกชน พ.ศ. ตามที่กระทรวงศึกษาธิการเสนอ
- รายละเอียดปรากฏตามเอกสารที่ได้จัดวางให้ท่านสมาชิกแล้ว
- (ที่ประชุมรับทราบ)

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ท่านสมาชิกครับ นอกจากนี้ยังมีเรื่อง
ที่จะแจ้งต่อที่ประชุมซึ่งไม่ปรากฏในระเบียบวาระ ดังนี้

5 ด้วยหัวหน้าคณะกรรมการความสงบแห่งชาติ โดยความเห็นชอบของ
คณะกรรมการความสงบแห่งชาติ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๖๕ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ประกอบกับมาตรา ๔๔ ของรัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ ได้ออกคำสั่งหัวหน้าคณะกรรมการ
ความสงบแห่งชาติ จำนวน ๓ ฉบับ ดังนี้

10 ๑. คำสั่งหัวหน้าคณะกรรมการความสงบแห่งชาติ ที่ ๒๗/๒๕๖๐ เรื่อง การพัฒนา
การศึกษาของประเทศด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ลงวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๐

๒. คำสั่งหัวหน้าคณะกรรมการความสงบแห่งชาติ ที่ ๒๘/๒๕๖๐ เรื่อง มาตรการ
เพิ่มประสิทธิภาพการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ลงวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๐

15 ๓. คำสั่งหัวหน้าคณะกรรมการความสงบแห่งชาติ ที่ ๒๙/๒๕๖๐ เรื่อง การส่งเสริม
การจัดการศึกษาโดยสถาบันอุดมศึกษาที่มีศักยภาพสูงจากต่างประเทศ ลงวันที่ ๒๖ พฤษภาคม
๒๕๖๐

20

25

30

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : รายละเอียดปรากฏตามเอกสารที่ได้จัดไว้ให้
สมาชิกทุกท่านแล้วนะครับ

5 ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองรายงานการประชุม ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๓ กระทุ้งถาม ไม่มี

เรื่องด่วน

เรื่องด่วนที่ ๑ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน

พ.ศ. คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญเป็นผู้เสนอ (เป็นเรื่องที่เลื่อนมาจากการประชุม

10 สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๓๕/๒๕๖๐ วันศุกร์ที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๖๐)

15

20

25

30

- ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ด้วยคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญได้เสนอร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. มายังสภานิติบัญญัติ
- 5 แห่งชาติ เพื่อพิจารณาตามมาตรา ๒๖๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ พร้อมเอกสารขอแก้ไขคำตกหล่นของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้มาด้วย

รายละเอียดปรากฏตามเอกสารที่ได้จัดไว้ให้สมาชิกทุกท่านแล้ว

- นอกจากนี้คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญได้นำเสนอรายงานการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง และรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการตรากฎหมายมาเพื่อ
- 10 ประกอบการพิจารณาในกระบวนการร่างกฎหมายตามมาตรา ๗๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ด้วยแล้ว

รายละเอียดปรากฏตามเอกสารที่ได้จัดไว้ให้สมาชิกทุกท่านแล้ว

- โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๖๗ วรรคสี่กำหนดว่า เมื่อได้รับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญจากคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญแล้ว
- 15 สภานิติบัญญัติแห่งชาติต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในเวลา ๖๐ วันนับแต่วันที่รับร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวแต่ละฉบับ ซึ่งสภาได้รับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้เมื่อวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๖๐ และจะครบกำหนด ๖๐ วัน ในวันพฤหัสบดีที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๖๐ นะครับ

- ในวันนี้มีคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญมาร่วมประชุมด้วยเพื่อชี้แจงประกอบการพิจารณา
- 20 การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ รายชื่อปรากฏตามเอกสารที่จัดไว้ให้ท่านแล้วนะครับ วันนี้มีรายชื่อกรรมการร่างรัฐธรรมนูญที่เข้าร่วมประชุมเพื่อชี้แจง ดังนี้

๑. นายมีชัย ฤชุพันธุ์	ประธานคณะกรรมการ
๒. นายสุพจน์ ไข่มุกด์	รองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. นายอภิชาต สุขัคคานนท์	รองประธานกรรมการ คนที่สอง
25 ๔. นายวรชิต สิงหเสนี	โฆษกกรรมการ
๕. นายอุดม รัฐอมฤต	โฆษกกรรมการ
๖. นายอมร วาณิชวิวัฒน์	กรรมการ
๗. นายชาติชาย ฌ เชียงใหม่	กรรมการ

	๘. นางกิริธนา สุมาวงศ์	กรรมการ
	๙. นางจุรี วิจิตรวาทการ	กรรมการ
5	๑๐. นายเจียรชัย ณ นคร	กรรมการ
	๑๑. นายประพันธ์ นัยโกวิท	กรรมการ
	๑๒. นายภัทร คำพิทักษ์	กรรมการ
	๑๓. พลตรี วีระ โรจน์นาศ	กรรมการ
	๑๔. พลเอก อภิรัฐพร เจริญพานิช	กรรมการ
10	๑๕. นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง	เลขานุการกรรมการ คนที่สอง

เพื่อประโยชน์แก่การพิจารณา ผมอนุญาตนะครับ ขอเรียนเชิญท่านประธาน คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญและคณะผู้ชี้แจงเข้าประจำที่ แล้วเมื่อท่านประธานคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญพร้อมแล้วก็ขอเชิญแถลงหลักการและเหตุผลนะครับ

(คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญเข้าประจำที่)

- 15 ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ท่านสมาชิกครับ สำหรับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาศึกษาและเตรียมความพร้อมล่วงหน้าก่อนที่คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญจะได้เสนอร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ซึ่งบัดนี้คณะกรรมการได้เสนอรายงานการพิจารณาศึกษา ความเห็นและข้อสังเกตต่อร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้มาเพื่อประกอบการพิจารณาด้วยแล้ว

รายละเอียดปรากฏตามเอกสารที่จัดวางให้ท่านสมาชิกแล้วนะครับ กราบเรียนเชิญท่านประธานคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญครับ

นายมีชัย ฤชุพันธุ์ (ประธานคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ) : กราบเรียนท่านประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติ ผม นายมีชัย ฤชุพันธุ์

- 25 ประธานคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ขออนุญาตเสนอร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ซึ่งเป็นฉบับที่ ๔ ในชุด ๑๐ ฉบับที่คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญจะต้องรับผิดชอบร่างให้แล้วเสร็จภายใน ๒๔๐ วัน โดยมีหลักการและเหตุผลดังต่อไปนี้

“บันทึกหลักการและเหตุผล

ประกอบร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน

5

พ.ศ.

หลักการ

10

ให้มีกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน

เหตุผล

- โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๓๐ (๕) และมาตรา ๒๖๗
- 15 บัญญัติให้มีการตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน เพื่อกำหนด
การได้มา หน้าที่และอำนาจ ตลอดจนการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดิน เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูล
ความเห็น และเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องที่จะใช้ประกอบการพิจารณาและดำเนินการตามหน้าที่
และอำนาจของผู้ตรวจการแผ่นดิน ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุตามเป้าหมาย โดยการ
ดำเนินการดังกล่าวมีความจำเป็นต้องมีการกระทบหรือจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคล
- 20 บางประการ และเป็นไปเท่าที่จำเป็นต่อการปฏิบัติหน้าที่ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญนี้”

- ขอประทานอนุญาตเรียนเพิ่มเติมว่าร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้
- ผู้ร่างคือคณะผู้ตรวจการแผ่นดินนะครับ คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญได้แก้ไขในสาระสำคัญเพียง
- 25 ๒ – ๓ ประการ

- ประการที่ ๑ ก็คือพยายามที่จะเปลี่ยนบทบาทของผู้ตรวจการแผ่นดิน จากการ
- ที่เคยเป็นผู้ตรวจจับแล้วก็รายงานความผิด ซึ่งลักษณะของผู้ตรวจการแผ่นดินทั่วโลกจะใช้วิธี
- ลักษณะการปรึกษาหารือ เป็นลักษณะกลายามิตรช่วยเหลือซึ่งกันและกันเพื่อให้เจ้าหน้าที่ของรัฐ
- ปฏิบัติให้ถูกต้อง ทั้งในแง่ของตัวบทกฎหมายและในแง่ของความเที่ยงธรรม ความไม่เหลื่อมล้ำ
- 30 ซึ่งเป็นบุคคลซึ่งจะคอยดูแลเพื่อที่จะช่วยเหลือเจ้าหน้าที่มากกว่าที่จะเป็นการจับผิดนะครับ

- ประการที่ ๒ ก็คือในการเสนอแนะของผู้ตรวจการแผ่นดินที่ผ่านมา
เมื่อเสนอแนะแล้วเจ้าหน้าที่ก็มักจะไม่ทำอะไร ซึ่งทำให้การแก้ไขปัญหาที่กระทบต่อความสุขสงบ
5 ของราษฎรนั้นไม่สามารถเดินหน้าไปได้ แต่การที่จะให้อำนาจของผู้ตรวจการแผ่นดินเบ็ดเสร็จ
เด็ดขาดก็จะเป็นการกระทบกระเทือนต่อการทำงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งอาจจะมีอุปสรรค
หรือมีปัญหาเฉพาะตัว เฉพาะหน่วยงานอยู่ เพราะฉะนั้นเราก็พยายามหาทางปรองดองในทาง
สายกลางที่ว่า ในกรณีที่ผู้ตรวจการแผ่นดินพบว่าการกระทำที่ไม่เป็นไปตามตัวบทกฎหมาย
หรือตัวบทกฎหมายนั้นเป็นอุปสรรคขัดข้อง หรือทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำหรือไม่เป็นธรรม
10 ให้ดำเนินการปรึกษาหารือกับหน่วยงานเสียก่อน แล้วเมื่อตกลงกันได้อย่างไรแล้วจึงค่อยแนะนำ
ให้เขาปฏิบัติ ตรงนี้ครับ เมื่อได้ปรึกษาหารือกันแล้ว ถ้าแนะนำแล้วเพิกเฉยไม่ปฏิบัติก็จะมีบทลงโทษ
ที่จะทำให้เกิดการบังคับการตามคำแนะนำนั้น เพราะถือว่าได้มีการปรึกษาหารือกันมาก่อนแล้ว
นะครับ

- ประการที่ ๓ ก็คือพยายามให้หลีกเลี่ยงการตั้งคณะบุคคลไปทำงานแทนผู้ตรวจการ
15 แผ่นดินให้เหลือน้อยที่สุด เพราะว่าตัวผู้ตรวจการแผ่นดินนั้นเราได้สรรหามาด้วยวิธีการที่ค่อนข้าง
จะเข้มงวดและได้คนซึ่งน่าจะเป็นผู้ใหญ่พอสมควร เป็นคนที่ไว้วางใจได้ แล้วถ้าไปมอบให้
อนุกรรมการซึ่งไม่รู้มาจากไหนไปทำงานแทนก็จะก่อให้เกิดปัญหาไม่มีที่สิ้นสุด เพราะฉะนั้นก็จะ
ให้พยายามหลีกเลี่ยงการตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะกรรมการไปทำงานแทน ให้ทำด้วยตัวเอง
แต่ก็ไม่ได้ตัดสิทธิถึงขนาดจะห้ามโดยเด็ดขาด ถ้าจำเป็นโดยไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ก็ให้ตั้งได้ ก็มีเรื่อง
20 ๓ ประการนี้เท่านั้นที่ทางคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญได้เปลี่ยนแปลงไปในสาระสำคัญของ
ร่างที่มาจากผู้ตรวจการแผ่นดิน ขอบพระคุณครับ

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ลำดับถัดไปขอเชิญท่านสมาชิกที่จะอภิปราย
กรุณาแสดงตนเพื่อเข้าชื่อไว้นะครับ มีท่านกล้านรงค์ จันทิก ท่านวัลลภ ตังคณานุรักษ์

- 5 พลเรือเอก ธราธร ขจิตสุวรรณ มีท่านสมชาย แสวงการ มีนายแพทย์เจตน ศิริธรรานนท์
มีอีกหรือไม่ครับ รวมทั้ง ๕ ท่านตอนนี้ เชิญท่านกล้านรงค์ จันทิก ก่อน ๘ นาทีนะครับ

นายก้านรงค์ จันทิก : กราบเรียนท่านประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
กระผม นายก้านรงค์ จันทิก สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ กระผมมีประเด็นอยู่ ๒ ประเด็น
ที่จะกราบเรียนท่านประธาน

- 10 ในประเด็นที่ ๑ นั้น กระผมไม่เห็นด้วยกับมาตราบางมาตราที่ได้กำหนดไว้
ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้

ส่วนประเด็นที่ ๒ เป็นประเด็นที่ผมอยากจะฝากให้คณะกรรมการพิจารณา
ร่างฉบับนี้ได้พิจารณาว่า มาตราบางมาตรานั้นจะขัดหรือแย้งกับรัฐธรรมนูญหรือไม่

- 15 ในประเด็นแรกที่กระผมไม่เห็นด้วยก็คือ ในมาตรา ๕๖ ในบทเฉพาะกาล
ที่ท่านกำหนดให้ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดิน ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ใน
วันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ บรรดาที่มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะ
ต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญยังคงอยู่ต่อไปจนกว่าจะครบวาระ ก็หมายความว่า คนที่มีคุณสมบัติตาม
รัฐธรรมนูญใหม่นี้อยู่ได้ ถ้าไม่มีคุณสมบัติก็ต้องพ้นไป ท่านประธานครับ ประเด็นนี้เป็นประเด็น
ที่อยากจะกราบเรียนว่า ผมได้ย่อนดูคุณสมบัติของผู้ตรวจการแผ่นดินตั้งแต่รัฐธรรมนูญ
20 แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ พุทธศักราช ๒๕๕๐ และพุทธศักราช ๒๕๖๐
ฉบับพุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๑๙๖ วรรคหนึ่ง ได้กำหนดคุณสมบัติไว้ว่าผู้ตรวจการแผ่นดิน
มีจำนวนไม่เกิน ๓ คน คุณสมบัติก็คือเลือกจากผู้ที่เป็นผู้ที่ยอมรับ เป็นผู้ซึ่งเป็นที่ยอมรับนับถือ
ของประชาชน มีความรอบรู้ มีประสบการณ์ในการบริหารราชการแผ่นดินวิสาหกิจ หรือกิจกรรม
อันเป็นประโยชน์ร่วมของสาธารณะ และมีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์ ก็มีคุณสมบัติ
25 เพียงแค่นี้ ไม่ได้กำหนดว่าจะต้องดำรงตำแหน่งอะไร อย่างไร ในพุทธศักราช ๒๕๕๐ ได้กำหนด
ไว้ในมาตรา ๒๔๒ วรรคหนึ่ง ว่าผู้ตรวจการแผ่นดินมีจำนวน ๓ คน แต่งตั้งจากผู้ซึ่งเป็นที่ยอมรับ
นับถือของประชาชน มีความรอบรู้ มีประสบการณ์ในการบริหารราชการแผ่นดินวิสาหกิจหรือ
กิจกรรมอันเป็นประโยชน์ร่วมกันของสาธารณะและมีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์ก็สอดคล้อง

- กับรัฐธรรมนูญ พุทธศักราช ๒๕๔๐ พอมารัฐธรรมนูญ พุทธศักราช ๒๕๖๐ ท่านได้กรุณาที่จะ
- บัญญัติเอาไว้ว่าคุณสมบัตินั้นสูงมากครับ ว่าผู้ตรวจการแผ่นดินนั้นจะต้องเป็นผู้ที่มีความซื่อสัตย์
- 5 สุจริตเป็นที่ประจักษ์ มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์เกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดิน
- ไม่ต่ำกว่าอธิบดี หรือหัวหน้าส่วนราชการที่เทียบเท่า หรือหัวหน้าหน่วยงานของรัฐที่เทียบเท่าได้
- ไม่ต่ำกว่ากรมตามที่คณะกรรมการสรรหาประกาศกำหนด โดยต้องดำรงตำแหน่งดังกล่าวเป็นเวลา
- ไม่น้อยกว่า ๕ ปี จำนวน ๒ คน และอีก ๑ คนนั้นจะต้องเป็นผู้มีประสบการณ์ในการดำเนินกิจกรรม
- อันเป็นสาธารณะมาแล้วไม่น้อยกว่า ๒๐ ปี ท่านประธานครับ ถ้าเราดูคุณสมบัติตรงนี้ว่าคุณสมบัติ
- 10 ที่สูงมาก ผมก็มาดูผู้ตรวจการแผ่นดิน ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในปัจจุบันเท่าที่ผมทราบมีอยู่ ๒ ท่าน
- แล้วก็เพิ่งผ่านการเห็นชอบจากสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ท่านที่ ๑ ท่านมีศเป็นพลเอก ท่านมี
- ตำแหน่งเป็นรองปลัดกระทรวงกลาโหม ซึ่งตำแหน่งรองปลัดกระทรวงกลาโหมนั้น ต้องกราบเรียน
- ท่านประธานว่าจากการซักถามผู้แทนของกรรมการร่างรัฐธรรมนูญที่ได้มาชี้แจงต่อกรรมาธิการ
- วิสามัญกิจการสภานิติบัญญัติแห่งชาติก็ดี หรือกรรมาธิการสามัญพิจารณาศึกษา เสนอแนะ
- 15 และรวบรวมความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาจัดทำร่างรัฐธรรมนูญก็ได้นั้นท่านบอกว่าคำว่า
- “ไม่ต่ำกว่าอธิบดี” นั้นจะต้องดำรงตำแหน่งหัวหน้าส่วนราชการสูงสุดในตำแหน่งอธิบดีหรือ
- เทียบเท่า คำว่า “หัวหน้าส่วนราชการอย่างอื่น” นั้นก็หมายความว่าเรียกชื่ออย่างอื่นอย่างเช่น
- เลขาธิการ ก.พ. เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาหรือผู้อำนวยการสำนักข่าวกรองแห่งชาติ
- แต่รองปลัดกระทรวงนั้นท่านไม่ได้มีอำนาจ อำนาจอยู่ที่ตัวปลัดกระทรวง เพราะฉะนั้นตรงนี้ก็จะขัด
- 20 กับคุณสมบัติตามรัฐธรรมนูญ
- ประการที่ ๒ ครับ สำหรับท่าน ๒ ท่านดำรงตำแหน่งเป็นตุลาการ ถึงแม้ว่า
- ท่านจะมีตำแหน่งเป็นอธิบดีศาลอาญา ถึงแม้ว่าจะมีตำแหน่งเป็นประธานศาลอุทธรณ์ภาค ๙
- และภาค ๓ ถึงแม้ว่าจะดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาหัวหน้าคณะศาลฎีกา และผู้พิพากษาอาวุโส
- ในศาลฎีกา แต่กระผมก็เห็นว่าน่าจะไม่ใช่องค์ประกอบตามรัฐธรรมนูญฉบับนี้ เพราะเหตุว่า
- 25 รัฐธรรมนูญฉบับนี้นั้นได้กำหนดคุณสมบัติของผู้ตรวจการแผ่นดินเป็นคุณสมบัติเฉพาะอธิบดี
- เป็นคุณสมบัติที่กำหนดไว้เป็นหัวหน้าส่วนราชการ ไม่ได้กำหนดคุณสมบัติเกี่ยวกับเรื่องผู้พิพากษา
- ถ้าท่านประสงค์จะให้ผู้พิพากษาก็จะต้องกำหนดคุณสมบัติไว้เหมือนอย่างเช่น คุณสมบัติของ
- คณะกรรมการ ป.ป.ช. ซึ่งได้กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๓๒ วรรคสอง (๑) กำหนดไว้ว่า
- รับราชการหรือเคยรับราชการในตำแหน่งไม่ต่ำกว่าอธิบดีผู้พิพากษา อธิบดีศาลปกครองชั้นต้น

- ตุลาการพระธรรมนูญ หัวหน้าศาลทหารกลาง หรืออธิบดีอัยการมาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปี ฉะนั้น ผู้พิพากษาถ้าหากว่าประสงค์จะให้ดำรงตำแหน่งผู้ตรวจการแผ่นดินก็จะต้องกำหนดไว้ใน
- 5 รัฐธรรมนูญ ในเมื่อรัฐธรรมนูญได้กำหนดคุณสมบัติขององค์กรต่าง ๆ แตกต่างกัน กระทบก็มี ความเห็นว่าท่านผู้พิพากษาท่านนี้นั้นน่าจะมีคุณสมบัติไม่ครบถ้วน และไม่สามารถจะดำรง ตำแหน่งได้ ถ้าเขียนไว้อย่างนี้ ท่านประธานครับ สรุปแล้วตรงนี้เราพูดคำว่า เซ็ต ซีโร่ (set zero) ก็คงจะพูดได้ กระทบเห็นว่าไม่เป็นธรรม เพราะว่าองค์กรผู้ตรวจการแผ่นดินนั้น อำนาจหน้าที่ ลดน้อยลง เดิมที่มีอำนาจหน้าที่ในเรื่องของบทบาท ในเรื่องของการจับผิด มีอำนาจหน้าที่ในการ
- 10 พิจารณาเกี่ยวกับเรื่องจริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ถ้าผิดจริยธรรมอย่างร้ายแรง ผู้ตรวจการแผ่นดินวินิจฉัยแล้วส่งให้ ป.ป.ช. ถอดถอน แต่รัฐธรรมนูญฉบับนี้ไม่มี เป็นลักษณะ ของการปรีกษาหรือเป็นลักษณะของการช่วยเหลือ ฉะนั้นการที่เซ็ต ซีโร่ นั้นกระทบมีความเห็นว่า ไม่เป็นธรรม กระทบจึงต้องกราบเรียนท่านประธานว่ากระทบยืนยันจุดยืนของผมว่า ตั้งแต่สมัยที่ ผมแปรญัตติเกี่ยวกับคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าโดยเฉพาะกาลนั้นไม่ควรที่จะไปกำหนดลงโทษ
- 15 บุคคลที่เขาดำรงตำแหน่งอยู่ กระทบขออนุญาตท่านประธานครับ ขอเสริมที่ท่านไม่ควรจะไปกำหนด ลงโทษให้มีผลย้อนหลังกับเขา เพราะไม่เป็นธรรมครับ เพราะฉะนั้นผมจะมีจุดยืนอย่างนี้อยู่ใน กฎหมายทุกฉบับ โดยไม่ได้คำนึงถึงว่าจะเป็นองค์กรใด ไม่ได้คำนึงถึงตัวบุคคลใด ๆ ทั้งสิ้น เพราะฉะนั้นก็กราบเรียนท่านประธานว่าก็คงจะต้องขอแปรญัตติและขอสงวนไว้
- ประเด็นที่ ๒ เป็นประเด็นสำคัญที่อยากจะฝากคณะกรรมการพิจารณา
- 20 ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ว่าขัดกับรัฐธรรมนูญหรือไม่ -----

ในมาตรา ๕๗ ครับ ซึ่งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ถ้าเราเป็นตามมาตรา ๕๖ มาตรา ๕๗ ก็จะตามมาทันที ในมาตรา ๕๗ วรรคสาม ท่านเขียนไว้ว่า “ภายในสิบห้าวันนับแต่วันพ้นจากระยะเวลา

- 5 ตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการสรรหาพิจารณาและวินิจฉัยว่าประธานผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญนี้หรือไม่”

วรรคสี่ท่านเขียนว่า “ในกรณีที่คณะกรรมการสรรหามีคำวินิจฉัยว่า

ประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน หรือผู้ตรวจการแผ่นดินผู้ใดขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้าม

- 10 ตามรัฐธรรมนูญ ให้ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินหรือผู้ตรวจการแผ่นดินผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งตั้งแต่วันถัดจากวันที่คณะกรรมการสรรหามีคำวินิจฉัย” ท่านประธานครับ ผมมีประเด็นที่จะต้องฝากคณะกรรมการธิการไปพิจารณาว่าตรงนี้จะขัดกับรัฐธรรมนูญหรือไม่ เพราะเหตุว่าในบทเฉพาะกาลพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ให้อำนาจคณะกรรมการสรรหาที่จะวินิจฉัยคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของบุคคลที่ดำรงตำแหน่งอยู่แล้วว่าขาดคุณสมบัติหรือไม่เพียงใด

- 15 ท่านประธานครับ ถ้าหากว่าเราพิจารณาถึงอำนาจของคณะกรรมการสรรหาก็คงจะต้องย้อนกลับไปดูรัฐธรรมนูญว่าในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๗ มาตรา ๒๑๗ ได้เขียนไว้ในหมวด ๑๒ ขององค์กรอิสระว่า ในกรณีที่มีความจำเป็นจะต้องสรรหาผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ นอกจากคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสรรหาตามมาตรา ๒๐๓ ที่จะดำเนินการสรรหาและให้นำความในมาตรา ๒๐๓
- 20 มาตรา ๒๐๔ มาตรา ๒๐๕ และมาตรา ๒๐๖ มาใช้บังคับกับการสรรหาโดยอนุโลม เพราะฉะนั้นการพิจารณาเรื่องการสรรหานี้ก็คงจะต้องพิจารณาตามรัฐธรรมนูญฉบับนี้ ในมาตรา ๒๐๔ มาตรา ๒๐๕ มาตรา ๒๐๖ นั้น กระผมคิดว่าคงจะไม่เกี่ยวกับประเด็น เพราะประเด็นตามมาตรา ๒๐๔ มาตรา ๒๐๕ มาตรา ๒๐๖ มาตรา ๒๐๔ นั้นเป็นเรื่องว่าเมื่อได้รับการคัดเลือกสรรหาแล้วก็ต้องขอความเห็นชอบจากวุฒิสภา วุฒิสภาต้องมีมติเกินกึ่งหนึ่งของจำนวน
- 25 สมาชิกทั้งหมดที่มีอยู่ มาตรา ๒๐๕ เป็นเรื่องของการแสดงหลักฐานการแสดงออกจากตำแหน่ง ส่วนมาตรา ๒๐๖ เป็นเรื่องของการเลือกประธาน แต่ท่านประธานครับ ประเด็นสำคัญจะอยู่ที่มาตรา ๒๐๓ ซึ่งมาตรา ๒๐๓ กำหนดถึงการสรรหานี้ท่านได้เขียนเอาไว้ในวรรคสี่และวรรคห้าของมาตรา ๒๐๓ วรรคสี่เป็นเรื่องที่ในรัฐธรรมนูญให้อำนาจพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

เขียนได้เกี่ยวกับการสรรหาแต่เขียนได้เฉพาะหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่บัญญัติไว้เท่านั้นเอง แต่เรื่องอำนาจหน้าที่ในการวินิจฉัยคุณสมบัติไปเขียนไว้ในวรรคห้า

- 5 วรรคห้าเขียนว่า “ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้สมัครของผู้ได้รับการคัดเลือก หรือได้รับการสรรหาให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสรรหาเป็นผู้วินิจฉัย และคำวินิจฉัยของคณะกรรมการสรรหาเป็นที่สุด” ท่านประธานครับ มาตรา ๒๐๓ วรรคห้านี้ให้อำนาจคณะกรรมการสรรหาเฉพาะพิจารณาคุณสมบัติของผู้สมัครของผู้ที่ได้รับการคัดเลือก และผู้ได้รับการสรรหาเท่านั้น ไม่ได้ให้อำนาจของคณะกรรมการสรรหาไปพิจารณาสรรหาบุคคล
- 10 ที่ได้รับการโปรดเกล้าฯ ให้ดำรงตำแหน่งอยู่แล้ว เพราะฉะนั้นตรงนี้กระผมจึงอยากจะฝาก คือไม่ได้โต้แย้งท่านกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ หรือท่านผู้เสนอร่าง แต่อยากจะฝากให้ คณะกรรมาธิการที่จะพิจารณากฎหมายฉบับนี้ได้โปรดกรุณาพิจารณาว่าถ้ายืนตามมาตรา ๕๖ แล้วเอามาตรา ๕๗ มาใช้นั้นจะขัดกับรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๐๓ หรือไม่เพราะเหตุว่าในกฎหมาย ประกอบรัฐธรรมนูญมาตรา ๕๗ นั้น ท่านได้ขยายอำนาจของคณะกรรมการสรรหาไปพิจารณา
- 15 บุคคลที่ได้รับโปรดเกล้าฯ ให้ดำรงตำแหน่งอยู่แล้ว ไม่ใช่ผู้สมัคร ผู้ได้รับการคัดเลือก หรือผู้ได้รับการสรรหา ขอบคุณครับ

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ถัดไปท่านวัลลภ ตั้งคณานุรักษ์ แล้วก็ ตามด้วยท่านพลเรือเอก ธราธร ขจิตสุวรณ ท่านวัลลภ ตั้งคณานุรักษ์ เชิญครับ

- นายวัลลภ ตั้งคณานุรักษ์ : ท่านประธานที่เคารพ กระผม วัลลภ
- 20 ตั้งคณานุรักษ์ สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ โดยหลักการแล้วกฎหมายฉบับนี้กระผมรับได้นะครับ เพียงแต่ว่าผมมีรายละเอียดขออนุญาตสอบถามใน ๒ มาตราด้วยกัน

- มาตราแรกเป็นมาตรา ๓๓ ความจริงมาตรา ๓๓ ท่านอาจารย์มิชัย ฤชุพันธุ์ ก็ได้อธิบายว่าเป็นเรื่องสำคัญถึงได้มีการเปลี่ยนแปลงไปจากหลักการเดิม เปลี่ยนแปลงรายละเอียด ไปจากเดิมของกฎหมายในปี ๒๕๕๒ คือในมาตรา ๓๓ ภายใต้อำนาจมาตรา ๓๒ วรรคสอง
- 25 กล่าวโดยสรุปเมื่อหน่วยงานของรัฐได้รับข้อเสนอแนะจากผู้ตรวจการแผ่นดินให้ปรับปรุง ตอนนี้ ปรับปรุงหลายเรื่องมาก ก็คือเรื่องกฎหมายกิติ กฏกิติ คำสั่งกิติ หรือขั้นตอนการปฏิบัติการใด ๆ กิติ ที่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนหรือไม่เป็นธรรมแก่ประชาชน ที่นี้ในกฎหมายฉบับนี้ให้เวลาหน่วยงานนั้น

- ปฏิบัติการให้แล้วเสร็จภายใน ๑๒๐ วัน แล้วถ้าหากไม่เสร็จต่อได้อีก ๖๐ วัน รวมความก็ประมาณ ๖ เดือนหรือครึ่งปีด้วยกัน คำถามผมก็คือว่าถ้าเป็นการปรับปรุงกฎหมายและกฎ ๑๘๐ วัน
- 5 ก็ไม่น่าจะมีปัญหา เพราะว่าเป็นเรื่องที่ยาก แต่ในเรื่องของคำสั่งหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานใด ๆ ที่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนถ้าใช้เวลาขนาดนี้ชาวบ้านตายพอดี เพราะว่าเป็นเรื่องที่ชาวบ้านเขาเดือดร้อน ทีนี้พออาจารย์ให้เวลาไปตั้ง ๑๒๐ วันในการไปแก้ไขขั้นตอนหรือคำสั่งแล้วบวกได้อีก ๖๐ วันนี่ ชาวบ้านไปไม่รอด ผมยกอุปสรรคก็ได้เกิดกับผู้ตรวจการแผ่นดินที่จังหวัดสุรินทร์บ้านผม เขาก็สร้างอาคารจอดรถไว้ด้านหลังของชาวบ้านเป็นตึกสูงมาก แล้วชาวบ้านก็กลัวมาก เพราะว่า
- 10 ถ้ามาในเขตเขตระหว่างผนังรั้วบ้านคนกับตัวอาคาร ผิดกฎหมายชัด ๆ เลย แต่ท้องถิ่นก็อนุมัติไป ผู้ตรวจการแผ่นดินไปตรวจดูก็บอกไปว่าให้ดำเนินการ เขาก็ไม่ทำอะไรถึงบัดนี้จนคนร้องตายไปแล้ว เป็นมะเร็งตายไปแล้ว เรื่องก็ยังคาราคาซังอยู่เกือบ ๒ ปีเต็ม ๆ ปฏิบัติการไม่เสร็จสิ้น ทีนี้ก็มาเชื่อมโยงกับมาตรา ๓๔ มาตรา ๓๔ ท่านเขียนว่า ผู้ตรวจการแผ่นดินเสนอแนะต่อหน่วยงานของรัฐ
- 15 ที่เกี่ยวข้องให้จัดหรือระงับความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรมแก่บุคคลใด พอส่งไปแล้วก็ให้หัวหน้าหน่วยงานนั้นปฏิบัติการให้เสร็จภายใน ๓๐ วัน ถ้าหัวหน้าหน่วยงานเขาไม่เห็นพ้องด้วย เขาบอกไม่ได้ เพราะปฏิบัติตามกฎหมายแล้ว เขาก็แย้งกลับมาภายใน ๓๐ วัน ก็ต้องคุยร่วมกันระหว่างผู้ตรวจการแผ่นดินกับหน่วยงานนั้น ถ้าคุยกันเสร็จยุติได้ก็ยุติ ยุติไม่ได้ก็ต้องนำเรื่อง
- 20 ไปสู่ ครม. อีกคำถามผมในมาตรา ๓๔ ก็คือว่า ในขณะที่ผู้ตรวจการแผ่นดินเสนอแนะไปว่าให้จัดความเดือดร้อนของประชาชนน้อยได้ไหม ขั้นตอนนี้ทำไมไม่มีคำสั่งให้หยุดปฏิบัติการนั้นเสียก่อน แล้วค่อยไปคุยกันไม่ว่าถึงเวลาไปเรื่อยก็ไม่สามารถจะจัดแล้วก็ระงับความเดือดร้อนที่เกิดขึ้นได้อย่างทันทีคำถามผมคือในมาตรา ๓๔ ในขณะที่ผู้ตรวจการแผ่นดินพบแล้วว่าชาวบ้าน
- 25 เดือดร้อนสั่งให้หน่วยงานแล้วน่าจะมีผลทันทีหรือไม่ก็ให้ระงับไว้ก่อน การสร้างความเดือดร้อนที่เกิดขึ้น แล้วก็ค่อยไปคุยกันอาจจะคุยกันยาวก็ต้องคุยกัน แต่ต้องระงับตรงนั้นเอาไว้ ผมมี ๒ คำถาม เพื่อความเข้าใจในกฎหมายฉบับนี้ ขอขอบคุณท่านประธานครับ
- ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ลำดับถัดไปท่านพลเรือเอก ธราธร ขจิตสุวรณ แล้วตามด้วยท่านสมชาย แสวงการ
- พลเรือเอก ธราธร ขจิตสุวรณ : กราบเรียนท่านประธานสภานิติบัญญัติ
- แห่งชาติที่เคารพ ผม พลเรือเอก ธราธร ขจิตสุวรณ สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สำหรับ

- กฎหมายฉบับนี้มีข้อสงสัยและมีข้อเสนอแนะ โดยเฉพาะข้อสงสัยนั้นเกี่ยวกับการตรวจสอบ
 ถ่วงดุลองค์กรของท่าน ก็คือว่าจากสัปดาห์ที่แล้วผู้ตรวจการแผ่นดินได้เข้ามารายงานประจำปี
 5 และคณะกรรมการการเมืองก็ได้ไปศึกษา แล้วก็มีความคิดเห็นว่ารายงานประจำปีนั้นเป็นทางเดียวที่
 ทางสภานิติบัญญัติแห่งชาติของเราจะได้มีการตรวจสอบถ่วงดุลและมีข้อเสนอแนะ โดยเฉพาะเรื่อง
 เกี่ยวกับการประเมินผล อันนี้ผมขออนุญาตอ่านในมาตรา ๓๙ ในร่างกฎหมายนี้ ผมจะขออนุญาต
 อ่านนิดหนึ่งว่า “ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณให้ผู้ตรวจการแผ่นดินทำ
 รายงานประจำปีเสนอต่อคณะรัฐมนตรีและรัฐสภา -----

- โดยอย่างน้อยให้ผู้ตรวจการแผ่นดินสรุปปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินการด้วย และเผยแพร่ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป ทั้งนี้ผู้ตรวจการแผ่นดินหรือผู้แทนอาจมาแถลง
- 5 รายงานประจำปีต่อรัฐสภาด้วยก็ได้” ซึ่งตรงนี้ผมมีความเห็นว่าแต่เดิมนั้นกฎหมายในหมวด ๖ เรื่อง การรายงานประจำปีในมาตรา ๔๓ นั้น ผู้ตรวจการแผ่นดินคนใดคนหนึ่งจะต้องมาแถลงรายงาน ประจำปีต่อสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภาด้วยตนเอง อันนี้ผมเห็นว่าสภานั้นมีความสำคัญ เพราะฉะนั้น ในการรายงานประจำปีหากมีข้อเสนอแนะอะไรต่าง ๆ ก็เห็นควรให้ผู้ตรวจการแผ่นดินหรือองค์กรคณะ
- 10 ปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญ อันนี้กฎหมายเดิม โดยเฉพาะในมาตรา ๔๑ ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินทำการ ประเมินผลการปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญของหน่วยงานราชการและหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่นเป็นประจำทุกปี ทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์การประเมินผลที่ประธาน
- ผู้ตรวจการแผ่นดินกำหนด อันนี้ผมขอพรรคเดโมแครต หมายความว่า คราวที่แล้วเราเห็นว่า หลักเกณฑ์การประเมินผลที่ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินนี้เราตรวจไม่พบครับ คือไม่สามารถ
- 15 ที่จะว่าท่านผู้ตรวจการแผ่นดินนั้นได้ทำหลักเกณฑ์ตรงนี้ไว้มีรายละเอียดอย่างไรก็คือ อิมพลีเมนต์ (implement) อาจจะไม่ มี แล้วสิ่งที่ผมจะเสนอแนะก็คือว่าจะขออนุญาตอ้างเกี่ยวกับการติดตามประเมินผล โดยเฉพาะมาตรา ๓๒ จะมีความผูกพันคือแผนระยะปานกลาง ๔ – ๕ ปี
- คือแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ กำหนดในเรื่องการประเมินผลไว้ค่อนข้าง ชัดเจน แล้วก็เชื่อมโยงกับมาตรา ๖๕ แห่งรัฐธรรมนูญ ก็คือว่าการติดตามประเมินผล
- 20 ตามแผน ๑๒ แบบมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทั้งในระดับกระทรวงหรือหน่วยงานเทียบเท่า ทั้งจังหวัดและในพื้นที่ที่สามารถเชื่อมโยงกับการประเมินผลของแผน ๑๒ และยุทธศาสตร์ชาติ
- ผ่านประเด็นการพัฒนาและตัวชี้วัดร่วม ซึ่งรายละเอียดมีค่อนข้างมากหลายแผ่น เพราะฉะนั้น เกี่ยวกับหลักการการประเมินผล ในคราวที่แล้วทางสภามีข้อสังเกตไปว่าเกี่ยวกับผู้ตรวจการแผ่นดิน
- นานาชาติ ซึ่งทางเราได้มีส่วนร่วมเป็นร้อยละ ๑๑ ประเทศเห็นว่ามาตรฐานสากลจะต้องมีการจัดทำ
- 25 ร่วมกัน โดยเฉพาะระบบไม่ว่าจะเป็นระบบจีอีเอส (GES) ก็คือระบบกัฟเวอร์นแนนซ์ อีแวลูเอชัน ซิสเต็ม (Governance Evaluation System) แล้วก็เกี่ยวกับเรื่องระบบพีเอ็มคิวเอ (PMQA) ก็คือ
- พับลิก เซกเตอร์ แมเนจเม้นท์ ควอลิตี อวอร์ด (Public Sector Management Quality award) ซึ่งประเทศไทยได้เข้าร่วมก็ควรจะมีการปรับปรุงองค์กร โดยเฉพาะในเรื่องประสิทธิภาพ

ประสิทธิภาพและการพัฒนาองค์กร โดยเฉพาะเรื่องการพัฒนาองค์กรคือเรื่องพีเอ็มคิวเอเป็นเรื่องสำคัญ ท่านผู้ตรวจการแผ่นดินท่านก็ได้รับเรื่องนี้ไป ผมก็มีคำถามและก็มีข้อเสนอแนะเพียงเท่านี้

5 ครับ ขอบขอบคุณครับ

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ท่านสมาชิกครับ ขณะนี้มีคณะนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ และครูผู้ควบคุมจากโรงเรียนราชวินิต กรุงเทพมหานคร จำนวน ๘๕ คน มาเยี่ยมเยือนรัฐสภา ขอต้อนรับนะครับ ถัดไปจะเป็นท่านสมชาย แสวงการ แล้วตามด้วยนายแพทย์เจตน ศิริธารานนท์ แล้วก็พลเอก สมเจตน บุญถนอม จากนั้นก็เป็นท่าน

10 พลเรือเอก ศักดิ์สิทธิ์ เชิดบุญเมือง เชิญท่านสมชาย แสวงการ ครับ

นายสมชาย แสวงการ : กราบเรียนท่านประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติที่เคารพ สมชาย แสวงการ สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ขอขอบคุณกรรมการร่างรัฐธรรมนูญที่กรุณาเสนอกฎหมายฉบับนี้ แล้วก็ได้ชี้แจงหลักการและเหตุผลตามที่ท่านประธาน กรธ.

ได้อธิบาย ก็เรียนว่าหลักออมบุดส์แมน (ombudsman) ที่เราใช้อยู่นี้ก็ปรับมาตั้งแต่เป็น

15 ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาและก็เป็นผู้ตรวจการแผ่นดิน ซึ่งในการร่างรัฐธรรมนูญก็มีบางห้วงบางตอนที่เคยคิดจะรวบระหว่างผู้ตรวจการแผ่นดินกับกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ แต่ในที่สุดก็เป็นผู้ตรวจการแผ่นดินตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติ แล้วก็ผ่านประชามติมา ประเด็นที่ท่านสมาชิกอภิปรายไปแล้วมีหลายประเด็นที่ใกล้เคียงที่ผมขออนุญาตกราบเรียนถามท่านประธาน กรธ. และคณะกรรมการ กรธ. เพื่อความชัดเจนในการทำกฎหมายประกอบ

20 รัฐธรรมนูญฉบับนี้ให้เกิดความกระจ่าง

ประเด็นแรก ก็คงเป็นเรื่องของเจตนารมณ์ในรัฐธรรมนูญในเรื่องที่เขียนไว้ในมาตรา ๒๗๓ ว่าองค์กรอิสระที่ท่านออกแบบกันไว้เพื่อช่วยฝ่ายบริหาร นิติบัญญัติ ตุลาการในการตรวจสอบถ่วงดุลอำนาจทั้ง ๓ รวมถึงทำหน้าที่แทนประชาชนสมดังเจตนารมณ์ที่เขียนมาเสนอต่อสภา แล้วก็เจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญฉบับนี้ให้เป็นรัฐธรรมนูญฉบับที่อาจจะตั้งฉายาว่า

25 ปราบโกง แต่ผมคิดว่าเรื่องหนึ่งที่รัฐธรรมนูญฉบับนี้น่าจะทำก็คือเป็นรัฐธรรมนูญฉบับส่งเสริมคนดีให้ได้ปกครองบ้านเมือง และป้องกันคนไม่ดีไม่ให้มีอำนาจ อันนี้น่าจะตรงตามเจตนารมณ์ของในหลวงรัชกาลที่ ๙ เรา ประเด็นก็คือมาตรา ๒๗๓ บอกว่า จะให้องค์กรอิสระอยู่ต่อไปจนกว่าจะมี พ.ร.บ. ประกอบรัฐธรรมนูญต่อไปเพียงใด เท่าใด ก็อยู่ที่ พ.ร.บ. ประกอบรัฐธรรมนูญ ซึ่งวันนี้

มาถึงจุดที่เกิดคำที่สื่อเรียกอยู่ ๓ แบบ คือ ๑. ถ้าอยู่ตาม กรธ. เสนอทุกองค์กร คือเอาคุณสมบัติใหม่ตั้ง แล้วก็เอาคนเข้าไปตรวจ ซึ่งก็เรียกว่า รีเซ็ต (reset) คุณสมบัติใหม่เกือบทุกองค์กรจะมีตั้งแต่ 5

อธิบดีหรือหัวหน้าส่วนราชการเทียบเท่าไม่ต่ำกว่า ๕ ปี ซึ่งก็กราบเรียนตามตรงว่าหายากมากก็เป็นคุณสมบัติที่สูง ศาสตราจารย์ก็น้อยกว่า ๕ ปี ผู้ที่ทำหน้าที่ในเรื่องของประชาสังคมหรือสาธารณะก็น้อยกว่า ๒๐ ปี ปัญหาก็คือว่าอยู่ต่อไปเพียงใด ก็มีทั้งรีเซ็ตและวันก่อนสภาผ่าน

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ที่มีการเซต ซีโร่ (set zero) กกต. ไปแล้ว แล้วก็มีการประเด็นที่ท่านสมาชิกถึง ๑๗ ท่าน ได้ขอแปรญัตติและสงวนไว้

- 10 แล้วท่านผู้แปรญัตติก็เป็นผู้ทรงคุณวุฒิในสภาทั้งสิ้น ท่านบอกว่าให้อยู่ต่อไปอย่างที่ท่านสมาชิกท่านกล้านรงค์ได้พูดแล้ว เพราะฉะนั้นประเด็นตรงนี้มีอยู่ถึง ๓ ทางเลือกที่สภาจะดำเนินการหรืออาจจะมีทางที่ ๔ ทางที่ ๕ อีก ก็กราบเรียนถามท่านประธาน กรธ. เพื่อยืนยันว่าสภามีอำนาจในชั้นที่จะทำให้เกิดกฎหมายออกมาดีที่สุด โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ประเทศชาติไม่ต้องบอกว่ารีเซ็ตหรือเซต ซีโร่ ตามที่บางหลักบางฝ่ายพยายามตั้งออกมาให้สภาต้องทำอย่างนั้นทุกฉบับใช้หรือไม่

- 15 ประการที่ ๑

ประการที่ ๒ พอตตรวจคุณสมบัติตามรัฐธรรมนูญและคุณสมบัติตาม พ.ร.บ.

ประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ก็พบประเด็นปัญหา ผมไม่ได้ตรวจจากรัฐธรรมนูญและ พ.ร.บ.

ประกอบรัฐธรรมนูญอย่างเดียว ผมไปตรวจเทียบเคียงหน่วยราชการไทยทั้งหมดของ ก.พ. เทียบทั้งหน่วยราชการสังกัดพลเรือนทั้งหมดเอง เทียบกับหน่วยทหาร ตำรวจ ศาล และองค์กรอิสระ

- 20 ก็ปรากฏว่ามีคำถามที่ต้องตั้งคำถาม แล้วก็เคยถามในที่ประชุมสภา ในที่ประชุมคณะกรรมการธิการตอนพิจารณา พ.ร.บ. กกต. ถามในที่ประชุมวิป (whip) ว่าตกลงอธิบดีหรือหัวหน้าส่วนราชการ

ที่เทียบเท่า ยกตัวอย่างชัดเจนว่าหน่วยทหาร ตำรวจ ท่านนับตรงไหน ต้องขอคำตอบยืนยัน

จากท่านประธาน กรธ. อีกครั้งหนึ่ง ไม่ทราบว่าจะตรงหรือเปล่า กรรมการ กรธ. ที่ท่านมาจาก

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ท่านตอบว่าผู้บัญชาการทหารบก ทหารเรือ ทหารอากาศ

- 25 ผู้บัญชาการตำรวจเทียบเท่ากับอธิบดีเท่า นั้น เพราะฉะนั้นตำแหน่งอื่น ๆ ไม่เทียบเท่า ผมถามต่อว่า

เลขาธิการวุฒิสภาเทียบเท่ากับ ซี ๑๑ หรือปลัดกระทรวง รองเลขาธิการซึ่งควรจะเทียบเท่ากับ

อธิบดี หรือผู้อำนวยการสำนักเทียบเท่าอธิบดีได้หรือไม่ ก็ปรากฏว่าเป็นหัวหน้าส่วนเฉพาะ

เลขาธิการเท่านั้นที่เทียบเท่าหรือสมัครได้กับองค์กรทุกองค์กรที่เกี่ยวข้อง อันนี้เป็นประเด็นปัญหาว่า

พอตรวจไปดูแล้วในชั้นยศที่ทางทหารใช้ตั้งแต่พลตรี พลโท เทียบกับ ก.พ. ก็เป็นผู้บริหารระดับสูง

- 30 ก.พ. เทียบซีเท่ากัน

- เงินเดือนเท่ากัน ไม่ต้องนับรวมว่าโครงสร้างทางกำลังเทียบกับกรมบางกรมในกระทรวง
การต่างประเทศ ในกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจ
5 และสังคม ในกระทรวงพลังงาน บางกรมต่างกันเยอะครับ บางกรมมีคน ๓๐ - ๑๐๐ คน
แต่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติมีกำลังคนเกือบ ๓ แสนคน ไม่ต้องรวมถึงเจ้ากรม กำลังพลของทหาร
ผู้บัญชาการภาค เจ้ากรมกำลังพลของทหารบก ทหารเรือ ทหารอากาศ ไม่ต้องนับมาถึงผู้บัญชาการ
มีภาระงานและอำนาจหน้าที่แตกต่างกันสูงมากครับ กรมหนึ่ง ๓๐ - ๑๐๐ คน กับกรมหนึ่งคนเป็น
หมื่นเป็นแสน อันนี้คือคำถามว่าตกลงเราจะเดินโดยใช้อันนี้แบบไหน ผมเองเคยเสนอต่อผู้ตรวจการ
10 แผ่นดินให้ยื่นต่อศาลรัฐธรรมนูญ ไม่ได้มีเจตนาร้ายต่อกรรมการ ป.ป.ช. ท่านอื่นเลย เพราะผมสงสัย
และอยากให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย แต่ผู้ตรวจการแผ่นดินในขณะนั้นไม่ส่งเรื่องไปศาลรัฐธรรมนูญ
เลยวินิจฉัยไม่ได้ว่า จเรตำรวจ ซึ่งผมมองว่าสมควรได้ รองผู้บัญชาการทหารสูงสุด
หรือรองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติน่าจะสมควรเป็นกรรมการองค์กรอิสระได้ เพราะน่าจะเลยจาก
ตำแหน่งอธิบดีกรมแล้ว ผู้ตรวจการแผ่นดินในขณะนั้นไม่ส่งไปศาลรัฐธรรมนูญก็น่าเสียใจครับ
15 ไม่อย่างนั้นเราวินิจฉัยได้ว่าคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญก็จะเป็นที่ชัดเจนว่า อธิบดีหมายถึงระดับใด
ปัญหาตามมาตอนนี้ครับท่านประธาน -----

- ปัญหาตามมาตอนนี้ครับท่านประธาน เมื่อตรวจสอบสมบัติของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน
- ในปัจจุบัน ท่านพลเอก วิทวัส รชตะนันท์ กับท่านบุรณัฐ ฐาปนดุลย์ ๒ คน ผมขออนุญาตเรียนว่า
- 5 ตรวจแล้วพบว่าท่านพลเอก วิทวัส รชตะนันท์ เป็นรองปลัดกระทรวง รักษาการ ปลัดกระทรวง ไม่ต้องพูดเรื่อง ๕ ปี ถ้าเทียบตามที่ผมคิดและเข้าใจแต่ไม่ตรงกับคำตอบที่ กรธ. ซึ่งเป็นผู้แทนจากสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตอบ ท่านขาดคุณสมบัติทันทีครับ ถามว่าแฟร์ (fair) หรือไม่ ถูกหรือไม่ อันนี้ท่านกรรมการต้องช่วยผมตอบครับ ท่านบุรณัฐ ฐาปนดุลย์
- ท่านเป็นอธิบดีศาลอาญาผมจำได้ ๒ ปี ก่อนหน้านั้นท่านเป็นอธิบดีศาลแรงงาน แล้วก็หลังจากนั้น
- 10 ท่านขึ้นเป็นประธานศาลอุทธรณ์ภาค คำถามที่ท่านกล้านรงค์ จันทิก ได้ถามนี้เขียนไว้ในกฎหมาย ป.ป.ช. แต่ในกฎหมายรัฐธรรมนูญก็ดี กฎหมายของผู้ตรวจการแผ่นดินไม่ได้เขียนครับ เขียนแต่เพียงว่า ผู้ได้รับการสรรหาต้องเป็นหัวหน้าส่วนราชการ อธิบดีเทียบเท่าไม่ต่ำกว่ากรม ไม่น้อยกว่า ๕ ปี นั้นหมายความว่า ถ้าอย่างนี้ต้องเทียบฐานะของผู้พิพากษา ถ้าท่านเป็นถ้านับอธิบดี ๒ กรม คือกรมแรงงานกับศาลอาญาก็เป็นแค่ไม่เกิน ๔ ปี ก็จะขาดคุณสมบัติทันที ถ้าไม่นับเอาประธาน
- 15 ศาลอุทธรณ์ภาคมานับรวม แต่พอตรวจเทียบกับ ก.พ. แล้วเป็นตำแหน่งที่ผู้พิพากษาศาลฎีกา อาจเป็นตำแหน่งทางวิชาการ แต่ประธานศาลอุทธรณ์ภาคเป็นตำแหน่งบริหาร อย่างนี้เป็นต้น แบบนี้ครับ สิ่งที่ผมตั้งคำถามเพราะว่ามาตรา ๕๖ นั้นไม่ได้เขียนไว้เป็นอย่างอื่น นอกจากเอาคุณสมบัติตั้ง แล้วจับคนไปรีเซ็ต (reset) ก็คือเข้าคุณสมบัติตามที่กรรมการสรรหา เรายังมีข้อสงสัย ในบางประการบอกว่า ถ้ากรรมการสรรหา สรรหาคนที่ครบ ๕ ปีไม่ได้ ก็ให้เอา ๒ ปีมาใช้
- 20 แต่ไม่ต่ำกว่า ๒ ปี กระบวนการนั้นจะเกิดขึ้นได้ตอนมาตรวจคุณสมบัติหรือต้องกระบวนการ รับสมัคร อันนี้เป็นคำถามที่ ๓ แล้วก็กราบเรียนถามเพื่อให้เกิดความชัดเจนในสภาแห่งนี้ เพื่อเราจะ ได้เดินทางไปว่าสภาหรือผมจะได้แปรญัตติอย่างไร จะเป็นรีเซ็ต จะเป็นเซ็ต ซีโร (set zero) หรือจะเป็นให้ท่านอยู่ต่อ ก็ขออนุญาตกราบเรียนเพื่อให้องค์กร ซึ่งคาดหวังตามประสิทธิภาพ ตามที่ ท่านประธานได้ชี้แจงต่อสภานั้น มีประสิทธิภาพเพื่อจะทำงานให้กับประชาชนในการเป็นผู้ตรวจการ
- 25 แผ่นดินด้วย ดูแลหลาย ๆ เรื่องให้กับพวกเราได้อย่างแท้จริง แต่ในขณะที่มีปัญหาเรื่องคุณสมบัติ ซึ่งเราจะต้องใช้สภาแห่งนี้ตัดสิน ก็ขออนุญาตกราบเรียนด้วยความเคารพ ขอขอบคุณครับ

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ถัดไปนายแพทย์เจตน ศิริธรรานนท์
และตามด้วย พลเอก สมเจตน บุญถนอม นะครับ

- 5 นายเจตน ศิริธรรานนท์ : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม
นายแพทย์เจตน ศิริธรรานนท์ สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ท่านประธานครับ ก่อนที่จะมาถึงวันนี้
ทางสภาเราเองโดยท่านประธานก็ได้มีการตั้งคณะกรรมการขึ้นมาพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินฉบับนี้ แล้วก็คณะกรรมการชุดหนึ่งซึ่งมี
ท่านรองประธานสุรัชย์ เลี้ยงบุญเลิศชัย เป็นประธาน ขอภัยที่เอ่ยนาม ก็ได้สรุปรายงานแล้วก็
10 มีข้อเสนอแนะทั้งหมด ๒๓ ประเด็น ซึ่งก็ถือว่าเยอะมาก รายละเอียดผมคงไม่พูดในที่นี้ก็คงจะต้อง
มอบให้ทางคณะกรรมการที่จะจัดตั้งขึ้นในวันนี้ก็ไปพิจารณา นอกจาก ๒๓ ประเด็นก็ยังมี
๓ ประเด็นที่เป็นข้อเสนอแนะเพิ่มเติมขึ้นมาอีก สำหรับส่วนตัวผมเองผมขออภิปรายใน ๒ ประเด็น
ประเด็นหนึ่งเกี่ยวกับทางที่คณะกรรมการได้ชี้มา แต่อีกประเด็นหนึ่งคือก็เห็นว่าอาจจะเกี่ยว
ทางอ้อม เพราะว่าผลสุดท้ายในการอภิปรายของเพื่อนสมาชิกที่ผ่านไปแล้วก็จะวนอยู่ใน ๒ ประเด็น
15 หลัก ๆ ในประเด็นที่ผมอยากอภิปรายอยู่ในมาตรา ๕๖ ซึ่งเพื่อนสมาชิกก็ได้อภิปรายไปแล้วในเรื่อง
ของบทเฉพาะกาล ซึ่งในเรื่องของมาตรา ๕๖ ที่บทเฉพาะกาลในคณะกรรมการที่ศึกษาพิจารณา
กฎหมายล่วงหน้า เราเขียนไว้เป็นข้อที่น่าสนใจก็คือว่ากรณีประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน
และผู้ตรวจการแผ่นดิน ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้
ใช้บังคับที่มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญยังคงอยู่ในตำแหน่งต่อไปจนกว่า
20 จะครบวาระตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๒
ซึ่งกำหนดระยะเวลาการดำรงตำแหน่ง คือ ๖ ปี ในขณะที่ตามรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันคือ ๗ ปี
กล่าวคือเรื่องที่เป็นโทษให้ใช้ตามรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ แต่เรื่องที่เป็นคุณกลับให้ใช้ตามรัฐธรรมนูญ
ฉบับเดิม ซึ่งก็เป็นประเด็นที่ผมคิดว่าก็เกี่ยวข้องกับที่เพื่อนสมาชิกที่อภิปรายไป แล้วก็ได้พูดถึงเรื่องนี้
อย่างชัดเจน คือ ท่านกล้านรงค์ จันทิก กับท่านสมชาย แสวงการ ขอภัยที่เอ่ยนาม เพราะฉะนั้น
25 ผมเห็นว่าอยากจะฝากในเรื่องนี้เอาไว้ให้กับทางคณะกรรมการที่จะจัดตั้งขึ้น ท่านประธานครับ
มีเรื่องที่ต้องอภิปรายซึ่งก็ต้องสอดคล้องกับทางเพื่อนสมาชิกที่ได้พูดไปแล้ว ก็คือในร่างมาตรา ๘
ในร่างมาตรา ๘ ก็ว่าถึงด้วยคุณสมบัติของผู้ตรวจการแผ่นดินในหมวดหนึ่ง ในมาตรา ๘
แบ่งผู้ตรวจการแผ่นดินเป็น ๒ กลุ่ม

- กลุ่มที่ ๑ คือกลุ่มที่เรียกว่าจะเป็นกลุ่มข้าราชการก็ได้ ต้องมีความรู้ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์เกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดินไม่ต่ำกว่าอธิบดีหรือหัวหน้าส่วนราชการ
- 5 ที่เทียบเท่า หรือหัวหน้าหน่วยงานของรัฐที่เทียบได้ไม่ต่ำกว่ากรม ตามที่คณะกรรมการสรรหา ประกาศกำหนด ตรงนี้ไม่เท่าไรนะครับ แต่ประเด็นคือต้องดำรงตำแหน่งดังกล่าวเป็นเวลา ไม่น้อยกว่า ๕ ปี จำนวน ๒ คน อันนี้เพื่อนสมาชิกก็อธิบายไปแล้ว ประเด็นของผมนั้นก็คือว่าจะหา ผู้ที่อาสาเข้ามาเป็นผู้ตรวจการแผ่นดินได้ยากมาก เพียงแต่ว่าในเรื่องนี้เป็นการที่ร่างพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญเขียนตามรัฐธรรมนูญ ซึ่งก็อยู่ในมาตรา ๒๒๘ ถึงมาตรา ๒๓๑ เพราะฉะนั้น
- 10 การเขียนขึ้นมาก็ไม่สามารถที่จะเขียนอย่างอื่นได้ ก็ต้องเขียนลัทธิรัฐธรรมนูญ อันนั้นชัดเจนอยู่แล้ว เพียงแต่ผมเห็นว่าใน กรธ. ซึ่งท่านเป็นผู้ร่างรัฐธรรมนูญเอง ท่านเป็นผู้กำหนดคุณสมบัติตรงนี้ไว้ เพราะฉะนั้นผมก็มานั่งคิดดูแล้วก็ฟังเพื่อนที่เป็นกรรมาธิการที่ได้พิจารณากฎหมายร่วมกัน ในคณะกรรมการการรวบรวมความคิดเห็นประกอบการจัดทำร่างรัฐธรรมนูญก็ได้เห็นว่าในประเด็นนี้ เป็นเรื่องที่เราจะหาตัวผู้ที่อาสาเป็นกรรมการในองค์กรอิสระต่าง ๆ ทั้งหมด เพราะว่าเรื่องนี้
- 15 ไม่ใช่เฉพาะผู้ตรวจการแผ่นดินก็จะเป็นเรื่องที่หาได้ยากเหมือนกับงมเข็มอาจจะได้จากตัวของ ผู้ที่ดำรงตำแหน่งเลขานุการคณะกรรมการชุดต่าง ๆ ก.พ. ก.พ.ร. ปปง. ต่าง ๆ เหล่านี้ ซึ่งอาจจะ เป็นไปได้ว่าดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าอธิบดี ๕ ปี แต่ว่าในส่วนของการข้าราชการเอง เราจะหาข้าราชการ ที่ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ เหล่านี้ครบ ๕ ปียากมากก็เพราะว่าได้มีการโยกย้ายไปเป็นรองปลัดกระทรวง และเพื่อนสมาชิกก็อธิบายไปแล้วว่าตามคำชี้แจงของ กรธ. ที่มา ให้ความเห็นก็บอกว่าตำแหน่ง
- 20 รองปลัดกระทรวง หรือตำแหน่งผู้ตรวจการของกระทรวงไม่สามารถดำรงตำแหน่งนี้ได้ กองทัพ ก็มีตำแหน่งเดียวดังที่เพื่อนสมาชิกได้อธิบายไป เพราะฉะนั้นผมเห็นว่าในประเด็นต่าง ๆ เหล่านี้ ก็จะทำให้เราได้ผู้ที่มีคุณสมบัติครบยากมาก ก็อยากได้รับฟังจากทางท่านอาจารย์มีชัย ฤชุพันธุ์ และ กรธ. ในวันนี้น่าท่านมั่นใจหรือไม่ครับว่าจะมีผู้ที่มีคุณสมบัติครบที่จะมาดำรงตำแหน่ง ดังกล่าวต่าง ๆ เหล่านี้ ซึ่งก็จะอยู่ในกลุ่มแรก

ส่วนในกลุ่มที่ ๒ ผู้มีประสบการณ์ในการดำเนินกิจการอันเป็นสาธารณะมาแล้ว

ไม่น้อยกว่า ๒๐ ปี จำนวน ๑ คน ผมก็มีข้อที่ต่อเนื่องว่าในวรรคสองที่เขียนไว้ว่า ลักษณะการมี

5 ประสบการณ์และกิจการอันเป็นสาธารณะตาม (๒) ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการสรรหาประกาศ

กำหนด ทราบว่าในกฎหมายของ ป.ป.ช. หรือกฎหมายอื่นหรือแม้กระทั่งกฎหมาย กกต. ให้เป็น

ไปตามอนุบัญญัติ ที่นี้การที่ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการสรรหาประกาศกำหนด ก็เลยไม่ทราบว่า

ตรงนี้มีเจตนาเป็นอย่างไร เพราะว่าเรื่องของ ๒ หมวด คือ ๒ กลุ่ม กลุ่มแรกนี้ผมว่าหาตัวผู้

มาดำรงตำแหน่งได้ยาก แต่เนื่องจากเขียนตามรัฐธรรมนูญก็คงไม่ตั้งใจ เพียงแต่อยากฟังให้เกิด

10 ความมั่นใจว่าเราจะหาตัวได้ เพราะเรื่องอย่างนี้ก็ต้องรอประกาศรับสมัคร แล้วก็ต้องดูว่า

ผู้ที่มาสมัครนี้มีอย่างน้อยแค่ไหนอย่างไร เพราะว่าคุณสมบัติเรากำหนดไว้สูงมากนะครับ แต่ว่า

สำหรับกลุ่มที่ ๒ นี้ผมคิดว่าน่าจะหาได้ ไม่ว่าจะเขียนเป็นอนุบัญญัติหรือเขียนตามรัฐธรรมนูญ

จากที่รัฐธรรมนูญเขียนเอาไว้ก็สามารถที่จะหาได้ ผมเชื่อว่าหาได้เพราะว่าผู้มีประสบการณ์ ๒๐ ปี

ก็สามารถที่จะแปลงออกมาเป็นรายละเอียดต่าง ๆ เขียนให้ยืดหยุ่นอย่างไรก็ได้ เพราะฉะนั้น

15 ผมตั้งใจตรงที่ว่าทำไมเขียนในกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญไม่เหมือนกันเท่านั้นเอง ก็คิดว่า

ในประเด็นเรื่องอื่น ๆ ที่พูดมาแล้วผมก็ได้ตั้งใจอะไร เพราะว่าเป็นเรื่องที่คณะกรรมการ

จะต้องไปปรับแก้ แต่ท้ายที่สุดนี้ผมเห็นว่าในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ที่

ท่านอาจารย์มีชัย ฤชุพันธุ์ ได้พูดมาถึง ๓ ประเด็น ผมเห็นว่าเป็นแนวทางการพัฒนาของประเทศ

นำไปสู่เรื่องของการช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อนจากการกระทำของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

20 มากขึ้น ไม่ว่าจะเจตนาหรือไม่เจตนาก็ตาม เพราะว่าในปัจจุบันนี้จะเห็นได้ชัดเจนว่าทุกวันที่ผ่านไปนี้

จะมีประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐนี้เพิ่มมากขึ้นทุกวัน

ฉะนั้นเราอาจจะใช้ศาลปกครองหรือหน่วยงานอื่นได้ แต่ว่าในส่วนของผู้ตรวจการแผ่นดินผมเชื่อว่า

ช่วยได้มากนะครับ ผมคิดว่าตามเจตนารมณ์ที่เขียนออกมาแล้วโดยภาพรวมเป็นเรื่องที่น่าสรรเสริญ

อย่างยิ่ง ขอขอบคุณทาง กรธ. อีกครั้ง ขอขอบคุณครับ

25 ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : เชิญท่านพลเอก สมเจตน์ บุญถนอม ครับ

พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม

พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ประเด็นที่ผมจะพูดก็เป็นประเด็นที่ซ้ำ

- กับบรรดาสมาชิกได้อภิปรายไปแล้ว แต่ผมอยากจะเรียนชี้ให้เห็นถึงปัญหาที่จะเกิดขึ้น เพื่อฝากให้ทางคณะกรรมการหรือกรรมาธิการที่จะไปดำเนินการต่อไปนั้นได้นำไปพิจารณา ผมคิดว่า
- 5 ในมาตรา ๘ เรื่องเกี่ยวกับคุณสมบัติผู้ตรวจการแผ่นดินนั้นโดยเจตนารมณ์ของกรรมการร่างที่เสนอนั้นคงต้องการคน ๒ กลุ่ม กลุ่มหนึ่ง ก็คือกลุ่มข้าราชการ กลุ่มที่ ๒ ก็คือกลุ่มเอกชนที่ทำงานสาธารณะ ผมจะพูดเฉพาะในกลุ่มที่ ๑ คือกลุ่มที่ทำงานข้าราชการท่านได้ไปปรับเอาไว้ว่าจะต้องไม่ต่ำกว่าระดับอธิบดี ดำรงตำแหน่งไว้นานน้อยกว่า ๕ ปี ประเด็นตรงนี้คงต้องพูดซ้ำกันอีกครั้งหนึ่งว่าการเขียนไว้แค่นี้เป็นการตีความที่ไปกระทบและเกิดปัญหากับข้าราชการทหาร ตำรวจ แล้วปัญหา
- 10 ต่าง ๆ เหล่านี้ก็เป็นปัญหาที่พูดกันมาเรื่อยๆจะเปรียบเทียบกับอย่างไร จากการที่ได้ฟังสมาชิกได้ชี้แจงว่า กฎีกาได้เปรียบเทียบกับในกองทัพนั้นคนที่ป็นระดับอธิบดีมี ๕ ตำแหน่งเท่านั้น คือ สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม กองบัญชาการกองทัพไทย กองทัพบก กองทัพเรือ และกองทัพอากาศ ตรงนั้นไม่สำคัญครับ สำคัญตรงท่านไปกำหนดดำรงตำแหน่งว่าไม่น้อยกว่า ๕ ปี ผมเรียนท่านครับข้อมูลอยากให้ท่านได้รับทราบ ถ้าท่านกำหนดแบบนี้จะไม่มีโอกาสทหารคนใด
- 15 เข้ามาดำรงตำแหน่งผู้ตรวจการแผ่นดินอีกเลย เพราะตลอดระยะ ๕๐ ปีที่ผ่านมาผู้ที่มีดำรงตำแหน่งในระดับนี้ ๕ ปีเพียงท่านเดียวและปัจจุบันท่านเกษียณแล้ว เพราะฉะนั้นไม่มีผู้ที่มีดำรงตำแหน่งตรงนี้จะมาทำหน้าที่ผู้ตรวจการแผ่นดินเลย เพราะฉะนั้นตรงนี้ถ้าบัญญัติอย่างนี้ตัดทหารออกไปได้ครับ
- อีกประเด็นหนึ่งที่สำคัญก็คือ ข้าราชการพลเรือน จากที่ผมได้ดูสถิติอายุของ
- 20 ข้าราชการพลเรือนที่ดำรงตำแหน่งระดับอธิบดี อายุเฉลี่ย ๕๘ ปีครับ ไม่มีใครมีน้อยมากที่จะดำรงตำแหน่ง ๕ ปี ยกเว้น ข้าราชการจากกระทรวงการต่างประเทศที่อาจจะไปดำรงตำแหน่งทูตเทียบเท่าระดับอธิบดีตั้งแต่อายุ ๕๐ ปีเศษ ๆ ยกเว้นอัยการ ยกเว้นข้าราชการตุลาการที่มีอายุราชการไปถึง ๗๐ ปี ด้วยเหตุนี้อยากให้ท่านเห็นว่า แม้ท่านกำหนดความต้องการจากข้าราชการ แต่ข้อบัญญัติต่าง ๆ ที่เพิ่มขึ้นจะมีข้าราชการจะเข้ามาสู่การสรรหาของ
- 25 คณะกรรมการตรวจการแผ่นดินน้อยมาก แล้วในที่สุดมันใจได้อย่างไรว่าในจำนวนน้อยนั้นจะได้คนดีไป ผมก็ฝากท่านมาพิจารณาครับ ขอบพระคุณครับ

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ท่านพลเรือเอก ศักดิ์สิทธิ์ เชิดบุญเมือง
เชิญครับ

- พลเรือเอก ศักดิ์สิทธิ์ เชิดบุญเมือง : กราบเรียนท่านประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติครับ ท่านประธานคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติทุกท่าน
- 5 ครับ กระผม พลเรือเอก ศักดิ์สิทธิ์ เชิดบุญเมือง สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ผมขอเสนอความเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้เกี่ยวกับเรื่องผู้ตรวจการแผ่นดินก็เห็นชอบนะครับ กับการที่กรรมาธิการร่างรัฐธรรมนูญได้เสนอ เพราะว่าผมดูแลร่างนี้มีรายละเอียดการปฏิบัติที่ได้อยู่หลายประการ ตำแหน่งผู้ตรวจการแผ่นดินเป็นตำแหน่งที่มีความหมายกับบ้านเมืองมากนะครับ ปัจจุบันนี้ประชาชนได้อาศัยช่องทางนี้และขณะนี้ในการช่วย
- 10 ในการดำรงความเป็นธรรมให้เกิดขึ้นในบ้านเมือง บางอย่างนี้ประชาชนประชาชนประสบปัญหาจากระบบราชการ ร้องเรียนไปที่ระบบราชการแล้วก็ไม่ได้ผล บางอย่างร้องเรียนสื่อมวลชนถึงจะได้ผลก็มี แต่การร้องเรียนโดยใช้ผู้ตรวจการแผ่นดิน ผมคิดว่าเป็นเรื่องที่ดีเพราะอำนาจหน้าที่ที่มีอยู่หลายประการของผู้ตรวจการแผ่นดินนี้จะช่วยให้บ้านเมืองเรา ผมว่าจะมีความเป็นธรรมแล้วก็จะมีความสงบและมีความที่เรียกว่า มีความชื่นชมจากประชาชนในอนาคตอยู่มาก
- 15 เพราะฉะนั้นร่าง พ.ร.บ. ฉบับนี้เป็นร่างที่มีความสำคัญ ผมมีความคิดเห็นอยู่มาตราบหนึ่งในมาตรา ๑๒ คือเรื่องการสรรหา เมื่ออ่านในรายละเอียดโดยเฉพาะในวรรคหนึ่ง ในขั้นตอนการสรรหาของคณะกรรมการสรรหาให้มีการปรึกษาหารือกันเพื่อคัดสรรบุคคลซึ่งจะต้องมีปัจจัยในการพิจารณาต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องความรับผิดชอบ ความกล้าหาญ ความมีจริยธรรม รวมทั้งทัศนคติ แต่ผมเป็นห่วงก็คือว่าสิ่งต่าง ๆ ที่จะบรรจุไว้ในร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เป็นเรื่องของ
- 20 นามธรรม ไม่เชิงบอกถึงความเป็นรูปธรรมในทางที่จะพิจารณาได้อย่างไร ขณะเดียวกันสิ่งที่เป็คุณสมบัติของบุคคลทั่วไปในการสรรหาหรือในการแต่งตั้งที่เป็นคุณสมบัติพื้นฐาน เช่น ความรู้ความสามารถ ผลงาน ประสพการณ์ พวกต่าง ๆ เหล่านี้จะไปรู้ได้อย่างไร หมายถึงว่าเมื่อได้บรรจุไว้ใน พ.ร.บ. ฉบับนี้แล้วจะเอามาใช้ได้อย่างไร ในเมื่อเรื่องความรู้ความสามารถ ประสพการณ์ ผลงานตำแหน่งที่ผ่านมานี้เป็นสิ่งที่เราสามารถตรวจสอบได้ทางเอกสารอยู่แล้ว แทบจะเรียกว่าไม่ต้อง
- 25 เรียกเจ้าตัวมาพบหรือมาสัมภาษณ์เลย ปัญหาในทางปฏิบัติในส่วนของการพิจารณาในเรื่องของการที่จะนำมาสัมภาษณ์หรือแสดงความคิดเห็นไม่ว่าจะเป็นเรื่องของความรับผิดชอบ

- ความกล้าหาญ ความเหมาะสมหรือจริยธรรมพวกนี้จำเป็นจะต้องตรวจสอบทางสังคมจากสภาพแวดล้อมของบุคคลคนนั้นให้ถ่องแท้ ซึ่งจะมีปัญหาในเรื่องของการใช้ดุลยพินิจพอสมควร
- 5 แต่ช่วงที่ผ่านมาของสภาแห่งนี้ได้ใช้การตรวจสอบทางจริยธรรม โดยใช้วิธีการที่ว่าเชิญบุคคลที่เกี่ยวข้องกับบุคคลผู้นั้นมาให้ข้อมูลหรือมาให้ข้อคิดเห็น หรือถ้าไม่มาก็ให้ข้อคิดเห็นทางเอกสาร เพื่อให้การสรรหาและผ่านมาที่การเห็นชอบนั้นได้รับความยืนยัน ได้รับความมั่นใจว่าเราจะได้เลือกคนดีให้อยู่กับบ้านเมืองได้ -----

- ซึ่งในขั้นตอนนี้เป็นเรื่องที่เราทำกับเรื่องจริยธรรม แต่นี้กรรมการร่างรัฐธรรมนูญได้เสนอว่า จะต้องมีความรับผิดชอบ มีความกล้าหาญ รวมทั้งเรื่องของมีความเหมาะสม และมีทัศนคติ
- 5 ท่านจะอย่างไรในขั้นตอนของการสรรหา เพราะฉะนั้นถ้ามีประเด็นที่รู้สึกว่ายุ่งยากและมีผลทางปฏิบัติกับดุลพินิจแล้ว ผมอยากเสนอว่าในวรรคสองถ้าจะต้องเพิ่มในเรื่องของการบันทึกผลการพิจารณาไว้เป็นลายลักษณ์อักษรด้วยว่าผู้ผ่านความเหมาะสมด้วยอะไร ปัจจุบันระบบราชการมีปัญหาในเรื่องความเหมาะสมอย่างมาก เพราะในทุกวงการพยายามอ้างความเหมาะสมเพื่อตั้งคนของตนเพื่อการอุปถัมภ์ และผลที่ตามมาก็คือว่า ระบบราชการ
- 10 หรือบ้านเมืองได้คนที่ไม่ดีขึ้นมาเป็นใหญ่เป็นโตกัน แล้วกรณีผู้ตรวจการแผ่นดินนี้เขาจะเป็นที่อำนวยความสะดวกเป็นธรรมให้กับบ้านเมือง ประชาชน และสังคม ผมจึงเป็นห่วงในเรื่องนี้ว่าหากท่านใช้ดุลพินิจในการพิจารณาปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้แล้ว ค่อนข้างจะเป็นการยาก แต่ผมเห็นด้วยว่าบุคคลที่จะขึ้นมาเป็นใหญ่เป็นโต หรือว่าบุคคลที่จะมีหน้าที่รับผิดชอบบ้านเมืองนั้นจะต้องผ่านคุณสมบัติให้ครบถ้วนให้มากที่สุด เมื่อเป็นคุณสมบัติในเรื่องของเอกสาร คุณสมบัติในเรื่องข้อมูล
- 15 ที่เราเห็นได้อยู่ทั่วไปตามหน่วยงาน หรือในภาคสังคม แต่ข้อมูลที่ท่านบันทึกไว้นี้ผมเห็นด้วยแล้วก็เป็นเรื่องที่ผมชื่นชมว่าควรจะมีการประพฤติปฏิบัติในการตรวจสอบเรื่องพวกนี้มานานแล้ว เพราะฉะนั้นเรื่องจริยธรรม เรื่องความรับผิดชอบ เรื่องความกล้าหาญและทัศนคติเป็นเรื่องที่ดีแต่จะตรวจสอบกันอย่างไร จะสัมภาษณ์ จะสอบถาม หรือจะไต่สวนกันอย่างไร ก็เป็นเรื่องที่กรรมการสรรหาจะต้องรับไปพิจารณาหรือกัน ที่นี้ถ้าดำเนินการได้ตามมาตรฐานนี้ ตามที่ร่างมาจริง
- 20 กระบวนการสรรหาจะเป็นกระบวนการที่มีประสิทธิภาพมาก เพราะท่านจะได้คนดีแน่นอน และนอกจากนั้น ถ้าบวกกับการบันทึกไว้เป็นหลักฐานเป็นเหตุผลของการพิจารณาไว้ด้วย ซึ่งผมก็ต้องแปรญัตติในมาตรานี้ต่อไป ท่านสามารถจะส่งข้อมูลทั้งหมดพร้อมกับบุคคลที่ท่านสรรหาแล้วเข้าสู่สภา เข้าสู่วุฒิสภาเพื่อเห็นชอบจะเชื่อมโยงรอยต่อระหว่างกรรมการสรรหากับสภาในการเห็นชอบให้เกิดความมั่นใจขึ้น เพราะฉะนั้นสิ่งที่ผมเสนอนั้นผมคิดว่าจะเป็นประโยชน์
- 25 ทั้งในเรื่องของการได้ตัวบุคคล แล้วก็ได้เป็นประโยชน์ในเรื่องของเชื่อมต่อระหว่างกระบวนการสรรหากับกระบวนการเห็นชอบ แล้วเราจะได้มั่นใจว่าเราจะได้คนดี ๆ เข้าไปสู่บ้านเมืองต่อไป แล้วนอกจากนั้นจะเป็นประโยชน์ในเรื่องของการโปร่งใสเปิดเผยต่อสาธารณชนได้ตามเจตนารมณ์ที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญด้วย และที่สำคัญที่สุดคือ ถ้าท่านทำได้ตามนี้ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลพื้นฐาน

- ของบุคคลนั้น แล้วก็ข้อมูลที่จะตรวจสอบจากการสัมภาษณ์และติดตามแล้วจะทำให้เกิดหลัก
คุณธรรมขึ้น ระบบคุณธรรมเขียนไว้แล้วในรัฐธรรมนูญ แล้วแน่นอนว่าองค์กรใด สังคมใด เอาระบบ
5 คุณธรรมมาใช้ ระบบอุปถัมภ์จะต้องหายไป เพราะฉะนั้นผมถึงได้ชื่นชมว่าท่านบันทึกปัจจัยต่าง ๆ
ไว้ดีมาก แต่ผมคงจะต้องขอแปรญัตติเพิ่มเติมต่อไป

- มีประเด็นอีกประเด็นหนึ่งคือมาตรา ๑๓ เล็กน้อย โดยเฉพาะในวรรคสอง
ของมาตรา ๑๓ ที่ท่านได้บัญญัติไว้ว่า ผู้ซึ่งไม่ได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภาในครั้งนี้จะเข้ารับ
การสรรหาในครั้งใหม่ไม่ได้ อยากจะเสนอแนะว่าควรจะใช้คำว่า ผู้ที่เคยไม่ได้รับความเห็นชอบ
10 มาแล้วจะเข้ารับการสรรหาใหม่ไม่ได้ ซึ่งมาตรานี้ในวรรคสอง ผมก็คงจะต้องขอแปรญัตติเพิ่มเติม
ต่อไป ก็กราบขอบคุณท่านประธาน และขอเสนอความคิดเห็นเพียงเท่านี้ครับ

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : เชิญคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญชี้แจง
ในประเด็นที่สมาชิกได้มีคำถามหรือตั้งข้อสังเกตไว้นะครับ

- นายมีชัย ฤชุพันธุ์ (ประธานคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ) : ท่านประธาน
15 ที่เคารพ ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติครับ ผมขออนุญาตตอบเรียงตามลำดับที่ท่านได้อภิปรายนะครับ
สำหรับท่านแรกท่านกล้านรงค์ จันทิก ที่ท่านไม่เห็นด้วยกับบทเฉพาะกาล โดยยังยืนยันความเห็นเดิม
นั้น ก็ด้วยความเคารพก็ไม่มีข้อขัดข้องอะไรต่อความเห็นที่ท่านยังยืนยัน แต่ขออนุญาตเรียนว่า
เมื่อ กรธ. ได้พิจารณาเรื่องบทเฉพาะกาลมีทางเลือก ๓ ทางคือ ๑. ตั้งใหม่หมด ๒. เอาเฉพาะ
คนที่มีคุณสมบัติ และ ๓. ให้อยู่ไปเลยโดยที่ไม่ต้องไปคำนึงถึงอะไร กรธ. พิจารณาแล้วคิดว่า
20 ๒ ทางเลือกแรกเท่านั้นที่อุ่นใจได้ว่าจะไม่ขัดต่อรัฐธรรมนูญ แต่ทางเลือกที่ ๓ นั้นหมิ่นเหม่ต่อการขัด
รัฐธรรมนูญ กรธ. ไม่มีทางที่จะนำเรื่องไปสู่ศาลรัฐธรรมนูญได้ แต่ สนช. มีสิทธิที่จะนำเรื่องไปสู่
ศาลรัฐธรรมนูญได้ เพราะฉะนั้นถ้า สนช. คิดว่าทางเลือกที่ ๓ เป็นทางเลือกที่ใช้ได้ ทาง กรธ.
ก็ไม่ว่าอะไรก็ไม่ติดใจ แล้วก็ถ้าศาลรัฐธรรมนูญบอกว่าทางนั้นใช้ได้ ต่อไป กรธ. ก็จะใช้ทางเลือก
ทั้ง ๓ ทาง เพื่อให้เหมาะสมกับแต่ละองค์กรที่มีเหตุผลแตกต่างกันไป

- 25 สำหรับประเด็นที่ ๒ ของท่านที่บอกว่า ขออนุญาตเรียนนิดหนึ่งว่าการปรับปรุง
คณะกรรมการองค์กรอิสระไม่ใช่เรื่องโทษนะครับ เป็นเรื่องของการพัฒนาและการปฏิรูปบ้านเมือง
กรณีใดจำเป็นจะต้องจบก็จบ กรณีใดจำเป็นจะต้องอยู่ก็อยู่ เหมือนกับที่เรากำหนดให้ สปท. ต้องจบ
เมื่อมีกฎหมายปฏิรูปและกฎหมายยุทธศาสตร์ก็จบ ไม่ได้มีความรังเกียจรังแคลนหรือว่าไป
โกรธเกลียดใครเป็นการเฉพาะตัว หรือไม่ให้ความเป็นธรรม แต่ว่าเมื่อจะเดินไปข้างหน้าก็ต้อง
30 มีการเปลี่ยนแปลงปรับปรุงแก้ไข แล้วก็กระทบบ้างเป็นบางคนเท่านั้นเอง

สำหรับประเด็นที่ท่านเป็นห่วงกังวลว่า มาตรา ๕๗ เกรงว่าจะขัดต่อรัฐธรรมนูญนั้น มาตรา ๕๗ เขียนตรงตามรัฐธรรมนูญที่บัญญัติเอาไว้ในมาตรา ๒๑๘ ที่อ้างถึงโยงไปใช้

- 5 มาตรา ๒๐๓ และมาตรา ๒๐๘ ซึ่งให้อำนาจคณะกรรมการสรรหาเป็นผู้พิจารณาว่าองค์กรอิสระใครขาดคุณสมบัติหรือไม่ ได้กำหนดเอาไว้ในรัฐธรรมนูญโดยตรงว่าให้คณะกรรมการสรรหาเป็นผู้พิจารณา ด้วยเหตุนี้แหละครับ ท่านจะสังเกตเห็นว่าทำไม กรธ. จึงกำหนดให้คณะกรรมการสรรหาที่มาเลือกเสร็จแล้วยังอยู่ อยู่ไปจนกว่าจะมีการเลือกชุดใหม่ เพราะคนเหล่านี้จะต้องอยู่เพื่อคอยตัดสินว่าองค์กรอิสระที่ตัวเลือกไปนั้นขาดคุณสมบัติหรือไม่ เพราะฉะนั้นตรงนี้นี้ยืนยันได้ว่า
- 10 ตรงตามรัฐธรรมนูญ

- สำหรับคำถามของท่านวัลลภ ตั้งคณานุรักษ์ เรื่องระยะเวลาตามมาตรา ๓๓ กับ มาตรา ๓๔ ระยะเวลา ๑๒๐ วันนั้น ท่านบอกว่าถ้าเป็นเรื่องของการปรับปรุงแก้ไขกฎกติกาที่อาจจะพอได้ แต่ถ้าเป็นเรื่องของการแก้ไขความเดือดร้อนอาจจะยาวไป อันนั้นก็จะมีมาตรา ๓๔ ที่ท่านอ้างอยู่ว่าถ้าสร้างความเดือดร้อนขึ้นมาก็ให้เวลา ๓๐ วัน ๓๐ วันนี่ ถ้าดูไปสำหรับคนที่ถูกกระทำ
- 15 ก็ยาว แต่ถ้านึกถึงวิधिปฏิบัติราชการ ผมยังสงสัยอยู่ด้วยซ้ำว่า ๓๐ วันเรื่องถึงคนที่มีอำนาจสั่งหรือยัง เพราะว่าด้วยระบบราชการปัจจุบันที่ยังไม่ได้มีการปรับปรุงแก้ไขอะไรกันกว่าจะไปถึงคนที่ส่งนานมาก ทุกเรื่องจะต้องไปเริ่มต้นตั้งแต่แผนกสารบรรณรับ แล้วก็ค่อย ๆ ทอยยเซ็นกันไปเรื่อยเป็น ๑๐ คนกว่าจะไปถึง เพราะฉะนั้นก็จะใช้เวลานานที่ให้เวลาไว้ ๓๐ วันก็คิดว่าค่อนข้างจะเร็วสำหรับราชการปัจจุบัน แต่ว่าถ้ากรณีการเห็นว่า ๓๐ วันยาวนานไปมั่นใจว่าส่วนราชการ
- 20 เขาจะทำได้ก็จะลดลงมาคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญก็ไม่มีข้อขัดข้องนะครับ

ส่วนท่านพลเอก ธารธร ขจิตสุวรณ ที่คิดว่าควรให้ผู้ตรวจการมาแถลงในกรณีที่เสนอรายงานต่อสภาเองนั้น กรรมการร่างรัฐธรรมนูญก็ไม่มีข้อขัดข้อง เพียงแต่เขียนเพื่อไว้ว่าในกรณีที่ผู้ตรวจการเขาติดขัด มีอุปสรรค เจ็บไข้ได้ป่วยอะไรมาไม่ได้ และสภาจะพิจารณาเขาจะได้ส่งตัวแทนมาพิจารณาได้ แต่ถ้าบังคับไว้ว่าจะต้องเป็นผู้ตรวจมาเองก็ไม่มีปัญหาอะไร

- 25 สำหรับท่านสมชาย แสวงการ คำถามของท่านคือถามว่าแล้วกรณีการจะมีอำนาจแก้บทเฉพาะกาลให้สอดคล้องกับความคิดเห็นของกรรมการหรือไม่ อันนั้นก็ไม่มีปัญหาครับ เพราะกรรมการย่อมมีอำนาจที่จะแก้ไข แล้วก็ว่าที่จริงคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญเองก็เคารพในความคิดเห็นของกรรมการและ สนช. อยู่เสมอ ถ้าอะไรไม่ถึงกับขนาดที่จะทำให้ผิดไปจากรัฐธรรมนูญและมีเหตุผลเราก็รับได้

- ท่านนายแพทย์เจตน ศิริธรรณัท ประเด็นปัญหาของท่านจะซ้ำกับของท่านอื่นที่พูดถึงเรื่องคุณสมบัติ แต่ว่าคุณสมบัติอันนี้เป็นคุณสมบัติที่เราลอกมาจากรัฐธรรมนูญ คงเป็น
- 5 ปัญหาอย่างที่ท่านพลเอก สมเจตน ว่าเหมือนกัน แต่ว่าในชั้นที่ทำร่างรัฐธรรมนูญคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญคำนึงถึงว่าบุคคลเหล่านี้จะเข้ามาใช้อำนาจเหนืออะไรมาเลย สิ่งใครต่อใครก็ได้แล้วว่า
- จะเป็นอิสระเพราะฉะนั้นเราก็ต้องการคนที่ทั้งมีประสบการณ์และมีบารมีเพียงพอที่จะทำให้หน่วยราชการทั้งหลายเขาเกรงใจไปพูดคุยกับเขา เขาก็จะยอมรับนับถือมากกว่าที่จะไปใช้อำนาจสั่งแต่เพียงอย่างเดียว เพราะฉะนั้นในองค์กรอิสระทุกองค์กรจึงกำหนดคุณสมบัติที่ไปที่ไปค่อนข้าง
- 10 จะสูงและแตกต่างกัน ผมยังเชื่อว่าเวลาสรรหาถ้าเราเปิดกว้างกระจายให้ทั่วก็ไม่น่าจะมีปัญหาในการสรรหา อย่างไรก็ตามก็ต้องมีคนมาสมัครจนครบจนได้ ส่วนที่ถามว่าทำไมให้คณะกรรมการสรรหากำหนดในเรื่องประสบการณ์การทำงานสาธารณะ ก็เนื่องจากการทำงานสาธารณะกว้าง แล้วก็
- จะไปเขียนอย่างไรก็ยากที่จะครอบคลุมได้หมด ทางที่ดีก็เพื่อให้คณะกรรมการสรรหาซึ่งเขาสัมผัสเองเขาจะรู้ว่าจากการสรรหาโดยเฉพาะอย่างยิ่งมีท่านที่ยืนคงที่อยู่ ๔ ท่าน ทั้ง ๔ ท่านนี้
- 15 จะมีประสบการณ์ แล้วรู้อะไรเหมาะสม หรืออะไรควรจะปรับเปลี่ยนให้กว้างขึ้นหรือแคบลงอย่างไร เพราะฉะนั้นก็ให้อำนาจท่านเป็นคนไปกำหนดเสียจะได้ไม่เกิดปัญหาติดขัดในทางปฏิบัติของท่านพลเอก สมเจตน บุญถนอม ผมได้เรียนไปแล้วนะครับ ของท่านพลเรือเอก ศักดิ์สิทธิ์
- เชิดบุญเมือง เรื่องความกล้าหาญ จริยธรรมเป็นนามธรรม ก็ใช้ครับ แต่ว่าเราได้กำหนดเอาไว้ว่าในเวลาที่จะเลือกให้ปรึกษาหารือกัน แล้วก็ให้เรียกเจ้าตัวเขามาสัมภาษณ์เขียนไว้ในนั้นอยู่แล้วว่า
- 20 ให้ใช้วิธีนี้เพื่อให้เห็นหน้าเห็นตา แล้วจะได้รู้ที่ทราบว่าคนที่มาสมัคร ถ้าขนาดตายยังไม่กล้าสับกับกรรมการ ความกล้าหาญก็อาจจะน่าสงสัย เพราะฉะนั้นการได้เห็นตัวได้พูดคุยกันอาจจะเห็นแนวทางในการที่จะรู้ว่าคน ๆ นั้นพอวางใจให้ไปเป็นกรรมการอิสระได้หรือไม่ ผมคิดว่าผมตอบหมดแล้วนะครับ ขอบพระคุณครับ

- ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ขอบคุณครับ มีสมาชิกท่านใดท่านอาจารย์
- 25 วัลลภ ตังคณานูรักษ์ ที่ยังติดใจ มีท่านใดยังติดใจอีกหรือไม่ครับที่ท่านประธานกรรมการร่างรัฐธรรมนูญแถลงไว้ ท่านพลเรือเอก ศักดิ์สิทธิ์ เชิดบุญเมือง เอาตรงประเด็นสั้น ๆ ท่านสมชาย แสวงการ เชิญท่านอาจารย์วัลลภ ตังคณานูรักษ์ ก่อนนะครับ

นายวัลลภ ตังคณานุกาญจน์ : ท่านประธานที่เคารพ ผม วัลลภ ตังคณานุกาญจน์ สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ต้องขอบคุณท่านอาจารย์มีชัย ฤชุพันธุ์ ที่ได้ช่วยตอบคำถามนะครับ

5 เพียงแต่ว่าในมาตรา ๓๔ ที่กระผมพูด กระผมผมเข้าใจครับว่า ช่วงเวลานั้นมีปัญหามาก แล้วยิ่งอาจารย์อธิบายว่า ๓๐ วัน ไม่รู้จะถึงหัวหน้าหน่วยงานหรือไม่ ผมก็ยังเป็นกังวล ผมได้พูดเอาไว้ว่า ในขณะที่ผู้ตรวจการแผ่นดินเขาทราบเรื่อง แล้วก็เสนอแนะไปยังหน่วยงานว่าประชาชน

เขาเดือดร้อน ตรงนั้นสามารถที่จะเป็นการให้หยุดปฏิบัติการเอาไว้ก่อนได้หรือไม่ ประเด็นผมอยู่ตรงนั้นครับ ส่วนเรื่องอื่นเป็นเรื่องรอง ผมย้ำประเด็นนี้ ขอขอบคุณท่านประธานครับ

10 ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ขอขอบคุณครับ ประเด็นนี้ที่สุดแล้วแต่คณะกรรมการพิจารณาคำร้องต่อไปท่านสมชาย แสวงการ ครับ

นายสมชาย แสวงการ : ขอขอบคุณท่านประธานครับ สมชาย แสวงการ สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ต้องขอบคุณท่านประธาน กรธ. เพียงแต่ว่าคำถามผมยังมีค้างอยู่อีก ๒ - ๓ ประเด็น

15 ประเด็นแรก ผมได้เรียนสอบถามเรื่องที่เคยถามจากกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ที่เป็นกฤษฎีกาในวิป ที่ท่านยืนยันว่าอธิบดีระดับกรมกับทางทหาร ก็คือผู้บัญชาการทหารบก ทหารเรือ ทหารอากาศ ปลัดกระทรวงเท่านั้น ซึ่งผมคิดว่าประเด็นนี้จะเป็นประเด็นที่สภาต้องชัดเจน ผมไปตรวจดูเทียบกันก็คือ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ซึ่งความจริงในระดับของ ก.พ. เทียบเท่าปลัดกระทรวง เพราะฉะนั้นเช่นกันก็คือระดับผู้บัญชาการภาคน่าจะเท่ากับอธิบดี ไม่ใช่

20 เฉพาะ ผบ.ตร. เท่านั้น โดยเฉพาะกลับไปดูอดีตการตั้งกระทรวงตำรวจ เรียกว่ากระทรวงตำรวจนั้นก็มีการทวนครบาลกับกระทรวงมหาดไทย ซึ่งเดิมนั้นเป็นกรมนครบาลกับกรมตำรวจ

ถ้าเทียบแบบนั้นระดับผู้บัญชาการนครบาลน่าจะเทียบเท่ากับกรม อันนี้ขออนุญาตแสดงความคิดเห็น

แล้วก็อยากจะสอบถามเพื่อให้เคลียร์ (clear) เพราะว่ามีเช่นนั้นตำแหน่งของท่านพลเอก วิทวัส รชตะนันทน์ ไม่ได้มีประเด็นใดกับท่าน เพียงแต่ท่านเป็นรองปลัดกระทรวงกลาโหมก็ขาดคุณสมบัติ

25 อย่างที่ท่าน พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม บอกแล้วครับ ผมก็ตรวจครับ ผู้บัญชาการทหารบก ๕ ปี ไม่น่าจะมีนะครับ อาจจะเคยมีในอดีต ท่านนายกรัฐมนตรีเป็นอย่างมากที่สุด ๔ ปี ผู้บัญชาการทหารอากาศตรวจสอบแล้วเคยมีอยู่ท่านหนึ่งในยุครัฐประหาร ๑๕ ปี แต่หลังจากนั้นมาก็เป็นคนละปี ๒ ปี เพราะฉะนั้นไม่มีโอกาส เพราะฉะนั้นตำแหน่งที่ควรจะทำหน้าที่ในผู้ตรวจการแผ่นดินได้ น่าจะลงมา

ในระดับเจ้ากรม หรือผู้บัญชาการภาคต่าง ๆ ได้เทียบเท่ากัน ตำรวจก็เช่นกัน ขออนุญาตแม้แต่รัฐธรรมนูญจะกำหนดไว้อย่างนั้นก็เป็นประเด็นปัญหา ไม่อย่างนั้นเราต้องแปรญัตติว่าให้อยู่ต่อไป

5 ซึ่งก็จะขัดหรือแย้งกับแนวทางที่อยากได้การปฏิรูปใหม่

ประเด็นถัดมาก็คือในทำนองเดียวกัน ถ้าเทียบกับกรมต่าง ๆ ของกระทรวงการต่างประเทศ เมื่อเทียบกับ ก.พ. จะเห็นว่ายกตัวอย่างทางมหาดไทย ก็ให้ผู้ว่าไปเทียบเท่ากับอธิบดี ก็ โอ.เค. อันนั้นก็ดูแลประชาชนเยอะ แต่เมื่อเทียบกับทางทูต ท่านทูตเป็นอธิบดีเท่ากัน ทูตเทียบเท่ากับอธิบดีหรือปลัดกระทรวง ท่านมีข้าราชการดูแลในต่างประเทศ ๕ – ๑๐ คนเองครับ

10 เพราะฉะนั้นประเด็นแบบนี้ คือประเด็นที่ผมคิดว่าการออกกฎหมายซึ่งเราไปกำหนดรัฐธรรมนูญไว้คุณสมบัติเป็นอธิบดีประการหนึ่งแล้ว ๕ ปียังไม่ได้ก็จะมีขัดหรือแย้งกับสิ่งที่เจตนารมณ์ต้องการหรือไม่ อันนี้ผมอยากให้เกิดความชัดเจนในการตีเรื่องโดยเฉพาะผู้บัญชาการเหล่าทัพกับระดับที่รองลงมา

ส่วนประเด็นสุดท้ายก็จะขออนุญาตว่าในเรื่องมาตรา ๑๒ ซึ่งอันนี้เดี่ยวกรรมการ

15 ก็คงแปรญัตติ หรือสภา ก็คงขอแปรญัตติเรื่องการสรรหาซึ่งสภาได้ ผมได้ขอแปรญัตติในชั้นกรรมการเพิ่มเติมเรื่องวรรคสอง ในการสรรหาโดยให้ใช้วิธีลงคะแนนเปิดเผยและให้บันทึกเหตุผลไว้ด้วย ซึ่งอันนี้เป็นความโปร่งใสซึ่งก็ขออนุญาตฝากท่านประธาน กรธ. ไปว่า ในการร่างของชุดอื่น ๆ ที่จะตามมาภายหลังซึ่งจะต้องเลือกก็ว่าจะใช้แบบแผนเดียวกัน คือลงมติเปิดเผย แล้วก็ให้บันทึกไว้ ก็ขออนุญาตกราบเรียนฝาก ขอบพระคุณท่านประธานครับ

20 ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ท่านพลเรือเอก ศักดิ์สิทธิ์ เชิดบุญเมือง เชิญครับ ขอประทานโทษเมื่อสักครู่นี้ข้ามไป

พลเรือเอก ศักดิ์สิทธิ์ เชิดบุญเมือง : กราบเรียนท่านประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ท่านประธานคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ และสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติทุกท่าน ผม พลเรือเอก ศักดิ์สิทธิ์ เชิดบุญเมือง สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ต้องกราบขอบคุณ

25 ท่านประธานคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญที่ท่านกรุณาตอบในประเด็นของผม อย่างไรก็ตามผมขอเสนอข้อคิดเห็นเพิ่มเติมอีกนะครับ คือในเรื่องของมาตรา ๑๒ ในการสรรหาโดยใช้ปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้ที่ผมเรียนว่าเป็นนามธรรม เพราะว่ากรรมการสรรหาจะใช้วิธีการที่ค่อนข้างจะลำบากในการที่ไปเอาข้อมูลต่าง ๆ เหล่านี้เพื่อมาประกอบและมาตัดสินใจเป็นความเหมาะสม มีประเด็นของเบสิก (basic)

ส่วนใหญ่ก็คือคุณสมบัติทั่วไปของบุคคลทั่วไป เช่น เรื่องของความรู้ความสามารถ ผลงาน
 ประสบการณ์พวกนี้ ไม่ทราบว่าจะทำไมไม่บรรจุไว้มาก่อน คือจริง ๆ แล้วต้องรวมกันระหว่าง
 5 ปัจจัยพื้นฐานเบสิกของแต่ละบุคคล ซึ่งเราตรวจสอบได้จากเอกสารและข้อมูลอยู่แล้ว แต่ใน
 มาตรา ๑๒ ทางคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญไม่ได้บรรจุปัจจัยที่เป็นเบสิกไว้ แต่เอาปัจจัย
 ที่เป็นเรื่องของนามธรรมมานั่น ซึ่งผมก็บอกแล้วว่าผมเห็นด้วยอยู่แล้ว เพราะว่าเป็นเรื่องที่ดี
 แต่แน่นอนว่าการที่จะดูว่ามีความรับผิดชอบ มีความกล้าหาญ มีจริยธรรมต่าง ๆ เพื่อนำไปสู่
 ความเหมาะสม สุดท้ายต้องเรียกเจ้าตัวมาดู แล้วท่านก็บอกว่าถ้าดูแล้วจะเห็นได้ว่ามีแววตา
 10 หรือมีบุคลิกของความกล้าหาญอย่างไรอะไรต่าง ๆ -----

แต่สุดท้ายแล้วก็ถือว่าเป็นขั้นตอนที่สำคัญมาก ซึ่งจะเป็นแบบอย่างที่ดีของการพิจารณาสรรหา และการแต่งตั้งในสังคมนี้ต่อไปในวันข้างหน้าครับ แต่เพียงแต่ว่าท่านจะใช้วิธีการอย่างไร

- 5 แล้วทำไมท่านไม่เอาเบสิกมาใช้ขึ้นต้นก่อน ไม่ว่าจะเป็นความรู้ ความสามารถ ผลงาน ประสพการณ์ ซึ่งรู้อยู่แล้วเอาพวกนี้เป็นตัวตั้งก่อน แล้วที่ตามมาก็คือพฤติกรรม จริยธรรม ความกล้าหาญ ทศนคติ จะมาทีหลังนะครับ ก็จะทำให้คณะกรรมการนี้สามารถที่จะพิจารณา ปัจจัยของบุคคลเหล่านั้นได้ครอบคลุมมากขึ้น เพราะอย่าลืมนะว่าในคำว่า ความเหมาะสม ที่มีอยู่ แทบจะเรียกว่าในหลายบรรทัดนี้ของทั้งวรรคหนึ่งและวรรคสองนี้นะครับ คำว่า ความเหมาะสม
- 10 นี่เป็นความปวดร้าวของสังคมไทยมานานแล้ว โดยเฉพาะระบบราชการ เพราะเอะอะก็อ้าง ความเหมาะสม แต่ไม่บอกว่าไม่เหมาะสมเพราะอะไร เหมาะสมเพราะความรู้หรือ เหมาะสม เพราะความประสพการณ์หรือ เหมาะสมเพราะผลงานหรือ เหมาะสมเพราะอาวุโสหรือ ไม่เห็น ระบุไว้ตรงไหนนะครับ เพราะฉะนั้นอันนี้ผมก็เลยเสนอว่า เราควรจะต้องมีการบันทึกเหตุผลว่า ท่านพิจารณาบุคคลผู้นี้แล้วบอกว่าบุคคลผู้นี้เหมาะสม เหมาะสมเพราะอะไร เหมาะสมเพราะปัจจัย
- 15 พื้นฐานที่ผมยกตัวอย่าง หรือเหมาะสมเพราะว่าพฤติกรรม หรือว่าความกล้าหาญ หรือทศนคติ ที่ท่านเรียกมาสัมภาษณ์เพิ่มเติม เพราะฉะนั้นผมก็เป็นห่วงว่า ในสิ่งที่จะต้องเกิดเพิ่มเติมนี้ด้วย การสัมภาษณ์หรือการระดมความคิดเห็นต้องใช้องค์ประกอบหลายองค์ประกอบ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง อดีตผู้ร่วมงาน อาจจะเป็นครอบครัวด้วยซ้ำ อดีตผู้บังคับบัญชา หรือสังคมโดยทั่วไป ซึ่งท่านต้อง ทำให้ได้ว่าเขาจะมาลงคะแนนให้ได้อย่างไร แต่ถ้าบุคคลที่เข้ามาผ่านการคัดสรรและกรรมการ
- 20 พิจารณามีความชัดเจนในเรื่องของความแตกต่างอย่างนี้ไม่เป็นไร แต่ถ้าสุดท้ายถ้ามีคนหนึ่ง หรือ ๒ คน หรือ ๓ คน ที่อยู่ในความรู้สึกที่ใกล้เคียงกันท่านจะทำอย่างไร แล้วท่านจะระบุว่าเป็นเหมาะสม แล้วเหมาะสมด้วยอะไร เพราะฉะนั้นอันนี้เป็นเรื่องสำคัญที่ผมเป็นห่วง อย่างไรก็ดี ก็ได้แปรรู้อยู่แล้ว แต่ที่เป็นห่วงก็คือการใช้ความเหมาะสมในกฎหมายนี้ ก็มีกฎหมาย หลายฉบับที่ใช้ความเหมาะสม หรือใช้เพื่อประโยชน์ แล้วคำพวกนี้ทำให้มีการนำไปอ้าง
- 25 ในการแต่งตั้ง นำไปอ้างในการสรรหา นำไปอ้างในการบรรจุอยู่เสมอ ถึงเกิดผลเสียต่อส่วนรวม มาโดยตลอดนะครับ ผมก็อยากจะเสนอแนะว่าตรงนี้จะต้องมีการทำให้ชัดเจนให้ได้ในกระบวนการ ขึ้นนี้จะได้เป็นตัวอย่างต่อไป ผมชื่นชมสภาแห่งนี้ในสัปดาห์ที่แล้วที่ผ่าน พ.ร.บ. ประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง แล้วก็มีบันทึกเช่นกันว่า ในการสรรหาขึ้นต้องมีการบันทึก

เหตุผลของการพิจารณาไว้เป็นลายลักษณ์อักษร ซึ่งอันนี้ผมก็เรียนไว้แล้วว่าในวรรคสองนี้

จะขอแปรญัตติเพื่อขอเพิ่มเช่นกันนะครับ ก็ขออนุญาตเสนอความคิดเห็นว่าอาจจะเป็นประโยชน์

- 5 ต่อกรรมการที่จะตั้งขึ้นว่าเนื้อหาต่าง ๆ เหล่านี้อาจจะต้องดู แต่อยากขออนุญาตถามทาง
คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญว่า ท่านไม่ใช่ว่าปัจจัยพื้นฐานคือเรื่องความรู้ ความสามารถ หรือว่า
ผลงาน หรือเรื่องของประสบการณ์ซึ่งเป็นองค์ประกอบเบื้องต้น ทำไมท่านไม่บรรจุตรงนี้ไว้ใน
มาตรานี้ ทำไมใช้ในส่วนที่เป็นเรื่องของการที่จะต้องมาประเมินกันภายหลังมาเป็นตัวที่ตามมา
เพราะอาจจะมีปัญหาก็ได้ว่า ถ้าผู้ที่เข้ามาสมัครเขาอาจจะอ้างได้ว่าการประเมินด้วยวิธีการ
10 สัมภาษณ์ แล้วการประเมินด้วยวิธีการสัมภาษณ์นั้นอาจจะมีความมีปัญหาในเรื่องของการที่ใช้ความรู้สึก
ใช้ดุลพินิจเกิดขึ้นมาก็ได้ ผมอยากเสนอแนะว่าให้องค์ประกอบของปัจจัยพื้นฐานเพิ่มด้วย
เพื่อเป็นตัวบังคับไว้ นั่นคือความรู้ ความสามารถ ผลงาน ประสบการณ์ ซึ่งท่านตรวจสอบได้ชัดเจน
จากสังคมและข้อมูลทั่วไปอยู่แล้ว ผมขอเสนอข้อคิดเห็นเพิ่มเติมเพียงเท่านี้ครับ

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ท่านจินตน์ มีประเด็นใหม่อะไร

- 15 หรือไม่ครับ เชิญ

นางสาวจินตน์ ชญาตร์ ศุภมิตร : กราบเรียนท่านประธานสภานิติบัญญัติ

แห่งชาติที่เคารพ ดิฉัน นางสาวจินตน์ ชญาตร์ ศุภมิตร สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ขอประทานโทษที่เข้ามาช้าเพราะว่าติดประชุม เมื่อสัก ๒ อาทิตย์ที่แล้วก็จะมีกรรมการผู้ตรวจการ
แผ่นดินได้มารายงานต่อรัฐสภาว่า ตอนนี้อยู่เรื่องเกี่ยวกับจริยธรรมใน พ.ร.บ. ใหม่ไม่มีแล้ว

- 20 ซึ่งในมาตรา ๒๒ นี้อำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดินนี้มีการแก้ไขใหม่ จาก พ.ร.บ. เดิมปี ๒๕๕๒
มาตรา ๑๓ ที่กำหนดให้ผู้ตรวจการแผ่นดินมีอำนาจหน้าที่ตาม (๒) ให้ดำเนินงานเกี่ยวกับจริยธรรม
ของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง แล้วก็เจ้าหน้าที่ของรัฐ ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ ซึ่งก็เห็นว่า
เป็นเรื่องดีนะค่ะ แล้วก็ในหมวด ๔ ก็จะมีการพูดถึงการดำเนินงานเกี่ยวกับจริยธรรมของผู้ดำรง
ตำแหน่งทางการเมือง แล้วก็เจ้าหน้าที่ของรัฐ ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ ซึ่งว่าผู้ตรวจการแผ่นดินนี้จะต้องมีอำนาจ
25 หน้าที่เสนอแนะ ให้คำแนะนำ จัดทำมาตรฐานจริยธรรม ปรับปรุงประมวลจริยธรรมของผู้ดำรง
ตำแหน่งทางการเมือง แล้วก็เจ้าหน้าที่ของรัฐ แล้วก็ส่งเสริมให้มีจิตสำนึกด้านจริยธรรม แล้วก็
รายงานการกระทำที่มีฝ่าฝืนประมวลจริยธรรม ซึ่งดิฉันก็เห็นว่าเป็นเรื่องดี ที่นี้ดิฉันก็ได้ไปดู

- ใน พ.ร.บ. ฉบับนี้ที่ไม่มีอำนาจหน้าที่ดังกล่าวแล้วนะคะ เมื่อไปดูร่าง พ.ร.บ. มาตรา ๒๖ (๘) ว่า
ให้ออกข้อกำหนดการจริยธรรมตามมาตรา ๔๓ นี้ ก็คือเป็นการออกข้อกำหนดทางจริยธรรมของ
5 ผู้ตรวจการแผ่นดินเอง ไม่ใช่จริยธรรมของข้าราชการหรือว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง จริง ๆ
แล้วในนโยบายการปฏิรูปประเทศต่าง ๆ ตามมาตรา ๘ ของร่าง พ.ร.บ. แผนและขั้นตอนการ
ดำเนินการปฏิรูปประเทศนี้ ก็มีการปฏิรูปประเทศด้านต่าง ๆ หลายด้าน อันหนึ่งก็คือเรื่องสังคม
ที่นี้ในเรื่องจริยธรรม ดิฉันคิดว่าก็จะเป็นปัญหาใหญ่ เพราะว่าถ้าเราจะดำเนินการทางด้าน
เรื่องการทุจริต เรื่องข้าราชการที่ฉ้อราษฎร์บังหลวง เรื่องต่าง ๆ นี้ เรื่องจริยธรรมเป็นเรื่องสำคัญ
10 เนื่องจากว่าตอนที่ดิฉันอยู่ในคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษามาตรการพิทักษ์และเทิดทูน
สถาบันพระมหากษัตริย์ ก็ได้เคยเรียนเชิญท่านประธานผู้ตรวจการแผ่นดินเข้ามาคุยว่าเป็นไปได้
หรือไม่ว่าจริยธรรม ๙ ประการที่มีอยู่ที่เดิมที่เป็นจริยธรรมกลางนี้ จะเติมเรื่องรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
เข้าไปได้หรือไม่ เขาก็บอกว่าโดยที่รัฐธรรมนูญฉบับใหม่ใกล้จะใช้บังคับแล้ว ซึ่งไม่มีเรื่องนี้อยู่ในนั้น
ซึ่งดิฉันคิดว่าอันนี้เป็นเรื่องที่น่าเสียดาย คืออะไรที่ติดอยู่แล้วก็น่าจะคงไว้ แล้วก็เรื่องทีบอก
15 จริยธรรมร้ายแรงนี้ขอให้เป็นที่ของ ป.ป.ช. หรือสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและ
ปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ หรือ ป.ป.ท. แต่จริยธรรมบางเรื่องนี้เป็นผิดจริยธรรม แต่ว่า
ไม่ได้ผิดกฎหมาย เพราะฉะนั้นนี้ไม่ทราบต่อไปจะมีใครที่จะมาเป็นเจ้าภาพดูแลเรื่องนี้ เพราะว่า
เรื่องข้าราชการนี้ “ข้า” นี่ก็แปลว่า ผู้รับใช้ “ราช” ก็คือ พระราชาหรือว่าแผ่นดิน “การ” นี่คือการ
กระทำ “ข้าราชการ” ก็คือ การรับใช้แผ่นดิน เป็นข้าของแผ่นดิน ซึ่งข้าราชการและผู้ดำรงตำแหน่ง
20 ทางการเมืองทั้งหลายนี้ก็ควรจะสำนึกเอาไว้ว่า ท่านนี้ก็เป็นข้ารับใช้ของแผ่นดิน เพราะฉะนั้น
การที่ข้าราชการรุ่นเก่า ๆ ที่เสียไปแล้วนี้ก็จะทำอะไรได้ยาก แต่ว่าคิดว่าคนเราไม่มีใครที่อยากจะ
เข้ามาแล้วตั้งใจจะทุจริต ตั้งใจจะทำไม่ดี คิดว่าถ้าเราได้มีการดำเนินงาน แล้วก็ดูแลอย่างจริงจัง
เรื่องจริยธรรมนี้ ดิฉันคิดว่าน่าจะเป็นการปลูกฝังให้กับข้าราชการรุ่นใหม่ ๆ ได้ทำ แล้วก็อยากจะให้
ผู้ตรวจการแผ่นดินดูแลเรื่องนี้ค่ะ ก็อยากจะเรียนถามผ่านท่านประธานสภานิติหนึ่ง
25 กราบขอบพระคุณค่ะ

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : เชิญท่านพลเรือเอก ธราธร ขจิตสุวรณ

พลเรือเอก ธราธร ขจิตสุวรณ : กราบเรียนท่านประธานสภานิติบัญญัติ

แห่งชาติที่เคารพครับ ผม พลเรือเอก ธราธร ขจิตสุวรณ มีประเด็นที่ผมถามไปเมื่อสักครู่นี้

แต่ผมอาจจะไม่ได้พูดเร็วไป ก็คือประเด็นเกี่ยวกับเรื่องการประเมินผล ซึ่งจะสังเกตได้ว่า ใน พ.ร.บ.

- กฎหมายเดิมนี้นี้ ก็คือทั้งหมวด ๕ และหมวด ๖ คือหมวด ๕ นี้ การติดตามประเมินผลและการจัดทำข้อเสนอแนะในการปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญนี้ อันนี้หายไปเลย แล้วก็ในหมวด ๖ การรายงานประจำปี
- 5 ในมาตรา ๔๓ ก็จะมี ๖ อนุมาตรา โดยเฉพาะผมขออนุญาตเพิ่มอีกหนึ่งชนิดหนึ่งว่า ในวรรคสองซึ่งเป็นประเด็นที่เราถามท่านผู้ตรวจการแผ่นดินคราวที่แล้วที่มาที่สภา โดยตัวอย่างอย่างเช่น ในวรรคสอง รายงานประจำปีตามวรรคหนึ่งให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา และเปิดเผยให้สาธารณชนทราบตามวิธีการที่ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินกำหนด และกำหนดวิธีการเปิดเผยนี้ให้ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินกำหนดรูปแบบที่คนพิการและผู้สูงอายุสามารถเข้าถึงได้ด้วย ซึ่งในประเด็นที่เรา
- 10 ถามในวรรคนี้ก็หายไปเลย แล้วก็อีก ๖ อนุมาตรา ของมาตรา ๔๓ เดิมนี้นี้เกี่ยวกับหลักเกณฑ์วิธีการอะไรก็ไม่มี เมื่อคราวที่แล้วผมเสนอว่า ถ้าเราเพิ่มประเด็นเกี่ยวกับเรื่องให้เป็นไปตามหลักการที่สภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้กำหนดเกี่ยวกับการวิเคราะห์ประเมินผลในรูป ๔ มิติ ไม่ว่าจะเป็นประสิทธิผล คุณภาพ ประสิทธิภาพและการพัฒนาองค์กรนี้ ก็จะเป็นไปตามมาตรฐานสากล ซึ่งคราวที่แล้วท่านผู้ตรวจการแผ่นดินได้รับหลักการไป อันนี้ผมคิดว่า
- 15 ในมาตรา ๓๙ นี้ที่มีอยู่ในร่างเกี่ยวกับการจัดทำรายงานประจำปีที่เสนอต่อคณะรัฐมนตรีอาจจะมีการเพิ่มข้อความ เช่น การรายงานประจำปีให้เป็นไปตามหลักการของมาตรฐานการประเมินภาครัฐ หรือระบบจีอีเอส (GES) ที่ผมได้อ้างไว้ ซึ่งเป็นระบบที่ทาง กรม. ได้อนุมัติตั้งแต่ปี ๒๕๕๔ เป็นต้นนี้ แล้วก็มาตรฐานสากลต่าง ๆ นี้ ซึ่งเราจะต้องไปผูกพันเกี่ยวกับตัวชี้วัดมาตรฐานสากลในระดับนานาชาติด้วย ก็มีข้อเสนอแนะ แล้วก็ยังมีข้อคำถามเพิ่มเติม ขอขอบคุณครับ

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ผมมีข้อสังเกตที่จะกราบเรียนถาม

ทางคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ คือรัฐธรรมนูญเขียนคุณสมบัติของผู้ตรวจการแผ่นดิน

- 5 กับของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในลักษณะที่แตกต่างกัน ก็คือว่าคุณสมบัติของผู้ตรวจการแผ่นดิน ตามมาตรา ๒๒๘ ซึ่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญก็ลอกมาใช้ กำหนดในเรื่องที่ท่านสมาชิก หลายท่านเป็นห่วงเกี่ยวกับการแปลความหมายของผู้ที่จะได้รับการสรรหาในเรื่องของประสบการณ์ เกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดินไม่ต่ำกว่าอธิบดีหรือหัวหน้าส่วนราชการ โดยมาตรา ๒๒๘ กำหนดว่าเป็นไปตามที่คณะกรรมการสรรหาประกาศกำหนด ส่วนมาตราถัดมาในส่วนถัดมาเกี่ยวกับ
- 10 ป.ป.ช. นั้น รัฐธรรมนูญเขียนคุณสมบัติของผู้ได้รับการสรรหาเขียนไว้ชัดเจน (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) ผู้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ไม่ว่าศาล ไม่ว่าอัยการ ไม่ว่าผู้บริหารสูงสุด ไม่ว่าศาสตราจารย์ไว้ชัดเจน โดยไม่ได้บอกว่าตามที่คณะกรรมการสรรหาประกาศกำหนด ดังนั้นก็หมายความว่าอย่างไรหรือไม่ว่า สำหรับผู้ตรวจการแผ่นดินนั้นถ้อยคำที่เขียนไว้ในมาตรา ๒๒๘ ก็ยังเป็นเรื่องที่คณะกรรมการสรรหา จะไปประกาศกำหนดต่อไป ไม่ใช่ความเห็นหนึ่งความเห็นใดของที่เราได้รับฟังมาจากการประชุม
- 15 วิป (Whip) เมื่อไม่กี่วันนี้ ส่วนมาตรา ๒๓๒ ซึ่งเป็นคุณสมบัติของ ป.ป.ช. นั้น ก็ระบุไว้ชัดเจน โดยไม่ต้องให้คณะกรรมการสรรหาประกาศกำหนด แต่ผมก็คิดว่าในทางปฏิบัติคณะกรรมการ สรรหาก็ต้องดูว่าเข้าองค์ประกอบของมาตรา ๒๓๒ ในเรื่องคุณสมบัติ ป.ป.ช. หรือเปล่า ไม่ทราบว่ามี ผมเข้าใจถูกต้องหรือไม่ว่าจะเป็นอย่างนี้ แล้วก็อยากจะเรียนถาม กรธ. ต่อไปว่าเมื่อคณะกรรมการ สรรหาใช้อำนาจตามมาตรา ๒๒๘ ประกาศกำหนดแล้ว ถ้ามีประเด็นว่าประกาศกำหนดแล้วขัด
- 20 ต่อรัฐธรรมนูญมีช่องทางที่จะดำเนินการอย่างไรต่อไป กราบขอบพระคุณครับ เชิญท่านประธาน คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญช่วยชี้แจงด้วยครับ

นายมีชัย ฤชุพันธุ์ (ประธานคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ) : ท่านประธาน

ที่เคารพ ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติครับ ขออนุญาตเริ่มต้นที่ครุวัลลภ ตั้งคณานุรักษ์ คือที่ไม่ได้เขียน ไว้ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินไปสั่งระงับยับยั้ง คือความจริงผู้ตรวจการแผ่นดินขออำนาจนี้ อยากจะมี

- 25 อำนาจลักษณะเป็นมาตรการชั่วคราว แต่เราเกรงว่าการไปสั่งอย่างนั้นอาจจะกระทบต่อการทำงานของ ส่วนราชการที่เขาอาจจะมีเหตุผล มีอะไรซึ่งผู้ตรวจการแผ่นดินไม่รู้ได้ และถ้าไปทำเข้าจะเกิด เป็นเรื่องเป็นราว แล้วก็บาดหมางใจ หรือมีอะไรนั้นก็ทำให้ราชการเสียหายได้ เพราะฉะนั้นก็ให้เวลา ให้เจ้าตัวเขาเป็นคนดำเนินการเอง แล้วถ้าเขาไม่ดำเนินการก็จะจัดการกันอย่างไรก็ค่อยว่ากันไป

- คำถามของท่านสมชาย แสวงการ ที่ไม่ได้ตอบ เพราะว่าที่ท่านอธิบายมาก็ถูกแล้ว คือคำว่า “อธิบดี” นั้น แต่ละกระทรวงก็มีไม่กี่คนเหมือนกัน ไม่ใช่เฉพาะในกระทรวงกลาโหม
- 5 ต้องหมายถึงหน่วยงานระดับกรม และหัวหน้าหน่วยงานนั้นจึงจะเข้าข่ายที่จะเรียกว่าเทียบเท่า อธิบดี ถ้ารองก็ไม่เทียบเท่า หรือผู้ชำนาญการถึงจะซี ๑๑ ก็ไม่ถือว่าเป็นผู้บริหารหัวหน้าส่วนราชการ ไม่ถือว่าเป็นหัวหน้าส่วนราชการ เพราะผู้ตรวจการแผ่นดินนี้จะเป็นผู้ไปดูแลการทำงานของ หน่วยงานราชการทั้งหลาย แล้วถ้าตัวเองยังไม่เคยบริหารมาก็ยากที่จะไปทำให้เกิดความน่าเชื่อถือ เพราะฉะนั้นก็กำหนดเอาไว้ ที่นี้ที่ท่านถามมาว่าทำไมไม่ลดลงมา ลดไม่ได้แล้ว เพราะว่าเขียนไว้
- 10 ในรัฐธรรมนูญ อย่างไรเสียที่ท่ามาก็ลอกออกมาเพื่อที่จะได้ยื่นให้เห็นเท่านั้นเอง คำถามของท่านพลเรือเอก ศักดิ์สิทธิ์ เชิดบุญเมือง ที่ท่านว่าทำไมถึงไม่ใช่ความรู้ เป็นหลัก ความจริงคุณสมบัติพื้นฐานเบื้องต้นที่กำหนดไว้ในมาตรา ๘ บอกเบื้องต้นแล้วว่า ต้องเป็นผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ ประสบการณ์ในอะไร ส่วนในมาตราที่ว่าด้วยนามธรรมที่ท่านว่านั่น เป็นส่วนประกอบที่เวลาได้คนประเภทนั้นมาแล้ว แล้วเวลาจะเลือกเขาให้เลือกคนประเภทนี้ คือ
- 15 เบื้องต้นต้องผ่านคุณสมบัติเบื้องต้นมาแล้วก่อน ฉะนั้นความรู้ ความชำนาญจะอยู่ที่มาตรา ๘ ส่วนวิธีการสรรหาวouldจะดูกันอย่างไรนี้ ผมคิดว่าคำอธิบายของท่านน่าจะเป็นประโยชน์ เพราะอย่างน้อยท่านประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติก็เป็นหนึ่งในกรรมการสรรหานั้น ท่านได้รับฟังแล้วท่านก็คงจะนำไปใช้ได้ถ้าท่านจะใช้
- ส่วนของท่านจินตนนท์ ชญาตร์ ศุภมิตร ในเรื่องจริยธรรม ความจริงเรื่องจริยธรรม
- 20 ตามรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ เราให้ความสำคัญสูงกว่าเก่า โดยกำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญว่าให้องค์กรอิสระทุกองค์กรเป็นผู้กำหนดจริยธรรม แล้วก็ให้สอบถามทั้งสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา และคณะรัฐมนตรีเพื่อเอาไปประกอบการพิจารณา เมื่อเขาเซต (set) ตกลงว่าจริยธรรมควรเป็น อย่างไรแล้วจะนำไปใช้ไม่ใช่แต่เฉพาะองค์กรอิสระทุกองค์กร รวมทั้งศาลรัฐธรรมนูญ แต่จะใช้กับ คณะรัฐมนตรี สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาด้วย ต่างคนต่างไม่มีสิทธิไปร่าง ผู้ตรวจการแผ่นดิน
- 25 เพียงลำพังคนเดียวไม่มีสิทธิไปทำจริยธรรมให้กับคนอื่น และเมื่อทำจริยธรรมตรงนั้นมาแล้วถ้าใคร ละเมิดจริยธรรมร้ายแรงก็จะมีที่ไป ใครทำจะต้องไปที่ไหนในรัฐธรรมนูญจะบอกไว้หมด แล้วถามว่า แล้วราชการละ ราชการก็มีกำหนดไว้แล้วว่าหน่วยงานราชการทุกหน่วยจะต้องทำจริยธรรม โดยชำเลื่อง มองจริยธรรมหลักที่องค์กรอิสระทั้งหลายเขาเป็นคนจัดทำขึ้น เพราะฉะนั้นตัวจริยธรรม ๑. จะได้รับ

- การยกมาตรฐานให้สูงขึ้น ๒. จะมีที่มาที่มาจากทุกภาคส่วนที่มีอำนาจ แล้วก็ ๓. จะใช้ไปทั่วทุกอัน และถามว่าแล้วใครจะเป็นคนจับผิด ผู้บังคับบัญชาครับ แต่ละหน่วยผู้บังคับบัญชาจะต้องดูแลไม่ให้
- 5 ผู้ใต้บังคับบัญชาของตนทำผิดวินัยและทำผิดจริยธรรม ถ้าเมื่อไรใครทำผิดก็จะมีที่ร้องเรียนที่ต่าง ๆ ซึ่งมากมายจนกระทั่งตอบกันไม่หวาดไม่ไหว

- สำหรับคำถามของ พลเรือเอก ธราธร ขจิตสรวรณ ผมต้องขออนุญาตสารภาพว่า ที่ท่านอ้างเป็นกฎหมายเก่า เพราะฉะนั้นผมก็ไม่รู้จะตอบอย่างไรว่าทำไมในนั้นเขียนอย่างนั้น แต่ว่า
- 10 ที่เราเขียนใหม่นี้จะไม่มีอะไรแบบนั้นอีกแล้ว การรายงานก็เป็นการรายงานตามปกติที่จะต้องเสนอ ต่อ ครม. และต่อสภา ส่วนเขาจะอย่างไรและจะมีผลอย่างไรต่อเคพีไอ (KPI) ของต่างประเทศ อันนั้นก็เป็นเรื่องที่เขาจะไปติดต่อประสานกันเอง ซึ่งคงไม่จำเป็นจะต้องไปเขียนไว้ในกฎหมาย

- สำหรับคำถามของท่านประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ขออนุญาตเรียนว่า มาตรา ๒๒๘ ซึ่งเป็นคุณสมบัติของผู้ตรวจการแผ่นดินกับมาตรา ๒๓๒ ซึ่งเป็นคุณสมบัติของ ป.ป.ช. เขียนแตกต่างกันจริงอย่างที่ท่านว่า เพราะของผู้ตรวจการแผ่นดินนั้นไม่กำหนดที่มา ขอให้เป็นผู้มี
- 15 หรือหัวหน้าส่วนราชการที่เทียบเท่าอธิบดีก็เป็นอันใช้ได้ จะมาจากไหนก็ถือว่าเป็นผู้มีประสบการณ์ ในการบริหารราชการแผ่นดินแล้ว หลักใหญ่คือผู้มีประสบการณ์ในการบริหารราชการแผ่นดิน ----

- แต่ในส่วนของ ป.ป.ช. นั้นจะกำหนดที่มาว่าโครงสร้างทั้งหมดจะต้องมาจากไหนบ้าง แต่ละแห่งจะต้องใช้กี่คน ซึ่งจะกำหนดตายตัว แล้วจะบอกด้วยว่าจะต้องมีดำรงตำแหน่งอะไรเป็นเกณฑ์
- 5 เพราะฉะนั้นเมื่อกำหนดไว้ชัดแล้วก็ไม่มีอะไรที่คณะกรรมการสรรหาจะต้องไปกำหนดเกี่ยวกับตัวคุณสมบัติหรือที่มาขององค์กรอิสระที่เป็น ป.ป.ช. อีก ยกเว้นแต่กรณีวิธีการสรรหาหรือกระบวนการในการให้ได้มาซึ่งผู้สมัคร อันนี้ก็เป็นเรื่องที่คณะกรรมการสรรหาจะต้องไปกำหนดเอง ก็คงจะมีการถกเถียงกันอยู่เยอะ แต่ส่วนที่ว่าความในมาตรา ๒๒๘ ที่บอกว่าให้คณะกรรมการสรรหาเป็นผู้กำหนดนั้นหมายถึงแต่เฉพาะหัวหน้าหน่วยงานของรัฐที่เทียบได้ไม่ต่ำกว่ากรมตามที่
- 10 คณะกรรมการสรรหาประกาศกำหนด ตรงนี้แหละครับที่ให้คณะกรรมการสรรหาไปกำหนดว่ามีหน่วยงานของรัฐประเภทไหน อะไรบ้าง ที่จะถือได้ว่าเป็นหัวหน้าหน่วยงานไม่ต่ำกว่ากรม แต่ส่วนตัวอธิบดีหรือหัวหน้าส่วนราชการที่เทียบเท่าอธิบดีนั้นไม่ต้องกำหนดเพราะตายตัวอยู่แล้วว่าใครเป็นอธิบดีหรือใครไม่ได้เป็นอธิบดี แต่ว่าหน่วยงานอื่นของรัฐนี้ไม่รู้ว่ามีอะไรบ้างคณะกรรมการสรรหาจะไปกำหนดว่าอย่างไรถึงจะเทียบเท่ากรม ตามความมุ่งหมายเป็นอย่างนั้นครับ ขอบพระคุณ
- 15 ครับ

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : มีท่านใดตั้งใจหรือไม่ครับ ถ้าไม่มีแล้วผมขอปิดการอภิปรายนะครับ ต่อไปจะเป็นการลงมติในวาระที่ ๑ ขอตรวจสอบองค์ประชุมก่อนนะครับ ท่านสมาชิกครับ ขณะนี้เป็นการตรวจสอบองค์ประชุมก่อนที่จะลงมติว่าจะรับหลักการหรือไม่รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ.

- 20 เชิญท่านสมาชิกเสียบัตรลงคะแนนและกดปุ่มแสดงตนครับ จะมีการถามมติในวาระแรกว่าจะรับหลักการหรือไม่รับหลักการของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ดังนั้นขอเรียนเชิญท่านสมาชิกแสดงตนนะครับ ขอทราบองค์ประชุมนะครับ

(มีสมาชิกกดปุ่มแสดงตนเพื่อตรวจนับองค์ประชุม จำนวน ๒๑๘ คน)

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : จำนวนผู้เข้าประชุมขณะนี้ ๒๑๘

- 25 ครบองค์ประชุม ต่อไปผมขอถามมติ สมาชิกท่านใดเห็นควรรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้กดปุ่ม เห็นด้วย สมาชิกท่านใดไม่เห็นควรรับหลักการกดปุ่ม ไม่เห็นด้วย ท่านใดประสงค์ออกเสียงกดปุ่ม กดออกเสียง เชิญท่านลงมติได้เลยครับ มีท่านใดยังไม่ได้ลงมติหรือไม่ครับ ตรวจสอบหน้าหน่อยครับ ปิดการลงคะแนนขอทราบผลครับ

(มีสมาชิกเห็นด้วย ๒๑๗ คะแนน ไม่เห็นด้วย ไม่มี)

- ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ผลการลงคะแนน จำนวนผู้เข้าประชุม ๒๒๒
 มีมติเห็นด้วย ๒๑๗ งดออกเสียง ๔ ไม่ลงคะแนนเสียง ๑ เป็นอันว่าที่ประชุมลงมติรับหลักการ
 5 แห่งร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ขอปรึกษาเรื่องตั้ง
 คณะกรรมาธิการ เชิญท่านสมชาย แสวงการ ครับ

- นายสมชาย แสวงการ : กราบเรียนท่านประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
 ที่เคารพครับ สมชาย แสวงการ ในฐานะเลขานุการคณะกรรมาธิการวิสามัญกิจการสภานิติบัญญัติ
 แห่งชาติ ขอเสนอท่านประธานและที่ประชุมเพื่อตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญขึ้นพิจารณา
 10 ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ จำนวน ๑๙ คน ขอผู้รับรองครับ
 (มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

- ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ท่านสมชาย แสวงการ ขอเสนอตั้ง
 คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณา จำนวน ๑๙ คน รัฐธรรมนูญไม่ได้มีการกำหนดสัดส่วนของ
 คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาประกอบร่างรัฐธรรมนูญไว้ ดังนั้นเพื่อให้มีส่วนร่วมจาก
 15 ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ผมจึงเสนอให้ควรมีกรรมาธิการในสัดส่วนของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
 จำนวน ๒ คน จากคณะรัฐมนตรี จำนวน ๓ คน และสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ จำนวน ๑๔ คน
 มีสมาชิกท่านใดจะมีความเห็นเป็นอย่างอื่นหรือไม่ครับ

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

- ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ถ้าไม่มี เห็นชอบตามนั้นครับ
 20 เชิญท่านประธานคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญเสนอรายชื่อคณะกรรมาธิการ จำนวน ๒ ท่านครับ

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ (รองประธานคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
 กราบเรียนท่านประธานครับ ผม นายสุพจน์ ไข่มุกด์ รองประธานคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
 คนที่หนึ่ง ขอเสนอรายชื่อคณะกรรมาธิการวิสามัญ ในสัดส่วนของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
 ดังนี้ครับ

- 25 ๑. นายเจียรชัย ณ นคร
 ๒. นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง
 ขอบขอบคุณครับ

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ต่อไปขอเชิญเสนอสัดส่วนของสมาชิก
และคณะรัฐมนตรี จำนวนทั้งหมดที่เหลือจาก ๑๙ คน เป็น ๑๗ คน ในสัดส่วนคณะรัฐมนตรี ๓ คน
5 สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ จำนวน ๑๔ คน เชิญท่านสมชาย แสวงการ ครับ

นายสมชาย แสวงการ : กราบเรียนท่านประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
ที่เคารพครับ สมชาย แสวงการ ในฐานะเลขานุการคณะกรรมการวิสามัญกิจการสภานิติบัญญัติ
แห่งชาติ ขอเสนอรายชื่อกรรมการในสัดส่วนของคณะรัฐมนตรี และสัดส่วนของสมาชิก
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังนี้

- 10 ๑. นางฐะปาณีย์ อาจารย์วงศ์
 ๒. นายรักษเกชา แฉ่ฉ่าย
 ๓. นายอรรถสิทธิ์ กันมล
 ๔. พลเรือเอก กำธร พุ่มหิรัญ
 ๕. นายโกศล เพ็ชรสุวรรณ
 - 15 ๖. พลเอก คณิต สาทัทธ
 ๗. พลเรือเอก จักรชัย ภู่อริญยศ
 ๘. นายขลิท ชูขจร
 ๙. พลโท ชาญชัย ภูทอง
 ๑๐. พลเรือเอก ชุมพล วงศ์เวคิน
 - 20 ๑๑. พลเอก ชีรเดช มีเพียร
 ๑๒. นายพิเชต สุนทรพิพิธ
 ๑๓. พลเอก เลิศฤทธิ เวชสวรรค์
 ๑๔. พลเอก วีรณ ฉันทศาสตร์โกศล
 ๑๕. พลอากาศเอก สฤษดิ์พงษ์ โกมุทานนท์
 - 25 ๑๖. พลเรือเอก สุรศักดิ์ หุ่นเรืองรมย์
 ๑๗. พลอากาศเอก อานนท์ จารยะพันธุ์
- ขอผู้รับรองครับ
(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

- ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : มีท่านสมาชิกเสนอสัดส่วนของคณะรัฐมนตรี
จำนวน ๓ คน และสัดส่วนของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ๑๔ คน ครบถ้วนแล้วครับ มีผู้รับรอง
5 ถูกต้อง มีท่านใดจะเสนอรายชื่อกรรมการเป็นอย่างอื่นหรือไม่ครับ
(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

- ๑๓/๑

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ไม่มีแล้วนะครับ ที่ประชุมเห็นชอบตามนี้
 นะครับ เชิญเลขาธิการอ่านรายชื่อกรรมการ

5 นายันท ผาสุข (รองเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการวุฒิสภา
 ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ) : รายชื่อคณะกรรมการวิสามัญพิจารณา
 ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. จำนวน ๑๙ คน ดังนี้

๑. นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง
๒. นายเจียรชัย ณ นคร
- 10 ๓. นางฐะปาณีย์ อาจารย์วงศ์
๔. นางรักษเกชา แฉฉาย
๕. นายอรรถสิทธิ์ กันมล
๖. พลเรือเอก กำธร พุ่มหิรัญ
๗. นายโกศล เพ็ชรสุวรรณ
- 15 ๘. พลเอก คณิต สาทิตักษ์
๙. พลเรือเอก จักรชัย ภู่เจริญยศ
๑๐. นายขวลิต ชูขจร
๑๑. พลโท ชาญชัย ภู่ทอง
๑๒. พลเรือเอก ชุมพล วงศ์เวคิน
- 20 ๑๓. พลเอก ชีรเดช มีเพียร
๑๔. นายพิเชต สุนทรพิพิธ
๑๕. พลเอก เลิศฤทธิ์ เวชสวรรค์
๑๖. พลเอก วีรณัน ันนทศาสตร์โกศล
๑๗. พลอากาศเอก สฤษดิ์พงษ์ โกมุทานนท์
- 25 ๑๘. พลเรือเอก สุรศักดิ์ หุ่นเรืองรมย์
๑๙. พลอากาศเอก อานนท์ จารยะพันธุ์

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ขอปรึกษาเรื่องการกำหนดเวลาแปรญัตติ
 ภายใน ๗ วัน ขอโทษนะครับ กำหนดเวลาแปรญัตติและกำหนดระยะเวลาดำเนินงานครับ

นายสมชาย แสวงการ : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพครับ

สมชาย แสวงการ ในฐานะเลขานุการคณะกรรมการวิสามัญกิจการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

- 5 ขอเสนอท่านประธานเพื่อกำหนดเวลาแปรญัตติภายใน ๗ วัน ตามข้อบังคับการประชุม
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ และกำหนดเวลาดำเนินงานของคณะกรรมการธิการ ภายใน ๔๕ วัน
นับแต่วันที่สภามีมติแต่งตั้ง ขอผู้รับรองครับ

(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

- 10 ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ท่านสมชาย แสวงการ เสนอกำหนดเวลา
แปรญัตติภายใน ๗ วัน ระยะเวลาดำเนินการภายใน ๔๕ วัน จะเกิน ๖๐ วันหรือเปล่า ลองคำนวณ
ดูนะครับ

นายสมชาย แสวงการ : กราบเรียนท่านประธานครับ ได้ตรวจสอบแล้ว
ยังไม่เกินครับ เพียงแต่ว่ากรรมการซึ่งเลื่อนการประชุมมาจากสัปดาห์ที่แล้ว อาจจะต้องพิจารณา
ระยะเวลาให้เร็วขึ้นกว่าระยะเวลาที่สภาอนุมัติ

- 15 ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : คณะกรรมการไปพิจารณาก็แล้วกัน
กำหนดไว้อย่างนั้นครับ แล้วก็ต้องเสนอสภาให้สภาพิจารณาได้ก่อน ๖๐ วัน นะครับ
ก่อนครบกำหนด ๖๐ วัน ซึ่งคือวันที่ ๓ สิงหาคม ที่ผมแจ้งตั้งแต่แรกนะครับ ที่ประชุมเห็นชอบ
ตามนี้นะครับ ขอขอบคุณคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ เชิญท่านประธานคณะกรรมการ
ร่างรัฐธรรมนูญครับ

- 20 นายมีชัย ฤชุพันธุ์ (ประธานคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ) : ขอบพระคุณ
ท่านประธานที่เคารพ เพื่อความสบายใจของสมาชิก มีท่านสมาชิกได้พูดว่าในการพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ.
สภาและกรรมการได้แก้ไขหลักการบางอย่าง และถ้อยคำบางถ้อยคำหลายแห่งนะครับ ร่างนี้มีได้
ยึดถือตามนั้น ขออนุญาตเรียนว่าบังเอิญร่างนี้ส่งมาก่อนที่สภาจะพิจารณามีมติในเรื่อง พ.ร.บ.
25 แล้วร่างที่เหลืออยู่คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญได้ดำเนินการแก้ไขเพื่อให้สอดคล้องกับ
ร่าง พ.ร.บ. กกต. เรียบร้อยแล้ว แต่ว่าอันนี้บังเอิญไม่ได้แก้ไข เพราะส่งมาก่อนนะครับ จะได้สบายใจ
ด้วยกันทุกฝ่ายครับ

- 30 ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ฝากกรรมการเพื่อที่จะยึดแนวของ
ร่างพ.ร.บ. กกต. เช่น กำหนดเวลาที่หน่วยงานองค์กรอิสระจะต้องแจ้งมาตามร่างเดิม ๑๕ วัน
แต่ร่างพ.ร.บ. กกต.

ก็ไปแก้เป็น ๒๐ วัน อย่างนี้เป็นต้น ร่างพ.ร.ป. ฉบับต่อมา ก็ร่างพ.ร.ป. ของ กกต. เป็นหลัก
ใช้หรือไม่ครับ ตามที่ท่านประธานกรรมการร่างรัฐธรรมนูญชี้แจง ฝ่ายคณะกรรมการพิจารณา
5 นะครับ เพื่อที่จะได้สอดคล้องกัน ขอขอบคุณกรรมการร่างรัฐธรรมนูญครับ สำหรับ
คณะกรรมการชุดนี้นัดประชุมแล้ว วันศุกร์พรุ่งนี้นะครับ เวลา ๐๙.๐๐ นาฬิกา ต้องเร่งหน่อย
นะครับ เพราะว่าเริ่มช้าไปหน่อย ณ ห้องประชุมคณะกรรมการ หมายเลข ๓๐๗ ชั้น ๓
อาคารรัฐสภา ๒ จบการพิจารณาเรื่องด่วนที่ ๑ ครับ

เรื่องด่วนที่ ๒ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง

10 พ.ศ. คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาเสร็จแล้ว

15

20

25

30

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ตามที่ที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๒๗/๒๕๖๐ วันศุกร์ที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๖๐ ได้ลงมติรับหลักการแห่งพระราชบัญญัติ

- 5 ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. และคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ เป็นผู้เสนอไว้พิจารณาและมีมติตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณานั้น บัดนี้ คณะกรรมการได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวเสร็จแล้ว เชิญคณะกรรมการเข้าประจำที่นะคะ

(คณะกรรมการวิสามัญเข้าประจำที่)

- 10 ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : คณะกรรมการได้เสนอรายงานต่อ ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ตามข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ข้อ ๑๒๒ รายละเอียดปรากฏตามเอกสารรายงานที่ได้จัดวางไว้ให้แล้วนะคะ

ท่านสมาชิกครับสำหรับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ สภานิติบัญญัติแห่งชาติได้นำ รายงานการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องและรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น

- 15 จากการตรากฎหมาย ทั้งนี้เพื่อให้เป็นไปตามมาตรา ๗๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญมาประกอบการพิจารณาทุกขั้นตอนแล้วนะคะ ปรากฏตามรายงานของคณะกรรมการวิสามัญ ถ้าคณะกรรมการพร้อมแล้วและท่านประธานคณะกรรมการพร้อมแล้วก็ขอเชิญแถลงนะคะ

พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม (ประธานคณะกรรมการวิสามัญ) : กราบเรียน ท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

- 20 ในฐานะประธานคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ขอเสนอรายงานการพิจารณา ของคณะกรรมการวิสามัญ ดังนี้

ตามที่ที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๒๗/๒๕๖๐ วันศุกร์ที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๖๐ ได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย

- 25 พรรคการเมือง พ.ศ. ซึ่งเสนอโดยคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ไว้พิจารณา และตั้ง คณะกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา กำหนดการแปรญัตติภายใน ๗ วันนั้น บัดนี้ คณะกรรมการวิสามัญได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวเสร็จแล้ว ซึ่งผลการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติสรุปได้ ดังนี้

คณะกรรมการการวิสามัญได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น

๑๔๒ มาตรา โดยได้ประชุมเพื่อพิจารณาจำนวน ๒๔ ครั้ง คณะกรรมการการวิสามัญมีการแก้ไข

- 5 ๖๐ มาตรา มีการตัดออก ๑ มาตรา และได้เพิ่มมาตราขึ้นใหม่จำนวน ๔ มาตรา อีกทั้งมีกรรมการ
ได้ส่งความเห็น ๒ ท่าน และมีสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้เสนอคำแปรญัติจำนวน ๕ ท่าน
คณะกรรมการการวิสามัญได้พิจารณาในประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องโดยได้นำข้อมูลมาจากการรับฟัง
ความคิดเห็นในชั้นการพิจารณาร่างของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ข้อมูลจากการพิจารณา
ศึกษาของคณะกรรมการก่อนที่จะมีการเสนอร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้
- 10 มายังสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ซึ่งได้เชิญผู้แทนจากพรรคการเมืองต่าง ๆ มาร่วมประชุมเพื่อชี้แจง
แสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะต่อคณะกรรมการ ข้อมูลจากการอภิปรายแสดงความคิดเห็น
และประเด็นต่าง ๆ ในชั้นรับหลักการวาระที่ ๑ และข้อมูลจากการส่งความคิดเห็นเป็นเอกสาร
มายังคณะกรรมการการวิสามัญภายหลังจากที่ได้รับหลักการแล้ว ซึ่งในการพิจารณาคณะกรรมการ
นั้นได้นำข้อมูลต่าง ๆ เหล่านี้มาประกอบการพิจารณาควบคู่กันไปในแต่ละมาตราอย่างเคร่งครัด
- 15 ด้วยแล้ว โดยภาพรวมของการพิจารณาของคณะกรรมการการวิสามัญนั้น ได้พิจารณาในประเด็น
หลัก ๆ ดังต่อไปนี้

๑. การปฏิรูปพรรคการเมือง คณะกรรมการการวิสามัญได้ยึดถือเอาเจตนารมณ์

ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๔๕ มาตรา ๙๐

และมาตรา ๒๕๘ ก. ด้านการเมือง -----

20

- ๑๔/๑

25

และเจตนารมณ์ของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญที่ได้มุ่งมั่นในการที่จะแก้ไขปัญหาพรรคการเมืองในอดีตที่ผ่านมาเป็นหลักการสำคัญในการพิจารณา ซึ่งได้มีความเห็นร่วมกันว่าพรรคการเมืองนั้น

- 5 ถือเป็นองค์กรสำคัญเป็นต้นทางแห่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยที่มีความสำคัญอย่างยิ่งยวด เป็นองค์กรที่รับมอบอำนาจจากประชาชนในการที่จะส่งผ่านอำนาจโดยการนำสมาชิก

พรรคการเมือง หรือบุคคลที่คัดสรรไปแล้วไปทำหน้าที่ฝ่ายนิติบัญญัติและฝ่ายบริหารเพื่อเป้าหมายอันสูงสุดก็คือ ประโยชน์สุขของประเทศชาติและประชาชน ดังนั้นหากต้องการให้ประเทศชาติมีระบบการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยที่เข้มแข็งสมบูรณ์ มีเสถียรภาพจำเป็นต้อง

- 10 ส่งเสริมให้พรรคการเมืองมีความเข้มแข็ง เป็นประชาธิปไตยภายในพรรคการเมืองเสียก่อน ด้วยการให้สมาชิกพรรคการเมืองรู้สึกสำนึกในความเป็นเจ้าของพรรคการเมือง และได้มีส่วนร่วมในการเสนอนโยบายของพรรคการเมืองและมีส่วนร่วมคัดเลือกผู้มีความรู้ความสามารถ ซื่อสัตย์สุจริต มีคุณธรรมและจริยธรรมเข้าไปเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ชัดเจน และเป็นรูปธรรม คณะกรรมาธิการวิสามัญจึงได้เพิ่มเนื้อหาในหมวด ๓ การส่งผู้สมัครรับเลือกตั้ง

- 15 เพื่อให้มีกระบวนการที่จะปฏิรูปพรรคการเมืองโดยให้อำนาจกับสมาชิกพรรคการเมืองได้มีส่วนร่วมในการเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอย่างแท้จริง ทั้งการส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งแบบแบ่งเขต แบบบัญชีรายชื่อ ซึ่งจะปรากฏรายละเอียดในมาตรา ๔๙/๑

และมาตรา ๔๙/๒ นอกจากนี้คณะกรรมาธิการวิสามัญยังได้เพิ่มมาตรการในการส่งเสริม

ให้พรรคการเมืองมีโครงสร้างองค์กรที่เข้มแข็งยั่งยืนถาวรสามารถดำเนินกิจการทางการเมือง

- 20 ได้อย่างต่อเนื่องด้วยการสนับสนุนจูงใจให้พรรคการเมืองมีการจัดตั้งสาขาพรรคการเมืองเพิ่มขึ้นในทุกพื้นที่เขตเลือกตั้ง ด้วยการนำจำนวนสาขาพรรคการเมืองมาเป็นเงื่อนไขในการพิจารณาจัดสรรเงินกองทุนเพื่อพัฒนาพรรคการเมืองให้พรรคการเมืองสามารถนำไปใช้จ่ายในกิจการของสาขาพรรคการเมืองได้ ซึ่งจะปรากฏรายละเอียดในมาตรา ๗๗ และมาตรา ๗๘

ประเด็นเรื่องทุนประเดิม คณะกรรมาธิการวิสามัญได้พิจารณาแล้วเห็นว่า

- 25 ทุนประเดิมพรรคการเมืองนั้นมีความจำเป็นที่จะต้องดำรงไว้ตามเจตนารมณ์ของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญที่ต้องการให้มีทุนประเดิมมาจากผู้ก่อตั้งพรรคการเมืองร่วมกันจ่าย เพื่อป้องกันมิให้พรรคการเมืองนั้นเป็นของนายทุน อย่างไรก็ตามเพื่อไม่ให้ทุนประเดิมเป็นกำแพงขวางกั้นทางเศรษฐกิจกับประชาชนผู้มีทุนทรัพย์น้อย แต่ต้องการเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม

ทางการเมืองของพรรคการเมือง และเพื่อให้มีมาตรการป้องกันปัญหาการจัดตั้งพรรคการเมือง เพื่อขอรับเงินสนับสนุนจากกองทุนโดยมิได้มีเจตนาที่จะส่งผู้สมัครรับเลือกตั้ง คณะกรรมการ

- 5 วิสามัญจึงปรับแก้ร่างพระราชบัญญัติโดยกำหนดให้ทุนประเดิมนั้นเป็นเงื่อนไขบังคับหลัง ซึ่งได้กำหนดเงื่อนไขไว้ว่าพรรคการเมืองที่จะส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งได้จะต้องมีทุนประเดิมไม่น้อยกว่า จำนวนที่คณะกรรมการการเลือกตั้งได้ประกาศกำหนดไว้ให้เป็นค่าใช้จ่ายของผู้สมัครรับเลือกตั้ง เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งครั้งที่ผ่านมา เนื่องจากถ้าพรรคการเมือง มีทุนประเดิมเท่ากับจำนวนนี้แล้ว อย่างน้อยพรรคการเมืองนั้นก็สามารถที่จะส่งผู้สมัครรับเลือกตั้ง
- 10 เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งได้จำนวน ๑ คน และหากพรรคการเมืองใด มิได้จัดให้มีทุนประเดิมครบถ้วนตามจำนวนที่กำหนดไว้ก็ห้ามมิให้จัดสรรเงินกองทุนแก่ พรรคการเมืองนั้น ซึ่งจะปรากฏตามรายละเอียดการแก้ไขในมาตรา ๙ มาตรา ๔๗ และมาตรา ๗๗

ค่าบำรุงพรรคการเมือง คณะกรรมการวิสามัญได้พิจารณาเห็นว่าการจ่ายค่าบำรุง

พรรคการเมืองจะสามารถแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ ความสำนึกในความเป็นเจ้าของ

- 15 พรรคการเมืองของสมาชิกพรรคการเมืองเป็นอย่างดี แต่อย่างไรก็ตามก็ต้องพิจารณาจาก สภาพเศรษฐกิจและเทียบกับค่าเงินในภาวะการณ์นั้น ๆ ทั้งนี้จำนวนเงินค่าบำรุงพรรคการเมือง ที่ให้เรียกเก็บได้ไม่น้อยกว่าปีละ ๑๐๐ บาทนั้น คณะกรรมการวิสามัญเห็นว่าเป็นจำนวนเงิน ที่ไม่มากเกินไป ไม่เป็นกำแพงขวางกั้นในการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนทั่วไป แต่จะต้องมีมาตรการในการอำนวยความสะดวก ในการจัดเก็บค่าบำรุงพรรคการเมือง ซึ่งในส่วนนี้
- 20 คณะกรรมการวิสามัญได้เชิญผู้แทนจากธนาคารแห่งประเทศไทย และธนาคารของรัฐต่าง ๆ มาให้ข้อมูล และหารือร่วมกัน จึงได้กำหนดเพิ่มเติมมาตรการการอำนวยความสะดวกในการจัดเก็บ ค่าบำรุงพรรคการเมืองดังกล่าวไว้ในวรรคท้ายของมาตรา ๑๕ ด้วยแล้ว

ตามที่กล่าวมาแล้วข้างต้นนั้นเป็นประเด็นสำคัญที่จะนำเสนอเป็นข้อมูลเบื้องต้น

ต่อที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ส่วนประเด็นปลีกย่อยอย่างอื่นรายละเอียดปรากฏในเอกสาร

- 25 ตามที่ได้แจกจ่ายต่อที่ประชุมแห่งนี้แล้ว ขอขอบคุณครับ

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ขอขอบคุณท่านประธานคณะกรรมการ

วิสามัญ ต่อไปจะเป็นการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ในวาระที่ ๒

โดยเริ่มต้นด้วยชื่อร่าง คำปรารภ แล้วพิจารณาเรียงตามลำดับมาตราและลงมติในมาตรา

ที่กรรมการมีการแก้ไขหรือเพิ่มเติมจนจบร่างนะครับ ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีจำนวน ๑๔๒ มาตรา และกรรมการวิสามัญมีการแก้ไขคำปรารภ และแก้ไขเพิ่มเติม ๖๐ มาตรา

5 เพิ่มขึ้นใหม่ ๔ มาตรา ตัดออก ๑ มาตรา มีกรรมการสงวนความเห็น จำนวน ๑๘ มาตรา และมีสมาชิกสงวนคำแปรญัตติ จำนวน ๔ มาตรา เชิญเลขาธิการดำเนินการครับ

นายณัฐ ผาสุข (รองเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ) : “ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ชื่อร่างพระราชบัญญัติ ไม่มีการแก้ไข คำปรารภ มีการแก้ไข”

- 10 ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : คำปรารภมีการแก้ไขเพื่อให้เป็นไปตามแบบของกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ เมื่อคณะกรรมการมีการแก้ไข ไม่มีผู้สงวนนะครับ
- เชิญท่านสมาชิกอภิปรายนะครับ เชิญท่านสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย ครับ

- นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย (รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ผมขอหารือกรรมการนิดหนึ่งนะครับ ในคำปรารภย่อหน้าที่ ๒ ซึ่งเป็นบทอ้างมาตราที่ให้อำนาจ
- 15 ในรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการออกกฎหมายที่มีลักษณะจำกัดสิทธิประชาชน ในร่างนี้อ้างมาตรา ๒๖ ประกอบมาตรา ๓๔ และมาตรา ๓๗ จริง ๆ ในรัฐธรรมนูญมาตรา ๓๗ เป็นมาตราที่พูดถึงเรื่องสิทธิและทรัพย์สินและการสืบมรดก ฉะนั้นขอถามกรรมการว่า ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง มีบทบัญญัติอะไรในทางจำกัดสิทธิในทรัพย์สิน
- ของประชาชนหรือไม่ มีหรือไม่ครับ เพราะท่านอ้างมาตรา ๓๗ ไว้

- 20 ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : กรรมการชี้แจงมาตราใด

- นายธนาวุฒิ สัจจทอง (กรรมการวิสามัญ) : ขออนุญาตท่านประธานครับ
- กระผม นายธนาวุฒิ สัจจทอง กรรมการ ในมาตรา ๓๗ ซึ่งเป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับทรัพย์สินของปวงชนชาวไทยนั้น ในส่วนของพระราชบัญญัติฉบับนี้มีส่วนในเรื่องของการจำกัดสิทธิของบุคคลหรือทรัพย์สินไว้ในส่วนของการบริจาคเงินที่มีการจำกัดขอบเขตในเรื่องของวงเงินที่จะสนับสนุน
- 25 ให้แก่พรรคการเมืองไว้ เพราะฉะนั้นซึ่งไปกระทบต่อเสรีภาพในเรื่องของการใช้ทรัพย์สินของบุคคล เพราะฉะนั้นจึงรวมไปถึงในเรื่องของการที่จะดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สินในการที่จะอุดหนุนให้แก่พรรคการเมือง เพราะฉะนั้นแล้วในบทบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้จึงมีส่วนที่ไปจำกัดในเรื่องของสิทธิในทางทรัพย์สินของประชาชนตามมาตรา ๓๗ อยู่ด้วยครับ

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : สรุปหมายความว่า การที่ไปเก็บค่าสมาชิก เป็นการจำกัดสิทธิในทรัพย์สินหรือไม่ครับ ดีความกว้างไปขนาดนั้นเลยนะครับ เป็นอย่างนั้น

5 หรือเปล่า

นายชนาวัฒน์ สังข์ทอง (กรรมาธิการวิสามัญ) : อันนั้นจะเป็นเรื่องที่จะมีในส่วนของการบริจาคเงินให้พรรคซึ่งไม่ใช่เรื่องของค่าบำรุงสมาชิก

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : การบริจาคเงินให้พรรค

นายชนาวัฒน์ สังข์ทอง (กรรมาธิการวิสามัญ) : บุคคลธรรมดาสมาชิก

10 เขาบริจาคเงินให้พรรคได้จะมีอยู่ในส่วนเรื่องของการบริจาคที่เป็นรายได้ของพรรคการเมืองจะมีส่วนหนึ่งที่เขียนไว้ด้วย เพราะฉะนั้นตรงนี้ก็จะเป็นเรื่องของการไปมีการจำกัดวงเงินในเรื่องของการที่จะบริจาคให้แก่พรรคการเมือง

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ไปจำกัดวงเงินของบุคคลที่จะไปใช้จ่ายในการให้พรรคก็คือไปจำกัดสิทธิเขา ปกติจ่ายเท่าไรก็ได้

- 5 นายธนาววัฒน์ สังข์ทอง (กรรมาธิการวิสามัญ) : ปกติก็มีสิทธิ ขออนุญาต ท่านประธาน ขออนุญาตที่ประชุมครับ จะมีส่วนที่ต้องในบทจำกัดสิทธิที่จะเพิ่มอยู่เป็นวรรคสามของคำปรารภนั้นจะมีส่วนที่เขียนแตกต่างอยู่กับในส่วนของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้งอยู่ ซึ่งกระผมในฐานะกรรมาธิการ และกรรมาธิการที่พิจารณานั้น ขออนุญาตปรับปรุงเพื่อให้สอดคล้องกัน เพราะฉะนั้นในส่วนบรรทัดสุดท้ายของคำปรารภ
- 10 ในวรรคสามที่เพิ่มเข้ามา ในส่วนของเหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิเสรีภาพของบุคคล ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ในบรรทัดสุดท้ายนั้น “ซึ่งการตราพระราชบัญญัตินี้” ขออนุญาตแก้เป็น “พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้” ครับ

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ข้อความตอนท้ายเลยนะครับ “ซึ่งการตราพระราชบัญญัตินี้” แก้เป็นคำว่า “พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้”

- 15 นายธนาววัฒน์ สังข์ทอง (กรรมาธิการวิสามัญ) : ขออนุญาตตัดคำว่า “เป็นไปโดย” ออก

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : “ซึ่งการตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้สอดคล้องกับเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญด้วยแล้ว”

- 20 นายธนาววัฒน์ สังข์ทอง (กรรมาธิการวิสามัญ) : “ด้วยแล้ว” ขออนุญาตตัดออก ครับ

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : “ด้วยแล้ว” ก็ไม่เอาละครับ

- 25 นายธนาววัฒน์ สังข์ทอง (กรรมาธิการวิสามัญ) : โดยใช้ข้อความนี้แทนเป็น “ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว” เพราะฉะนั้นความจะอ่านได้ว่า “ซึ่งการตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้สอดคล้องกับเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว”

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยทุกแห่งนะครับ มีสมาชิกท่านใดจะอภิปรายหรือไม่ครับ มีท่านใดจะขัดข้องหรือไม่ครับ

นายสุรัชย์ เลียงบุญเลิศชัย (รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ท่านประธาน ขอนิดหนึ่งเพื่อให้ประกอบไว้ในรายงานการประชุมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

- ฟังคำชี้แจงของกรรมการแล้วผมรู้สึกว่าการจะตีความเรื่องบทจำกัดสิทธินี้ค่อนข้างกว้างมาก จริง ๆ น่าจะเป็นเรื่องลักษณะของการรอนสิทธิจึงจะถือว่าเป็นการไปจำกัดสิทธิ
- 5 ในทรัพย์สินของคน แต่ดูแล้วสิ่งที่ท่านชี้แจงไม่ใช่เรื่องการรอนสิทธิในกรรมสิทธิ์ของตัวทรัพย์สิน ขออนุญาตบันทึกไว้เพื่อให้เป็นหลักฐานในการประชุมครับ
- ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : คือที่ท่านรองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง ท่านสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย ตั้งข้อสังเกตเพราะกลัวจะเป็นแบบอย่างของกฎหมายอื่น
- 10 ในประเด็นการจำกัดสิทธิในการใช้เงินของคน เพราะปกติของคนทุกคน จะใช้เงินส่วนตัวอย่างไรก็ได้ แต่ว่ากฎหมายนี้จำกัดสิทธิ จะบริจาคให้แก่พรรคการเมืองได้ในวงเงินที่จำกัด จะมีกฎหมายฉบับอื่น
- อีกที่ไปยุ่งเกี่ยวกับการใช้เงินใช้ทองก็ต้องอ้างมาตรานี้ตลอด เป็นบทจำกัดสิทธิหมดตลอด บันทึกไว้เป็นข้อสังเกต มีท่านใดประสงค์จะอภิปรายอีกหรือไม่ครับ

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

- ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ถ้าไม่มี เนื่องจากคณะกรรมการแก้ไข
- 15 ผมต้องขอลงมตินะครับ ตรวจสอบองค์ประชุมก่อนครับ เชิญท่านสมาชิกแสดงตน รบกวนเวลา รับประทานอาหารนิดหนึ่ง จะมีอีกมาตราหนึ่ง แล้วก็ค่อยไปมาตรา ๙ อันนั้นจะยาว
- เชิญท่านสมาชิกแสดงตน เป็นการตรวจสอบองค์ประชุมก่อนจะลงมติว่าเห็นชอบด้วยกับการแก้ไข
- เพิ่มเติมคำปรารภหรือไม่ ขอความกรุณาท่านสมาชิกอยู่อีกสักพักหนึ่ง อาจจะมีการลงมติ
- ในมาตรา ๔ จากนั้นไปถึงมาตรา ๙ จะเป็นเรื่องใหญ่ มีการสงวนความเห็น มีท่านใดยังไม่ได้
- 20 แสดงตนหรือไม่ครับ ถ้าแสดงตนแล้วเดี๋ยวก็มีการลงมติในเรื่องคำปรารภ แล้วจากนั้นสักครู่เดียว ก็จะมีการลงมติในมาตรา ๔ แล้วก็น่าจะไปถึงมาตรา ๙ ซึ่งเป็นเรื่องยาว ขอทราบองค์ประชุมครับ

(มีสมาชิกกดปุ่มแสดงตนเพื่อตรวจนับองค์ประชุม จำนวน ๒๐๗ คน)

- ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : องค์ประชุม ๒๐๗ ต่อไปผมขอถามมติ
- ถ้าท่านเห็นด้วยกับการแก้ไขเพิ่มเติมคำปรารภของคณะกรรมการกฤษฎีกา เห็นด้วย ถ้าเห็นควร
- 25 คงไว้ตามร่างเดิมกดปุ่ม ไม่เห็นด้วย เชิญท่านลงมติครับ มีท่านใดยังไม่ได้ลงมติหรือไม่ครับ
- ตรวจสอบหน้าจอสักเล็กน้อย ท่าน พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร มีอะไร เชิญครับ

พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร : กราบเรียนท่านประธานครับ ปกติแล้วท่านประธาน จะตรวจสอบยอดก่อน คราวนี้จะตรวจสอบยอดนะครับ

- ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ตรวจสอบยอดครับ ตอนนี้แสดงตนครับ
ตรวจสอบยอดไปแล้ว ตอนนี้ลงมตินะครับ ผมก็ลงไปแล้ว ประกาศไปแล้ว ขอโทษทีครับ
- 5 ท่านพลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร ทำผมสับสน ขอประทานโทษครับ ตอนนี้บ่งเหมือนกับถามมติ
เมื่อสักครู่นี้ไม่ได้ลงนับคะแนนก็ไม่ใช่อะไร นับองค์ประชุม สำคัญตรงนี้ ลงมติแล้ว ถูกต้องแล้ว
ผมถามแล้วนะครับ ขอทราบผลการลงมติครับ
- (มีสมาชิกเห็นด้วย ๒๑๑ คะแนน ไม่เห็นด้วย ไม่มี)

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : จำนวนผู้เข้าประชุม ๒๑๕ มีมติเห็นด้วย ๒๑๑ ไม่เห็นด้วย ไม่มี งดออกเสียง ๔ เป็นอันว่าที่ประชุมเห็นชอบด้วยกับคณะกรรมการการ

5 ที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมคำปรารภ เชิญเลขานุการต่อครับ

นางวรารัตน์ อติแพทย์ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ) : “มาตรา ๑ ถึงมาตรา ๓ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๔ มีการแก้ไข”

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : มาตรา ๔ มีการแก้ไข คณะกรรมการการ

เพิ่มเติมนิยามศัพท์คำว่า “พรรคการเมือง” ขึ้นใหม่ และแก้ไขเพิ่มเติมความในบทนิยามศัพท์คำว่า

10 “ประโยชน์อื่นใด” ไม่มีผู้สงวน สมาชิกอภิปรายได้ในประเด็นที่คณะกรรมการการมีการแก้ไข มีท่านใดจะอภิปรายหรือไม่ครับ

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ไม่มีนะครับ ถ้าไม่มีผมขอถามมติรวมไปเลย

นะครับ ในมาตรา ๔ ที่คณะกรรมการการมีการเพิ่มเติมคำว่า “พรรคการเมือง” และแก้ไขคำว่า

15 “ประโยชน์อื่นใด” เป็นการลงมติต่อเนื่อง ผมถามมติเลยนะครับ สมาชิกท่านใดเห็นด้วยกับ

การแก้ไขของคณะกรรมการการในนิยามศัพท์ดังกล่าวกดปุ่ม เห็นด้วย สมาชิกท่านใดเห็นควรคงไว้

ตามร่างเดิมกดปุ่ม ไม่เห็นด้วย ท่านใดประสงค์งดออกเสียงกดปุ่ม งดออกเสียง เชิญท่านลงมติได้เลย

ครับ มีท่านใดยังไม่ได้ลงคะแนนหรือไม่ครับ ตรวจสอบหน้าจอเล็กน้อยนะครับ ปิดการลงคะแนน

ขอทราบผลครับ

20 (มีสมาชิกเห็นด้วย ๒๑๑ คะแนน ไม่เห็นด้วย ไม่มี)

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ผลการลงมติในมาตรา ๔ จำนวนผู้เข้าประชุม ๒๑๕ มีมติเห็นด้วย ๒๑๑ ไม่เห็นด้วย ไม่มี งดออกเสียง ๔ เป็นอันว่าที่ประชุมเห็นชอบด้วยกับ

มาตรา ๔ ที่คณะกรรมการการมีการแก้ไข เชิญเลขานุการต่อครับ

นางวรารัตน์ อติแพทย์ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติ

25 แห่งชาติ) : “มาตรา ๕ ถึงมาตรา ๘ ไม่มีการแก้ไข หมวด ๑ การจัดตั้งพรรคการเมือง

ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๙ มีการแก้ไข มีกรรมการการสงวนความเห็นและมีสมาชิกสงวนคำแปรญัตติ”

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : เชิญท่านรองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

คนที่หนึ่ง ท่านสุรัชย์ เลี้ยงบุญเลิศชัย ดำเนินการต่อครับ

- (การประชุมดำเนินมาถึงตอนนี้ ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้ลงจากบัลลังก์ โดยมอบให้ นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ)
- 5 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ท่านสมาชิกครับ มาตรา ๙ คณะกรรมาธิการ มีการแก้ไข มีการพิจารณาเสียงข้างน้อยสงวนความเห็น โดยให้คงมาตรา ๙ ไว้ตามร่างเดิม ๒ ท่าน คือท่านธนาวุฒิ สัจจทอง แล้วก็ท่านวัลลภ ดังคณานุรักษ์ ส่วนในส่วนของท่านวัลลภ
- 10 ดังคณานุรักษ์ เป็นการสงวนความเห็นแก้ไขเพิ่มเติมความในวรรคสองของมาตรา ๙ แล้วยังมี ท่านนิพนธ์ นราพิทักษ์กุล สงวนคำแปรญัติแก้ไขเพิ่มเติมความในวรรคสองของมาตรา ๙ ด้วย ผมจะให้ท่านธนาวุฒิ สัจจทอง ได้แสดงความคิดเห็นก่อน เชิญท่านธนาวุฒิ สัจจทอง แล้วจะต่อ ด้วยท่านวัลลภ ดังคณานุรักษ์
- นายธนาวุฒิ สัจจทอง (กรรมาธิการวิสามัญ) : ขออนุญาตท่านประธาน
- 15 ขออนุญาตที่ประชุมครับ กระผม นายธนาวุฒิ สัจจทอง กรรมาธิการครับ กระผมได้ สงวนความเห็นไว้ในฐานะกรรมาธิการเสียงข้างน้อยในส่วนในเรื่องของทุนประเดิมในวรรคสอง ซึ่งคณะกรรมาธิการได้แก้ไขออกไป ขออนุญาตพิจารณาที่จะขออนุญาตชี้แจงโดยใช้เวลาสักกณิดหนึ่ง เพราะว่าเป็นเรื่องที่มีความเกี่ยวเนื่องไปสู่มาตราอื่น จะมีทั้งในส่วนที่เกี่ยวข้องในมาตรา ๔๗ และมาตรา ๗๗ ซึ่งอาจจะพูดพาดพิงถึงไปด้วย เพราะฉะนั้นขออนุญาตที่จะชี้แจง ขออนุญาต
- 20 ในเบื้องต้นก่อน ในเรื่องของทุนประเดิมนั้นในตามร่างที่คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญเสนอนั้น กำหนดไว้เพื่อเป็นหลักการในการจัดตั้งพรรคการเมือง แล้วก็การที่จะให้พรรคการเมืองนั้นมี ศักยภาพที่จะดำเนินการในเรื่องของการทำกิจกรรมของพรรคการเมืองเมื่อได้มีการจัดตั้งขึ้นไปแล้ว ซึ่งกำหนดขึ้นมาเป็นเงื่อนไขในการจัดตั้งพรรค ซึ่งในลักษณะของกำหนดให้มีทุนประเดิมนั้น โดยปกติแล้วทุนประเดิมจะมีการกำหนดไว้ที่ให้มีการจ่ายในครั้งแรกที่มีการดำเนินการขององค์กร
- 25 นั้น ๆ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของบริษัทห้างร้าน ในเรื่องสมาคม องค์กรอะไรต่าง ๆ ที่กำหนดให้มีทุน เช่น ทุนจดทะเบียนหรือทุนจัดตั้งก็ต้องกำหนดไว้ให้จ่ายตั้งแต่ครั้งแรก ไม่ได้มีการที่จะกำหนดให้ไปจ่าย ในครั้งอื่น เพราะจะถือว่าเป็นเรื่องของทุนประเดิมหรือทุนจัดตั้งนั่นเอง ซึ่งในวรรคสองของมาตรา ๙ นี้ก็ใช้หลักการเดียวกัน โดยหรือลักษณะที่ได้กล่าวไว้เมื่อวาระที่ ๑ แล้วว่าเพื่อให้สมาชิกผู้ร่วมจัดตั้ง

- พรรคการเมืองนั้นมีส่วนร่วม แล้วก็มีความเป็นเจ้าข้าวเจ้าของของพรรคการเมือง นอกจากในเรื่องของการรวมตัวกันจำนวนไม่น้อยกว่า ๕๐๐ คนแล้ว การทำนโยบาย การร่างข้อบังคับ การเลือก
- 5 คณะกรรมการบริหารพรรคที่จะดำเนินการ อีกส่วนหนึ่งก็คือการมีทุนประเดิม ซึ่งเป็นทุนพื้นฐานสำหรับให้เกิดความไว้วางใจหรือมีความมั่นคงระดับหนึ่งที่จะเห็นได้ว่าเขามีความพร้อมทั้งในเรื่องนอกจากจะเข้ามาทำงานในฐานะดำเนินกิจกรรมทางการเมืองแล้ว มีบุคคล บุคลากร มีสมาชิกไม่น้อยกว่าจำนวน ๕๐๐ คน แล้วก็ยังมีทรัพย์สินเพียงพอที่จะดำเนินการ ซึ่งก็ต้องไปดำเนินการในหลาย ๆ ส่วน เมื่อได้รับการจัดตั้งแล้วเขาก็จะสามารถดำเนินการในส่วนของเขาไป
- 10 ระดมเงินทุนหรือไปจัดหารายได้เพิ่มเติม รวมไปถึงการที่ในแต่ละปีก็จะมีรายได้เงินสนับสนุนจากรัฐจากเงินกองทุนพัฒนาเพื่อพรรคการเมือง ซึ่งอันนั้นก็เป็นการกำหนดไว้เพื่อให้เขาได้สามารถกระทำกิจกรรมทางการเมืองของพรรคการเมืองเมื่อได้จัดตั้งเสร็จแล้ว แต่ในส่วนที่กรรมการฝ่ายเสียงข้างมากนั้นได้แก้ไขออกไปนั้นจะแก้ไขในลักษณะที่ออกไปว่า พรรคการเมืองที่จะมาจัดตั้งนั้นในครั้งแรกที่มาจัดตั้งจะจัดให้มีทุนประเดิมหรือไม่ก็ได้ พอเขาให้มีหรือไม่ก็ได้ก็จะเกิดปัญหา
- 15 ขึ้นอยู่ในส่วนหนึ่ง ก็คือพรรคการเมืองที่มาจัดตั้งนั้นก็ไม่ว่าจำเป็นที่จะต้องยื่นขอมีทุนประเดิม เพราะฉะนั้นพอไม่มีทุนประเดิมเสร็จปั๊บแล้วในร่างในเนื้อหาต่อไปนั้นก็กลับไปเขียนในเรื่องของว่าถ้าจะส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งก็ต้องเป็นการชำระทุนประเดิมเสียก่อน หรือการที่ได้รับเงินสนับสนุนจากกองทุนพัฒนาพรรคการเมืองนั้นก็ต้องมีการชำระทุนประเดิมเสียก่อน แต่ตรงนั้นจะไม่ใช้เป็นทุนประเดิมเสียแล้ว เพราะว่าอาจจะกลายเป็นเงื่อนไขในการบริหารพรรคการเมืองในการส่ง
- 20 ผู้สมัครหรือในการที่ได้รับเงินสนับสนุนไปแทน ซึ่งปกติแล้วในพรรคการเมืองนี้เวลาบริหารจัดการเมื่อเขาได้ดำเนินการตามเงื่อนไขขั้นตอนที่อยู่ในกระบวนการจัดตั้งแล้ว ในการบริหารหรือในการดำเนินการเกี่ยวกับกิจกรรมพรรคการเมือง ไม่ว่าจะเป็นการส่งผู้สมัคร หรือการบริหารกิจกรรมด้านเกี่ยวกับการเมืองนั้นก็ต้องเป็นไปตามเงื่อนไขที่เขาได้รับการจัดตั้งขึ้น ซึ่งเป็นไปตามวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๒๐ ของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ ก็คือในเรื่องของการเป็น
- 25 วัตถุประสงค์เมื่อจัดตั้งขึ้นแล้วก็จะดำเนินกิจกรรมทางพรรคการเมือง แล้วก็สามารถส่งผู้สมัครรับเลือกตั้ง ซึ่งจะสอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญในมาตรา ๔๕ ซึ่งจะเน้นในเรื่องของการที่มีเสรีภาพร่วมกันเพื่อดำเนินกิจกรรมทางการเมืองรวมถึงการส่งผู้สมัคร

- แล้วอีกประการหนึ่งนั้น พอกำหนดไว้ว่าพรรคการเมืองที่จะมาจัดตั้งสามารถที่จะมี
 5 ทุนประเดิมหรือไม่ก็ได้ก็จะเกิดว่าในขณะที่พรรคการเมืองนั้นดำเนินกิจการนั้นจะต้องมีทุนประเดิม
 อยู่หรือไม่ แล้วในถึงเวลาช่วงของสิ้นปีแต่ละปีซึ่งจะต้องมีการตรวจสอบงบดุล งบทรัพย์สิน
 หรืองบทางการเงินของพรรคการเมืองนั้นเขาจะต้องมีการแสดงไว้หรือไม่ กกต. จะตรวจอย่างไร
 ก็จะเป็นปัญหากับ กกต. ในระยะต่อมาว่าเขาจำเป็นต้องจัดให้มีหรือไม่ เพราะในเงื่อนไขครั้งแรก
 ก็ไม่ได้บังคับเสียแล้ว หรือกรณีถ้าพรรคใดต้องจัดให้มีทุนประเดิมไม่มียื่นในวันจัดตั้งแล้ว
 แล้วในวันที่สิ้นสุดของแต่ละปีต้องจัดทำงบการเงินเขาต้องบังคับให้ถูกต้องจัดหรือไม่ และถ้าไม่จัด
 10 แล้วจะมีผลเป็นอย่างไร ถ้ามองถือว่าไม่ปฏิบัติตามกฎหมายกำหนดหรือไม่ ตรงนี้ก็ไม่ได้บอกไว้
 แล้วพอ กกต. ก็จะตรวจอย่างไร วันที่พิจารณาจากผู้แทน กกต. ก็ไม่ได้ชี้แจงตรงนี้ไว้
 เพราะจะกลายเป็นเงื่อนไขทันที พรรคที่มีงบการเงินที่จะต้องแสดงงบการเงินนั้นพรรคที่มีทุน
 ประเดิมกับไม่มีทุนประเดิมจะอย่างไร ก็จะกลายเป็นความเหลื่อมล้ำเกิดขึ้นในการที่แสดง
 แล้วก็การบังคับใช้กฎหมาย โดยเฉพาะ กกต. ที่จะต้องพิจารณา เพราะการไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย
 15 แล้วก็เป็นการฝ่าฝืนคำสั่งของนายทะเบียน หรือขัดตามระเบียบที่ กกต. กำหนด หรือตามกฎหมาย
 กำหนดไปด้วยในตัว นั่นคือประเด็นแรก

- ประเด็นที่ ๒ ก็คือพอกำหนดแล้วในทุนประเดิมที่ในร่างที่ผ่านมาจากคณะกรรมการ
 ร่างรัฐธรรมนูญนั้นกำหนดไว้ว่า เพื่อเป็นหลักประกันว่าในครั้งแรกที่มาขอขึ้นจดทะเบียนเป็น
 พรรคการเมืองนั้นต้องมีทุนประเดิมไม่น้อยกว่า ๑ ล้านบาท ก็คือพรรคต้องจัดให้มีในการจัดตั้งนั้น
 20 อย่างน้อย ๑ ล้านบาท -----

แล้วก็ในการดำรงต่อไปนั้น ในการที่พรรคการเมืองทางการเมืองการเงินในแต่ละปีนั้นก็จะต้องแสดงให้เห็นว่าตัวพรรคการเมืองนั้นยังมีทุนที่เรียกว่าทุนประเดิม หรือที่เรียกว่าทุนจัดตั้งนั้นอยู่

- 5 จำนวนไม่น้อยกว่า ๑ ล้านบาท อยู่ในแต่ละปีที่มีการแสดงงบการเงิน แต่ในร่างที่คณะกรรมการมาธิการเสียงส่วนใหญ่ แกะไขออกไปนั้น จะบอกว่าจำนวนของทุนประเดิมนั้นไม่น้อยกว่าจำนวนที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดไว้เป็นค่าใช้จ่ายของผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิก แต่พอแบ่งเขตเลือกตั้งในครั้งที่ผ่านมา ซึ่งจากการที่ผู้แทน กกต. ได้ชี้แจงว่าที่ผ่านมานั้นได้กำหนดไว้จำนวนไม่น้อยกว่า ๑,๕๐๐,๐๐๐ บาทต่อบุคคล ที่ต้องใช้ค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้ง ซึ่งเป็นจำนวน
- 10 มากกว่าที่ กรธ. ได้กำหนดไว้ แล้วที่กำหนดไว้เช่นนี้ถามว่าสำหรับครั้งเลือกตั้งของแต่ละคน หรือจำนวนในเรื่องของการที่จะคำนวณจากว่าพรรคการเมืองนั้นจะส่งผู้สมัครลงรับเลือกตั้งจำนวนกี่คนคุณเข้าไปหรือไม่ก็ได้พูดถึง เพราะฉะนั้นก็เลยจะเกิดความไม่แน่นอนในเรื่องของจำนวนของทุนประเดิมที่จะต้องจัดให้มีเกิดขึ้น แล้วถ้าในปีต่อไปนั้นที่มีการเลือกตั้งครั้งต่อไป กกต. กลับประกาศในเรื่องของค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งที่แตกต่างออกไปจาก ๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท
- 15 เป็น ๒ ล้านบาท หรือ ๒,๕๐๐,๐๐๐ บาท มีการปรับออกไป ปัญหา ก็จะเกิดขึ้นว่าพรรคการเมืองนั้นจะต้องจัดให้มีทุนประเดิมเท่าไร ในกรณีที่เคยยื่นไว้แล้วครั้งแรก ถ้ามีการประกาศเปลี่ยนแปลงเขาจะต้องจัดหาให้เพิ่มเติมเพื่อให้เป็นไปตามประกาศครั้งหลังหรือไม่ ซึ่งจะมีผลต่อไปในเรื่องของการส่งผู้สมัครรับเลือกตั้ง ถ้าเขาบอกว่าต้องจัดให้มีตามที่ประกาศครั้งสุดท้าย พรรคการเมืองที่เคยจัดไว้มีขาดครั้งแรกแล้วจะต้องดำเนินการให้ครบหรือไม่ ถ้าไม่ครบจะส่งผู้สมัครได้หรือไม่
- 20 รวมไปถึงการได้รับเงินสนับสนุนจากกองทุนพัฒนาพรรคการเมืองว่าจะต้องดำเนินการเช่นเดียวกันหรือไม่

อีกประการหนึ่ง ก็คือจะกลายเป็นเรื่องของการดำเนินการในเรื่องของการที่จะต้องจัดทำในเรื่องของงบการเงินอย่างที่ได้ผ่านมาแล้ว แล้วตกลงเขาจะต้องจัดให้มีแค่ไหน เพียงใดตามเดิมที่เขาเคยไปยื่นไว้ครั้งแรก หรือครั้งที่มีการที่ กกต. ประกาศเปลี่ยนแปลงในเรื่องของ

- 25 จำนวนเงิน ซึ่ง กกต. อยากจะตรวจสอบ ก็ต้องมานั่งตรวจสอบว่า ถ้าพรรคการเมืองหลาย ๆ พรรคยื่นนั้นไม่ได้เงินทุนประเดิมไว้ในเวลาเดียวกัน หรือในครั้งที่ประกาศไว้แต่ละครั้งเหมือน ๆ กัน ก็จะต้องมาดูว่าแต่ละพรรคนั้นจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ไหน จะต้องมีการดำเนินการอย่างไร ซึ่งก็จะเกิดความสับสนในเรื่องของแต่ละพรรคการเมืองในการปฏิบัติหน้าที่ของ กกต. ขึ้นไปอีก

- ซึ่งเกิดความสับสน โดยเฉพาะว่าถ้าไม่ดำเนินการให้ถูกต้องแล้วก็จะมีผลถึงเรื่องกรณีที่
พรรคการเมืองนั้นจะต้องสิ้นสภาพไปด้วยหรือไม่ ถ้าเกิดไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย หรือไม่ปฏิบัติตาม
- 5 คำสั่งของนายทะเบียน หรือคณะกรรมการการเลือกตั้ง เพราะฉะนั้นแล้วในส่วนตรงนี้เอง
จะเกิดเรื่องของความชัดเจนในเรื่องของการปฏิบัติ และกระทบไปถึงเรื่องของการส่งผู้สมัคร
เรื่องของการที่จะดำเนินการอะไรเกี่ยวข้องในเรื่องของการได้รับการสนับสนุนจากกองทุน
พรรคการเมือง เพราะจริง ๆ แล้วในเรื่องของทุนประเดิมนั้นเป็นเรื่องของการที่จะทำให้เกิด
ความเชื่อมั่นในเรื่องขององค์กรที่จะจัดตั้งขึ้นครั้งแรกนั้น เขาสามารถที่จะบริหารจัดการได้ต่อไป
- 10 และมีไขกลายเป็นเงื่อนไขที่จะทำให้การบริหารจัดการ หรือการดำเนินกิจกรรมของแต่ละองค์กรนั้น
เกิดความเป็นอุปสรรคขึ้น เพราะฉะนั้นในส่วนนี้เอง ด้วยเหตุผลที่กล่าวมาทั้งต้น กระผมในฐานะ
กรรมการเสียงข้างน้อยจึงไม่เห็นด้วยกับการแก้ไขของกรรมการเสียงข้างมาก จึงขอคงไว้
ตามร่างเดิมในมาตรา ๙ วรรคสองครับ

- ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ท่านสมาชิกสรุปเพื่อความเข้าใจง่าย ๆ
ข้อสงวนของท่านธนาวัฒน์ สังข์ทอง คือสงวนตามร่างเดิม คือให้มีทุนประเดิม ๑ ล้านบาท แล้วก็
ผู้ก่อตั้งพรรคต้องร่วมกันจ่ายเงินเพื่อเป็นทุนประเดิมไม่น้อยกว่าคนละ ๑,๐๐๐ บาท แต่ไม่เกิน
คนละ ๓ แสนบาท ต่อไปจะเป็นข้อสงวนของกรรมการเสียงข้างน้อย ท่านที่ ๒ ท่านวัลลภ
ตั้งคณานุรักษ์ เชิญครับ

- 20 นายวัลลภ ตั้งคณานุรักษ์ (กรรมการวิสามัญ) : ท่านประธานที่เคารพ
กระผม วัลลภ ตั้งคณานุรักษ์ สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เพื่อทำความเข้าใจกับท่านสมาชิก
มีอยู่ ๓ รูปแบบด้วยกัน ท่านฟังแล้วท่านจะได้เข้าใจว่าควรจะใช้รูปแบบใด

- รูปแบบที่ ๑ เป็นรูปแบบเดิมที่มาจากร่างของ กรธ. ก็คือว่าจดทะเบียนพรรค
ต้องกำเงินมา ๑ ล้านบาท ส่วนผู้ร่วมตั้งพรรค ๕๐๐ คนนี้ ก็จะต้องเป็นไปตามร่างก็คือว่า
- 25 จ่ายเงินทุนประเดิมคนละไม่น้อยกว่า ๑,๐๐๐ บาท แต่ไม่เกินคนละ ๓ แสนบาท อันนี้คือ
ร่างเดิมล้วน ๆ อันนี้เป็นเวอร์ชัน (version) ที่ ๑

รูปแบบที่ ๒ เป็นรูปแบบของกรรมการเสียงข้างมาก บอกว่าตอนตั้งพรรค
ไม่ต้องกำสตางค์ มาตัวเปล่าก็ได้ แต่เมื่อไรที่จะส่งผู้สมัครรับเลือกตั้ง ต้องกำสตางค์มา ถามว่า

- สตางค์ที่กำมานี้ต้องนำมาเท่าไร คดีจาก กกต. ที่จัดการเลือกตั้งคราวที่ผ่านมาี้ พรรคต้องจ่าย ๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท สูงกว่าของ กรธ. ๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท ๑,๕๐๐,๐๐๐ บาทนั้น วางบนพื้นฐาน
- 5 การเลือกตั้งคราวที่แล้ว ซึ่งมี ๓๗๕ เขตเลือกตั้ง ปัจจุบันยุบลงเหลือ ๓๕๐ เขต เขตต้องใหญ่ขึ้น สตางค์ต้องใช้มากขึ้น นั่นคือน่า ๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท ไม่พอแน่นอน อาจจะเหลือ ๆ ถึง ๒ ล้านบาท ด้วย ถ้าท่านใช้แบบของ กรธ. เสียข้างมากนี้พรรคตายครับ พรรคเล็ก ๆ จะเอาเงินที่ไหนนำมา ๒ ล้านบาท ก่อนที่จะมาสมัคร อันนี้เป็นเวอร์ชันที่ ๒ แต่ท่านยกเว้นว่าตอนตั้งพรรคไม่ต้องมีสตางค์ก็ได้ แต่จะส่งพรรคต้องนำมาอย่างน้อยตอนนี้ ๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท แต่ผมคะเนจากตัวเองแล้วว่า
- 10 การเลือกตั้งคราวหน้าต้อง ๒ ล้านบาท ตัวเลขข้างล่างไม่ต้องพูดถึงว่าจะลดลงจาก ๓ แสนบาท เหลือ ๕๐,๐๐๐ บาท อันนี้ตรงกันแล้วตัวเลขตัวล่างไม่ต้องห่วง ๕๐๐ คน ช่วย ๆ กันจ่ายไม่ต้องห่วง ตัวบน เพราะฉะนั้นตัวบนขณะนี้ ๒ รูปแบบแล้ว รูปแบบที่ ๑ คือ ๑ ล้านบาทแบบ กรธ. รูปแบบที่ ๒ คือ ๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท แบบเสียข้างมาก เพียงแต่ยกเว้นว่าตอนตั้งพรรคไม่ต้อง
- 15 กำเงินมา กำเงินมาต่อเมื่อมาลงเลือกตั้ง มาส่งผู้สมัคร ที่นี้แบบผม แบบของผมนี้ว่าไปแล้วก็ เมื่อพิจารณาถึงว่าถ้าเอาแบบของเสียข้างมากนี้ ๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท ผมก็ยังยืนหลักของ กรธ. คือ ๑ ล้านบาท เหมือนเดิม แต่ตัวล่างห้ามบริจาคมากกว่าไปถึง ๓ แสนบาท ให้ไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ บาท ก็พอ คือตัวบนคง แต่ตัวล่างให้ลดลง ซึ่งตัวล่างตรงกับของ กรธ. เสียข้างมาก แต่ตัวบนไม่ตรงกัน ก็มีแค่นี้ ท่านก็ต้องตรองดูว่าท่านจะเอาแบบไหน ถ้าเอาแบบผมก็ตัดเฉพาะตัวล่าง ถ้าเอาแบบ
- 20 ร่างเดิมก็เอาแบบร่างเดิม ถ้าเอาแบบของเสียข้างมากก็เอาแบบที่ท่านเห็นอยู่ในปัจจุบัน ก็คือว่า ตั้งพรรคไป ไม่ต้องจ่ายสตางค์ แต่ส่งผู้สมัครเมื่อไรต้องกำเงินมา ๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท เป็นอย่างน้อย ก็มี ๓ รูปแบบนี้ ที่นี้ของผมเนื่องจากพอแปรรูปแล้วจะพันไปถึงมาตรา ๑๓ (๒) ด้วย เพราะฉะนั้น หัวใจอยู่ที่มาตรา ๙ นี้ ถ้ามาตรา ๙ เป็นอย่างไร ของผมก็เป็นอย่างนั้น ถ้ามาตรา ๙ ที่ประชุม
- เห็นด้วยกับเสียข้างมาก มาตรา ๑๓ ผมก็ถอน ทางของ กรธ. ก็ถอน แต่ถ้าของ กรธ. ชนะ ต้องกลับไปหาร่างของ กรธ. ตลอด เพราะฉะนั้นไม่ยาวหรอกครับ ใช้ดุลพินิจง่ายมากเลย
- 25 ในมาตรา ๙ เห็นอย่างไรก็ตามนั้น ขอขอบคุณท่านประธานครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ก็สำคัญอยู่มาตรานี้ จะพันไปหลายมาตรา เดียวทำความเข้าใจกับท่านวัลลภ ตังคณานูรักษ์ นิดหนึ่ง ท่านบอกเอาตามเสียข้างมากคือจ่าย

๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท เพราะเสียงข้างมากเขาแก้มาให้เป็นไปตามจำนวนที่คณะกรรมการกำหนด ไม่ใช่หรือ

- 5 นายวัลลภ ตังคณานูรักษ์ (กรรมาธิการวิสามัญ) : ใช่ครับ ที่ผ่านมากำหนดไว้ ๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท คราวที่ผ่านมาครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ท่านเอามาเปรียบเทียบกับจากตัวเลขเดิม

นายวัลลภ ตังคณานูรักษ์ (กรรมาธิการวิสามัญ) : ตัวเลขเดิมเขียนไว้อย่างนั้น

- 10 จริงๆ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ครับ แต่ของใหม่ยังไม่รู้ว่าคณะกรรมการ เขาจะกำหนดอย่างไร เท่าไร ถูกหรือไม่

นายวัลลภ ตังคณานูรักษ์ (กรรมาธิการวิสามัญ) : แต่ต้องไม่ต่ำกว่า

- 15 ๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท อยู่แล้วครับ เพราะเราเขียนว่าตามครั้งที่ผ่านมาครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ครับ ต่อไปจะมีของท่านสมาชิกที่

สงวนคำแปรญัตติไว้ ท่านนิพนธ์ นราพิทักษ์กุล ท่านสงวนเรื่องตั้งแต่ทุนประเดิม ๑ ล้านบาท

ท่านขอแปรญัตติเป็น ๕ แสนบาท แล้วก็เงินผู้ก่อตั้งพรรคจะต้องร่วมกันจ่ายสมทบของท่านมาอีก

- 20 เวอร์ชันหนึ่ง ๑,๐๐๐ บาท แต่ไม่เกิน ๓๐,๐๐๐ บาท ท่านนิพนธ์ นราพิทักษ์กุล เชิญชี้แจงเหตุผลเชิญครับ

- นายนิพนธ์ นราพิทักษ์กุล : กราบเรียนท่านประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
ที่เคารพ กระผม นิพนธ์ นราพิทักษ์กุล สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สำหรับความเห็นของผมนี้
5 ก็เป็นอีกเวอร์ชัน (version) หนึ่งนะครับ เองง่าย ๆ คือเวลาจดทะเบียนแทนที่จะเป็น ๑ ล้านบาท
ตามร่างเดิมนี่ขอ ๕ แสนบาท ที่ขอ ๕ แสนบาทนี้เพราะว่า คือเมื่อเอาตัวเงินมาตั้งแล้วทำให้คนที่
ดี ๆ คนใหม่ ๆ คนที่ไม่ใช่ นายทุนก็จดทะเบียนพรรคการเมืองยาก เพราะจะต้องมีเงิน ๑ ล้านบาท
ตามร่างเดิม ส่วนความเห็นเรื่องอื่นค่อนข้างว่ากัน เรื่องกรรมการกำหนด ๑,๕๐๐,๐๐๐ บาทนี้ก็ว่าไป
อันนั้นในอดีต แต่ผมขอลดเป็น ๕ แสนบาท เพื่อต้องการให้การจดทะเบียนพรรคการเมืองให้ง่าย
10 แล้วก็คนที่ที่มีเงินน้อยก็จะได้มีสิทธิไปจดทะเบียน ๕ แสนบาท เพราะมีเช่นนั้นแล้วเดี๋ยวต่อไปก็ไม่รู้
เท่าไร ที่จริงผมยังมีความเห็นว่าไม่ต้องเอาตัวเงินมาเป็นตัวตั้งด้วยซ้ำไป เพราะว่าการรวมตัวของคน
ที่มีอุดมการณ์เดียวกัน และคนดี ๆ คนที่เขาไม่ใช่ นักธุรกิจนายทุนอะไรนี้แต่อยากจะดำเนินการ
ทางการเมือง เพราะอย่าลืมว่าพรรคการเมืองนี้เป็นองค์กรที่สำคัญในการบริหารประเทศถ้าเขาได้รับ
การไว้วางใจจากประชาชน แล้วก็เข้าไปบริหารประเทศ อันนี้องค์กรนี้สำคัญที่สุด สถาบันการเมือง
15 เรื่องพรรคการเมืองสำคัญที่สุด เพราะฉะนั้นเราจะต้องให้พรรคการเมืองเขาเติบโต แล้วก็
ความมั่นคงแข็งแรง แต่ไม่ใช่มั่นคงด้วยเงินทอง ไม่ใช่เอาเงินเป็นตัวตั้ง มีเช่นนั้นแล้วคนจน ๆ คนดี ๆ
เขาไม่มีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารการปกครองประเทศ

- ในอีกประเด็นหนึ่งก็คือว่า คณะกรรมการที่จะลงทุนประเดิมคนละไม่น้อยกว่านี้
ผมมีความเห็นว่าไม่เกินคนละ ๓๐,๐๐๐ บาท ก็ลดมาอีก จากคนละ ๓ แสนบาท ร่างเดิมนี่
20 ๓ แสนบาท ลดลงมา ๓๐,๐๐๐ บาท ทั้งนี้และทั้งนั้นเหตุผลก็เช่นเดียวกัน ก็อยากจะให้ท่านสมาชิก
ได้คิดว่าจะทำอย่างไร เพราะว่าพรรคการเมืองเป็นเรื่องสำคัญในระบอบประชาธิปไตย มีเช่นนั้น
แล้วก็จะมีปัญหาถ้าเราคิดแต่เรื่องเงินทั้งสิ้นนี้อะไร ๆ ก็เอาเงินเป็นตัวตั้ง การทุจริตหรือไม่ทุจริต
ไม่ใช่อยู่ที่ตัวเงินในการจดทะเบียน ไม่ใช่ อยู่ที่ปัญหาเรื่องอื่น ปัญหาคนที่ไม่ดีมาเล่นการเมือง
มาทำมาหากินกันในเรื่องการเมือง อันนี้สำคัญ เมื่อก่อนนี้จนแต่พอมาเล่นการเมืองเป็น ส.ส.
25 เป็น ส.ว. เป็นรัฐมนตรีกลับร่ำรวย มีอันนั้นมีอันนี้ อันนี้คือปัญหา ทำมาหากินเรื่องการเมือง
เพราะฉะนั้นจะอย่างไรให้คนดี ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารประเทศ แล้วก็สอดคล้องกับ
ระบอบประชาธิปไตยที่ส่งเสริมให้คนดี ๆ เข้ามา แล้วประชาธิปไตยเป็นเรื่องของประชาชนไม่ใช่ของ
กลุ่มใดกลุ่มหนึ่งที่มีเงิน ไม่ใช่ เปิดกว้างไว้ มีความง่ายในการจดทะเบียน แต่ในขณะเดียวกันเราก็จะ

- มีอย่างอื่นในการที่จะป้องกันคนที่ไม่ดี คนที่โง่งมการเลือกตั้งเข้ามากำหนดชะตาชีวิตของประเทศชาติ อันนี้ผมเลยอยากจะแสดงความคิดเห็นว่าถ้าเป็นไปได้ขอทุนประเดิมสัก ๕ แสนบาทก็พอแล้ว แล้วก็
- 5 ไปเตรียมในเรื่องอย่างอื่น แล้วส่วนคณะกรรมการจะมีความยุ่งยากอะไรอย่าไปคิดเรื่องนั้น ถ้าเราตั้ง ประเด็นนี้ขึ้นมา เดี๋ยวกรรมการเขาไปทำเอง เรื่องรายละเอียด รายรับรายจ่ายอะไรต่าง ๆ ไม่มีปัญหา แล้วก็คณะกรรมการที่มาครั้งแรกนี้ที่แทนที่จะเป็น ๓ แสนบาท ก็ขอสัก ๓๐,๐๐๐ บาท ให้ลดน้อยลงอีกให้สอดคล้องกับทุนประเดิมครั้งแรก กระผมมีเพียงเหตุผลที่สำคัญกับท่านประธาน มีเพียงแค่นี้ครับ ก็ให้สมาชิกคิดดูก็แล้วกัน ขอบขอบคุณครับ
- 10 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ท่านสมาชิกครับ เนื่องจากคณะกรรมการ มีการแก้ไขความในมาตรา ๙ วรรคสอง เพราะฉะนั้นผมจะเปิดโอกาสให้ท่านสมาชิกได้ใช้สิทธิ อภิปรายในประเด็นที่คณะกรรมการแก้ไข มีท่านใดบ้างยกมือครับ ๑. ท่านสมชาย แสวงการ ๒. ท่านกิตติศักดิ์ รัตนวราหะ ๓. ท่านสุรางคณา วายุภาพ มีอีกหรือไม่ครับ มาตรา ๙ วรรคสอง
- 15 ก่อนนะครับ ขณะนี้ ๓ ท่าน ท่านละไม่เกิน ๘ นาที ลำดับ ท่านสมชาย แสวงการ ต่อด้วย ท่านกิตติศักดิ์ รัตนวราหะ ต่อด้วยท่านสุรางคณา วายุภาพ เชิญท่านสมชาย แสวงการ ครับ
- นายสมชาย แสวงการ : กราบเรียนท่านประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ที่เคารพครับ สมชาย แสวงการ สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ความจริงผมเป็นผู้แปรญัตติ ในมาตรา ๙ วรรคสอง แล้วในการบันทึกการประชุมวันนั้นผมก็บอกว่าพอ เนื่องจากว่า
- 20 คณะกรรมการก็ได้ยึดหลักการที่ดี ก็คือว่าลดสิ่งที่ผมขอแปรญัตตินี้ก็คือการให้มาร่วมกันลง พุดง่าย ๆ ว่าลงขันตั้งพรรคการเมือง จากที่ผมแปรญัตติว่า กรธ. เสนอมาไม่เกินคนละ ๓ แสนบาทนี้ เป็นไม่เกินคนละ ๑ แสนบาท คณะกรรมการทำได้มากกว่านั้น ก็คือให้ผมตามที่เป็นร่างอยู่ ปัจจุบัน ๕๐,๐๐๐ บาทนี้ ผมก็ดูแล้วว่าเหมาะสม เพราะว่าคนตัวเล็กตัวน้อยนี้ถ้าจะมาตั้ง พรรคการเมืองไม่ใช่ขมรม เป็นเรื่องของการอาสาสมัครก็จริง แต่ว่าต้องมีทุนจดทะเบียน
- 25 เพื่อจะดำเนินการให้ได้ให้แล้วเสร็จสมดังประสงค์ตามอุดมการณ์นี้เงิน ๕๐,๐๐๐ บาท ในวงเงิน สูงสุด ถ้าเอามารวมกันก็แค่ ๒๐ คน แต่ถ้าท่านใช้ ๑,๐๐๐ บาท ก็อาจจะเพิ่มจำนวนขึ้น ผมคิดว่า ก็เหมาะสมสำหรับการมาลงขันร่วมอุดมการณ์ ไม่รวมถึงการที่ต้องไปทำโปสเตอร์ (poster) ผนังรณรงค์ หาเสียงต่อคน กต. ก็กำหนดไว้อยู่แล้ว ผมตรวจสอบแล้วในอดีตก็มีการปรับปรุงเมื่อปี ๒๕๕๔

- จาก ๑ ล้านบาท เป็น ๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท เพราะฉะนั้นแต่ละคนที่จะลงเลือกตั้ง ส.ส. ส.ว. อะไรต่าง ๆ ก็ต้องมีเงินมา ไม่ใช่ถ้าท่านอยากจะลงการเมืองแล้วไม่ต้องใช้เงินแบบนี้ก็อาจจะไปลงสมัคร
- 5 แบบ ส.ว. ก็ได้ระบบคัดสรร หรือทำหน้าที่อื่นที่ช่วยบ้านเมืองตรงอื่นได้ แต่เมื่ออาสาสมัครจะทำงานการเมืองต้องมีทุนประเดิมระดับหนึ่ง ซึ่งผมคิดว่าไม่จำเป็นต้องมาก ที่ กรธ. เสนอมาเดิมนั้นไม่น้อยกว่า ๑ ล้านบาท ก็เหมาะสม แล้วก็ที่คณะกรรมการการไปแก้ไขเพิ่มเติม ผมก็เห็นด้วยว่าถ้าเพื่อให้เกิดพรรคการเมืองก่อนนี้ตอนเริ่มต้นท่านยังไม่ต้องลงขันก็ได้ แต่เมื่อท่านจะลงเลือกตั้งเมื่อไร ท่านก็ต้องหาเงินมา ซึ่งผมคิดว่าไม่เกินความสามารถ แต่สิ่งที่ผมต้องขอฟุดวันนี้ เพราะว่า
- 10 เมื่อผมพอใจตอนนั้นตัวเลขเงินประเดิมของพรรคการเมืองยังไม่เกิน ๑ ล้านบาท ยังมีอยู่ แต่พอผมพอใจแล้วตัวเลขเปลี่ยนไป ต้องขอภัยถ้าจำผิด ถูกแก้จาก ๑ ล้านบาท เป็นจำนวนที่คณะกรรมการกำหนดเป็นค่าใช้จ่ายให้กับผู้สมัครเลือกตั้งเป็น ส.ส. แบบแบ่งเขต ซึ่งหมายความว่าอย่างไรครับเมื่อปี ๒๕๕๔ นี้ ๑,๕๐๐,๐๐๐ บาทไปแล้ว ก็คือคณะกรรมการกำหนดยกขึ้นมาเป็น ๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท สูงกว่าเดิมอีก ซึ่งผมคิดว่าทำให้คนที่เข้ามาลงขันนั้นห่างไกลความจริงเข้าไป
- 15 อีก เงิน ๑ ล้านบาทนี้พอสำหรับการตั้งพรรค แล้วถ้าเป็นอย่างที่ท่าน กรธ. ที่มาจากสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาบอกวันหน้าในอนาคตต่อ ๆ ไปเราเปลี่ยนไปเรื่อย ๆ กกต. อาจจะกำหนดเป็น ๒ ล้านบาท เพราะค่าใช้จ่ายเงินเยอะขึ้น กฎหมายนี้อาจจะอยู่นาน เป็น ๑๐ – ๒๐ ปีถ้าไม่มีการเกิดฉีกรัฐธรรมนูญอะไรขึ้นมาอีก แล้วคุณสมบัติของพรรคการเมืองที่จัดครั้งแรกที่ ๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท ตามที่บอกคณะกรรมการ กกต. กำหนดในคราวที่แล้วกลายเป็น ๒ ล้านบาท
- 20 ๓ ล้านบาท พรรคเหล่านี้นจะถูกยุบนะครับ เป็นประเด็นหมดเลยครับ ผมคิดว่าการเริ่มต้นจดทะเบียนครั้งแรกที่ ๑ ล้านบาทนี้เหมาะสมแล้ว ก็เรียนมายังคณะกรรมการว่าในเนื้อหาของที่ท่านได้ทำกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญด้วยความเหนื่อยยาก ประชุมตลอดทุกวันของสัปดาห์มาต่อเนื่อง ผมพอใจมากเลยครับ แล้วก็จะทำให้เกิดเห็นพรรคการเมืองที่เกิดการปฏิรูปอย่างแท้จริงในหลาย ๆ เรื่อง ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการให้สมาชิกมีส่วนร่วมในการเลือกคนเข้ามาจากท้องถิ่นก็ดี การมีส่วนร่วมของประชาชน ที่ท่านปรับให้เกิดความเป็นจริงในเรื่องการจ่ายค่าสมาชิกพรรคนี้ ผมเห็นด้วย
- 25 หมดเลย เพียงแต่ว่าประเด็นที่ผมอยากวิงวอนคณะกรรมการว่ากลับไปสู่เฉพาะเรื่องเดียวคือทุนประเดิมไม่น้อยกว่า ๑ ล้านบาทนี้จะเกิดความเสถียรและไม่วุ่นวายในภายหน้า ส่วนที่ท่านกรุณาปรับที่ผมขอ ๑ ล้านบาทลงมาเหลือ ๕๐,๐๐๐ บาท ผมก็เห็นว่าเหมาะสม แล้วดำเนินการได้จริงอย่าลืมนะว่า

- มีพรรคการเมืองที่เกิดขึ้นในอดีต แล้ววันนี้เรามีพรรคการเมือง ๗๐ กว่าพรรค ไปตรวจสอบแล้วก็ยังเป็นข้อมูลที่ กกด. ฟ้องอยู่เลยครับ ไม่มีวัตถุประสงค์ทางการเมืองอย่างแท้จริง ไม่ได้มีอุดมการณ์
- 5 อย่างแท้จริง จดขึ้นมาเพื่อไปขอเงินกองทุนพัฒนาการเมือง เขาหาเงินกันครับ ปีหนึ่งได้เงินไป ๘ – ๙ ล้านบาท ไม่ต้องทำมาหากินอย่างอื่นแค่ไปลงทุนจดทะเบียนพรรค ๒. พวกขายหัวพรรค ท่านทำอะไรแบบนี้ เขาขายหัวพรรคเพื่อรอขาย วันนี้ผมไม่อยากบอกว่ามีพรรคการเมืองที่จัดไว้เฉย ๆ รอขายอยู่เท่าไร -----

เพราะฉะนั้นท่านทำอะไรแล้วให้รอบคอบสมอย่างที่ว่าประธานคณะกรรมการและกรรมการตั้งใจ
 ผมคิดว่าสิ่งที่ กรธ. ร่างมาก็ใช้ได้ ปรับจูน (tune) กับทั้งที่กรรมการแล้วก็สมาชิกแปรญัตติเข้าไป
 5 ก็ขออนุญาตให้มีทุนจดทะเบียนไม่น้อยกว่า ๑ ล้านบาท แล้วก็ลงทุนประเดิมกันไม่น้อยกว่า
 ๑,๐๐๐ บาท และไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ บาทเหมาะสม ขออนุญาตให้กรรมการได้ปรับตรงนี้
 ก็จะเห็นชอบ ขอขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
 รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ท่านต่อไป ท่านกิตติศักดิ์ รัตนวราหะ
 10 เชิญครับ

นายกิตติศักดิ์ รัตนวราหะ : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม
 กิตติศักดิ์ รัตนวราหะ สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติก็รู้สึกรักพี่เสียดายน้อง ครั้นจะบอกว่า
 ให้เป็นร่างเดิมที่ ๑ ล้านบาท ก็เกรงว่าขอภัยจะไปขัดใจท่านนิพนธ์ นราพิทักษ์กุล ของผม
 ท่านกรุณาลดราคามาครึ่งหนึ่ง เพราะฉะนั้นแล้วถ้าหากว่าจะไปเห็นกับท่านนิพนธ์ นราพิทักษ์กุล
 15 ก็จะไปขัดใจกับครูบาอาจารย์ของผม ก็คือครูหุຍของ ผม ท่านบอกอย่างต่ำก็คงจะเป็น
 ๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท เพราะฉะนั้นตรงนี้ขอสิทธิก็แล้วกันว่าอย่างไรว่าตามกัน แต่ประเด็นที่ผม
 จะพูดตรงนี้ ผมเคยเรียนมาตั้งแต่ครั้งแรกแล้วในวาระรับหลักการแล้วว่าเรื่องเงินคงไม่ใช่เรื่องสำคัญ
 แต่สำคัญอยู่ตรงที่ว่าเราจะดูอย่างไรว่าคนที่จะมาก่อร่างสร้างพรรคมาจากไหนกันบ้าง มีคุณแอบ
 มีอีแอบอะไรมาหรือไม่ เรื่องเงินไม่ใช่เรื่องสำคัญ ผมคิดว่าในยุคไทยแลนด์ ๔.๐ (Thailand 4.0)
 20 เรื่องเงิน ๑ ล้านบาท ๒ ล้านบาท ยกเว้นผมแล้วคนอื่นเรื่องเล็กน้อยว่าเงินแค่นี้เป็นจำนวนน้อยมาก
 เพราะฉะนั้นผมจึงอยากจะฝากในเวลาสั้น ๆ นี้ว่าให้ไปดูตรงผู้ที่มาตั้งพรรคดีกว่าว่ามาจากไหน
 มีผู้ใดมาแอบหนุนอยู่บ้างหรือเปล่า มาตั้งนอมินี (norminee) หรือเปล่าตรงนั้นมากกว่าที่เราจะมา
 ห่วงเรื่องเงินเรื่องทอง เพราะฉะนั้นผมยังยืนยันในหลักการเดิมว่าจะใช้ ๑ ล้านบาท
 ๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท หรือใช้ ๕ แสนบาทตามที่ท่านนิพนธ์ นราพิทักษ์กุล เสนอก็จะไม่ขัดข้อง
 25 แต่ผมห่วงเรื่องคนที่มาก่อร่างสร้างพรรคมากกว่า ขอขอบคุณท่านประธานครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
 รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ท่านต่อไปท่านสุรางคณา วายุภาพ เชิญครับ

- นางสุรางคณา วายุภาพ : กราบเรียนท่านประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
- ดิฉัน สุรางคณา วายุภาพ สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ มาตราบนี้ดิฉันเห็นด้วยกับทาง กรธ.
- 5 ดิฉันเชื่อว่าการที่ใครสักคนหรือกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งจะมาตั้งพรรคการเมืองนั้นต้องมีอุดมการณ์ จะต้องมีความแข็งแรงโดยตัวเองพอสมควร ถ้ามองว่าเงินมีความสำคัญหรือไม่ มีความสำคัญค่ะ เพราะหมายถึงการก่อร่างสร้างบ้าน สร้างพรรค ถ้ามองว่าเงิน ๑ ล้านบาทมากไปหรือเปล่าบางท่าน อาจจะบอกว่ามากไป แต่ถ้าเราดูในอนาคตเราจะพบว่าเงิน ๑ ล้านบาท ซึ่งกำหนดไว้ในกฎหมาย และอาจจะใช้บังคับไปอีกนานนั้นอาจจะไม่มากเลย ที่สำคัญก็คือว่าถ้าเรามาดูตามข้อเท็จจริง
- 10 เราก็คงพบว่าพรรคการเมืองขนาดใหญ่และขนาดกลางเท่านั้นส่วนใหญ่ที่เข้ามาแล้วแสดงอุดมการณ์ ชัดเจนที่จะทำงานการเมือง พรรคเล็ก ๆ เยอะมากเลยนะคะ ดิฉันขออนุญาตพาดพิงท่านสมชาย แสวงการ เมื่อสักครู่ ซึ่งตั้งขึ้นมาแล้วอาจจะไม่ได้มีอุดมการณ์ทางการเมืองอย่างแท้จริง เพราะฉะนั้น การที่จะทำให้กฎหมายกติกาที่กำหนดและเป็นไปได้จริงนั้น ดิฉันยังเชื่อว่าการกำหนดเรื่องตัวเลขเงิน เอาไว้นั้นเป็นเหตุเป็นผล มีเหตุผลในตัวเอง ที่สำคัญถ้าจำได้ ตอนที่ร่างกฎหมายนี้เข้าสู่
- 15 สภานิติบัญญัติแห่งชาตินั้น เราก็คงได้ยืนยันว่าได้มีการรับฟังความเห็น มีการสำรวจเหมือนกันว่า จำนวนเงินนั้นมากเกินไปหรือเปล่า สร้างภาระหรือเปล่า ก็ได้ข้อสรุปท่านองว่าไม่ได้มากก่อให้เกิด ภาระเกินสมควรแต่อย่างใด ดิฉันจึงเชื่อว่าการกำหนดเอาไว้นั้นตามที่ กรธ. คิดใคร่ครวญมาอย่างดีแล้ว คงจะเป็นเหตุเป็นผลที่น่าจะรับฟังได้ ที่สำคัญที่สุดวันนี้เราต้องยอมรับว่าการทำงานการเมือง
- 20 มิได้เป็นแต่เพียงการทำงานผ่านพรรคการเมือง การทำงานการเมืองเป็นไปหลากหลายรูปแบบมาก เลย ขนาดจะสมัครเข้ามาทำงานในกลไกขององค์กรอิสระ อาจจะมีการรวมตัวกันมีการตรวจสอบ ของภาคพลเมืองที่แข็งแรงก็เป็นการทำงานการเมืองชนิดหนึ่ง ซึ่งเขาอาจจะไม่จำเป็นจะต้อง ตั้งพรรคการเมืองแต่อย่างใด ถ้าใครอาสาที่จะเข้ามาทำงานการเมืองแล้วเพื่อตั้งพรรคการเมือง
- ดิฉันเชื่อว่าการมีเงินก่อตั้งในระดับที่พอจะทำให้ขับเคลื่อนอุดมการณ์นั้นไปได้ มีความสำคัญ
- จึงเห็นด้วยกับ กรธ. ขอบพระคุณค่ะ
- 25 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ท่านวัลลภ ดังคนานุรักษ์ เชิญครับ

นายวัลลภ ตังคณานุรักษ์ (กรรมาธิการวิสามัญ) : ขออนุญาตท่านประธาน
ใช้สิทธิพาดพิงเล็กน้อย คือท่านกิตติศักดิ์ รัตนวราหะ ท่านพูดผิดไปเล็กน้อย ท่านบอกว่า

- 5 รักพี่เสียดายน้องท่านนิพนธ์ นราพิทักษ์กุล ๕ แสนบาท ท่านวัลลภ ตังคณานุรักษ์
๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท ไม่ใช่ครับ วัลลภ ตังคณานุรักษ์ ยื่น ๑ ล้านบาท ขอบคุณท่านประธานครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : เชิญกรรมาธิการเสียงข้างมากชี้แจงครับ
เชิญท่านพลเอก สมเจตน์ บุญถนอมครับ

- 10 พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม (ประธานคณะกรรมาธิการวิสามัญ) : กราบเรียน
ท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม ในฐานะกรรมาธิการเสียงข้างมาก
ขออนุญาตที่จะใช้เพาเวอร์พอยท์ (PowerPoint) ครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : อนุญาต เชิญครับ

- 15 (ฉายเพาเวอร์พอยท์ประกอบการอภิปราย)

พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม (ประธานคณะกรรมาธิการวิสามัญ) : ก่อนอื่น
ต้องขอขอบคุณท่านกรรมาธิการเสียงข้างน้อย ตลอดจนบรรดาสมาชิกหลาย ๆ ท่านที่ได้ชี้แจง
แสดงเหตุผล ก็เรียนว่าความมุ่งหมายตรงกัน ทางกรรมาธิการเสียงข้างมากก็ได้ปฏิเสธทุนประเดิม
มีความเห็นสอดคล้องตามเจตนารมณ์ของกรรมการร่างที่เสนอมา แต่วิธีการมีทุนประเดิมของ

- 20 กรรมการเสียงข้างมากนั้น แตกต่างจากกรรมาธิการเสียงข้างน้อย ขอให้ท่านไปดูในมาตรา ๙
วรรคสอง ท่านลองดูเพาเวอร์พอยท์ มาตรา ๙ วรรคสอง สารสำคัญของร่างเดิมประกอบ ๓ ส่วน
ส่วนหนึ่งเริ่มจัดตั้งพรรคการเมืองต้องมีทุนประเดิม ทุนประเดมนั้น ๑ ล้านบาท ที่มาของทุนประเดิม
มาจากผู้ร่วมกันก่อตั้งพรรคการเมือง ๕๐๐ คน บริจาคจ่ายเงินคนละไม่ต่ำกว่า ๑,๐๐๐ บาท
และไม่มากกว่า ๓ แสนบาท ทางกรรมาธิการเสียงข้างนอกบอกว่าเหมือนการจัดตั้งบริษัท

- 25 พรรคการเมืองเหมือนการจัดตั้งบริษัทเริ่มต้นควรมีทุนประเดิม แต่ขออนุญาตไม่ใช่
พรรคการเมืองแตกต่างจากบริษัทอย่างสิ้นเชิง พรรคการเมืองเป็นเรื่องของคนร่วมอุดมการณ์กัน
ที่จะมาทำงานการเมือง แม้แต่ในกฎหมายฉบับนี้ก็ลงไปชัดเจนว่าพรรคการเมืองต้องไม่มุ่งหวังกำไร
แต่บริษัทมุ่งหวังกำไร ถ้าบริษัทที่ดีก็อาจจะไปดูแลกิจการของสังคม เพราะฉะนั้นพรรคการเมืองที่ดี
จะต้องมุ่งไปสู่ประโยชน์สุขของประเทศชาติและประชาชน ท่านสมาชิกครับ ตลอดระยะเวลาที่

- พ.ร.ป. ว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. นี้เกิดขึ้น ท่านได้ยินเสียงประชาชนเรียกร้องหรือไม่
มีพรรคการเมืองเล็ก ๆ ประชาชนผู้ยากไร้เขาพูดเสมอว่าอย่าใช้ทุนทางเศรษฐกิจมาเป็นเครื่องกีด
- 5 ขวางทางเศรษฐกิจในการจัดตั้งพรรคการเมืองของประชาชนผู้ยากไร้มีทุนทรัพย์น้อย
แต่มีอุดมการณ์ร่วมกันอยากจะจัดตั้งพรรคการเมือง ตรงนี้สนใจบ้างหรือเปล่า ประเทศชาติมีปัญหา
หลากหลายมาจากความเหลื่อมล้ำของสังคม ทำไมเราไม่ให้ความสนใจตรงนี้ ด้วยเหตุนี้ผมให้ความ
สนใจเรื่องความเหลื่อมล้ำของสังคม อย่าใช้ทุนประเดิม อย่าใช้จำนวนเงินเป็นเครื่องกีดขวางกันของ
ประชาชนผู้มีทุนทรัพย์น้อยที่เขามีอุดมการณ์ร่วมกันจะจัดตั้งพรรคการเมือง ก็เขาบอก
- 10 เขาไม่จำเป็นต้องมีเงิน แล้วไปคิดแทนเขาทำไม ก็เขาไม่มีเงินเขาก็ดำเนินกิจกรรมทางการเมือง
ไปคิดว่าเขาต้องมีนั่นมีนี่ ไปคิดแทนเขาทำไม ในเมื่อเขาบอกว่าเขาไม่จำเป็นต้องมีทุนประเดิม
เขาก็จัดตั้งได้ เพราะอย่างนี้ทางกรรมการเสียงข้างมาก จึงเห็นว่าในการเริ่มจัดตั้งพรรคการเมือง
นั้น เรายังจะต้องพิจารณาเรื่องทุนประเดิมนี่ ท่านดูต่อไปครับ ทุนประเดิม ๑ ล้านบาทมาจากไหน
ถามกรรมการที่มาจากการรณรงค์รัฐธรรมนูญ ๑ ล้านบาท ท่านมีฐานที่มาอย่างไร
- 15 ท่านตอบผมตรงนี้นัยันได้ว่าเดิมคิดไว้ ๕ ล้านบาท แล้วก็ลดมาตามลำดับมาถึง ๑ ล้านบาท
เห็นเป็นตัวเลขพอสมควร -----

- ผมถามว่า ๑ ล้านบาท พอสมควรสำหรับใคร คนมีเงินเยอะ ๑ ล้านบาท น้อยมาก คนมีน้อย ๑ ล้านบาท เป็นจำนวนเงินมาก เพราะฉะนั้น ๑ ล้านบาทไม่มีฐานที่มาของตัวเลขที่แน่นอน
- 5 สิ่งสำคัญที่สุด พ.ร.บ. ฉบับนี้ไม่ได้ใช้แค่ ๓ ปี ๔ ปีแล้วเลิกไป การกำหนด ๑ ล้านบาทนั้น เป็นตัวเลขตายตัวไม่สามารถแก้ไขได้ เรามุ่งหวังว่า พ.ร.บ. พรรการเมืองนี้จะใช้ไปอีก ๒๐ ปี ๓๐ ปี เราไม่อยากแก้ไขใหม่ เพราะฉะนั้นตัวเลขนี้อาจต้องผันแปรไปตามภาวะเศรษฐกิจ ต้องมีที่มาที่แน่นอน

ประเด็นที่ ๓ ท่านไปดูเรื่องทุนประเดิม ในกรรมการร่างรัฐธรรมนูญบอก

- 10 เรื่องทุนประเดิมมาจากผู้ร่วมก่อตั้ง ๕๐๐ คน จ่ายเงินคนละไม่น้อยกว่า ๑,๐๐๐ บาท และไม่เกิน ๓ แสนบาท ผมสมมุติว่าทุนประเดิม ๑ ล้านบาท คน ๕๐๐ คน จ่ายเริ่มต้นก่อน ๑,๐๐๐ บาท เป็นจำนวนเท่าไรครับ ๕ แสนบาท อีก ๕ แสนบาทละครับ การกำหนดวงเงินขึ้นสูงไว้ถึง ๓ แสนบาทนี้ใช้คนแค่ ๒ คน บริจาคคนละ ๒๕๐,๐๐๐ บาท ก็เป็น ๑ ล้านบาทแล้ว ถ้าเป็น ๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท ก็ใช้คนเพิ่มขึ้นอีกประมาณ ๒๐ คน ๓ แสนบาทนี้ใช้คนเพิ่มอีก
- 15 ประมาณสัก ๑๐ คนเกิน ประมาณสัก ๔ - ๕ คนก็จะถึง ๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท ในกรณีการกำหนดวงเงินขึ้นสูงไว้ถึง ๓ แสนบาท เกิดอะไรขึ้น ทำให้คนจ่ายเงินมาก มีอิทธิพลเหนือคนที่จ่ายเงินน้อย แล้วปัญหาดังนี้คือปัญหาของพรรคการเมืองในอดีตที่พรรคการเมืองเป็นของนายทุน เพราะฉะนั้น การกำหนดวงเงินสูงถึง ๓ แสนบาทนี้ใช้ไม่ได้ กรรมการเสนอแก้ไขเพื่อแก้ปัญหานี้ของประชาชน
- 20 ผู้มีทุนทรัพย์น้อย เขาอยากมีอุดมการณ์ร่วมกันในการจัดตั้งพรรคการเมือง อย่าไปคิดแทนเขา ให้เขาเริ่มต้นจัดตั้งของเขาไป เขาจะไปดำเนินกิจกรรมทางการเมืองอย่างไรก็ว่าไป แต่ในที่สุด พรรคการเมืองจะอยู่ได้หรือไม่ได้ ได้มีบทบัญญัติบอกไว้แล้วว่า พรรคการเมืองจะต้องมุ่งไปสู่ การส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งภายใน ๘ ปี ส่งคนเดียวก็ได้ เพราะฉะนั้นถ้าหากเขาจะดำเนินกิจกรรมทางการเมือง เขาไปถึง ๗ ปี เขายังไม่ส่งผู้สมัคร เขาก็ยังมีสภาพพรรคการเมืองของเขาอยู่
- 25 ไม่มีทุนประเดิมก็ได้ ไม่เป็นไร แล้วทุนประเดิมมาจากไหน ก็เรียนแล้วว่าการกำหนดฐาน ๑ ล้านบาท ไม่ว่าจะเป็น ๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท แล้วแต่เป็นตัวเลขมโนทั้งสิ้น ไม่มีฐานที่มา แต่ตัวเลขตัวนี้มาจากฐานที่มาคือ กกต. กำหนดไว้แต่ละครั้งของการเลือกตั้งเป็นค่าใช้จ่าย สำหรับการเลือกตั้ง ส.ส. เขตแต่ละคน ซึ่งจะผันแปรไปตามภาวะเศรษฐกิจ ค่าของเงินที่เปลี่ยนแปลงไป สมาชิกที่จะลงเลือกตั้งนั้นจะต้องใช้ไม่เกินวงเงินที่กำหนดนะครับ เพราะฉะนั้น

ทุนประเดิมมีฐานที่มาที่แน่นอน ผันแปรไปตามภาวะเศรษฐกิจ ไม่ตายตัว ทุนประเดิมมาจากไหน ทุนประเดิมก็มาจากการจ่ายของผู้ที่ร่วมก่อตั้งไม่น้อยกว่า ๑,๐๐๐ บาท วงเงินขึ้นสูงเรลดจาก ๓ แสนบาทมาเหลือ ๕๐,๐๐๐ บาท เพื่ออะไร ถ้าหากเป็น ๑ ล้านบาท คนจ่าย ๕๐,๐๐๐ บาทนี้ ต้องใช้คนถึง ๑๐ คน ถ้าเป็น ๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท คนจ่ายเงินวงเงินขึ้นสูง ๕๐,๐๐๐ บาทนี้ จะมากไปถึง ๒๐ คน การใช้จำนวนคนมาก ๆ ที่เข้ามาจ่ายเงินในพรรคการเมืองนั้นจะลบล้อครหา ว่าพรรคการเมืองนั้นเป็นของนายทุน นี่แหละครับคือสิ่งที่คณะกรรมการการเลือกตั้งได้เสนอ เพื่อแก้แนวทางในการที่ได้รับคำวิพากษ์วิจารณ์ แล้วเรามีเงื่อนไขไปบังคับหลังนะครับ

- 10 ต่อไปถ้าพรรคการเมืองไม่มีทุนประเดิม คุณไม่สามารถไปขอรับเงินสนับสนุนจากกองทุนพัฒนา พรรคการเมืองได้ เหตุผลเพราะอะไร ในอดีตมีการจัดตั้งพรรคการเมืองขึ้นมาเพื่อความมุ่งหมาย เพียงขอรับการสนับสนุนจากเงินกองทุนพัฒนาพรรคการเมืองเท่านั้น ท่านสมาชิกครับ เงินทุนพัฒนาพรรคการเมืองมาจากไหนครับ มาจากภาษีของประชาชนที่รัฐบาลจัดสรรไปให้ เพื่อให้พรรคการเมืองนั้นไปดำเนินกิจกรรมทางการเมือง ไปสร้างพรรคการเมืองให้เป็น
- 15 สถาบันการเมือง ประชาชนยังเสียสละเงินที่จะให้คุณ แล้วไหนพรรคการเมืองที่จะจัดตั้งขึ้นมา จะมาดำเนินกิจการทางการเมืองเพื่อประเทศชาติ คุณจึงไม่ยอมเสียสละที่จะจัดตั้งกองทุนของคุณ เป็นทุนประเดิม ด้วยเหตุนี้เราจึงกำหนดว่า ถ้าพรรคการเมืองไหนไม่มีทุนประเดิม คุณไม่ควรได้รับการ จัดสรรเงินจากกองทุนพัฒนาพรรคการเมือง เพื่อเป็นการแสดงถึงความเสียสละของ ผู้ที่แสดงเจตนาที่จะร่วมมาจัดตั้งพรรคการเมือง แล้วก็เป็นการชี้ให้เห็นว่าพรรคการเมืองนั้น
- 20 มิได้มีเจตนาในการจัดตั้งขึ้นมาเพื่อมารับการสนับสนุนจากเงินกองทุน เพื่อพัฒนาพรรคการเมือง เท่านั้น

เงื่อนไขบังคับหลังอีกประเด็นหนึ่ง ในการเลือกตั้งพรรคการเมืองควรมี ทุนประเดิม จะต้อง มีทุนประเดิมอย่างน้อยเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับการเลือกตั้ง ส.ส. ๑ คน ที่บอกมาว่ากี่คน ๆ ไม่ใช่ ในเจตนารมณ์เราต้องการแค่ ๑ คนเท่านั้น เพราะในกฎหมายฉบับนี้

- 25 บอกว่า ถ้าพรรคการเมืองไหนไม่ส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งภายใน ๘ ปีก็จะสิ้นสภาพไป เราก็ถามว่า แล้วส่งกี่คน คนเดียวก็ได้ เพราะฉะนั้นทุนประเดิมตรงนี้ใช้แค่คนเดียว ในตรงนี้อย่างน้อยที่สุด เป็นหลักประกันให้พรรคการเมืองจะต้องมีทุนประเดิมเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับตัวเอง เวลาส่ง ส.ส. ไปลงเลือกตั้งจะได้ไม่เที่ยวไปขอเงินใคร จะได้ไม่เริ่มต้นตกอยู่ภายใต้อาณัติของผู้ที่จะให้เงิน สนับสนุน ด้วยเหตุนี้ ด้วยเหตุผลต่าง ๆ ทั้งหมดนี้ที่มา มีเหตุผล มีตรรกะทั้งสิ้น กรรมการ

- เสียงข้างมากจึงได้เสนอว่า ในตอนเริ่มต้นการจัดตั้งพรรคการเมืองอย่าไปบังคับเขา เขาก็ได้
ไม่มีก็ได้ แต่ในที่สุดพรรคการเมืองจะต้องมีทุนประเดิม ซึ่งสอดคล้องตามเจตนารมณ์ของกรรมการ
5 ร่างรัฐธรรมนูญ แล้วก็ตอบปัญหาทุก ๆ ปัญหา เพราะฉะนั้นจึงเสนอมาเพื่อให้สมาชิกทุกท่าน
ได้พิจารณา ขอบพระคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : มีท่านใดยังติดใจอภิปรายหรือไม่ครับ
ท่านสมชาย แสวงการ เชิญครับ

- 10 นายสมชาย แสวงการ : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพครับ สมชาย
แสวงการ สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ผมเข้าใจดีแล้วก็เห็นด้วยกับท่านประธาน
คณะกรรมการการอย่างยิ่งในหลาย ๆ เรื่องครับ เพียงแต่ผมคิดว่าประเด็นที่กรรมการไปแก้
ในประเด็นที่ทุนประเดิมที่เปลี่ยนไปเรื่อย ๆ จะเกิดปัญหาในอนาคต ผมกราบเรียนว่าทุนประเดิม
ซึ่งมีคำถามว่าวันนี้ ๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท ตามที่เขียนไว้แล้ววันหน้าการเลือกตั้งเปลี่ยนไป
15 เพราะค่าเงินเปลี่ยน พรรคที่จัดไว้เดิมด้วยทุน ๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท แล้วการเลือกตั้งค่าเงินเปลี่ยนไป
อีก ๒๐ ปีข้างหน้าเปลี่ยนเป็น ๓ ล้านบาท พรรคนั้นต้องยุบไปหรือไม่ อันนี้เป็นประเด็นจริง ๆ
ถ้าเป็นบริษัทก็จดทะเบียนเพิ่มทุน แต่ว่าโดยหลักแล้วการเริ่มต้นจดทะเบียนไม่ต่างกันหรอกครับ
เหมือนกับจดทะเบียนบริษัท เริ่มต้นทุนประเดิมครั้งแรกเขาจะกำหนดกรรมการ ๗ คน
ทุนจดทะเบียนเท่าไร ก็ไปว่ากัน ซึ่งผมคิดว่าถ้าตามที่กรรมการแก้เรื่องคือ ๑,๐๐๐ บาท
20 ไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ บาท อันนี้ถูกวัตถุประสงค์แล้วครับ คือต้องใช้คนอย่างน้อยถ้า ๑,๐๐๐ บาท
คนตัวเล็กตัวน้อยก็รวมกัน ๑,๐๐๐ คน ได้พรรคอุดมการณ์แค่เงินคนละ ๑,๐๐๐ บาท
รวมกัน ๑,๐๐๐ คน ถ้าคน ๒๐ คนก็ ๕๐,๐๐๐ บาท ก็ได้พรรคการเมืองเหมือนกัน ท่านประธาน
คณะกรรมการก็อธิบายแล้วครับว่า พรรคการเมืองจะต้องส่ง ส.ส. มีต้นทุนสูงและจะต้องไป
รับเงินจากภาษีประชาชนในเรื่องของการสนับสนุนพรรคการเมืองอีก ผมเห็นด้วยหมดเลยครับ
25 เพียงแต่ที่ผมมีข้อกังวลก็คือเรื่องทุนประเดิมที่เปลี่ยนไปเปลี่ยนมาในอนาคตจะเกิดปัญหาขึ้น
เพราะฉะนั้นถ้าเราเขียนให้ชัดเจนว่าไม่น้อยกว่า ๑ ล้านบาทก็เหมาะสม หรือจะเขียน
๑,๕๐๐,๐๐๐ บาทก็เขียนให้ชัด วันหนึ่งกฎหมายข้างหน้าเปลี่ยนไป สถานการณ์ค่าเงินเปลี่ยน
เราก็ค่อยไปแก้วันหน้า แต่ถ้าเราเปลี่ยนแล้วเราเขียนให้ลอยแบบนี้อันตราย ผมขออนุญาต

- กราบเรียนว่าจะเป็นปัญหาจริง ๆ ก็ฝากท่านประธานคณะกรรมการ นอกจากนั้นยังมีประเด็นที่ขออนุญาตเพิ่มเติม เพิ่งมาตรวจเจออีกรอบหนึ่งแล้วก็คิดว่าจะเกิดปัญหาขึ้น
- 5 เนื่องจากผมตรวจรัฐธรรมนูญแล้วในมาตรา ๙ (๑) ร่างมาจาก กรธ. บอกว่าให้บุคคลซึ่งมีอุดมการณ์ในแนวทางเดียวกันมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ไม่น้อยกว่า ๕๐๐ คน ดำเนินการจัดตั้งพรรคการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้คือ -----

- ๒๑/๑

- (๑) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด แล้วมีต่อท้าย มีคำว่า “ในกรณีผู้มีสัญชาติไทยโดยการแปลงสัญชาติ ต้องได้สัญชาติไทยมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี” ผมไม่ติดใจครับ เพียงแต่ต้องการคำอธิบายแล้วถามว่า
- 5 รอบคอบดีแล้วหรือ เพราะท่านกำหนดเรื่องบุคคลผู้มีคุณสมบัติในการลงสมัครรับเลือกตั้งเป็น ส.ส. ตามมาตรา ๙๗ ของรัฐธรรมนูญว่า “(๑) เป็นผู้มีสัญชาติไทยโดยการเกิด” เพียงแค่นี้ ผมเกรงว่า เรื่องนี้จะขัดกัน เพราะจริงอยู่ท่านไปเขียนในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๙๕ ว่า “บุคคลที่มีคุณสมบัติ ในการเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้ง” ผมไม่ปฏิเสธว่า คนมีสัญชาติไทยแล้วก็มีสัญชาติไทย โดยการแปลงมาไม่น้อยกว่า ๕ ปีนี้เลือกตั้งได้ อันนี้เห็นด้วย เขาสมัครเป็นคนไทยแล้ว
- 10 แต่ท่านกำหนดหลักเกณฑ์ว่าถ้าคนจะเป็น ส.ส. ผู้แปลงสัญชาติมากี่ปีก็ได้ ไม่สามารถลงได้ เพราะฉะนั้นจึงขัดหรือแย้งกันที่ท่านห้ามผู้สมัคร ส.ส. เป็นผู้ต้องมีสัญชาติไทยอย่างเดียว แปลงไม่ได้ แต่พอคุณสมบัติของคนมีอุดมการณ์จะไปตั้งพรรคการเมืองเพื่อหวังเป็น ส.ส. ท่านกลับปล่อยให้ผู้แปลงสัญชาติมาร่วมลงขันตั้งพรรคการเมืองได้ สมมุติจะรับคนแปลงสัญชาติ เมื่อวานเชิญกรรมการมาเรื่องอดีตจิ้นฮ้อ เวียดนามอะไรก็แล้วแต่ซึ่งแปลงมาหมดแล้ว
- 15 ท่านตั้งพรรคการเมืองที่มีอุดมการณ์แบบนั้น แล้วกำหนด ส.ส. ๑ คน โดยหาคนไทยที่มีสัญชาติ โดยการเกิดเป็น ส.ส. จะเกิดอะไรขึ้น ผมนึกภาพว่ากฎหมายนี้จะเกิดสิ่งที่ท่านไม่ได้คาดหวังไว้ แต่เป็นเพราะเขียนไว้ใน (๑) แล้วไม่ได้แก้ ขออนุญาตครับ ท่านกรรมาธิการวิสามัญช่วยทบทวน ดูให้ดีว่ามาตรานี้ใน (๑) นี้ ปรับปรุงเสียก่อนจะดีหรือไม่ ให้เป็นคุณสมบัติเดียวกับผู้สมัคร ส.ส. ตามที่กรรมาธิการวิสามัญไม่ได้แก้ แต่ผมคิดว่าเราหักท้วงเพื่อให้เกิดความชัดเจนในการแก้ไข
- 20 ไม่ให้เกิดปัญหาในวันหน้าจะดีกว่า เหลือเฉพาะสิทธิผู้ลงคะแนนเป็นผู้ที่แปลงสัญชาติได้ก็พอแล้ว สิทธิลง ส.ส. ท่านยังไม่ให้เลย แต่ท่านให้สิทธิตั้งพรรคการเมือง อันนี้อันตราย ขอบคุนครับ
- ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : มีท่านใดอีกหรือไม่ครับ เชิญกรรมาธิการ
- เอาประเด็นที่มีการแก้ไขก่อนเรื่องทุนประเดิม เอาประเด็นที่มีการแก้ไขก่อน กรรมาธิการ
- 25 เสียงข้างมากก่อน ท่านพลเอก สมเจตน์ บุญถนอม ที่ท่านแก้ไขเป็น “ตามจำนวนที่กรรมการ กำหนดเป็นค่าใช้จ่ายของผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง ครั้งที่ผ่านมา” ครั้งที่ผ่านมา นี้หมายถึงอย่างไร หมายถึงครั้งที่ผ่านมาก่อนประกาศใช้กฎหมาย หรือครั้งที่ผ่านมาของทุกครั้งที่จะมีการเลือกตั้งใหม่ครับ

- พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม (ประธานคณะกรรมการวิสามัญ) : เจตนารมณ์
ก็ทุกครั้งที่มีการเลือกตั้งใหม่ สำหรับในการเลือกตั้งครั้งนี้ก่อนที่จะมีการเลือกตั้ง กกต. ก็มีหน้าที่
5 จะต้องประกาศค่าใช้จ่ายสำหรับการเลือกตั้ง ส.ส. เขตแต่ละคนครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ถ้าอย่างนั้น ถ้าประกาศของ กกต. เพิ่มจำนวน
เงินทุกครั้ง ทุนประเดิมก็ต้องเรียกใหม่ทุกครั้งครับ

- พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม (ประธานคณะกรรมการวิสามัญ) : ขออนุญาต
10 ครับ คือทุนประเดิมตรงนี้ คือเรียนอย่างนี้ว่าทุนประเดมนี่ได้ถามว่าเมื่อมีอยู่แล้วเอาไปใช้ได้หรือไม่
ก็ได้รับการชี้แจงว่าเงินจำนวนนี้ ทุนประเดมนี่มีให้อามา กองเอาไว้อยู่ในธนาคารเสมอไป ในกรณี
ที่เมื่อได้ชี้แจงมีบัญชีต่อ กกต. แล้วก็สามารถนำเงินนี้ไปใช้ได้ ต่อไปเมื่อมีเหตุในกรณีที่กรรมการ
เสียงข้างมากเสนอ ในกรณีที่จะได้รับการจัดสรร ทางพรรคการเมืองก็ต้องมีบัญชีชี้แจงให้เห็นว่า
มีทุนประเดิมไม่น้อยกว่าที่ กกต. กำหนด หรือในกรณีที่ส่งผู้สมัครก็ต้องมีตัวบัญชีนี้จำนวนเงินนี้
15 ชี้แจงให้ กกต. เห็นว่าจะต้องมีบัญชีนี้จึงสามารถเป็นหลักฐานที่จะส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งได้
แล้วทุนประเดมนี่ก็เป็นทุนประเดิมแค่ค่าใช้จ่ายเพียง ๑ คนเท่านั้น

- ผมเรียนชี้แจงต่อท่านประธานและบรรดาท่านสมาชิกที่พูดถึงจำนวนเงิน เราได้คิด
พิจารณากันหลายครั้งหลายหนว่าเงินจำนวนเท่าไร ท่านบอก ๑ ล้านบาทเหมาะสม
มีท่านแปรญัตติ ๕ แสนบาทเหมาะสม เป็นความเหมาะสมของใคร ท่านบอกจะผันแปร
20 เปลี่ยนแปลงไป จำนวนเงินก่อนที่ กกต. จะกำหนดเป็นค่าใช้จ่ายเขาต้องดูภาวะเศรษฐกิจ
มิใช่ไม่ว่าวันดีคืนดีก็จะกำหนดเท่านั้นเท่านี้ ก็ปีแล้วครับ กกต. เริ่มต้นกำหนดเท่าไร
เรามีเลือกตั้งมาเท่าไรแล้ว ยิ่งแค่ ๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท เพราะฉะนั้นท่านอย่าไปบอกว่าจะต้องเพิ่ม
ไปจนไม่ไหว ผมคิดว่าตัวเลขตัวนี้จะผันแปรไปตามภาวะเศรษฐกิจ ถ้าท่านไปกำหนด ๑ ล้านบาท
แล้วในโอกาสข้างหน้าไป ๒๐ ปี ท่านหวังจะใช้ พ.ร.บ. ฉบับนี้ ๔ ปีหรือไม่ ถ้าใช้ ๔ ปี ผมยินยอม
25 ที่จะกำหนด ๑ ล้านบาท แต่เป็นไปได้ในการร่างกฎหมาย ต้องร่างกฎหมายที่จะมีความคิด
มีฐานที่มา อย่างบอกว่าพอสมควร จะกลายเป็นว่าพอสมควรสำหรับใคร แต่ตัวเลขของคนที่กำหนดนี้
ของกรรมการเสียงข้างมากกำหนดนี้มีฐานที่มา เราใช้ กกต. นี้ที่เป็นตัวกำหนด

อีกประเด็นหนึ่งที่บอกว่าจะทำให้ยุ่งยากต่อ กกต. หรือไม่ เรื่องนี้ กกต.

บอกไม่ยุ่งยาก ทำได้หมด แล้ว กกต. ก็ทราบเจตนารมณ์ของการร่าง เจตนารมณ์ของการมี

- 5 ทุนประเดิมลักษณะนี้แล้ว ไม่เกิดปัญหา กกต. ครับ เพราะฉะนั้นก็เรียนต่อที่ประชุมทราบครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ถามเพื่อความเข้าใจโดยรวมครับ ถ้าใช้หลัก

ของกรรมาธิการเสียงข้างมากคือ ทุนประเดิมแปรผันตามจำนวนค่าใช้จ่ายที่ กกต. กำหนด

ถ้า กกต. เปลี่ยนแปลงจำนวนค่าใช้จ่ายที่กำหนดในการเลือกตั้งแต่ละครั้ง ทุนประเดมนั้นก็ต้อง

- 10 เปลี่ยนทุกครั้งใช่หรือไม่ ทุกคนเข้าใจตรงกันแล้วนะครับ เชิญท่านธนาวัฒน์ สังข์ทอง ก่อนครับ

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง (กรรมาธิการวิสามัญ) : ขออนุญาตท่านประธาน

ขออนุญาตที่ประชุมครับ คือเรื่องทุนประเดมนี่จริง ๆ แล้วอย่างที่พูดไว้ตอนต้นก็คือเป็นทุนสำหรับ
ในเรื่องของการพร้อมในการที่จะดำเนินการเป็นทุนครั้งแรกได้มีการจัดตั้ง ทุกองค์กรเวลาจัดตั้ง
พอจัดตั้งแล้วการดำเนินการต่อไป ไม่ว่าจะต้องมีการประชุม ไม่ว่าจะต้องมีการจัดทำข้อบังคับ

- 15 นโยบายต่าง ๆ ล้วนแต่มีค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น เพราะฉะนั้นการกำหนดเรื่องทุนประเดิมไว้โดยหลักการ
ก็คือการที่จะกำหนดให้เขามีตัวทรัพย์สินในระดับที่สามารถเข้าไปใช้จ่ายเบื้องต้นได้ สำหรับ

การดำเนินการในเบื้องต้น ส่วนในเรื่องของการที่จะมีรายได้หรือมีทรัพย์สินต่อไปนั้นก็จะเป็นไปตาม
กฎหมายที่กำหนด กฎหมายพรรคการเมืองที่กำหนดไว้อยู่แล้วว่า พรรคการเมืองเมื่อจัดตั้ง

เสร็จเรียบร้อยมีทุนประเดิมของเขา เขาก็สามารถดำเนินกิจกรรมในการระดมทุนในการหารายได้

- 20 ต่าง ๆ ขึ้นมา เพื่อจะใช้ในกิจการของการที่จะต้องดำเนินการเป็นกิจกรรมพรรคการเมือง แต่ถ้ามา

กำหนดแบบลักษณะของกรรมาธิการเสียงข้างมากแล้วจะแปรผันไปเรื่อยตามที่คณะกรรมการ

การเลือกตั้งกำหนดโดยใช้พื้นฐานของค่าใช้จ่ายการเลือกตั้ง ปีที่ผ่านมากำหนดไว้

๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท ปีต่อไปผันแปรไปเรื่อยบอกว่าค่าเงินขึ้น บอกว่าต้องใช้ ๒ ล้านบาท

ต่อไปแล้วไม่ใช่แค่การเลือกตั้งทั่วไป มีทั้งการเลือกตั้งแทนตำแหน่งที่ว่าง มีการเลือกตั้งซ่อม

- 25 ต้องมีการประกาศอยู่ตลอดเวลาอยู่แล้ว ส่วนจะประกาศเท่าไรนั้นก็คงต้องยืนตาม อย่างที่ผ่านมา

ขั้นต่ำคือ ๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท ก็อย่างที่ทางอาจารย์วัลลภ ดังคณานุรักษ์ ว่าไม่มีทางที่จะต่ำลง

เพราะมีอะไรขึ้นมาอีกมาก สภาวะทางเศรษฐกิจหรืออะไรทำนองนี้ เพราะฉะนั้นก็จะผันแปร

- สูงขึ้นเรื่อย ๆ สิ่งก็ตามมาก็คือถ้ากำหนดไว้แล้วลักษณะนี้ก็จะเป็นการ ๑. คือภาระของ
- ตัวพรรคการเมืองเองที่จะต้องหาทุนประเดิมให้ได้ภายในที่กำหนดขึ้นไปเรื่อย ๆ เพราะถ้าไม่มี
- 5 ทุนประเดิมเงื่อนไขที่กรรมการเสียงข้างมากเขียนไว้นั้นส่งผู้สมัครไม่ได้ ถ้าส่งผู้สมัครไม่ได้
- ๒ ครั้งติดกัน ยุบพรรค ไม่ได้รับเงินสนับสนุน เท่ากับส่วนหนึ่งของทุนสนับสนุนนั้นเกิดขึ้น
- มาจากการที่จะต้องส่งผู้สมัครในเรื่องของค่าบำรุงสมาชิกที่ต้องคำนวณสัดส่วน แต่พอบอกว่า
- เมื่อเขาต้องดำเนินกิจกรรมพรรคการเมืองเขามีโครงการที่จะต้องดำเนินการตามที่กฎหมาย
- กำหนด ในมาตรา ๒๓ ของกฎหมายฉบับนี้ แต่รัฐไม่ได้สนับสนุนให้ ไม่ได้ดำเนินการที่จะ
- 10 ช่วยเหลือให้ พรรคการเมืองในฐานะที่เป็นองค์กรที่จะต้องดำเนินการในทางการเมืองต่อไป
- จะทำอย่างไร

- ๒๒/๑

- อีกประการหนึ่งในร่างของคณะกรรมการเขียนไว้ว่าในครั้งแรกนั้นที่จดทะเบียน
นั้นก็มีได้ ไม่มีก็ได้ ถามว่าคนที่ไม่มีก็ได้คนที่ไม่มีก็ต้องไปส่งตอนที่จะต้องส่งผู้สมัคร ถ้าเขาต้องการ
5 ที่จะต้องส่งผู้สมัครก็ต้องไปส่งตอนนั้น ซึ่งก็จะต้องไปคู่อีกว่าวันนี้เขาจัดตั้ง เกิดวันนั้นเขา
๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท แต่วันที่จะต้องส่งผู้สมัครเปลี่ยนไปแล้ว ๒ ล้านบาท เขาก็ต้องไปหาเงินเสียให้ได้
ตามจำนวนที่เพิ่มเติมขึ้น แต่ถ้าพรรคที่จดทะเบียนไว้แล้วมีการเสียทุนประเดิม แล้วบอกว่าจะมีก็ได้
ไม่มีก็ได้ กกต. จะต้องตรวจอย่างไร พรรคเขาจะต้องดำเนินการอย่างไรในเรื่องของการทำรายการ
ทรัพย์สินในงบการเงินหรืองบดุล เขาต้องแสดงให้ กกต. เห็นหรือไม่ แสดงแล้วต้องแสดงตามจำนวน
10 เท่าที่กำหนดตามประกาศที่ผ่านมาหรือประกาศที่ กกต. กำหนดครั้งล่าสุดที่จะต้องกำหนดขึ้น
เพิ่มเติมขึ้นจะเกิดความสับสนของการดำเนินกิจกรรมของพรรคการเมืองเอง ในเรื่องของ กกต.
ที่จะต้องมาเรื่องของการตรวจสอบ แล้วตรวจสอบอย่างไรพรรคการเมืองจะอยู่ในข่ายที่ดำเนินการ
ให้เป็นไปตามเงื่อนไขที่จะส่งผู้สมัครได้ เงื่อนไขในการที่ไปดำรงอยู่ของพรรคการเมือง เงื่อนไขที่
เขาจะต้องได้รับการสนับสนุนจะพันกันไปหมด แต่ถ้าวัตถุประสงค์ของกรรมการเสี่ยงข้างมาก
15 คงจะให้มีทุนประเดิมแต่ไปกำหนดเสียเงื่อนไขกันทีหลังว่าไปเสียกันตอนครั้งหลังก็ได้ ซึ่งทุนประเดิม
ก็ยังบอกว่ามาจากผู้ก่อตั้งจำนวน ๕๐๐ คน ๔ ปีข้างหน้าเกิดจำนวนผู้ก่อตั้ง ๕๐๐ คนลาออกไปบ้าง
ล้มหายตายจากแล้วจะเก็บจากใคร เพราะฉะนั้นเงื่อนไขอะไรต่าง ๆ นี้ไม่ใช่เป็นเรื่องของทุนประเดิม
เป็นทุนริเริ่มของการจัดตั้งเกิดขึ้น แต่เมื่อคุณลักษณะของเจตนาแล้ว จริง ๆ แล้วก็ต้องการให้พรรค
มีทุนประเดิม เมื่อร่าง กรธ. เมื่อกรรมการมีทุนประเดิมก็เสียกันตั้งแต่ตอนต้นแสดงความพร้อมกัน
20 ให้เห็นตั้งแต่ตอนต้น เมื่อดำเนินการให้ครบขั้นตอนครบถ้วนเป็นเงื่อนไขในการดำเนินการของ
พรรคการเมืองเสียแล้ว สิ่งนี้ต่อไปก็จะเป็นเงื่อนไขหรือไม่เป็นอุปสรรคก็สามารถดำเนินการ
ไปตามระบบ เพราะฉะนั้น กรธ. ในฐานะที่ผมเป็นตัวแทน กรธ. มาเป็นกรรมการจึงเห็นว่า
สิ่งที่ กรธ. ได้เขียนไว้ ซึ่งเป็นร่างเดิมที่พิจารณาอยู่นั้นเป็นสิ่งที่พรรคการเมืองน่าจะสามารถปฏิบัติ
แล้วก็สามารถดำเนินไปตามวัตถุประสงค์ของกฎหมายได้อยู่แล้ว เพราะฉะนั้นคือสิ่งที่ขออนุญาต
25 เพิ่มเติม เพราะว่าถูกพาดพิงในเรื่องของวัตถุประสงค์ของการมีทุนประเดิม ส่วนกรณีของ
ท่านสมชาย แสวงการ ที่เสนอมาที่เป็นข้อสังเกตมา เมื่อเรากำหนดไว้ว่าสมาชิกคนที่จะมาเป็น
สมาชิกพรรคการเมืองว่าโดยการเกิด แล้วก็ในกรณีมีสัญชาติไทยโดยการแปลงสัญชาติมาแล้ว
ไม่น้อยกว่า ๕ ปี เราใช้คุณสมบัติของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ผู้มีสิทธิเลือกตั้งเรายังให้สิทธิเขาลักษณะนี้

ส่วนการที่จะส่งเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งเรากำหนดไว้เข้มข้น ก็คือเฉพาะออกได้มีสัญชาติไทย โดยกาเกิด เพราะฉะนั้นก็ไม่มีเหตุอะไรที่สมาชิกพรรคการเมืองที่จะเข้ามาดำเนินกิจกรรมการเมือง

5 เมื่อเขามีสิทธิเลือกตั้งแล้ว จะไปห้ามเฉพาะผู้มีสัญชาติไทยโดยการเกิดแค่นั้น ซึ่งแต่ในเรื่องของการส่งผู้สมัครเราก็สามารถกำหนดตามเงื่อนไขตามรัฐธรรมนูญไว้ได้อยู่แล้ว ก็คงต้องเป็นไปตามนั้น เพราะฉะนั้นตรงนี้ก็เขียนไปเพื่อให้สอดคล้องกับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งอยู่แล้ว ก็เป็นไปตามหลักการปกติของรัฐธรรมนูญ ซึ่งที่ผ่านมาในกฎหมายพรรคการเมืองก็เป็นเช่นนี้มาตลอด ก็ขออนุญาตครับ

- 10 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ที่ผมอนุญาตให้อภิปรายเลยไปถึงมาตรา ๙ (๑) ทั้ง ๆ ที่ไม่มีใครแก้ไขหรือสงวนเลย ก็เพื่อเปิดโอกาสให้มีการสร้างความเข้าใจร่วมกัน แค้นนี้ยุติ นะครับ ท่านวัลลภ ตั้งคณานุรักษ์ เชิญครับ

- นายวัลลภ ตั้งคณานุรักษ์ (กรรมาธิการวิสามัญ) : ท่านประธานที่เคารพ
- 15 กระผม วัลลภ ตั้งคณานุรักษ์ สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ในฐานะกรรมาธิการเสียงข้างน้อย ความจริงมาตรา ๙ เป็นเรื่องตัวเลขล้วน ๆ แต่ตัวเลขล้วน ๆ ที่เรายกกันวางอยู่บนฐานความคิด ๒ เรื่องด้วยกันครับ ฐานความคิดเรื่องที่ ๑ คือเรื่องการมีส่วนร่วมของสมาชิก ถ้าสังเกตให้ดีว่า มาตรา ๙ เริ่มด้วยว่าไม่น้อยกว่า ๕๐๐ คนมารวมกันจัดตั้งพรรคการเมือง ถ้ามองว่าตัวเลข ๕๐๐ คน ก็คงมีที่มาที่ไปพอสมควรว่าประมาณไหนจึงจะพอสมควร ตัวเลขที่ ๑ คือ ๕๐๐ คนก็จะไปพันกับ
- 20 ตัวเลขสุดท้ายของมาตรานี้ ก็คือจ่ายกันไม่น้อยกว่า ๑,๐๐๐ บาท ๑,๐๐๐ บาทคูณ ๕๐๐ ก็คือ ๕๐๐,๐๐๐ บาท เพราะฉะนั้น ๕๐๐,๐๐๐ บาทจะเห็นว่าเป็นพื้นฐานเบื้องต้น แต่เขาเจตนา มากกว่า ๕๐๐,๐๐๐ บาท บางคนอาจจะมากกว่านั้นก็ได้อีก จ่ายมากกว่านั้นไม่ถึง ๑ ล้านบาท แต่ถ้าเราคงอุดมคติการมีจำนวนสมาชิกมาก ก็หาคนมากกว่า ๕๐๐ คน เป็น ๑,๐๐๐ คนก็ได้ ๑,๐๐๐ คูณ ๑,๐๐๐ ก็เป็น ๑ ล้านบาท เพราะฉะนั้นตรรกะตัวเลขก็คงมีบัญญัติไตรยางค์แบบนี้
- 25 เพราะฉะนั้น ๑. ต้องการให้คนมีส่วนร่วมพอสมควร ภายใต้ตัวเลขพอประมาณจึงออกมาเป็น ๑ ล้านบาท ที่นี้การที่กรรมาธิการเสียงข้างมากไปแก้แบบมองไม่เห็นตัวเลขเลย ข้างหน้าจะเป็น อย่างไรไม่รู้ รู้แต่เพียงว่าครั้งต่อมา ๑,๕๐๐,๐๐๐ บาทแน่นอน เพราะเขียนไว้ชัดเจนว่า จากการเลือกตั้งครั้งที่ผ่านมามีเพราะว่า ๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท ไม่มีกฎหมายใดในโลกครับ มองตัวเลข อินฟินิตี้ (infinity) ไว้แบบนี้ ไม่มีหรอกครับ เขียนได้อย่างไร

- กฎหมายแบบนี้ เขียนไม่ได้ครับ ร่างบอกเลยว่าไม่น้อยกว่า ๑,๐๐๐ บาท อย่างน้อยก็ ๑,๐๐๐ บาท ครับ ส่วนเกินกว่านั้นก็ว่ากันเป็นครั้ง ๆ ไป หลักเป็นอย่างนั้น เพราะฉะนั้นการที่ผมเห็นด้วยกับ
- 5 กรรมการที่มาจากทาง กรธ. เห็นด้วยกับตัวเลข ๑ ล้านบาท แต่จะเห็นด้วยกับสมาชิกรวมทั้ง กรรมการเสียงข้างมากด้วยว่า ตัวคนที่จะมาให้ ๕๐๐ บาทนี้ ถ้าให้มากไปก็จะครอบงำพรรคได้ พอเราบอกไม่น้อยกว่า ๑,๐๐๐ บาท ไม่เกิน ๓๐๐,๐๐๐ บาท โอ้โฮ ผมใส่ไป ๓๐๐,๐๐๐ บาท เสียงผมอาจจะดังกว่าก็ได้ ก็มีการแก้ว่าลดจาก ๓๐๐,๐๐๐ บาท มาเป็น ๕๐,๐๐๐ บาท อันนี้
- 10 รับได้หมดไม่มีใครติดใจเลยครับ ตัวเลขล่างรับได้ ติดก็ตัวเลขบน ผมจึงบอกเสมอว่าจะเอาแบบไหน ถ้าเอาแบบล่างมาจาก กรธ. ก็ยื่น ๑ ล้านบาท ซึ่งมีตัวเลขที่ชัดเจน ถ้าเอาแบบกรรมการ เสียงข้างมากมีความชัดเจนอยู่ เบื้องต้นก็ ๑,๕๐๐,๐๐๐ บาทแน่นอน เพราะคราวที่แล้วกำหนดไว้ ๑,๕๐๐,๐๐๐ บาทแล้ว คราวต่อไปไม่รู้ครับ แต่จินตนาการจากตัวเลขของ ส.ส. ๓๗๕ คน ลดเหลือ ๓๕๐ คน เขตหายไป ๑๕ เขต พื้นที่จะใหญ่ขึ้น พอพื้นที่ใหญ่ขึ้นก็ต้องลงเงินมากขึ้น
- 15 ฉะนั้นพรรคเล็ก ๆ เกิดไม่ได้ เรากำลังทำลายพรรคเล็กครับ ที่เราจินตนาการว่าจะเกิดพรรคมากมาย เกิดมาแล้วทำอะไรไม่ได้เพราะไม่มีเงินส่งผู้สมัคร ปรชญาอันนี้คือการมีส่วนร่วมของสมาชิก และต้องการส่งเสริมให้เกิดพรรคครับ ที่เป็นพรรคในทางการเมือง ไม่ใช่ส่งเสริมให้เกิดพรรคเพียง ๑ พรรคหรือ ๒ พรรคเท่านั้น ถ้าเดินตามแบบกรรมการเสียงข้างมากพรรคจะเหลือน้อยลงไปเรื่อย ๆ เพราะไม่มีเงินส่งผู้สมัครหรอก เพราะว่าคุณต้องกำเงินมาก่อนสมัครอย่างน้อย ๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท เพราะเป็นทุนประเดิม ผมจึงเห็นด้วยกับคณะกรรมการที่ร่างมาจาก กรธ. ว่า
- 20 ๑ ล้านบาทพอควรแล้ว แต่ฐานล่างรับกันได้ว่าเอาละให้คนหนึ่งไม่เกินจาก ๓๐๐,๐๐๐ บาท ลดลงมา อันนี้ทุกคนรับกันได้ ก็มีเพียงเท่านั้นท่านประธาน ขอบขอบคุณครับ

- ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ท่านสมาชิกครับ ขณะนี้นักเรียนที่เข้าร่วม
- โครงการรัฐศาสตร์รุ่นเยาว์ ครั้งที่ ๑๐ ของคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เข้าเยี่ยมชม
- 25 การประชุมของสภานิติบัญญัติแห่งชาตินี้ครับ ขณะนี้สภานิติบัญญัติแห่งชาติกำลังพิจารณา
- กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการจัดตั้งพรรคการเมืองถึงมาตรา ๙ ที่เป็นมาตราที่พูดถึง เรื่องหลักเกณฑ์ในการตั้งพรรคการเมือง ประเด็นที่ทุกท่านได้ฟังอภิปรายอยู่ในขณะนี้ประเด็น เกี่ยวกับข้อถกเถียงเรื่องควรหรือไม่ควรอย่างไร ในการที่จะกำหนดให้การตั้งพรรคการเมืองต้องมี

ทุนประเดิมในการจัดตั้งพรรคการเมือง เพื่อความเข้าใจ และก็ขอต้อนรับนักเรียนทุกท่าน ด้วยความยินดี เชิญท่านประธานคณะกรรมการ พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม ครับ

- 5 พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม (ประธานคณะกรรมการวิสามัญ) :
- เรียนท่านประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติที่เคารพ กระผม พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม ในฐานะ ประธานคณะกรรมการ ก็จะเรียนชี้แจงต่อการเสนอความเห็นของกรรมการเสียงข้างน้อย ประเด็นสำคัญที่กำหนดว่าพรรคการเมืองจะมีทุนประเดิมเริ่มต้นหรือไม่ก็ได้ อันนี้เป็นการเปิดโอกาสให้กับประชาชนผู้มีทุนทรัพย์น้อย แต่มีอุดมการณ์ร่วมกันในการที่จะจัดตั้ง
- 10 พรรคการเมือง นี่แหละครับ เราฟังเสียงจากประชาชน เราฟังเสียงจากพรรคการเมืองเล็ก ๆ ที่เขาบอกว่าอย่าคิดเอาทุนประเดิมมาเป็นเครื่องกีดขวาง ขวางกันทางเศรษฐกิจสำหรับประชาชนผู้มีทุนทรัพย์น้อย อย่าไปคิด อย่าทำอย่างนั้น -----

- ที่บอกว่าการทำอย่างร่างแบบที่กรรมการร่างรัฐธรรมนูญกำหนดให้มีทุนประเดิมบังคับหลังเป็น
การทำลายพรรคเล็กพรรคน้อย เป็นวิธีการการคิดตรรกะที่กลับกัน วิธีการนี้เปิดโอกาสให้เขาไม่มี
5 เงิน เขาตั้งได้ แต่คุณบอกว่าให้มีเงินแล้วตั้งได้ แล้วบอกว่าเป็นการทำลายพรรคเล็กพรรคน้อย
ผมไม่เข้าใจ ไม่เข้าใจตรรกะตรงนี้ ผมไม่เข้าใจ เราคิดตลอด สิ่งที่เราทำตรงนี้เราทำเพื่อให้ประชาชน
ผู้ยากไร้ไม่มีทุนทรัพย์เขามีโอกาสจัดตั้ง ถ้ามว่าตัวเลขลอย ๆ ตัวนี้มีกฎหมายในโลกที่ไหนเขาทำกัน
ก็ถ้ามว่าพรรคการเมืองไหนในโลกที่เขาไม่มีทุนประเดิม ไม่มีครับ มีประเทศไทยนี้แหละครับ สิ่งที่ทำ
ทั้งหมดกรรมวิธีการเสี่ยงข้างมากพยายามยึดโยงเอาเจตนารมณ์ของกรรมการร่างรัฐธรรมนูญไว้เป็น
10 หลัก เราพยายามยึดโยงว่าเจตนารมณ์ในการมีทุนประเดมนั้นเป็นเจตนาดี เพราะฉะนั้นเราจึงไม่
อยากที่จะไปปล้ำลงทุนประเดิม จริง ๆ อยากบอกด้วยว่าไม่สำคัญเลยทุนประเดมนี่ แต่เราไม่อยาก
ไปปล้ำลง เพราะฉะนั้นเราก็เอาเป็นเงื่อนไขบังคับหลัง อันนี้ทำด้วยเจตนาดีแท้ ๆ เราก็รักษาไว้ด้วย
เจตนารมณ์ เพราะฉะนั้นเรียนท่านประธานครับ คณะกรรมการยืนยันครับ

- ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
15 รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : พอสมควรแล้วกระมังครับ เราอภิปราย
มาตอนนี้มา ๑ ชั่วโมงแล้วนะครับ ผมฟังเหตุผลที่เปิดโอกาสให้อภิปรายคนละ ๒ ครั้ง
นี้เหตุผลเริ่มซ้ำแล้วนะครับ ท่านสมชายมีอะไร ผมจะปิดอภิปรายแล้วนะครับ

- นายสมชาย แสวงการ : ท่านประธานที่เคารพครับ สมชาย แสวงการ
สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ท่านประธานเราติดมาตรา ๙ ที่ยังเหลือทั้งหมด ๑๔๒ มาตรา
20 ถ้าคณะกรรมการเอาใจกลาง ๆ แล้วปรับ เรื่องง่าย ๆ ไม่ต้องโหวต (vote) หรือครับ
แต่ถ้าติดอย่างนี้แล้วเดียวจะโหวตไปยาว ๆ ๗๕ ครั้งลำบากครับท่านประธาน ผมไม่ชู้ครับ
แต่ผมพร้อมอธิบายว่า ขอภัยจริง ๆ เป็นเรื่องที่ผมเห็นด้วยกับคณะกรรมการเกือบทั้งหมดเลย
มีอยู่คนเดียวครับ ประเด็นตอนนี้เหลือแต่เพียงว่าคณะกรรมการเปลี่ยนหลักการ ๑ ล้านบาท
ไปเป็นจำนวนที่แปรผันดีไปเรื่อย ๆ ซึ่งผมห่วงว่าในอนาคตจะเกิดปัญหา และ ๒. ท่านยกจาก
25 ๑ ล้านบาท เป็น ๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท เฉย ๆ เลย เพราะไม่มีทางเปลี่ยนครับ การประกาศ
การเลือกตั้งคราวที่แล้ว ๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท ครับ ท่านบอกกำลังออกพรรคเล็ก แต่ท่านยกขึ้นไปแล้ว
๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท ไม่รวมถึงอนาคตถ้าเปลี่ยนเป็น ๒ ล้านบาท ๓ ล้านบาท จะต้องมีปัญหา
ตามมาว่าพรรคนั้นจะมีคุณสมบัติขาดหรือเปล่า อันนี้ผมไม่พูดแล้วครับ จะขออนุญาตว่า

ถ้าคณะกรรมการการปรับกลับมา ๑ ล้านบาท ผมไม่ติดใจเลย แล้วขอบคุณเรื่องคนละ ๑,๐๐๐ บาท ไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ บาท ซึ่งผมตรงกับครูวัลลภนะครับ แล้วผมคิดว่าพอสมควรไปได้

- 5 ส่วนเรื่องบังคับหน้าบังคับหลัง อันนี้เห็นด้วยกับคณะกรรมการหมด ผมคุยกับท่านนิพนธ์ นราพิทักษ์กุล ซึ่งแปรญัตติลงมา ๕ แสนบาท ท่านก็บอกว่า ๑ ล้านบาทก็ไม่ใช่ไร เพราะว่า เดิมท่านเอาคนละ ๓๐,๐๐๐ บาท ถ้าเป็น ๕๐,๐๐๐ บาทก็พอรับได้ เพราะผมแปรญัตติ ๑ แสนบาทเหมือนกัน ตอนนี้เหลือแค่ ๓ ทาง คือ ๑. คือตามกรรมการเสียงข้างมาก ๒. กรรมการเสียงข้างน้อยของ กรธ. ๓. คือของคุณครูวัลลภ ตั้งคณานุรักษ์ ซึ่งผมขอใช้สิทธิ
- 10 เนื่องจากว่าผมได้บอกว่าพอใจ แต่การพอใจผมนั้นไม่ได้แค่ ๑ ล้านบาท เดิมตอนที่คณะกรรมการ แสดงให้ผมเห็นนั้นมีทุนประเดิม ๑ ล้านบาท และมาแก้ตอนท้ายว่า ๕๐,๐๐๐ บาท ผมจึงพอใจ แต่พอแก้เป็นเปลี่ยนวงเงินไปเรื่อย ๆ ผมจึงขอเป็นผู้สงวนคำแปรญัตติครับ ขอขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : พอแล้วกระมัง พลเอก สมเจตน์ ถ้าได้กันไป

15 ได้กันมาก็อย่างเดิมครับ สมาชิกฟังเข้าใจหมดแล้ว เพราะว่าขณะนี้สมาชิกตัดสินใจได้แล้ว ท่านอย่าไปกังวลแทนสมาชิกว่าถ้าสมาชิกจะไม่รู้เรื่อง คนละ ๒ รอบแล้วนะครับ

นายนิพนธ์ นราพิทักษ์กุล : ผมขออนุญาตอีกสักนิดเดียวครับ คือเนื่องด้วย จริง ๆ แล้วทาง กรธ. ก็อยากขอให้มีแค่ทุนประเดิม จำนวนเท่าไรนั้นก็ขึ้นอยู่กับตามดุลพินิจ ที่จะเกิดขึ้น ส่วนในตอนท้ายนี้ ๑,๐๐๐ บาท หรือไม่เกิน ๓ แสนบาท ตัวขั้นสูงจะเท่าไรก็ได้ติดใจ

20 เพราะฉะนั้นในส่วนนี้ที่ผมสงวนคำแปรญัตติไว้ ผมขออนุญาตไปเป็นสงวนความเห็นแบบเดียวกับ ท่านอาจารย์วัลลภครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ถอยเหลือ ๕๐,๐๐๐ บาท ตัวร่างเหลือ ๕๐,๐๐๐ บาท โอ.เค. เชิญท่านนิพนธ์ครับ

- 25 นายนิพนธ์ นราพิทักษ์กุล : ขออนุญาตครับ ค้างอีกนิดหนึ่งครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ผมอนุญาตท่านนิพนธ์ เพราะท่านนิพนธ์ เป็นผู้สงวนคำแปรญัตติ ไม่อภิปรายนะครับ เอาเฉพาะถ้าท่านจะถอยอย่างไรก็ตาม

นายนิพนธ์ นราพิทักษ์กุล : ผมยอมถอยน่ะครับ เห็นด้วย ๑ ล้านบาท
ทุนประเดิม แล้วก็จาก ๓๐,๐๐๐ บาทของผม ขึ้นเป็น ๕๐,๐๐๐ บาท แค่นั้นครับ

- 5 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ตอนนี้อยู่บรมน่ะครับ ท่านประธาน
คณะกรรมการมีอะไรจะถอยอีกหรือไม่ เชิญครับ

- พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม (ประธานคณะกรรมการการวิสามัญ) : กราบเรียน
ท่านประธานผ่านไปยังสมาชิกทุกท่านน่ะครับ การทำงานของคณะกรรมการทำงานมาอย่างหนัก
10 แล้วก็คิดกันทั้งหมดบนพื้นฐานของเหตุผลที่มันไปทั้งหมด เพราะฉะนั้นสิ่งที่ทำมาทั้งหมดนั้น
ยืนยันว่าคิดมาดีแล้ว เพราะฉะนั้นไม่ใช่เวลาสั้น ๆ จะมาเปลี่ยนใจตอนนี้ ขอยืนครับ

- ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : โอ.เค. กรรมการเสียงข้างมาก
ยืนตามข้อแก้ไขเดิม เพราะฉะนั้นต้องตัดสินใจด้วยมติของที่ประชุมน่ะครับ ก่อนลงมติผมขอปิด
15 การอภิปรายแล้วขอตรวจสอบองค์ประชุมครับ เชิญท่านสมาชิกแสดงตนก่อนลงมติมาตรา ๙ ครับ
มาตรานี้เป็นมาตราที่มีความสำคัญ เพราะจะเชื่อมโยงไปอีกหลายมาตรา เพราะฉะนั้นได้ข้อยุติ
อย่างไร มาตราที่เชื่อมโยงกันก็จะยุติตามนั้นไป เดียวก่อนลงมติก็ให้ท่านสมาชิกเข้ามาให้พร้อม
ผมจะสรุปประเด็นให้ท่านสมาชิกได้มีความเข้าใจอีกครั้งน่ะครับ

- นายสมชาย แสวงการ : ท่านประธานครับ
20 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ท่านสมชายว่าอย่างไรครับ

- นายสมชาย แสวงการ : ผมเห็นทางเจ้าหน้าที่กำลังแก้ไขในกระดาน
ผู้สงวนคำแปรญัตติมีท่านธนาวัฒน์ สังข์ทอง ท่านวัลลภ ตั้งคณานุรักษ์ แล้วก็ท่านนิพนธ์
นราพิทักษ์กุล ซึ่งผมเรียนท่านประธานแล้วว่าผมพอใจ เพราะว่าเดิมคณะกรรมการไม่ได้แก้ไข
25 แบบนี้ ผมจึงขอเป็นผู้สงวนคำแปรญัตติครับ แล้วไม่ได้ไปเปลี่ยนเกินกติกา

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ท่านก็อยู่ในกลุ่มนี้

นายสมชาย แสวงการ : ใช่ครับ ผมอยู่ในกลุ่มผู้สงวนคำแปรญัตติครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรัชย์ เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ๑ ล้านบาท กับตัวเลข

5 นายสมชาย แสวงการ : ขึ้นต่ำไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ บาท

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรัชย์ เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ตัวร่างคือ ๕๐,๐๐๐ บาท ใช้อหรือไม่

นายสมชาย แสวงการ : ตรงกันครับ

- ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรัชย์ เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : โอ.เค. ครับ มีสมาชิกท่านใดยังไม่แสดงตน
เชิญเลยนะครับ ขอออกอีกครั้งนะครับ ในระหว่างนี้ขออนุญาตชี้แจงทำความเข้าใจกับ
ท่านสมาชิก ๑ เรื่องนะครับ เรื่องการพิจารณาร่างกฎหมายในชั้นคณะกรรมการธิการ มีบ่อยครั้ง
ที่เกิดกรณีที่ผู้ยื่นคำแปรญัตติท่านถอนคำสงวนคำแปรญัตติของท่าน เพราะเหตุพอใจในคำชี้แจง
ของคณะกรรมการธิการ แต่ผลสุดท้ายคณะกรรมการปรับปรุงกฎหมายหรือแก้ไขกฎหมาย
15 ในชั้นคณะกรรมการไม่เป็นไปตามข้อชี้แจงของผู้สงวนคำแปรญัตติ เป็นเหตุให้เกิดปัญหา
การอภิปรายในที่ประชุมสภาว่า การถอนคำสงวนคำแปรญัตตินั้นเกิดจากความเข้าใจผิด
หรือเกิดจากการที่คณะกรรมการไม่ได้แก้ไขตามข้อตกลงที่ชี้แจงกับผู้สงวนคำแปรญัตติ
ตรงนี้จะเห็นประเด็นปัญหาบ่อยครั้งแล้วนะครับ เพราะฉะนั้นขอความร่วมมือพวกเราเวลาทำหน้าที่
เป็นกรรมการธิการ ขอความกรุณาท่านชี้แจงกับผู้สงวนคำแปรญัตติอย่างไรก็แก้ไขให้เป็นไปตาม
20 คำชี้แจง จะได้ไม่เกิดประเด็นปัญหาแบบนี้ หรือทางแก้อีกทางหนึ่งผู้สงวนคำแปรญัตติ
ก็ควรสงวนโดยมีข้อสงวนคือถอนคำแปรญัตติโดยมีข้อสงวนว่า หากที่สุดคณะกรรมการไม่ได้แก้ไข
ตามที่ชี้แจง ขอลือว่าข้อที่ตัวเองถอนไว้นี้ยังมีข้อสงวนอยู่ จะได้ไม่เสียสิทธิในการอภิปราย
ในที่ประชุม ขออนุญาตชี้แจงทำความเข้าใจเป็นแนวทางในการปฏิบัติร่วมกันอย่างนี้นะครับ
ท่านสมาชิกครับ มีท่านใดยังไม่ได้แสดงตนอีกหรือไม่ ทุกท่านแสดงตนแล้วนะครับ ผมขอทราบ
25 องค์ประชุมครับ

(มีสมาชิกกดปุ่มแสดงตนเพื่อตรวจนับองค์ประชุม จำนวน ๒๑๖ คน)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : จำนวนสมาชิกขณะนี้ ๒๑๖ ท่าน

- 5 ครอบคลุมองค์ประชุม ต่อไปจะเป็นการขอมติมาตรา ๙ อย่าเพิ่งตัดสินใจนะครับ ผมจะสรุปให้ฟังก่อน
เพราะมีการเปลี่ยนแปลงมาตรา ๙ เป็นประเด็นเกี่ยวกับเรื่องทุนประเดิมในการจัดตั้งพรรคการเมือง
ร่างเดิมที่มาจาก กรธ. กำหนดให้การจัดตั้งพรรคการเมืองต้องมีทุนประเดิมไม่น้อยกว่า ๑ ล้านบาท
เงิน ๑ ล้านบาทให้มาจากผู้ร่วมก่อตั้งพรรคการเมืองช่วยกันลงขันจ่ายกำหนดไว้ขั้นต่ำไม่น้อยกว่า
๑,๐๐๐ บาท ขั้นสูงไม่เกินคนละ ๓ แสนบาท นี่คือหลักตามร่างเดิม กรรมาธิการเสียงข้างมากแก้ไข
- 10 เป็นว่าจะมีทุนประเดิมหรือไม่ก็ได้ ถ้าจะมีทุนประเดิมให้เป็นไปตามจำนวนที่คณะกรรมการ
การเลือกตั้งจะกำหนดจากค่าใช้จ่ายของผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็น ส.ส. แบบแบ่งเขตตามอัตราที่ กกต.
กำหนดในการเลือกตั้งครั้งที่ผ่านมา แล้วแก้ตัวเลขการลงขันจากขั้นต่ำ ๑,๐๐๐ บาท คนละ
๑,๐๐๐ บาท ไม่เกิน ๓ แสนบาท เป็นคนละ ๑,๐๐๐ บาท ไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ บาท จากการอภิปราย
ซึ่งเดิมมีผู้สงวนความเห็น ประกอบด้วยกรรมาธิการเสียงข้างน้อย ๒ ท่าน คือท่านธนาวุฒิ
- 15 สังข์ทอง ท่านวัลลภ ตั้งคณานุรักษ์ และผู้สงวนคำแปรญัตติ ๑ ท่าน คือท่านนิพนธ์ นราพิทักษ์กุล
ขณะนี้ท่านธนาวุฒิขอถอนการสงวนความเห็นของท่าน จากเดิมสงวนความเห็นให้กลับไปร่างเดิม
แล้วก็ท่านนิพนธ์ นราพิทักษ์กุล ขอถอนสงวนคำแปรญัตติของท่านมารวมใช้แบบเดียวกับ
ท่านวัลลภ ตั้งคณานุรักษ์ ซึ่งรวมของท่านสมชาย แสวงการ ที่ท่านบอกว่าข้อสงวนคำแปรญัตติ
ของท่าน ที่ท่านถอนไปนั้นเกิดจากความไม่เข้าใจกันในชั้นของกรรมาธิการ เพราะฉะนั้นขณะนี้จะมี
- 20 ข้อแตกต่างคงเหลือเพียงข้อสงวนความเห็นของท่านวัลลภ ตั้งคณานุรักษ์ ที่ท่านสงวนความเห็น
ให้คงทุนประเดิมไว้ไม่น้อยกว่า ๑ ล้านบาท แต่การลงขันให้กำหนดจำนวนเงินไม่น้อย ๑,๐๐๐ บาท
แต่ไม่เกินคนละ ๕๐,๐๐๐ บาท ผมสรุปอย่างนี้ถูกต้องนะครับ เพราะฉะนั้นการถามมติที่ประชุม
ผมจะถามเป็น ๒ ขั้นตอน ขั้นตอนที่ ๑ ผมจะถามก่อนว่าสมาชิกเห็นด้วยกับการแก้ไข
หรือไม่เห็นด้วย ถ้าไม่เห็นด้วย คือกลับไปใช้ร่างเดิมทั้งหมด เนื่องจากมีการแก้ไข ครั้งที่ ๑
- 25 จะถามก่อนว่า เห็นด้วยกับการแก้ไขโดยรวมหรือไม่ โดยรวมขณะนี้ก็คือโดยกรรมาธิการ
เสียงข้างมาก และโดยท่านวัลลภ ตั้งคณานุรักษ์ ซึ่งขณะนี้ผู้สงวนคำแปรญัตติคนอื่น ๆ ขอถอน
มาใช้แบบของท่านวัลลภแล้ว ถ้าที่ประชุมโดยเสียงข้างมากผลการลงมติเห็นว่าคงไว้ตามร่างเดิมก็ยุติ
เป็นอันว่าทุนประเดิม ๑ ล้านบาท ขั้นต่ำ ๑,๐๐๐ บาท ไม่เกิน ๓ แสนบาท แต่ถ้าเดี่ยวผลการลงมติ
เห็นด้วยกับการที่มีการแก้ไข จะถามครั้งที่ ๒ ว่าจะแก้แบบกรรมาธิการเสียงข้างมากหรือแก้แบบ

ท่านวัลลภ ครั้งที่ ๒ จะถามแบบนี้ ทุกท่านเข้าใจนะครับ เพราะฉะนั้นต่อไปนี้เป็น การขอมติ ครั้งที่ ๑ ท่านใดเห็นด้วยกับการแก้ไขโดยรวม คือโดยกรรมาธิการเสียงข้างมากและโดยท่านวัลลภ

5 เห็นด้วยกับการแก้ไขโดยรวมกดปุ่ม เห็นด้วย เห็นว่าให้คงไว้ตามร่างเดิมกดปุ่ม ไม่เห็นด้วย เชิญลงคะแนนครับ มีท่านใดยังไม่ลงคะแนนหรือไม่ครับ เห็นด้วยให้มีการแก้ไข แก้ไขแบบไหน เดี่ยวว่ากันอีกที กดปุ่ม เห็นด้วย เห็นว่าให้คงตามร่างเดิมกดปุ่ม ไม่เห็นด้วย กดออกเสียงกดปุ่ม กดออกเสียง มีท่านใดยังไม่ลงคะแนนหรือไม่ ทุกท่านลงคะแนนแล้วนะครับ ปิดการลงคะแนน ขอทราบผลครับ

- 10 (มีสมาชิกเห็นด้วย ๑๕๗ คะแนน ไม่เห็นด้วย ๕๕ คะแนน)
- ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : องค์ประชุม ๒๑๖ ท่าน มติที่ประชุม เห็นด้วย ๑๕๗ ไม่เห็นด้วย ๕๕ กดออกเสียง ๔ เป็นอันว่าที่ประชุมโดยเสียงข้างมากมีมติว่า มาตรา ๙ เห็นด้วยที่จะมีการแก้ไข เพราะฉะนั้นจะต้องถามมติ ครั้งที่ ๒ ว่าจะให้แก้แบบไหน
- 15 ผมใช้กรรมาธิการเสียงข้างมากเป็นหลัก ท่านใดเห็นด้วยที่จะแก้ตามกรรมาธิการเสียงข้างมาก ท่านกดปุ่ม เห็นด้วย ท่านใดเห็นว่าสมควรแปรญัตติตามผู้สงวนความเห็น คือคง ๑ ล้านบาท แต่เรียกเก็บ ๑,๐๐๐ บาท ไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ บาท นี่คือการสงวนความเห็น ท่านกดปุ่ม ไม่เห็นด้วย ท่านใดงดออกเสียงกดปุ่ม กดออกเสียง เชิญลงคะแนน เห็นด้วยตามกรรมาธิการเสียงข้างมาก กดปุ่ม เห็นด้วย เห็นด้วยกับผู้สงวนความเห็นกดปุ่ม ไม่เห็นด้วย กดออกเสียงกดปุ่ม กดออกเสียง
- 20 เชิญลงคะแนนครับ มีท่านใดยังไม่ได้ลงมติมาตรา ๙ หรือไม่ครับ ขาด ๑ ท่าน เชิญครับ ปิดการลงคะแนน ขอทราบผลครับ

(มีสมาชิกเห็นด้วย ๙๕ คะแนน ไม่เห็นด้วย ๑๐๙ คะแนน)

- ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : จำนวนผู้เข้าประชุม ๒๑๕ ท่าน มติที่ประชุม
- 25 เห็นด้วย ๙๕ ไม่เห็นด้วย ๑๐๙ กดออกเสียง ๑๑ เป็นอันว่าที่ประชุมโดยเสียงข้างมากเห็นด้วยกับผู้สงวนความเห็น เพราะฉะนั้นมาตรา ๙ จะแก้ไขตามที่กลุ่มท่านวัลลภ ตั้งคณานุรักษ์ สงวนความเห็นไว้ คือทุนประเดิมของพรรคการเมืองไม่น้อยกว่า ๑ ล้านบาท โดยผู้ร่วมการจัดตั้ง พรรคการเมืองทุกคนต้องร่วมกันจ่ายเงินเพื่อเป็นทุนประเดิมคนละไม่น้อยกว่า ๑,๐๐๐ บาท แต่ไม่เกินคนละ ๕๐,๐๐๐ บาท เชิญเลขาธิการดำเนินการต่อครับ

นางวรารัตน์ อติแพทย์ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ) : “มาตรา ๑๐ มีการแก้ไข”

- 5 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : มาตรา ๑๐ มีการแก้ไข โดยคณะกรรมการธิการ
แก้ไขเพิ่มเติมความในวรรคหนึ่ง (๒) ไม่มีผู้สงวน ทานสมาชิกอภิปรายในประเด็นที่คณะกรรมการธิการ
แก้ไขเพิ่มเติม เดิมคำว่า “เลขาธิการพรรคการเมือง” มีท่านใดตั้งใจ ทานวรพล โสคติยานุรักษ์
เชิญครับ

- 10 นายวรพล โสคติยานุรักษ์ : กราบเรียนท่านประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
ที่เคารพ ผม วรพล โสคติยานุรักษ์ ขอสอบถามจากกรรมการนิทหนึ่งว่า เดิมคำว่า “เลขาธิการ
พรรคการเมือง” เพราะเหตุใด เพราะว่าคณะกรรมการร่างไม่มีคำนี้ตลอดทั้งที่เป็นตำแหน่ง
สำคัญ ไม่ว่ามาตรา ๑๐ มาตรา ๑๒ มาตรา ๑๖ ทุกมาตราคณะกรรมการร่างไม่ได้ใส่คำว่า
“เลขาธิการพรรคการเมือง” เหตุใดจึงมาใส่ในที่นี่ ขอความกระจ่าง ขอขอบคุณครับ

- 15 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : มีสมาชิกท่านอื่นอีกหรือไม่ครับ
(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

- ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ไม่มีแล้วนะครับ เชิญกรรมการชี้แจง
20 เหตุผลที่เติมตำแหน่ง “เลขาธิการพรรคการเมือง” พลเอก มารุต ปิยะโชติสังข์ เชิญครับ

พลเอก มารุต ปิยะโชติสังข์ (รองประธานคณะกรรมการวิสามัญ คนที่สอง) :
กราบเรียนท่านประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติที่เคารพ ผม พลเอก มารุต ปิยะโชติสังข์
ขออนุญาตเรียนเพื่อนสมาชิกได้รับทราบ bahwa เหตุผลที่ทางคณะกรรมการวิสามัญได้พิจารณาว่า
ควรจะต้องเพิ่ม “เลขาธิการพรรคการเมือง” ด้วยเหตุผลดังนี้

ประเด็นแรก เนื่องจากพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง
ที่ผ่านมา ไม่ว่าจะเป็นปี ๒๕๔๘ ปี ๒๕๑๗ ปี ๒๕๒๔ ปี ๒๕๔๑ แล้วก็ปีล่าสุดคือปี ๒๕๕๐

- 5 ได้กำหนดให้มีกรรมการบริหารพรรคการเมืองทั้งหมด ๗ ท่านด้วยกัน ซึ่ง ๗ ท่านก็จะประกอบ
ไปด้วยหัวหน้าพรรค รองหัวหน้าพรรค เลขาธิการพรรค รองเลขาธิการพรรค โฆษกพรรค
นายทะเบียนพรรค และเหรัญญิกพรรค ทั้ง ๕ ฉบับที่ผ่านมาก็มีลักษณะเช่นนี้ ก็จะมีเลขาธิการพรรค
ทุกฉบับเลยนะครับ

- ส่วนประเด็นที่ ๒ เลขาธิการพรรคนั้นก็เปรียบเสมือนเป็นแม่บ้านของพรรค
10 ก็ถือว่าเป็นส่วนสำคัญ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการกำหนดนโยบายของพรรค ก็น่าจะมีส่วนร่วม
ที่สำคัญในการกำหนดนโยบายของพรรค รวมทั้งการบริหารจัดการภายในพรรคด้วย เลขาธิการ
ที่เป็นพรรคเล็กก็จะเกี่ยวข้องทั้งสิ้น

- ประเด็นที่ ๓ การที่พรรคการเมืองบอกว่าให้ไปกำหนดไว้ในข้อบังคับของ
พรรคการเมือง ก็จะทำให้ชื่อตำแหน่งของกรรมการบริหารพรรคมีความหลากหลาย บางพรรค
15 อาจจะไม่กำหนดเลขาธิการพรรคก็ได้ ซึ่งจริง ๆ แล้วในคณะกรรมการบริหารพรรคการเมือง
โดยจะต้องประกาศในราชกิจจานุเบกษา เราก็เลยเห็นว่าตำแหน่งเลขาธิการพรรคถือว่าเป็นตำแหน่ง
ที่มีความสำคัญ เราก็ไม่ได้เพิ่มทั้ง ๗ คน ขอเพิ่มแค่ตำแหน่งเลขาธิการพรรค ซึ่งถือว่ามีความสำคัญ
ที่สุดเช่นเดียวกัน ก็คิดว่าน่าจะให้มีไว้ในกฎหมายนี้ด้วย เพราะว่าลงในราชกิจจานุเบกษาครับ

- ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
20 รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ทางคณะกรรมการการที่เป็นผู้แทน กรธ.
มีใครจะแถลงหรือไม่ว่าทำไมร่างเดิมมาไม่มีตำแหน่งเลขาธิการพรรค เชิญครับ

- นายธนาวุฒิ สัจจทอง (กรรมการวิสามัญ) : ขออนุญาตท่านประธาน
ขออนุญาตที่ประชุมครับ ผม นายธนาวุฒิ สัจจทอง กรรมการครับ ขออนุญาตเรียนอย่างนี้ครับ
คือในร่างที่คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญเขียนมานั้น มุ่งประสงค์ที่ว่าตำแหน่งใด
25 ที่อยู่ในพรรคการเมืองนั้นจะเป็นตำแหน่งผู้มีหน้าที่และความรับผิดชอบในการดำเนินให้เป็นไป
ตามกฎหมายฉบับนี้ ก็เลยจะเขียนไว้ ส่วนตำแหน่งอื่น ๆ นั้นบรรจุเป็นตำแหน่งกรรมการบริหาร
หรือตำแหน่งอื่นใดที่อยู่ในพรรคการเมืองนั้น ก็ให้เป็นไปตามข้อบังคับของพรรคการเมืองนั้นว่า
จะมีตำแหน่งอะไรบ้าง จะเรียกชื่อเป็นอย่างไรก็เป็นไปตามแต่ละพรรคการเมืองกำหนด
แต่จากการประชุมของกรรมการ แล้วก็ฟังความคิดเห็นของบรรดาพรรคการเมือง แล้วก็

- ผู้ที่เกี่ยวข้องก็ได้ความว่า ในเรื่องของตำแหน่งเลขาธิการพรรคนั้นมีความสำคัญ เพราะจะเป็นเหมือนตำแหน่งแม่บ้านคอยดูแลทุกเรื่อง ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการดำเนินกิจกรรมในเรื่องของการดูแลเรื่องการส่งผู้สมัครสมาชิก หรือดูแลกิจการทั่วไปของพรรคการเมืองรองลงมาจากหัวหน้าพรรค และรองหัวหน้าพรรค เพราะฉะนั้นตำแหน่งนี้จึงเป็นตำแหน่งที่มีความสำคัญ และทุกพรรคการเมืองก็จะมีตำแหน่งนี้อยู่ เพื่อจะทำหน้าที่ลักษณะดังกล่าว เพื่อให้เกิดความเรียบร้อยในพรรคการเมือง เพราะฉะนั้นเมื่อในข้อเท็จจริงในทางปฏิบัตินั้นพรรคการเมืองมีลักษณะนี้อยู่ แล้วก็การกำหนดไว้ก็มีได้เกิดความเสียหายอย่างไร เพียงแต่ว่าในทางกฎหมายนั้นเมื่อมีการเขียนไว้ในกฎหมายแล้ว ตำแหน่งนี้ก็ต้องใช้ชื่อลักษณะนี้ ทำหน้าที่ลักษณะนี้ก็ต้องใช้ชื่อลักษณะนี้ จะใช้ชื่ออย่างอื่นไม่ได้เท่านั้นเอง เพราะฉะนั้นเมื่อกรณีการเสี่ยงส่วนมากพิจารณาแล้ว เห็นว่าไม่ได้มีการกระทบต่อการปฏิบัติงานของพรรคการเมืองเกิดขึ้น แล้วก็เป็นการกำหนดชื่อตำแหน่งไว้ให้ชัดเจนว่าจะมีตำแหน่งนี้เกิดขึ้น หรือทำหน้าที่ลักษณะดังกล่าว เพราะฉะนั้นในการพิจารณาจึงไม่ได้มีข้อที่จะโต้แย้งอย่างอะไรที่จะไม่ให้เขียนลงไป จึงเขียนลงไป เพราะว่า
- 15 ก็สามารถดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกฎหมายฉบับนี้ได้อยู่ดี กรณีการจึงมีการใส่คำว่า “เลขาธิการพรรคการเมือง” นี้ไว้ในกฎหมาย ก็ไม่ได้ไปขัดต่อหลักการของกฎหมายนี้ แต่ประการใดครับ

- ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ท่านวรพล โสคติยานุรักษ์ ยังติดใจอยู่
- 20 หรือเปล่าครับ

นายวรพล โสคติยานุรักษ์ : ไม่ติดใจครับ แปลกใจครับ

- ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : เนื่องจากคณะกรรมการมีการแก้ไขในมาตรา ๑๐ (๒) ไม่มีผู้สงวน ผมต้องขอมติที่ประชุมว่าจะเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย ขอตรวจสอบ
- 25 องค์ประชุมก่อนลงมติอีกครั้งนะครับ เชิญท่านสมาชิกแสดงตนครับ เป็นการตรวจสอบองค์ประชุมก่อนลงมติในมาตรา ๑๐ เชิญท่านสมาชิกแสดงตนครับ มีสมาชิกท่านใดยังไม่ได้แสดงตนหรือไม่ครับ ทุกท่านแสดงตนหมดแล้ว ขอทราบองค์ประชุมครับ

(มีสมาชิกกดปุ่มแสดงตนเพื่อตรวจนับองค์ประชุม จำนวน ๑๙๙ คน)

- ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : องค์ประชุม ๑๙๙ ต่อไปเป็นการขอมติ
5 ที่ประชุมนะครับ สมาชิกท่านใดเห็นด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการธิการในมาตรา ๑๐ (๒) ที่เดิม
คำว่า “เลขาธิการพรรคการเมือง” ท่านกดปุ่ม เห็นด้วย ท่านใดเห็นว่าควรคงตามร่างเดิม
กด ไม่เห็นด้วย กดออกเสียงกด กดออกเสียง เชิญลงคะแนนครับ หลังจากลงมติมาตรานี้แล้ว
อย่าเพิ่งไปไหนนะครับ เดี่ยวมาตรา ๑๒ คำเดียวกันเลย เพราะฉะนั้นคิดว่าไม่น่ามีประเด็นอะไร
ต้องอภิปรายซ้ำ จะเป็นการลงมติต่อเนื่อง ท่านอย่าเพิ่งลุกไปไหน มีท่านใดยังไม่ลงคะแนนหรือไม่
10 ปิดการลงคะแนน ขอทราบผลครับ

(มีสมาชิกเห็นด้วย ๑๙๖ คะแนน ไม่เห็นด้วย ๓ คะแนน)

- ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : องค์ประชุม ๒๐๑ มติที่ประชุมเห็นด้วย ๑๙๖
ไม่เห็นด้วย ๓ กดออกเสียง ๒ เป็นอันว่าที่ประชุมโดยมติเสียงข้างมากเห็นด้วยกับการเพิ่มเติม
15 ความในวรรคหนึ่ง (๒) ของคณะกรรมการธิการ เชิญเลขาธิการดำเนินการต่อครับ

นางวรารัตน์ อติแพทย์ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติ
แห่งชาติ) : “มาตรา ๑๑ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๑๒ มีการแก้ไข”

- ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : มาตรา ๑๒ คณะกรรมการธิการมีการแก้ไข
20 นะครับ เพิ่มความใน (๔) ของมาตรา ๑๒ โดยเพิ่มตำแหน่งเลขาธิการพรรคการเมือง คำขอ
จดทะเบียนจัดตั้งพรรคการเมืองต้องมีรายการอย่างน้อย (๔) เพิ่มตำแหน่งเลขาธิการพรรคการเมือง
เข้าไปด้วย มีท่านใดติดใจหรือไม่

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

- ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ไม่มีนะครับ แต่เนื่องจากคณะกรรมการ
25 มีการแก้ไข ผมต้องขอมตินะครับ เป็นการลงมติต่อเนื่องจะไม่ขอตรวจสอบองค์ประชุมก่อนนะครับ
สมาชิกท่านใดเห็นด้วยกับการแก้ไขเพิ่มเติมคำว่า “เลขาธิการพรรคการเมือง” ในมาตรา ๑๒ (๔)
เห็นด้วยที่จะเพิ่มท่านกดปุ่ม เห็นด้วย เห็นควรคงตามร่างเดิมท่านกดปุ่ม ไม่เห็นด้วย กดออกเสียง
กดปุ่ม กดออกเสียง เชิญลงคะแนนครับ อย่าเพิ่งลุกไปไหน ช่วงนี้จะเป็นช่วงลงมติต่อเนื่อง มีท่านใด
30 ยังไม่ลงคะแนน มีหรือไม่ ผมขอปิดการลงคะแนน ขอทราบผลครับ

(มีสมาชิกเห็นด้วย ๑๙๘ คะแนน ไม่เห็นด้วย ๒ คะแนน)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย

- 5 รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : องค์ประชุม ๒๐๒ เห็นด้วย ๑๙๘ ไม่เห็นด้วย ๒ งดออกเสียง ๒ เป็นอันว่าที่ประชุมโดยเสียงข้างมากมีมติเห็นด้วยกับการแก้ไขเพิ่มเติม ในมาตรา ๑๒ (๔) เชิญเลขาธิการดำเนินการต่อครับ

นายสุรรัตน์ หวังต่อลาภ (รองเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการ วุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ) : “มาตรา ๑๓ มีการแก้ไข

- 10 มีกรรมธิการสงวนความเห็น”

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย

รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : มาตรา ๑๓ มีการแก้ไข ในมาตรา ๑๓ (๒)

เพิ่มเติมข้อความคำว่า กรณีที่มีทุนประเดิมของพรรคการเมือง ซึ่งต้องยื่นในวันที่ยื่นคำขอ

จดทะเบียนจัดตั้ง มีกรรมธิการเสียงข้างน้อยสงวนอยู่ ๒ ท่าน ท่านธนาวัฒน์ สังข์ทอง

- 15 กับท่านวัลลภ ตั้งคณานุรักษ์ ครับ เชิญประธานคณะกรรมการครับ

พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม (ประธานคณะกรรมการการวิสามัญ) :

- เรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม ในฐานะประธานคณะกรรมการ
5 เนื่องจากว่าคณะกรรมการได้แก้ไขในมาตรา ๙ วรรคสอง ส่วนมาตรา ๑๓ (๒) ที่เพิ่มเติมขึ้นไป
เป็นการแก้ไขที่สอดคล้องกัน จึงขอถอน สรุปลในมาตรา ๑๓ ไม่มีการแก้ไขครับ

- ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ไม่มีการแก้ไขหรือ ตกลงถอนข้อความ
ที่กรรมการเพิ่มเติมถอนออกไป กลับไปร่างเดิม คงเหลือหลักการการชำระเงินทุนประเดิม
10 ของผู้ร่วมกันจัดตั้งพรรคการเมืองทุกคน ผ่านนะครับ กลับไปร่างเดิม ไม่มีการแก้ไข เชิญเลขาธิการ
ดำเนินการต่อ

นายสุรรัตน์ หวังต่อลาภ (รองเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการ
วุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ) : “มาตรา ๑๔ ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๑๕ มีการแก้ไข และมีกรรมการสงวนความเห็นและสมาชิกสงวนคำแปรญัตติ”

- 15 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : มาตรา ๑๕ คณะกรรมการมีการแก้ไข
ใน (๖) (๗) (๑๑) มีกรรมการเสียงข้างน้อยสงวนความเห็น คือท่านวัลลภ ตั้งคณานุรักษ์
ขอสงวนความเห็นไว้ มีท่านพรศักดิ์ เจียรณัย ขอสงวนคำแปรญัตติ ผมให้กรรมการเสียงข้างน้อย
ที่สงวนความเห็นอภิปรายก่อน เชิญครับ

- 20 นายวัลลภ ตั้งคณานุรักษ์ (กรรมการการวิสามัญ) : ท่านประธานที่เคารพ
กระผม วัลลภ ตั้งคณานุรักษ์ สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ความจริงในมาตรา ๑๕ (๑๕)
ผมได้อภิปรายไว้ในขั้นตอนรับหลักการว่า ทุนที่เรียกเก็บเป็นค่าธรรมเนียมและค่าบำรุงพรรค
จากสมาชิกไม่ควรจะเก็บ เพราะว่าวิธีการให้สมาชิกมีส่วนร่วมน่าจะมีมากมายหลายวิธี
ซึ่งทาง กรธ. ก็ได้ตอบในที่ประชุมว่า นี่ก็เป็นวิธีหนึ่งที่ทำให้สมาชิกได้มีส่วนร่วม ทีนี้ถ้าท่านประธาน
25 ดูไปถึงมาตรา ๔๗ ในหมวดที่ ๓ ยิ่งชัดเจน เพราะว่าเป็นเสียงรวมทั้งผมด้วย เสียงข้างมาก
ของกรรมการเห็นว่าสมาชิกมีส่วนสำคัญมากในการที่จะเป็นคนพิจารณาผู้ลงสมัครรับเลือกตั้ง
เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร รวมทั้งมีผลไปจนถึงเรื่องระบบปาร์ตี้ ลิสต์ (party list) ด้วย ซึ่งตรงนั้น
เป็นรูปธรรมที่ชัดเจนกว่าสมาชิกมีส่วนร่วมมาก เมื่อสมาชิกมีส่วนร่วมมากเกินไปกว่าที่ กรธ. ร่างมา
แต่ต้น คือ กกต. คิดเพียงแต่จะให้สมาชิกจ่ายสตางค์ ก็ถือว่ามีส่วนร่วมแล้ว แต่กรรมการนี้ไปไกล

กว่านั้น ก็คือทำให้สมาชิกมีส่วนร่วมในการพิจารณาผู้ลงสมัครด้วย แต่เพื่อเป็นการประหยัดเวลาของห้องนี้ ผมถอน ขอบขอบคุณครับ

- 5 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ท่านวัลลภ ตั้งคณานุรักษ์ ถอนขอข้อสงวนความเห็นของท่านทั้งหมด ต่อไปท่านพรศักดิ์ เจียรณัย เชิญครับ

- นายพรศักดิ์ เจียรณัย : กราบเรียนท่านประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ที่เคารพอย่างสูงครับ ผม พรศักดิ์ เจียรณัย ผมได้สงวนคำแปรญัตติในวรรคท้าย ในเรื่องของ
- 10 คำบำรุงพรรคการเมืองแบบตลอดชีพ โดยกำหนดขั้นสูงไว้ ผมขอเรียนว่า ผมได้ไปทบทวนและตรวจสอบข้อมูลแล้ว ก็เห็นด้วยว่าก็น่าจะยืนตามที่คณะกรรมการการขึ้นร่างเดิมไว้ ผมก็ขอถอนเช่นกัน ขอบพระคุณครับ

- ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ขอบขอบคุณครับ เพราะฉะนั้นจะเหลือแต่ข้อแก้ไข
- 15 ของกรรมการเสียงข้างมาก ซึ่งกรรมการเสียงข้างมากมีการแก้ไขเพิ่มเติมความใน (๖) (๗) (๑๑) และเพิ่มความวรรคห้าขึ้นมาใหม่ สมาชิกอภิปรายได้ในประเด็นที่คณะกรรมการแก้ไข และเพิ่มเติม ท่านวรพล โสคติยานุรักษ์ เชิญครับ

- นายวรพล โสคติยานุรักษ์ : กราบเรียนท่านประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ที่เคารพ กระผม วรพล โสคติยานุรักษ์ สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ผมมีข้ออยากตั้งคำถาม
- 20 ในวรรคที่เพิ่มเข้าไปตอนท้ายของมาตรา ๑๕ เพื่อประโยชน์ในการอำนวยความสะดวกในการจัดเก็บคำบำรุงพรรคการเมือง ให้สำนักงานประสานกับธนาคารของรัฐ ทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด ขออนุญาตถามว่า ทำไมกำหนดเฉพาะธนาคารของรัฐเพื่อเหตุความสะดวกในการประสานงานหรืออย่างไร ข้อที่ ๒ ถามว่าธนาคารของรัฐ ท่านหมายถึงอะไรบ้าง ขอบพระคุณครับ

- 25 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : สมาชิกท่านอื่นมีอีกหรือไม่ครับ ประเด็นที่คณะกรรมการแก้ไข ท่านมีสิทธิ

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ไม่มีนะครับ มีท่านวรพล โสคติยานุรักษ์

5 ท่านเดียว กรรมการตอบ ทำไมใช้คำว่า “ธนาคารของรัฐ” เชิญครับ

พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม (ประธานคณะกรรมการการวิสามัญ) :

เรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม ในฐานะประธานคณะกรรมการ ขอเรียนชี้แจงว่า ในชั้นการพิจารณานั้นเรามองเรื่องค่าบำรุงสมาชิก ก็เป็นความจำเป็น

ตามที่กรรมการร่างรัฐธรรมนูญได้เสนอมา จำนวนเงินมากน้อย เราก็คิดว่าจำนวนเงินนั้นก็ไม่ได้มาก

10 เกินไป สามารถจะดำเนินการจัดเก็บได้ แต่สิ่งสำคัญที่สุดที่เราเห็นก็คือวิธีการในการจัดเก็บ

เราคิดว่าพรรคการเมืองน่าจะมีปัญหาในการจัดเก็บมากกว่า พรรคการเมืองจะไปเดินเก็บเงินจาก

ค่าสมาชิกตามหมู่บ้านหรือตามเมืองต่าง ๆ ยาก หรือจะให้บรรดาสมาชิกต่าง ๆ นั้นเดินทางมาที่

พรรคมาจ่ายค่าบำรุงก็ยากเช่นเดียวกัน เรามองเห็นว่าในปัจจุบันนี้ระบบเทคโนโลยีในการจัดเก็บ

เงินนั้นเป็นเทคโนโลยีสามารถจะเอามาใช้สำหรับสนับสนุนในการจัดเก็บเงินได้ ดังนั้นในการ

15 พิจารณาเราได้เชิญธนาคารแห่งประเทศไทยรวมทั้งธนาคารของรัฐต่าง ๆ ซึ่งประกอบด้วย

ธนาคารกรุงไทย ธนาคารออมสิน ธนาคาร ธอส. ธนาคาร ธ.ก.ส. อย่างนี้เป็นต้น เชิญมาให้ความเห็น

ว่า ในกรณีที่จะให้ธนาคารของรัฐให้ความร่วมมือนี้ ธนาคารของรัฐมีความเห็นเป็นอย่างไร ซึ่งในชั้น

การพิจารณานั้นธนาคารของรัฐทุกธนาคารนั้น ก็ได้ตอบว่าเพื่อเป็นการสนับสนุนการปกครอง

ในระบอบประชาธิปไตยนั้นก็สามารถที่จะดำเนินการได้ ส่วนค่าธรรมเนียม ค่าอะไรต่าง ๆ นั้น

20 ถ้าหากมีการคิดก็จะคติน้อยที่สุดเท่าที่จำเป็น เพราะกิจการของรัฐนั้นต้องสนับสนุนการปกครอง

ในระบอบประชาธิปไตย เพราะฉะนั้นคำถามแรกที่ตอบ ก็คือธนาคารรัฐในความหมายของเรานั้น

ได้รวมธนาคารกรุงไทยไปด้วย จากการที่ไปดูคำนิยามของธนาคารกรุงไทยนั้น ธนาคารกรุงไทยนั้น

ถือว่าเป็นธนาคารรัฐวิสาหกิจของรัฐ ถ้าใช้คำว่า “ธนาคารของรัฐ” อาจจะไม่ตรงเสียทีเดียว

แต่อย่างไรก็ตามในบทบัญญัตินี้บอกเพียงไปขอความร่วมมือ ถ้ามีขีดความจำเป็นที่ธนาคารกรุงไทย

25 มีปัญหาที่อาจจะบอกปัญหาให้ กกต. ได้ ซึ่งอันนั้น กกต. ก็ต้องไปแก้ปัญหา ถ้าธนาคารกรุงไทย

บอกทำไม่ได้ ก็ใช้ธนาคารเท่าที่มีอยู่ ส่วนที่เราไม่ล่งเข้าไปถึงธนาคารพาณิชย์ เพราะเรามองว่า

ธนาคารพาณิชย์นั้นเขามีกิจการต่าง ๆ ที่เป็นเรื่องของการลงทุนในการที่เขาจะมาใช้ระบบ

เทคโนโลยีในการสนับสนุนนี้เขามีค่าใช้จ่าย เพราะฉะนั้นถ้าการดำเนินการต่าง ๆ เหล่านี้

- เราไปบีบบังคับเขา ผมคิดว่าน่าจะไม่เป็นธรรมกับเขา แต่อย่างไรก็ตามมีช่องทางว่าในโอกาสต่อไป
 ธนาครที่เป็นพาณิชย์นี้เขามองเห็นว่า ในการที่จะให้ความร่วมมือกับ กกต. ในการจัดเก็บค่าบำรุง
 5 สมาชิกนี้ เขาก็สามารถที่จะดำเนินการได้ ซึ่งผมคิดว่าก็เป็นเรื่องที่ กกต. จะต้องไปดำเนินการ
 ประสานต่อไป ขอขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
 รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ท่านวรพล โสคติยานุรักษ์ เชิญครับ

- นายวรพล โสคติยานุรักษ์ : กราบเรียนท่านประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
 10 ที่เคารพครับ กระผม วรพล โสคติยานุรักษ์ ผมเห็นประโยชน์ที่ท่านประธานคณะกรรมการ
 ได้แสดงไว้อย่างยิ่ง เพราะว่าเป็นการส่งเสริมระบอบประชาธิปไตย จึงเห็นว่าเพื่อประโยชน์
 ในการอำนวยความสะดวกท่านเหมาะสมที่จะเขียนเพิ่มเติมเข้าไปอย่างยิ่ง แต่เมื่อให้ไปจำกัด
 เพียงธนาครของรัฐ ผมคิดว่าอาจจะเกิดปัญหาแล้วก็จะไม่เกิดประโยชน์ที่ท่านต้องการ
 15 อำนาจความสะดวกนั้นอาจจะไม่ได้ผล เพราะถ้าธนาครของรัฐตามกฎหมายนี้มีเพียงธนาคร
 ออมสิน ธนาครอาคารสงเคราะห์ ธนาครเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ธนาครอิสลาม
 แห่งประเทศไทย และธนาครเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทยตามกฎหมายนะครับ
 ธนาครของรัฐ หมายความว่าธนาครที่รัฐเป็นเจ้าของ ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ เพื่อให้สามารถดำเนิน
 นโยบายกำกับดูแลภายใต้รัฐได้เต็มที่ เพราะถือว่ารัฐเป็นเจ้าของกิจการ เปลี่ยนแปลง ปรับปรุง
 20 อะไรได้หมด จะปรับลดค่าธรรมเนียมก็ยอมทำได้ แต่เมื่อหากท่านประสงค์จะให้ธนาครอื่น
 ร่วมด้วย ผมก็คิดว่าเป็นประโยชน์ ส่วนที่ว่าธนาครกรุงไทยนี้เป็นธนาครของรัฐหรือไม่
 รัฐเป็นเจ้าของเหมือนกัน แต่เป็นเจ้าของโดยอ้อมเพราะผ่านกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาสถาบัน
 การเงิน ซึ่งถือหุ้นอยู่ ๕๕.๐๗ เปอร์เซ็นต์ ความจริงก็มีความเป็นรัฐไม่มากเท่าไรนัก และยังมีความ
 เป็นเจ้าของโดยภาคประชาชน นักลงทุน กองทุนทั่วโลกอีกต่างหาก -----

- และก็มีกลไกของการเป็นมหาชนด้วย เพราะฉะนั้นการกำกับดูแลก็มีกติกา มีอะไรมากมาย
จะไปปรับลดค่าธรรมเนียมหรืออะไร ก็อาจจะมีอีกฝ่ายหนึ่งซึ่งเป็นประชาชนผู้ลงทุน มาจากพรรค
5 อื่นก็ได้ อาจจะมีข้อขัดแย้งขึ้น อย่างไรก็ตามผมคิดว่าเพื่อประโยชน์ในวงกว้าง ผมคิดว่าควรจะ
ประสานกับธนาคารเฉย ๆ จะดีกว่าหรือไม่ และก็เป็นเรื่องของการตกลงกับ กกต. เองว่า
จะเหมาะสมอย่างไรก็ดำเนินการไปได้ เพราะท่านสามารถไปออกหลักเกณฑ์ วิธีการ ดำเนินการได้
ทั้งหมดตามคณะกรรมการกำหนด แต่เปิดกว้างไว้ว่าให้เป็นธนาคารทั้งหลาย ซึ่งก็จะเป็นการส่งเสริม
ให้ทุกธนาคารมีส่วนร่วม ส่วนร่วม และก็สิ่งดีที่ทุกคนจะได้ช่วยกัน เพราะธนาคารของรัฐมีสาขา
10 จำกัดไม่น้อย อย่างธนาคารออมสินอาจจะมาก ธ.ก.ส. อาจจะมากแต่ธนาคารอาคารสงเคราะห์
ก็จำกัด ธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทยก็จำกัด ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย
ก็จำกัดมาก ถ้าตีความอย่างชัดเจนแล้วธนาคารของรัฐมีเพียง ๕ แห่งเท่านั้นเอง เพราะฉะนั้น
จึงทำให้บางจังหวัด บางอำเภออาจจะมีข้อติดขัดได้ จึงคิดว่าถ้าเปิดช่องไว้ก็เป็นการดี แต่ถ้าหาก
ท่านประสงค์จะอำนวยความสะดวกอย่างมากต้องเปิดช่องไว้ แต่ถ้าหากไปติดขัดที่ตัวกำหนดแม่บท
15 แล้วว่า เป็นธนาคารของรัฐ จึงทำได้เพียง ๕ ธนาคารเท่านั้นตามกฎหมาย เพราะ
ธนาคารกรุงไทยถึงแม้มีสาขามากก็ไม่อยู่ในขอบข่ายของธนาคารของรัฐตามกฎหมาย เพราะว่า
ถือหุ้นโดยอ้อม แต่เป็นรัฐวิสาหกิจก็จริง อีกอันหนึ่งคือธนาคารทหารไทยเองด้วยซ้ำไป ก็เป็น
ธนาคารที่ถือหุ้นโดยรัฐเหมือนกัน แต่ที่จริงแล้วธนาคารทหารไทยถือโดยตรง โดยกระทรวงการคลัง
กระทรวงการคลังถือหุ้นธนาคารทหารไทย ๒๕.๙๒ เปอร์เซ็นต์ ความจริงตรงกว่าด้วยซ้ำไป
20 เพราะฉะนั้นผมคิดว่าถ้าประโยชน์ของการที่ต้องการอำนวยความสะดวกจริง ๆ ควรจะเปิดให้กว้าง
เป็นธนาคาร ตัดคำว่า “ของรัฐ” ออกไปเสีย ซึ่งท่านสามารถทำได้เพราะท่านเป็นคนเสนอปรับปรุง
เอง แต่ถ้าหากว่าไปกำหนดเพียงธนาคารของรัฐก็จะมีข้อติดขัดระยะยาว และก็อาจจะเป็นขอบเขต
ซึ่งกฎหมายจะเก้ยกในระยะเวลา ผมคิดว่าเปิดไว้เป็นประโยชน์กว่า ขอบพระคุณครับ
- ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
25 รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : คณะกรรมาธิการ ท่านวรพล โสคติยานุรักษ์
เสนอปรับแก้ “ธนาคารของรัฐ” เป็น “ธนาคาร” เฉย ๆ มีความเห็นอย่างไร เชิญครับ

พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม (ประธานคณะกรรมการสิทธิการวิสามัญ) : จริง ๆ แล้ว
 เจตนารมณ์เริ่มต้นอยากจะได้ตามข้อเสนอของท่านนะครับ แต่ว่าเรามองดูแล้วว่าการดำเนินการนี้
 5 อาจจะไปกระทบกับการดำเนินการธุรกิจ แต่เมื่อท่านบอกว่าใช้คำว่า “ธนาคาร” เฉย ๆ แล้วก็
 มอบหมายให้ กกต. นั้นไปประสาน ส่วนจะเป็นธนาคารของรัฐ หรือของเอกชน หรือไม่ใช่ของรัฐ
 หรือพาณิชย์เขามีเจตนาจะมาช่วยสนับสนุนก็เป็นการอำนวยความสะดวก ก็คิดว่าข้อเสนอของท่าน
 นั้นคณะกรรมการเห็นชอบ ตัดคำว่า ของรัฐ ออกไปเหลือคำว่า ธนาคาร อย่างเดียว
 ขอบพระคุณครับ

10 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรัชย์ เลี้ยงบุญเลิศชัย
 รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : มีสมาชิกท่านอื่นอีกหรือไม่ครับ
 (ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรัชย์ เลี้ยงบุญเลิศชัย
 รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : เขาเห็นชอบกับท่านแล้ว ท่านวรพล ไม่ต้อง
 15 อภิปรายแล้วครับ ท่านอื่นมีอีกหรือไม่ครับ
 (ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรัชย์ เลี้ยงบุญเลิศชัย
 รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ไม่มีนะครับ ผมปิดการอภิปราย มาตรา ๑๕
 คณะกรรมการมีการแก้ไขใน (๖) (๗) (๑๑) และเพิ่มความเป็นวรรคห้าขึ้นมาใหม่ แก้หลายแห่ง
 20 แต่เนื่องจากไม่มีผู้สงวน เพราะเหตุผู้สงวนเดิมขอถอนคำสงวนไปแล้วนะครับ เพราะฉะนั้นผมขอ
 ถาป็นมติรวมครั้งเดียวว่า สมาชิกจะเห็นด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการหรือไม่ ก่อนลงมติ
 ขอตรวจสอบองค์ประชุมก่อนนะครับ เชิญท่านสมาชิกแสดงตนครับ มีสมาชิกท่านใดยังไม่แสดงตน
 หรือไม่ เป็นการตรวจสอบองค์ประชุมก่อนลงมติมาตรา ๑๕ ทุกท่านแสดงตนแล้ว ขอทราบ
 องค์ประชุมครับ

25 (มีสมาชิกกดปุ่มแสดงตนเพื่อตรวจนับองค์ประชุม จำนวน ๑๙๗ คน)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรัชย์ เลี้ยงบุญเลิศชัย
 รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : องค์ประชุมขณะนี้ ๑๙๗ ครบเป็นองค์ประชุม
 ต่อไปเป็นการขอมติมาตรา ๑๕ คณะกรรมการมีการแก้ไขใน (๖) (๗) (๑๑) แล้วก็เพิ่ม
 30 วรรคห้าขึ้นมาใหม่ แต่วรรคห้าปรับข้อความล่าสุดตามที่ปรากฏอยู่บนจอภาพขณะนี้ ประสานงาน
 กับธนาคาร สมาชิกท่านใดเห็นด้วยกับการแก้ไขทั้งหมดของคณะกรรมการท่านกดปุ่ม เห็นด้วย

สมาชิกท่านใดเห็นควรคงตามร่างเดิมท่านกดปุ่ม ไม่เห็นด้วย กดออกเสียงกดปุ่ม กดออกเสียง
เชิญลงคะแนนครับ ทุกท่านลงคะแนนหมดแล้วนะครับ ปิดการลงคะแนน ขอทราบผลครับ

5 (มีสมาชิกเห็นด้วย ๑๙๔ คะแนน ไม่เห็นด้วย ๑ คะแนน)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ผลการลงมติในมาตรา ๑๕ องค์ประชุม ๑๙๙
มติที่ประชุมเห็นด้วย ๑๙๔ ไม่เห็นด้วย ๑ กดออกเสียง ๓ ไม่ลงคะแนน ๑ เป็นอันว่าที่ประชุม
มีมติเสียงข้างมากเห็นด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการธิการในมาตรา ๑๕ เชิญเลขาธิการ

10 ดำเนินการต่อครับ

นายสุรรัตน์ หวังต่อลาภ (รองเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการ
วุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ) : “มาตรา ๑๖ มีการแก้ไข”

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : มาตรา ๑๖ มีการแก้ไข โดยคณะกรรมการ
15 เพิ่มคำว่า “เลขาธิการพรรคการเมือง” ให้สอดคล้องกับมาตราก่อนหน้านี้นี้ ไม่มีผู้สงวน มีท่านใด
ติดใจหรือไม่ครับ เพิ่มตำแหน่ง

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ไม่มีนะครับ แต่เนื่องจากมีการแก้ไขต้องขอมติ
20 เป็นการลงมติดูเรื่อง ถามมติเลยนะครับ ท่านใดเห็นด้วยกับการเพิ่มข้อความของคณะกรรมการ
ในมาตรา ๑๖ ท่านกดปุ่ม เห็นด้วย ท่านใดไม่เห็นด้วยกดปุ่ม ไม่เห็นด้วย กดออกเสียงกดปุ่ม
กดออกเสียง เชิญลงคะแนน มีสมาชิกท่านใดยังไม่ได้ลงคะแนนในมาตรา ๑๖ หรือไม่ เชิญท่านปรีชา
ครับ ยังทันรออยู่ครับ ทุกท่านลงคะแนนหมดแล้ว ปิดการลงคะแนน ขอทราบผลครับ

(มีสมาชิกเห็นด้วย ๑๙๕ คะแนน ไม่เห็นด้วย ๑ คะแนน)

25 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : องค์ประชุม ๒๐๐ มติที่ประชุมเห็นด้วย ๑๙๕
ไม่เห็นด้วย ๑ กดออกเสียง ๔ เป็นอันว่าที่ประชุมเห็นชอบกับการแก้ไขของคณะกรรมการ
ในมาตรา ๑๖ เชิญเลขาธิการดำเนินการต่อ

นายสุรรัตน์ หวังต่อลาภ (รองเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ) : “มาตรา ๑๗ มีการแก้ไข”

- 5 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : มาตรา ๑๗ คณะกรรมาธิการมีการแก้ไข เปลี่ยนเรื่องระยะเวลาการแก้ไขข้อบังคับของพรรคการเมือง จากเดิม ภายใน ๓๐ วัน คณะกรรมาธิการแก้เป็น ๖๐ วัน ไม่มีผู้สงวน สมาชิกอภิปรายได้เฉพาะประเด็นที่แก้ไข คือกรอบเวลาอย่างเดียว มีหรือไม่ครบ ๓๐ วัน เป็น ๖๐ วัน

- 10 (ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ไม่มีท่านใดตั้งใจ ผมขอมติเลยนะครับ สมาชิกท่านใดเห็นด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมาธิการในมาตรา ๑๗ กดปุ่ม เห็นด้วย ท่านใดไม่เห็นด้วยกดปุ่ม ไม่เห็นด้วย เชิญลงมติมาตรา ๑๗ ครับ มีท่านใดยังไม่ลงคะแนนหรือไม่ครับ

- 15 ปิดการลงคะแนน ขอทราบผลครับ

(มีสมาชิกเห็นด้วย ๑๙๕ คะแนน ไม่เห็นด้วย ไม่มี)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : องค์ประชุม ๑๙๙ มติที่ประชุมเห็นด้วย ๑๙๕ ไม่เห็นด้วย ไม่มี งดออกเสียง ๔ เป็นอันว่าที่ประชุมเห็นด้วยกับการแก้ไขในมาตรา ๑๗

- 20 เชิญเลขาธิการต่อครับ

นายสุรรัตน์ หวังต่อลาภ (รองเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ) : “มาตรา ๑๘ และมาตรา ๑๙ ไม่มีการแก้ไข หมวด ๒ การดำเนินกิจกรรมของพรรคการเมือง ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๒๐ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๒๑ มีการแก้ไข”

- 25

- ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : มาตรา ๒๑ มีการแก้ไขความในวรรคสอง
5 และวรรคสี่ เพิ่มคำว่า “เลขาธิการพรรค” ซึ่งที่ประชุมมีมติเห็นชอบในมาตราก่อนหน้านี้มาแล้ว
ไม่มีผู้สงวน มีสมาชิกท่านใดติดใจอภิปรายหรือไม่ครับ

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

- ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ไม่มีนะครับ ขอมติต่อเนื่องเลยนะครับ
10 ท่านใดเห็นด้วยกับการแก้ไขในวรรคสองและวรรคสี่ของคณะกรรมการธิการ ท่านกดปุ่ม เห็นด้วย
ไม่เห็นด้วยกดปุ่ม ไม่เห็นด้วย กดออกเสียงกดปุ่ม กดออกเสียง เชิญลงคะแนนครับ มาตรา ๒๑
มีท่านใดยังไม่ได้ลงคะแนนหรือไม่ครับ ปิดการลงคะแนน ขอทราบผลครับ

(มีสมาชิกเห็นด้วย ๑๙๕ คะแนน ไม่เห็นด้วย ๑ คะแนน)

- ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : องค์ประชุม ๒๐๐ มติที่ประชุม เห็นด้วย
15 ๑๙๕ ไม่เห็นด้วย ๑ กดออกเสียง ๔ เป็นอันว่าที่ประชุมเห็นด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการ
ในมาตรา ๒๑ เชิญเลขาธิการดำเนินการต่อครับ

- นายสุรรัตน์ หวังต่อลาภ (รองเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการ
วุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ) : “มาตรา ๒๒ ไม่มีการแก้ไข
20 มาตรา ๒๓ มีการแก้ไข”

- ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : มาตรา ๒๓ คณะกรรมการธิการมีการแก้ไขความ
ใน (๑) และ (๔) เปลี่ยนจากคำว่า “เสริมสร้าง” เป็น “ส่งเสริม” ทั้ง ๒ วงเล็บไม่มีผู้สงวน
สมาชิกมีสิทธิอภิปรายเชิญครับ มีหรือไม่ครับ

- 25 (ไม่มีสมาชิกยกมือ)

- ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ไม่มีนะครับ ผมขอมติเลย ท่านใดเห็นด้วย
กับการแก้ไขของคณะกรรมการการกดปุ่ม เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยกดปุ่ม ไม่เห็นด้วย กดออกเสียงกดปุ่ม
กดออกเสียง เชิญลงมติครับ ปิดการลงคะแนน ขอทราบผลครับ

- 30 (มีสมาชิกเห็นด้วย ๑๙๔ คะแนน ไม่เห็นด้วย ไม่มี)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : องค์ประชุม ๑๙๙ มติที่ประชุม เห็นด้วย
5 ๑๙๔ ไม่เห็นด้วย ไม่มี งดออกเสียง ๔ ไม่ลงคะแนน ๑ เป็นอันว่าที่ประชุมเห็นด้วยกับการแก้ไข
ของคณะกรรมการในมาตรา ๒๓ เชิญเลขาธิการดำเนินการต่อครับ

นายสุรรัตน์ หวังต่อลาภ (รองเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการ
วุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ) : “มาตรา ๒๔ ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๒๕ มีการแก้ไข”

10 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : มาตรา ๒๕ คณะกรรมการมีการแก้ไข
โดยเพิ่มความวรรคสามขึ้นมาใหม่ทั้งวรรค ไม่มีผู้สงวน สมาชิกอภิปรายได้ในประเด็นที่
คณะกรรมการแก้ไขเพิ่มเติม เชิญเลยครับ มีหรือไม่มีครับ

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

15 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ไม่มีนะครับ ผมขอมติเลยครับ สมาชิกท่านใด
เห็นด้วยกับการเพิ่มวรรคสามของคณะกรรมการในมาตรา ๒๕ ท่านกดปุ่ม เห็นด้วย ท่านใด
ไม่เห็นด้วยกดปุ่ม ไม่เห็นด้วย งดออกเสียงกดปุ่ม งดออกเสียง เชิญลงคะแนนครับ ท่านใด
ยังไม่คะแนนครับ ไม่มีนะครับ ปิดการลงคะแนน ขอทราบผลครับ

20 (มีสมาชิกเห็นด้วย ๑๙๔ คะแนน ไม่เห็นด้วย ไม่มี)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : จำนวนองค์ประชุม ๑๙๙ มติที่ประชุมเห็นด้วย
๑๙๔ ไม่เห็นด้วย ไม่มี งดออกเสียง ๔ ไม่ลงคะแนน ๑ เป็นอันว่าที่ประชุมเห็นด้วยกับการเพิ่ม
วรรคสามในมาตรา ๒๕ เชิญเลขาธิการต่อครับ

25 นายสุรรัตน์ หวังต่อลาภ (รองเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการ
วุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ) : “มาตรา ๒๖ มีการแก้ไข”

- ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : มาตรา ๒๖ คณะกรรมาธิการมีการแก้ไข
5 ในวรรคสอง แล้วก็เพิ่มวรรคสามขึ้นใหม่ ไม่มีผู้สงวน มีสมาชิกติดใจอภิปรายหรือไม่ครับ
ยกมือเลยครับ

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

- ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ไม่มีนะครับ ผมขอมติ ท่านใดเห็นด้วย
10 กับการแก้ไขและการเพิ่มเติมของคณะกรรมาธิการในมาตรา ๒๖ กดปุ่ม เห็นด้วย ท่านใดไม่เห็นด้วย
กดปุ่ม ไม่เห็นด้วย กดออกเสียงกดปุ่ม กดออกเสียง เชิญครับ ท่านใดยังไม่ได้ลงคะแนนครับ
ปิดการลงคะแนน ขอทราบผลครับ

(มีสมาชิกเห็นด้วย ๑๙๓ คะแนน ไม่เห็นด้วย ๑ คะแนน)

- ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ผลการลงคะแนนในมาตรา ๒๖
15 องค์ประชุม ๑๙๘ เห็นด้วย ๑๙๓ ไม่เห็นด้วย ๑ กดออกเสียง ๔ เป็นอันว่าที่ประชุมเห็นด้วย
กับการแก้ไขและการเพิ่มเติมในมาตรา ๒๖ เชิญเลขาธิการต่อครับ

นายสุรรัตน์ หวังต่อลาภ (รองเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการ
วุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ) : “มาตรา ๒๗ มีการแก้ไข”

- ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : มาตรา ๒๗ มีการแก้ไข ไม่มีผู้สงวน
20 สมาชิกอภิปรายได้ เชิญครับ มีหรือไม่ครับ

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

- ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ไม่มี ขอมติเลยครับ ท่านใดเห็นด้วยกับการ
25 แก้ไขของคณะกรรมาธิการในมาตรา ๒๗ กดปุ่ม เห็นด้วย ท่านใดไม่เห็นด้วยกดปุ่ม ไม่เห็นด้วย
กดออกเสียงกดปุ่ม กดออกเสียง เชิญครับ มีท่านใดยังไม่ได้ลงคะแนนครับ ปิดการลงคะแนน
ขอทราบผลครับ

(มีสมาชิกเห็นด้วย ๑๙๓ คะแนน ไม่เห็นด้วย ไม่มี)

- ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : องค์ประชุม ๑๙๗ มติที่ประชุมเห็นด้วย
5 ๑๙๓ ไม่เห็นด้วย ไม่มี งดออกเสียง ๔ เป็นอันว่าที่ประชุมเห็นด้วยกับการแก้ไขในมาตรา ๒๗
เชิญเลขาธิการต่อครับ

นายสุรรัตน์ หวังต่อลาภ (รองเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการ
วุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ) : “มาตรา ๒๘ มีการแก้ไข”

- ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : มาตรา ๒๘ มีการแก้ไขเล็กน้อย
10 ไม่มีผู้สงวน มีสมาชิกติดใจอภิปรายหรือไม่ครับ

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

- ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ไม่มีนะครับ ไม่มีขอมติครับ ท่านใดเห็นด้วย
15 กับการแก้ไขในมาตรา ๒๘ กดปุ่ม เห็นด้วย ท่านใดไม่เห็นด้วยกดปุ่ม ไม่เห็นด้วย งดออกเสียง
กดปุ่ม งดออกเสียง เชิญลงคะแนนครับ มีท่านใดยังไม่ได้ลงคะแนนหรือไม่ครับ ปิดการลงคะแนน
ขอทราบผลครับ

(มีสมาชิกเห็นด้วย ๑๙๓ คะแนน ไม่เห็นด้วย ไม่มี)

- ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ผลการลงมติในมาตรา ๒๘ องค์ประชุม
20 ๑๙๗ เห็นด้วย ๑๙๓ ไม่เห็นด้วย ไม่มี งดออกเสียง ๔ เป็นอันว่าที่ประชุมเห็นด้วยกับการแก้ไข
ในมาตรา ๒๘ ต่อไปเชิญเลขาธิการดำเนินการต่อครับ

นายสุรรัตน์ หวังต่อลาภ (รองเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการ
วุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ) : “มาตรา ๒๙ มีการแก้ไข”

- ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : มาตรา ๒๙ มีการแก้ไข ตัดคำว่า
25 “พรรคการเมือง” ออก แล้วแก้ “โดยตรงหรือโดยอ้อม” เป็น “โดยทางตรงหรือโดยทางอ้อม”
ไม่มีผู้สงวน มีท่านใดติดใจหรือไม่ครับ

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ไม่มีนะครับ ขอมติมาตรา ๒๙ ครับ

- 5 เห็นด้วยกับการแก้ไขกดปุ่ม เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยกดปุ่ม ไม่เห็นด้วย งดออกเสียงกดปุ่ม งดออกเสียง
เชิญเลยครับ มาตรา ๒๙ อย่าเพิ่งไปไหนนะครับช่วงนี้ต่อเนื่องหลายมาตรา มีท่านใดยังไม่ได้
ลงคะแนนครับ ปิดการลงคะแนน ขอทราบผลครับ

(มีสมาชิกเห็นด้วย ๑๙๓ คะแนน ไม่เห็นด้วย ไม่มี)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : องค์ประชุม ๑๙๗ เห็นด้วย ๑๙๓ ไม่เห็นด้วย
ไม่มี งดออกเสียง ๔ เป็นอันว่าที่ประชุมเห็นด้วยกับการแก้ไขในมาตรา ๒๙ เชิญเลขาธิการต่อครับ

นายสุรรัตน์ หวังต่อลาภ (รองเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการ
วุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ) : “มาตรา ๓๐ มีการแก้ไข”

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : มาตรา ๓๐ แก้ไขลักษณะเดียวกับที่แก้ไข
ในมาตรา ๒๙ ตัดคำว่า “ของพรรคการเมือง” ออก ไม่มีผู้สงวน มีท่านใดติดใจอภิปรายหรือไม่ครับ
(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ไม่มีนะครับ ไม่มีขอมติครับ มาตรา ๓๐

- 20 เห็นด้วยกับการแก้ไขกดปุ่ม เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยกดปุ่ม ไม่เห็นด้วย เชิญลงคะแนนครับ
มีท่านใดยังไม่ได้ลงคะแนนหรือไม่ครับ ปิดการลงคะแนน ขอทราบผลครับ

(มีสมาชิกเห็นด้วย ๑๙๔ คะแนน ไม่เห็นด้วย ไม่มี)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ผลการลงคะแนนในมาตรา ๓๐ องค์ประชุม
5 ๑๙๘ เห็นด้วย ๑๙๔ ไม่เห็นด้วย ไม่มี งดออกเสียง ๔ เป็นอันว่าที่ประชุมเห็นด้วยกับการแก้ไข
ในมาตรา ๓๐ ต่อไปมาตรา ๓๑ เชิญเลขาธิการครับ

นายสุรรัตน์ หวังต่อลาภ (รองเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการ
วุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ) : “มาตรา ๓๑ มีการแก้ไข”

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
10 รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : มาตรา ๓๑ มีการแก้ไข เช่นเดียวกับมาตรา
ที่ผ่านมา ตัดคำว่า “ของพรรคการเมือง” ออก ไม่มีผู้สงวน มีท่านใดติดใจอภิปรายหรือไม่ครับ
(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ไม่มี ผมขอมติเลยครับ ท่านใดเห็นด้วยกับ
15 การแก้ไข ท่านกดปุ่ม เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยกดปุ่ม ไม่เห็นด้วย งดออกเสียงกดปุ่ม งดออกเสียง
เชิญลงคะแนนมาตรา ๓๑ ครับ มีท่านใดยังไม่ได้ลงคะแนนหรือไม่ ปิดการลงคะแนน ขอทราบผล
(มีสมาชิกเห็นด้วย ๑๙๗ คะแนน ไม่เห็นด้วย ไม่มี)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ผลการลงมติในมาตรา ๓๑ องค์ประชุม
20 ๒๐๑ ท่าน มติที่ประชุมเห็นด้วย ๑๙๗ ไม่เห็นด้วย ไม่มี งดออกเสียง ๓ ไม่ลงคะแนน ๑ นะครับ
เป็นอันว่าที่ประชุมเห็นด้วยกับการแก้ไขในมาตรา ๓๑ เชิญเลขาธิการต่อครับ

นายสุรรัตน์ หวังต่อลาภ (รองเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการ
วุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ) : “มาตรา ๓๒ ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๓๓ มีการแก้ไข มีสมาชิกสงวนคำแปรญัตติ”

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
25 รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : มาตรา ๓๓ คณะกรรมาธิการมีการแก้ไข
โดยเพิ่มความในวรรคห้าขึ้นมาใหม่ ประเด็นนี้สมาชิกมีสิทธิอภิปรายนะครับวรรคห้าที่เพิ่มขึ้นมาใหม่
ขณะเดียวกันมีสมาชิกสงวนคำแปรญัตติ ๑ ท่าน คือท่านนิพนธ์ นราพิทักษ์กุล ท่านสงวน
คำแปรญัตติใน (๑) ให้มีจำนวนสมาชิกไม่น้อยกว่า ๕,๐๐๐ คน ท่านสงวนคำแปรญัตติเพื่อ

- ๒,๐๐๐ คน ผมจะให้ผู้สงวนคำแปรญัตติได้อภิปรายก่อน หลังจากนั้นได้อภิปรายในประเด็นที่เป็นข้อสงวนคำแปรญัตติของท่าน รวมทั้งถ้าท่านติดใจข้อที่คณะกรรมการธิการเพิ่มเติมในวรรคห้า
- 5 ขึ้นมาใหม่ ท่านก็ใช้สิทธิอภิปรายในคราวเดียวกันได้เลย หลังจากนั้นจะเปิดโอกาสให้สมาชิกท่านอื่นได้อภิปรายเฉพาะวรรคห้าที่เพิ่มขึ้นมาใหม่ เชิญท่านนิพนธ์ครับ

(นายนิพนธ์ นราพิทักษ์กุล ไม่อยู่ในที่ประชุม)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย

รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ไม่อยู่นะครับ ท่านนิพนธ์ไม่อยู่ถือว่า

- 10 ไม่ติดใจนะครับ มาที่สมาชิก มีสมาชิกติดใจที่จะใช้สิทธิอภิปรายวรรคห้าที่คณะกรรมการธิการเพิ่มเติมหรือไม่

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย

รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ไม่มี ขอมติเลยนะครับ สมาชิกท่านใดเห็นด้วย

- 15 กับการเพิ่มวรรคห้าของคณะกรรมการในมาตรา ๓๓ ท่านกดปุ่ม เห็นด้วย ท่านใดไม่เห็นด้วย กดปุ่ม ไม่เห็นด้วย กดออกเสียงกดปุ่ม กดออกเสียง เชิญลงคะแนนมาตรา ๓๓ ครับ ท่านใดยัง
- ไม่ลงมติ เชิญลงมติมาตรา ๓๓ ทุกท่านลงมติแล้ว ปิดการลงคะแนน ขอทราบผลครับ

(มีสมาชิกเห็นด้วย ๑๘๙ คะแนน ไม่เห็นด้วย ไม่มี)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย

- 20 รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : องค์ประชุม ๑๙๔ มติที่ประชุมเห็นด้วย ๑๘๙ ไม่เห็นด้วย ไม่มี กดออกเสียง ๕ เป็นอันว่าที่ประชุมเห็นด้วยกับการแก้ไขในมาตรา ๓๓
- เชิญเลขาธิการต่อครับ

นายสุรรัตน์ หวังต่อลาภ (รองเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ) : “มาตรา ๓๔ ไม่มีการแก้ไข

- 25 มาตรา ๓๕ มีการแก้ไข มีกรรมการสงวนความเห็น”

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย

รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : มาตรา ๓๕ คณะกรรมการมีการแก้ไข

นะครับ มีกรรมการเสียงข้างน้อยสงวนความเห็น คือท่านธนาวัฒน์ สังข์ทอง ไม่มีสมาชิกสงวนคำแปรญัตติ แต่สมาชิกมีสิทธิอภิปรายได้ในประเด็นที่คณะกรรมการแก้ไขนะครับ ผมจะให้

กรรมการที่สงวนความเห็นได้อภิปรายก่อน หลังจากนั้นจะเปิดโอกาสให้สมาชิกได้ใช้สิทธิอภิปราย
 ทานประธานคณะกรรมการมีอะไรครับ

- 5 พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม (ประธานคณะกรรมการวิสามัญ) : กราบเรียน
 ทานประธานที่เคารพ กระผม พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม ในฐานะประธานคณะกรรมการ
 วิสามัญ ผมขออนุญาตเรียนว่าในมาตรา ๓๕ นั้น เป็นบทพื้นฐานของการกำหนดวิธีการส่งผู้สมัคร
 รับเลือกตั้ง จะเชื่อมโยงไปถึงมาตรา ๔๗ มาตรา ๔๘ มาตรา ๔๙ มาตรา ๔๙/๑ มาตรา ๔๙/๒
 ที่กรรมการเสียงข้างมากได้เพิ่มขึ้น มาตรา ๕๐ รวมไปถึงมาตรา ๑๓๕ บทเฉพาะกาล และ
 10 มาตรา ๑๓๕/๑ และผู้สงวนความเห็นก็ได้สงวนความเห็นทุกมาตรานี้ เพราะฉะนั้นเพื่อให้การ
 พิจารณานั้นได้สามารถพิจารณาภาพรวมไปทั้งหมด ก็อยากให้ผู้สงวนความเห็นได้อภิปราย
 ถึงมาตรา ๓๕ ถึงวิธีการส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งว่าตามวิธีการที่ได้สงวนความเห็นไว้ ร่างเดิมนั้น
 เป็นอย่างไร แล้วทางผมก็จะมาชี้แจงว่ากรรมการเสียงข้างมากมีความเห็นอย่างไร เพราะว่า
 เมื่อพิจารณาแล้วในกรณีที่มาตรา ๓๕ ถ้ากรรมการเสียงข้างมากแพ้ต่อกรรมการเสียงข้างน้อย
 15 จะปลดไปทั้งพวงทั้งหมด เราก็ไม่ต้องไปอภิปรายในมาตรา ๔๗ มาตรา ๔๘ มาตรา ๔๙
 มาตรา ๔๙/๑ มาตรา ๔๙/๒ มาตรา ๕๐ มาตรา ๑๓๕ มาตรา ๑๓๕/๑ ซ้ำอีกครั้งหนึ่ง พอไปถึง
 ตรงนั้นก็เพียงแต่ว่าอาจจะเป็นการชักถาม แล้วก็ลงมติไปเลยครับ

- ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
 รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ผมเห็นด้วยนะครับ เพราะฉะนั้นก็ถือว่าเป็น
 20 การให้อภิปรายรวมในภาพรวมของกลุ่มมาตราดังกล่าวทั้งหมดเลย ในส่วนของสมาชิกก็เช่นเดียวกัน
 ให้ท่านใช้สิทธิอภิปราย ท่านอภิปรายในภาพรวมของกลุ่มมาตราดังกล่าวเลยนะครับ คือ
 มาตรา ๔๗ มาตรา ๔๘ มาตรา ๔๙ มาตรา ๔๙/๑ มาตรา ๔๙/๒ มาตรา ๕๐ มาตรา ๑๓๕
 มาตรา ๑๓๕/๑ พอถึงมาตราดังกล่าวผมจะไม่ให้อภิปรายแล้ว จะขอมติเลยนะครับ
 เชิญท่านธนาวัฒน์ สังข์ทอง ครับ

- 25 นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง (กรรมการวิสามัญ) : ขออนุญาตท่านประธาน
 ขออนุญาตที่ประชุม กระผม นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง กรรมการครับ จริง ๆ แล้วในมาตรา ๓๕
 จะมีประเด็นของมันเป็นอยู่ในเรื่องของการตั้งตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด แต่เมื่อจะให้
 พุดรวมไปที่เดียวกับการส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งก็จะพุดเสียทีเดียว แต่คงจะต้องใช้เวลาครุ่นใหญ่ ๆ
 ในการที่จะต้องพุดในเรื่องที่เกี่ยวเนื่องกันนะครับ

- เริ่มแรกในเรื่องของการกำหนดในมาตรา ๓๕ นั้น ในเรื่องของการกำหนดให้มี
- ตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดนั้น ก็โดยพื้นฐานเรื่องของการมีส่วนร่วมของสมาชิก
- 5 เนื่องจากพรรคการเมืองแต่ละพรรคนั้นโดยลักษณะของการที่จะเป็นพรรคการเมืองที่กฎหมาย
- ฉบับนี้มีเป้าประสงค์ แล้วก็เป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญนั้น ต้องการให้สมาชิกของ
- พรรคการเมืองนั้นมียู่ทุกที่ทุกแห่งทุกพื้นที่ของประเทศ เกิดการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน
- ทุกพื้นที่ เพื่อให้พรรคการเมืองนั้นเป็นตัวแทนของสถาบันการเมืองที่เป็นหลักในการบริหาร
- บ้านเมืองต่อไปในอนาคต เดิมนั้นในกฎหมายปัจจุบันหรือกฎหมายพรรคการเมืองที่ผ่านมา
- 10 ในการกำหนดที่จะมีหน่วยงาน นอกจากตัวพรรคการเมืองที่เป็นสำนักงานใหญ่แล้ว ก็กำหนดให้
- มีสาขาพรรคการเมืองเพื่อทำหน้าที่ในการเป็นตัวประสานหลักกับสมาชิกในพื้นที่ ไม่ว่าจะเป็น
- ในพื้นที่ใด ๆ ก็ตาม โดยจะมีเกณฑ์ของสาขาพรรคการเมืองนั้นจะกำหนดในเรื่องของต้องมีตาม
- จำนวนภาค และก็มีจำนวนที่ กกต. กำหนดไป อย่างไรก็ตามในทางปฏิบัตินั้นพรรคการเมืองแต่ละ
- พรรคนั้นก็มีศักยภาพหรือมีทุนทรัพย์หรือมีสมาชิกที่แตกต่างกัน เพราะฉะนั้นแล้วการกำหนด
- 15 ให้แค่มีสาขาพรรคเพื่อจะดูแลเรื่องของสมาชิก การทำกิจกรรมพรรคหรือในเรื่องของการดูแล
- เกี่ยวกับการส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งนั้นจึงอยู่ในวงจำกัด การประสานการที่จะดูแลตัวสมาชิกให้
- อยู่ในแต่ละพื้นที่ที่มีได้มีอยู่ในที่ตั้งของสาขาพรรคหรือไม่ได้อยู่ในเขตรับผิดชอบของสาขาพรรค
- ของพรรคการเมืองนั้น ๆ ก็จะทำให้ยากลำบาก -----

เพราะฉะนั้นเพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วม ซึ่งเป็นไปตามเป้าประสงค์ของรัฐธรรมนูญที่กำหนดไว้ในมาตรา ๔๕ แล้วก็ในเรื่องของการปฏิรูปประเทศในเรื่องส่วนของพรรคการเมือง เพราะฉะนั้น

- 5 คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญจึงเห็นว่า เพื่อจะไม่ให้กระทบต่อการบริหารโครงสร้างของพรรค แล้วก็ให้เกิดการมีส่วนร่วมในการประสานกันระหว่างตัวพรรคการเมือง แล้วก็สมาชิกที่อยู่ในพื้นที่แต่ละพื้นที่ ก็จึงได้ออกแบบให้มีตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดเกิดขึ้น โดยหลักก็คือ เพื่อจะดูแลหรือดำเนินการในเรื่องของการจัดกิจกรรมทางการเมือง แล้วก็ดูแลในเรื่องต่าง ๆ เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของพรรคการเมือง เพราะฉะนั้นจึงกำหนดว่า ถ้าในจังหวัดใดใช้
- 10 หลักของจังหวัดเป็นที่ตั้ง เพราะจังหวัดหนึ่งนั้นก็จะมีจังหวัดทั้งขนาดเล็กและขนาดใหญ่ ในหนึ่งจังหวัดนั้นถ้าไม่ได้เป็นที่ตั้งของสำนักงานใหญ่ของพรรคการเมืองนั้น ซึ่งเขาก็ต้องมีการดูแลอยู่แล้ว หรือสาขาพรรคการเมืองที่มีอยู่ในจังหวัดนั้น ถ้ามีสมาชิกของพรรคการเมืองเกินกว่า ๑๐๐ คน ให้พรรคการเมืองนั้นตั้งตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดขึ้น อาจจะ ๑ คน หรือหลายคนก็ดูแลตามขนาดของพื้นที่ ดูแลตามขนาดของการจัดทำกิจกรรมตามสมาชิกที่มีอยู่
- 15 ของพรรคการเมืองในจังหวัดนั้น ๆ เป็นหลัก เพราะฉะนั้นเขตพื้นที่รับผิดชอบของเขาก็จะเป็นการดูแลทั้งจังหวัด ในแต่ละจังหวัดจะมีการดำเนินกิจกรรมในเรื่องใดจะดูแลเกี่ยวกับการเลือกตั้งที่มีเขตการเลือกตั้งจำนวนมากน้อยเท่าไร ตัวแทนพรรคประจำจังหวัดนั้นก็จะเป็นผู้ดูแล ถ้าจังหวัดนั้นมีขนาดใหญ่ก็มีตัวแทนพรรคการเมืองได้มากกว่า ๑ คน เพราะในมาตรา ๓๕ นี้ บอกไว้ว่าอาจจะมิได้คนหนึ่งหรือหลายคน เพื่อมุ่งเน้นในเรื่องของการมีตัวประสานระหว่าง
- 20 พรรคการเมืองกับตัวสมาชิกอยู่ในพื้นที่ แต่ในร่างที่ทางกรรมาธิการเสียงส่วนใหญ่แกะนั้น ไปดูที่เขตเลือกตั้งเป็นหลักโดยวัตถุประสงค์ เรื่องเกี่ยวกับการส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นเป้าประสงค์หลัก กลายเป็นเรื่องของการแก้วในจังหวัดนั้น ถ้ามิได้เป็นที่ตั้งของสำนักงานใหญ่ หรือสาขาพรรคการเมือง ในแต่ละเขตเลือกตั้งที่อยู่ในจังหวัดนั้นต้องมีตัวแทนพรรคประจำจังหวัด ซึ่งจะเป็นตัวแทนพรรคประจำจังหวัดหรือไม่ก็ไม่รู้ เพราะว่ากลายเป็นมุ่งไปที่เขตเลือกตั้งแล้ว
- 25 จะกลายเป็นตัวแทนประจำเขตเลือกตั้งไปหรือเปล่า นั่นก็อีกเรื่องหนึ่งก็ยังไม่รู้ ซึ่งกลายเป็นเรื่องของต้องมีทุกเขตเลือกตั้ง ถ้าไม่อยู่ในสำนักงานใหญ่ ไม่อยู่เป็นที่ตั้งของสาขาพรรค ถ้าตามสาขาพรรคตามกฎหมายบังคับไว้ก็จะมีภาคละ ๑ แห่ง กกต. กำหนดไว้มี ๔ ภาค ก็อย่างน้อยมี ๔ สาขา บวก

- สำนักงานใหญ่ก็อาจจะมีได้ ๕ เพราะฉะนั้นในจังหวัดอื่น ถ้าเป็นไปตามร่างของ กรธ. นั้นก็อาจจะมี
- ตัวแทนประจำจังหวัดได้อีก ๗๓ ที่ ๗๓ จังหวัด แต่ถ้าในส่วนของกรรมาธิการเสียงส่วนใหญ่แก้
- 5 เขตเลือกตั้งจะมีจำนวนค่อนข้างมากเป็นหลักพันขึ้นไป เพราะฉะนั้นจะกลายเป็นว่าตัวแทน
- ประจำจังหวัดของพรรคการเมืองนั้นจะมีเป็นจำนวนมาก ซึ่งไม่ใช่เป้าประสงค์ของการที่จะให้มี
- ผู้ดูแลในการทำกิจกรรม เลยกกลายเป็นการตัวแทน ก็จะกลายเป็นเรื่องของการดูแลประจำเขต
- เลือกตั้งไป อาจจะไม่ได้อะไรในเรื่องของภาพรวมของแต่ละจังหวัดที่มีสมาชิกของพรรคการเมือง
- นั้นอยู่ เพราะฉะนั้นในส่วนที่แก้ไขออกไปนั้นก็จะกลายเป็นเรื่องของการที่กำหนดให้เขตเลือกตั้ง
- 10 ทุกเขตต้องมีตัวแทนพรรคประจำจังหวัดเกิดขึ้นในเขตเลือกตั้งนั้น แล้วถ้าพรรคการเมืองใดนั้นมีได้
- มีสำนักงานใหญ่หรือสาขาพรรคอยู่ในจังหวัดที่มีจำนวนเขตเลือกตั้งมาก ๆ อย่างเช่น
- กรุงเทพมหานคร ซึ่งมี ๕๐ กว่าเขตเลือกตั้งก็ต้องจัดให้มีตัวแทนพรรคประจำจังหวัดในเขต
- เลือกตั้งนั้น ๆ ในกรุงเทพมหานครถึง ๕๐ คนขึ้นไป เพราะฉะนั้นจะกลายเป็นภาระของ
- พรรคการเมืองมากในการที่จะต้องมีตัวแทนพรรคต้องมีค่าใช้จ่ายเพิ่มต้องมีการดำเนินการค่อนข้าง
- 15 วุ่นวายเกิดขึ้น ตัว กกด. เองก็ต้องมานั่งสำรวจอีกว่ามีครบตามที่กำหนดไว้เป็นเงื่อนไขหรือไม่
- นั่นคือส่วนแรกในเรื่องของมาตรา ๓๕ การกำหนดให้มีตัวแทนพรรคประจำจังหวัด ซึ่งกรรมาธิการ
- เสียงส่วนใหญ่ได้แก้ไขกลายเป็นลักษณะของตัวแทนพรรคการเมืองประจำเขตเลือกตั้งไปแล้ว
- ส่วนในความคาบเกี่ยวที่ไปอยู่ในเรื่องของการส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งนั้น ในการส่งผู้สมัครรับเลือกตั้ง
- เป็นหลักการที่กรรมาธิการเสียงส่วนใหญ่ ได้แก้ไขออกไปนั้น ได้แก้ไขเรื่องของที่พรรคการเมืองนั้น
- 20 จะต้องจัดส่งผู้สมัครรับเลือกตั้ง ต้องส่ง ต้องมีสาขาพรรคการเมือง หรือมีตัวแทนพรรค
- ประจำจังหวัดในเขตเลือกตั้งนั้นเสียก่อนถึงจะส่งได้ เพราะฉะนั้นจะกลายเป็นผูกติดในเรื่องของ
- การที่ว่า ต้องมีสาขาพรรคหรือตัวแทนพรรคการเมืองที่รับผิดชอบเลือกตั้งนั้น จึงจะสามารถส่ง
- ผู้สมัครรับเลือกตั้งออกไปได้ ซึ่งคงไม่ใช่เป้าประสงค์ เพราะว่าในเรื่องของการส่งผู้สมัครรับเลือกตั้ง
- นั้นพรรคการเมืองย่อมจะต้องค้นหาจากบุคคลจากสมาชิกที่อยู่ในเขตเลือกตั้งนั้น แล้วก็ดู
- 25 ความพร้อม ของในเขตเลือกตั้งนั้นที่พรรคการเมืองแต่ละพรรคนั้นจะส่งผู้สมัครรับเลือกตั้ง
- โดยดูจากคะแนนความนิยมเป็นหลัก แล้วก็การมีส่วนร่วมของสมาชิกในพื้นที่ แต่ในที่ของ
- กรรมาธิการเสียงส่วนใหญ่ได้แก้ไขออกไปนั้น จะแก้ไขออกไปแตกต่างจากที่ทางกรมการ
- ร่างรัฐธรรมนูญได้เขียนไว้ กรรมการร่างรัฐธรรมนูญนั้นได้มุ่งเน้นในเรื่องของการมีส่วนร่วม

- ของสมาชิกในพื้นที่ แต่ในแต่ละพรรคการเมืองนั้นย่อมมีลักษณะหรือจำนวนสมาชิก หรือการบริหารที่แตกต่างกัน เพราะฉะนั้นการที่จะให้มีสมาชิกการมีส่วนร่วมในพื้นที่เป็นไปตาม
- 5 เงื่อนไขที่กำหนดไว้ตามที่คณะกรรมการได้แก้ไขออกไปนั้น ซึ่งจะต้องมีการประชุมเพื่อคัดเลือก ผู้สมัครในพื้นที่จากสมาชิกในแต่ละสาขาพรรค ในพื้นที่ของสาขาพรรคการเมืองหรือตัวแทนพรรค การเมืองประจำจังหวัด เพื่อจะลงคะแนนเกิดขึ้นมา ก็จะกลายเป็นการกำหนดขั้นตอนที่ค่อนข้าง
- ที่จะมีขั้นตอน แล้วก็วิธีการที่ค่อนข้างที่จะเพิ่มเติมขึ้นมาค่อนข้างมาก ซึ่งจะกลายเป็นขั้นตอน ที่กำหนดไว้ในตัวบทกฎหมายเกิดขึ้น แล้วแต่ละขั้นตอนนั้นจะมีขั้นตอนทั้งในเรื่องของการที่จะให้
- 10 สาขาหรือตัวแทนพรรคการเมืองในพื้นที่นั้นคัดเลือกสมาชิกขึ้นมา แล้วส่งขึ้นมาให้กรรมการคัดเลือก เพื่อจะดูอีกว่าส่งผู้สมัครคนนั้นหรือไม่ในเขตเลือกตั้ง หรือจะในเรื่องของบัญชีรายชื่อที่ต้องส่งไปให้ สาขาพรรคหรือตัวแทนพรรคประจำจังหวัดที่อยู่ในเขตเลือกตั้งที่รับผิดชอบอยู่นั้นไปดูเพื่อจะ รวบรวมขึ้นมาที่จะจัดตั้งทำบัญชีของบัญชีรายชื่อของ ส.ส. ที่จะส่งผู้สมัครรับเลือกตั้ง เพราะฉะนั้น
- กลายเป็นการกำหนดขั้นตอนขึ้นมาค่อนข้างที่จะมาก แล้วก็กำหนดเรื่องของกระบวนการ วิธีการที่
- 15 ค่อนข้างสลับซับซ้อนเกิดขึ้น แต่ในร่างของกรรมการร่างรัฐธรรมนูญนั้นกำหนดไว้เพียงเป็นหลักการ ใหญ่ ๆ ว่าในการที่จะส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งนั้น ให้คำนึงถึงความคิดเห็น รับฟังความคิดเห็นของ สมาชิก การมีส่วนร่วมของสมาชิก ของสาขาพรรค ของผู้แทนพรรค ตัวแทนภาคประจำจังหวัดที่มี
- อยู่ ซึ่งกระบวนการในเรื่องของการสรรหา หรือการได้มา หรือการรับฟังนั้น ก็อยู่ในข้อบังคับของ พรรคการเมืองแต่ละพรรคไปซึ่งแต่ละพรรคการเมืองนั้นก็อย่างที่เรารู้กันก็คือ แต่ละพรรคนั้น
- 20 มีทั้งขนาดเล็ก ขนาดใหญ่มีจำนวนสมาชิกมากน้อยแตกต่างกัน ระบบโครงสร้างก็แตกต่างกัน เพราะฉะนั้นกระบวนการในเรื่องของการที่จะบริหารจัดการสมควรที่จะต้องให้เขาดูแลที่จะจัดการ
- กันเองเป็นการบริหารงานภายใน เพียงแต่ว่า กรธ. นั้นได้กำหนดหลักการในกรอบใหญ่แล้วว่า ต้องมีกรรมการสรรหาเพื่อจะได้มีการกลั่นกรอง มีการรับฟัง หรือมีการที่จะประชุมจากผู้แทน
- สมาชิกหรือตัวแทนของสมาชิกขึ้นมาเพื่อให้เกิดความรอบคอบ แล้วก็การสร้างควมมีส่วนร่วม
- 25 โดยวิธีการมีตัวแทนขึ้นมาในตัวแทนของกรรมการสรรหาก่อนที่จะเสนอให้คณะกรรมการบริหาร พรรคพิจารณา เพื่อจะเห็นชอบหรือไม่ นั่นก็กำหนดไว้เป็นกรอบใหญ่ เพราะฉะนั้นเพื่อจะให้ การดำเนินการนั้นเป็น ส่วนรายละเอียดนั้นก็จะเป็นไปตามข้อบังคับ แต่เมื่อทางคณะกรรมการ
- เขียนขึ้นมาแล้ว ถ้าท่านดูจากการที่กรรมการเสียงส่วนใหญ่แก้ไขนั้น ขั้นตอนจะเป็นจำนวนมาก แล้วอยู่ในตัวบทกฎหมาย ปัญหาเกิดขึ้นทันทีว่าถ้าพรรคการเมืองใดนั้นไม่สามารถปฏิบัติไปตาม

- ขั้นตอนที่กำหนดไว้ที่กรรมการเสียงส่วนใหญ่เขียนไว้ หรือผิดขั้นตอน หรือไม่ปฏิบัติตามขั้นตอนที่กำหนดแล้ว ผลจะเป็นอย่างไร เมื่อส่งผู้สมัครไปให้ กกต. เป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งนั้น
- 5 หรือในบัญชีรายชื่อ ก็เกิดปัญหาทันที ถ้ามีผู้ร้องเรียนว่าไม่ไปดำเนินการเป็นไปตามขั้นตอนของที่กฎหมายกำหนด กกต. ต้องตรวจสอบว่าเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนดหรือไม่ เพราะของเดิมของกฎหมายที่ผ่าน ๆ มานั้นจะเป็นเรื่องของการกำหนดไว้ในลักษณะเดียวกับที่ กรธ. กำหนดไว้ ก็คือกำหนดเป็นกรอบใหญ่ไว้ -----

- ส่วนรายละเอียดในการสรรหา รายละเอียดในวิธีการคัดเลือกในการส่งผู้สมัครนั้นก็ให้เป็นเรื่องของการบริหารกิจการภายในของเขา เพราะฉะนั้นเมื่อมีการส่งผู้สมัคร มีการรับรองจาก
- 5 พรรคการเมืองมา ก็ถือว่าเป็นเรื่องของพรรคการเมืองมีความรับผิดชอบในการที่จะส่งมาแล้ว ส่วนขั้นตอน เขาจะดำเนินการขั้นตอนกันลักษณะไหน ก็จะเป็นเรื่องกรณีของพรรคการเมืองที่จะต้องแสดงความรับผิดชอบต่อตัวสมาชิก แต่เมื่อมากำหนดในกฎหมายไว้เป็นขั้นตอนลักษณะนี้แล้วถามว่าเมื่อถ้าเป็นขั้นตอน กกต. จะทำอย่างไร จะรับสมัครเลยได้หรือไม่ หรือจะรับสมัครไปก่อนหรือถ้ารับสมัครไปแล้วเกิดขึ้น และมีการร้องเรียนผลมาว่าไม่เป็นไปตามกฎหมายขั้นตอน
- 10 แล้วตัวผู้สมัครนั้นยังจะคงเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งได้อีกหรือไม่ หรือต้องถอนออกมา หรือถ้าได้รับเลือกไปแล้วจะต้องถูกถอดถอนออกมาหรือไม่ เพราะเป็นการส่งสมัครโดยไม่ถูกต้องตามวิธีการที่กฎหมายกำหนด เพราะฉะนั้นในกรณีที่เกี่ยวข้องในเรื่องของมาตรา ๓๕ เรื่องกำหนดตัวแทนของพรรคการเมืองประจำจังหวัดโดยอาศัยกลายเป็นเขตเลือกตั้งไปเพื่อประโยชน์ในเรื่องของการส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งนั้น ในตัวของมาตรา ๓๕ เองนั้นที่จริงแล้วสาระคือการที่ต้องการให้
- 15 พรรคการเมืองนั้นมีตัวแทนของพรรคการเมืองที่จะคอยประสานงานกับตัวของสมาชิกที่อยู่ในพื้นที่ ถ้ามีสมาชิกจำนวนตามที่กฎหมายกำหนดก็สมควรจะมีตัวแทนที่จะดูแล แต่จะมีผลไปสืบเนื่องเพราะว่ากลายเป็นการกำหนดหลักเกณฑ์ในเรื่องของการส่งผู้สมัครที่ต้องมีสาขาพรรค ตัวแทนพรรคอยู่ และกระบวนการที่อยู่ในการส่งผู้สมัครรับเลือกตั้ง ไม่ว่าจะแบบบัญชีรายชื่อ หรือเป็นแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง เพราะฉะนั้นในส่วนนี้เอง เมื่อกระบวนการที่เขากำหนดขึ้นมาแล้ว ที่กรรมการเสียงส่วนใหญ่กำหนดขึ้นมานั้น เป็นขั้นตอนค่อนข้างที่จะมาก ประกอบกับเขียนลักษณะนี้บอกว่า
- 20 ถ้าการเลือกตั้งที่นำมาใช้เสร็จแล้ว กระบวนการถ้าไม่ได้ตัวก็ต้องกลับไปทำใหม่ ระยะเวลาอาจจะไม่ทันตามที่กฎหมายจะต้องกำหนด เพราะว่าในการเลือกตั้ง ถ้าครบวาระนั้นต้องมีเวลา ๔๕ วัน ถ้าเลือกตั้งแทนตำแหน่งที่ว่างมีเวลา ๖๐ วัน ถ้าครบวาระนั้นพรรคการเมืองอาจจะกำหนดได้จะเตรียมตัวได้พร้อม แต่ถ้าในเรื่องของแทนตำแหน่งที่ว่าง ซึ่งไม่มีทางรู้เลยว่าจะว่างกันเมื่อไร
- 25 จะทำกันทันหรือไม่ เพราะฉะนั้นก็จะกลายเป็นประเด็นในเรื่องของทางปฏิบัติ และประเด็นในเรื่องของว่าจะทำไปถูกต้องตามหลักเกณฑ์ที่เขียนไว้ในกฎหมายได้หรือไม่ ผลที่ตามมาคือ กกต. จะตรวจสอบกันอย่างไร แล้วผลที่ตามมาเมื่อเป็นผู้สมัคร ต่อตัวผู้สมัครของพรรคการเมืองจะมีผลอย่างไรต่อไป จะให้เขาเป็นผู้สมัครต่อไปได้หรือไม่ หรือจะต้องถอดถอนบัญชีชื่อเขาออกมาจากผู้สมัคร หรือถ้าเขาได้รับการเลือกตั้งไปแล้วผลจะเป็นอย่างไรต่อไป เพราะฉะนั้นในส่วนที่เขียน

ขึ้นมาด้วยเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น ผมจึงขอสงวนความเห็นไว้ที่จะไม่เห็นด้วยกับการแก้ไข

นอกจากมาตรา ๓๕ ในเรื่องของตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดแล้ว แล้วส่งผลไปถึงระบบ

- 5 การส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งในหมวดที่ ๓ ตั้งแต่มาตรา ๔๗ มาตรา ๔๘ มาตรา ๔๙ มาตรา ๔๙/๑ มาตรา ๔๙/๒ มาตรา ๕๐ ที่กรรมการเสียงส่วนใหญ่ได้แก้ไขแล้ว กระผมจึงขออนุญาตที่จะบอกไม่เห็นด้วยกับการแก้ไขนั้น จึงสงวนความเห็นในเรื่องนี้ไว้ ขออนุญาตครับ

(การประชุมดำเนินมาถึงตอนนี้ นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย รองประธาน

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง ได้ลงจากบัลลังก์ โดยมอบให้ นายพีระศักดิ์ พอจิต

- 10 รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต

รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : ท่านสมาชิกครับ ทางกรรมการเสียงข้างน้อยก็ได้อภิปรายเหตุผลที่ท่านสงวนความเห็นไว้ ซึ่งมาตรานี้ก็จะเชื่อมโยงถึงอีกหลายมาตราที่กล่าวไปแล้ว ลำดับต่อไปผมจะให้ท่านประธานคณะกรรมการการวิสามัญ เป็นตัวแทนกรรมการ

- 15 เสียงข้างมากอภิปรายเหตุผลที่ได้แก้ไข ก่อนที่จะให้ท่านสมาชิกได้อภิปรายต่อไป เชิญครับ

พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม (ประธานคณะกรรมการการวิสามัญ) : กราบเรียน

ท่านประธานที่เคารพ กระผม พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม ในฐานะประธานคณะกรรมการ

วิสามัญ กรรมการเสียงข้างมาก ขออนุญาตได้ชี้แจงเริ่มต้นว่า ในมาตรา ๓๕ นั้นเป็นมาตรา

เบื้องต้นของการกำหนดวิธีการส่งผู้สมัครรับเลือกตั้ง เราได้กำหนดว่าในเขตเลือกตั้งในจังหวัดใด

- 20 ที่มีได้เป็นที่ตั้งของสำนักงานใหญ่หรือสาขาพรรคการเมือง พรรคการเมืองนั้นถ้าหากมีสมาชิกในเขต

เลือกตั้งนั้นเกิน ๑๐๐ คน จะต้องจัดตั้งตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดในเขตพื้นที่รับผิดชอบ

ถ้าไปพูดถึงคำว่า ตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด ความรู้สึกท่านเหมือนเป็นบุคคล แต่จริง ๆ

ในเจตนารมณ์ของร่างกฎหมายฉบับนี้ได้วางโครงสร้างของพรรคการเมืองไว้ ว่าโครงสร้างหนึ่ง

หลังจากพรรคการเมืองมาแล้วก็จะมีกรรมการบริหารพรรค จากกรรมการบริหารพรรคจะมี

- 25 คณะกรรมการสรรหาส่งผู้สมัครของพรรคการเมือง หลังจากนั้นก็มีองค์กรมา ก็คือองค์กรสาขา

พรรคการเมืองที่มีสมาชิก ๕๐๐ คน แล้วก็จะมีตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด ที่จริงอยากจะ

บอกว่าตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดก็คือสาขาย่อยของพรรคการเมืองนั่นเอง แต่การไปใช้

คำพูดคำว่า “ตัวแทน” นั้น ก็ทำให้เกิดความสับสน แต่จริง ๆ ลักษณะแล้วเป็นองค์กร สาเหตุที่เรา

จำเป็นที่จะต้องมาจัดตั้งให้เขตเลือกตั้งนั้นมีสมาชิกพรรคการเมืองเกิน ๑๐๐ คนจะต้องตั้งตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด ก็เพื่อใช้เป็นฐานในการให้สมาชิกที่จะเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้ง

- 5 ของตัวเอง อันนี้จำเป็นจะต้องมาแก้ไขในมาตรา ๓๕ แต่อย่างไรก็ตาม ก็อยากจะเสนอถึงแนวความคิด ถึงวิธีการต่าง ๆ ในการที่จะเสนอวิธีการแก้ไข ในการส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งแตกต่างไปจากข้อเสนอของกรรมาธิการร่าง ท่านประธานครับ ผมอยากให้ท่านได้ลองมาดูในร่างเดิมของกรรมาธิการที่ได้เสนอมานี้ในแผ่นที่ ๗ กรรมาธิการได้เสนอวิธีการในการส่งผู้สมัครรับเลือกตั้ง ที่ผมได้ชี้แจงท่านไปแล้ว เริ่มต้นที่กรรมการสรรหา กรรมการสรรหานี้มีบทบาท แต่เวลาในการส่ง
- 10 ผู้สมัครรับเลือกตั้ง กรรมการสรรหากระทำเพียงการรับฟังความคิดเห็นจากหัวหน้าสาขาพรรคการเมือง กระทำเพียงการรับฟังความคิดเห็นจากตัวแทนพรรคการเมือง กระทำเพียงรับฟังความคิดเห็นจากสมาชิกพรรคการเมือง ท่านดูประโยคสำคัญ การรับฟังความคิดเห็นเป็นเพียงนามธรรมเท่านั้น ไม่มีการปฏิบัติที่ชัดเจนลงไป ในที่สุดปัญหาต่าง ๆ ทั้งหมดก็ตกอยู่กับกรรมการบริหารพรรคการเมือง วิธีการส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งนี้ไม่ได้แก้ไขปัญหาพรรคการเมือง
- 15 ที่มีในอดีต ปัญหาพรรคการเมืองที่มีในอดีต คณะกรรมาธิการได้เข้าไปศึกษาในรายงานของคณะกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง รายงานของคณะกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมืองอยู่ในเอกสารฉบับที่ ๒ ที่รายงานต่อสภาในวาระรับหลักการ เขาได้ชี้ในคณะกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมืองนี้มีท่านเสรี สุวรรณภานนท์เป็นประธาน มีบรรดาอดีตนักการเมืองจากหลายพรรคการเมือง มีผู้ทรงคุณวุฒิหลายท่านร่วมเป็น
- 20 กรรมาธิการและเป็นที่ปรึกษาแห่งนี้ เขาได้ชี้ปัญหาของพรรคการเมืองที่เกิดขึ้นมาในอดีต ก่อนเหตุการณ์วันที่ ๒๒ พฤษภาคม ว่า ปัญหาของพรรคการเมืองนั้น พรรคการเมืองถูกรอบจําผูกขาดจากนายทุน พรรคการเมืองนั้นเป็นพรรคการเมืองของครอบครัว ของตระกูลใดตระกูลหนึ่ง พรรคการเมืองขาดแรงจูงใจในการที่จะให้ประชาชนมาเป็นสมาชิก โดยเหตุนี้แหละครับ
- 25 สมาชิกจึงไม่มีความผูกพันกับพรรคการเมือง โดยเหตุนี้แหละครับ สมาชิกจึงมีการไปสมัครต่อพรรคการเมืองหลาย ๆ พรรค จนเป็นที่มาของปัญหาที่คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญต้องไปกำหนดค่าบำรุงสมาชิก
- ปัญหาต่อไป พรรคการเมืองที่เป็นองค์กรประชาธิปไตย เป็นองค์กรประชาธิปไตย แต่เนื้อหาจริง ๆ มีความเป็นเผด็จการในตัวเอง เผด็จการตรงไหนครับ ท่านไปดูพรรคการเมือง

สนช. ๓๖

ละไม ๓๑/๔

ผู้มีอำนาจจะส่งใครลงสมัคร ส.ส. เขตใดก็เป็นอำนาจของนายทุนเจ้าของพรรค เป็นอำนาจของ
ครอบครัว หัวหน้าครอบครัว เป็นอำนาจผู้ที่คนไกลอยู่เบื้องหลังพรรคการเมืองนั้น เป็นผู้ที่บอกว่า
5 เอาคนนั้น เอาคนนี้ -----

- ๓๒/๑

- ท่านลองไปดูในบรรดาบัญชีรายชื่อ สามารถกำหนดได้ว่าในกรณีที่พรรคการเมืองมีโอกาสที่จะได้ ส.ส. บัญชีรายชื่อจำนวนเท่าใด ก็กำหนดจำนวนคนนั้นที่คาดหวังจะให้สมาชิกอยู่เป็นลำดับที่
- 5 ที่มีโอกาส ผลเกิดขึ้นอย่างไร ผลเกิดขึ้นก็มีนายทุนหัวกระเป๋เข้าพรรคการเมือง ใครใส่เงินมาก บัญชีรายชื่อสูงขึ้น มีโอกาสมาเป็นบัญชีรายชื่อมากขึ้น นี่แหละครับที่ผมชี้ว่าพรรคการเมือง ที่เป็นองค์กรประชาธิปไตยแต่เริ่มต้นมีเนื้อหาความเผด็จการในตัวเองเสียแล้ว แล้วอย่างนี้จะไปสร้าง ประชาธิปไตยให้กับประเทศชาติได้อย่างไร

- ต่อไปครับ จากร่างเดิมท่านกลับไปดูอีกครั้งหนึ่งนะครับ ร่างเดิมพูดถึงการส่ง
- 10 ผู้สมัครรับเลือกตั้งให้กรรมการสรรหาเพียงแต่รับฟังความคิดเห็นจากหัวหน้าพรรคการเมือง ตัวแทน พรรคการเมืองประจำจังหวัด ฟังความคิดเห็นจากสมาชิกพรรคการเมืองเพียงพอแล้วหรือ เพียงพอ ต่อการแก้ปัญหาพรรคการเมืองในอดีตแล้วหรือ ท่านไปดูต่อไปว่าคณะกรรมการสภาขับเคลื่อน การปฏิรูปประเทศเขาได้เสนออย่างไร ข้อเสนอของคณะกรรมการสภาขับเคลื่อนการปฏิรูป ประเทศด้านการเมืองเขาเสนอว่า การที่จะทำให้พรรคการเมืองไม่เป็นของนายทุนจะต้องทำให้
- 15 พรรคการเมืองเป็นของสมาชิกพรรคการเมือง ซึ่งก็คือประชาชนนั่นเอง จะต้องทำให้สมาชิก พรรคการเมืองมีส่วนร่วมในการคัดเลือกผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม การให้สมาชิก การรับฟังความคิดเห็นจากหัวหน้าสาขาพรรคการเมือง ตัวแทนพรรคการเมือง และสมาชิกนั้น เป็นรูปแบบวิธีการที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรมแล้วหรือ แล้วได้เสนออีกว่า สมาชิกพรรคการเมืองนั้นจะต้องเป็นผู้คัดเลือกส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งในเขตของตนเอง
- 20 ต่อไปครับ ผมอยากพาท่านย้อนไปดูบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญ ๓ มาตรา ซึ่งเป็นที่ตั้งมาของกรรมการร่างรัฐธรรมนูญเป็นผู้ร่างรัฐธรรมนูญ ๓ มาตรานี้มา ในมาตรา ๑๕ ได้พูดถึงบุคคลย่อมมีเสรีภาพในการร่วมกันจัดตั้งพรรคการเมือง ในวรรคสองได้พูดถึงเหตุผลต่าง ๆ ว่าในการบริหารพรรคการเมืองนั้นจะต้องเป็นไปโดยเปิดเผย ตรวจสอบได้ ในวรรคสองได้พูดว่า สมาชิกต้องมีส่วนร่วมอย่างกว้างขวาง ในมาตรา ๔๕ บอกว่าสมาชิกต้องมีส่วนร่วมอย่างกว้างขวาง
- 25 แต่เวลาร่างมาบอกเพียงรับฟังความคิดเห็น ในวรรคสองได้บอกว่าต้องกำหนดมาตรการ ในการป้องกันให้พรรคการเมืองนั้นเป็นอิสระ ไม่ถูกครอบงำ อันนี้มีบทบัญญัติอยู่ในกฎหมายฉบับนี้ ป้องกันการครอบงำ ซึ่งเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นมาในอดีต ใครมาครอบงำพรรคการเมืองถูกลงโทษ พรรคการเมืองที่ยินยอมให้ถูกครอบงำถูกยุบพรรค เหตุผลอีกประการหนึ่งในวรรคสองของ

- มาตรา ๔๕ ได้บอกว่าพรรคการเมืองต้องดูแลสมาชิกไม่ให้ฝ่าฝืนกฎหมายเลือกตั้ง ท่านไปดู
บทบัญญัติของวรรคสองในมาตรา ๔๕ นี้อยู่ในเหตุผลของกรรมการร่างรัฐธรรมนูญในการเสนอ
- 5 พ.ร.ป. ว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ท่านดูต่อไปนะครับ สิ่งที่กรรมการร่างรัฐธรรมนูญร่างเอาไว้
แล้วเป็นกฎหมาย เป็นรัฐธรรมนูญที่ประชาชนลงมติเห็นชอบ ในมาตรา ๙๐ ว่าไว้อย่างไรครับ
เมื่อพรรคการเมืองส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งแล้ว มีสิทธิส่งผู้สมัครรับเลือกตั้ง
แบบบัญชีรายชื่อได้ ในวรรคสองได้พูดว่าการจัดทำบัญชีรายชื่อต้องให้สมาชิกมีส่วนร่วม
ในการพิจารณา แล้วจะต้องคำนึงถึงผู้สมัครจากภูมิภาคต่าง ๆ และความเท่าเทียมกันระหว่าง
- 10 ชายและหญิง ในบทบัญญัติของมาตรา ๙๕ เพิ่มดีกรี (degree) ขึ้นมาอีก จากเดิมให้มีส่วนร่วม
ในการพิจารณา เพราะฉะนั้นคำว่า “มีส่วนร่วมในการพิจารณา” นี้ การแสดงความคิดเห็นเพียงพอ
แล้วหรือ ท่านมาดูต่อไปครับ ในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๘ อันนี้เป็นบทบัญญัติที่สำคัญพูดถึง
การปฏิรูปประเทศ ก การปฏิรูปด้านการเมือง อันนี้ยังเป็นบทบัญญัติที่ชัดเจนลงไปว่า
เป็นเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญที่ร่างไว้ ท่านได้บัญญัติไว้ว่าอย่างไร ท่านบัญญัติว่าจะต้องมี
- 15 กระบวนการให้สมาชิกมีส่วนร่วมและรับผิดชอบอย่างแท้จริงในการดำเนินกิจกรรมทางการเมือง
คัดเลือกผู้มีความรู้ ความสามารถ ซื่อสัตย์สุจริตและมีคุณธรรม จริยธรรม เข้ามาเป็นผู้ดำรงตำแหน่ง
ทางการเมืองที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม มาอีกแล้วครับ “ที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม” แล้วเพียงแต่
กรรมการได้ร่างวิธีการส่งผู้สมัครรับเลือกตั้ง ซึ่งก็คือผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองโดยเพียงรับฟัง
ความคิดเห็นนั้นเป็นการปฏิบัติที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรมแล้วหรือ ท่านประธานครับ ผมคิดว่าปัญหา
- 20 พรรคการเมืองเกิดขึ้นมาในอดีต บัดนี้ถึงเวลาแล้วครับ ถ้าเราใช้วิธีการเดิม ๆ พรรคการเมือง
ยังเป็นของนายทุน พรรคการเมืองยังเป็นเผด็จการ พรรคการเมืองไม่ได้เป็นของสมาชิก เราจะต้อง
ทำการปฏิรูปพรรคการเมือง ท่านสมาชิกครับ ถ้าท่านไม่ตัดสินใจทำวันนี้แล้วท่านจะไปตัดสินใจ
ทำวันไหน หหมดโอกาส ผมไม่ได้คิดเรื่องแพ้เรื่องชนะ ผมคิดเรื่องสำคัญคือเรื่องประเทศชาติ
พรรคการเมืองเป็นองค์กรสำคัญของระบอบประชาธิปไตย ถ้าเราไม่ช่วยกันที่จะปฏิรูป
- 25 พรรคการเมืองให้เป็นประชาธิปไตย ไม่ช่วยกันปฏิรูปพรรคการเมืองให้เป็นของสมาชิก
พรรคการเมือง ยังคงปัญหาเดิม ๆ ไว้ การปฏิวัติครั้งนี้เสียของครับ การปฏิรูปพรรคการเมืองจะต้อง
ให้พรรคการเมืองนั้นเป็นของสมาชิกพรรคการเมือง การปฏิรูปพรรคการเมืองนั้นต้องขจัดความเป็น
เผด็จการออกไปจากพรรคการเมือง แล้วให้พรรคการเมืองนั้นมีการบริหารกิจการต่าง ๆ ที่เป็น

๑๒๓

สนช. ๓๖

อมลวันที่ ๓๒/๓

- ประชาธิปัตย์ ต้องทำให้พรรคการเมืองนั้นเกิดความเข้มแข็งขึ้นมา มีการขยายสาขาพรรคการเมืองไป ในบทบัญญัติของพรรคการเมืองนี้ไม่มีบทบัญญัติไหนที่สนับสนุนให้พรรคการเมืองนั้นเป็น
- 5 สถาบันทางการเมือง บอกเพียงแต่จะให้ตั้ง ๔ สาขาเท่านั้น แล้วอย่างไรต่อไป ไม่มีอะไรต่อไป ในที่สุดพรรคการเมืองก็จะจัดตั้งเพียง ๔ สาขาตามที่กฎหมายบังคับเขาเท่านั้น สิ่งสำคัญคือการจัดความเป็นเผด็จการในพรรคการเมือง การทำให้พรรคการเมืองเป็นประชาธิปัตย์นั้น
- ความสำคัญอยู่ที่จะต้องใช่วิธีการส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งโดยให้สมาชิกพรรคนั้นมีส่วนร่วมในการกำหนดผู้สมัคร ส.ส. ในเขตเลือกตั้งของตนเอง วิธีการนี้เป็นวิธีการที่จะทำให้พรรคการเมือง
- 10 เป็นของสมาชิก เป็นการแก้ปัญหาไม่ให้พรรคการเมืองไปเป็นของนายทุน อันนี้คือแนวคิด มีหลาย ๆ คนถามว่าผมเป็นทหารไปรู้ดีว่าอย่างไร ถึงไปแก้ไขเรื่องของพรรคการเมือง -----

- ๓๓/๑

- ก็เรียนไว้ตั้งแต่ต้นว่าวิธีคิดนี้ไม่ใช่เป็นวิธีคิดของผม เพราะผมยอมรับผมไม่มีประสบการณ์
 ทางการเมือง แต่วิธีคิดนี้มาจากการเสนอของคณะกรรมการการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
- 5 ด้านการเมืองที่มีอดีตนักการเมืองอาวุโสหลายท่าน มีอดีตผู้ทรงคุณวุฒิหลายท่านอยู่ร่วมเป็น
 กรรมการและที่ปรึกษาในคณะกรรมการชุดนี้ ยังมีอีกประเด็นนะครับ ตลอดระยะเวลาของการ
 ที่เสนอพิจารณาคำให้การมีเอกสารเสนอผมมามากมายเสนอที่สำคัญ ก็คือแม้แต่ชาวบ้านที่อยู่
 จังหวัดนครพนมเสนอว่าถ้าจะจัดการเรื่องพรรคการเมืองนายทุน ท่านต้องทำวิธีการนี้ครับให้สมาชิก
 มีส่วนร่วมในการเลือก มีประชาชนจังหวัดนครพนมท่านหนึ่ง ท่านส่งความเห็นกับผมมาเสมอมา
- 10 ซึ่งผมนั้นก็ไม่มีบทบาทเท่าไรที่จะมีอำนาจไปทำอะไร แต่เมื่อวันนี้มีโอกาสผมทำ ผมไม่มี
 ประสบการณ์แต่ผมมีความกล้าที่จะทำ ด้วยเหตุนี้ผมจึงเรียนท่านว่า ด้วยแนวความคิดต้องการทำให้
 พรรคการเมืองเป็นของสมาชิกพรรคการเมือง ด้วยแนวความคิดต้องการทำให้พรรคการเมืองนั้น
 เป็นประชาธิปไตย กรรมการเสียงข้างมากจึงเสนอแนวทางในการส่งผู้สมัครรับเลือกตั้ง
 แบบแบ่งเขต ท่านไปดูในมาตรา ๔๙/๑ การสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง
- 15 มาตรา ๔๙/๒ เป็นวิธีการในการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อ ผมจำเป็นที่จะต้อง
 อธิบายถึงวิธีการตามมาตรา ๔๙/๑ และมาตรา ๔๙/๒ ว่ามีกระบวนการอย่างไรที่บอกว่ายุ่งยากนั้น
 ทำได้หรือไม่ท่านลองไปดูในมาตรา ๔๙/๑ การส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง เริ่มต้นที่
 คณะกรรมการสรรหาของพรรคการเมือง ที่มาของคณะกรรมการสรรหาพรรคการเมืองนี้บัญญัติ
 อยู่ในมาตรา ๔๙ มีที่มาจากกรรมการบริหารพรรคการเมืองไม่เกินกึ่งหนึ่ง มีที่มาจากหัวหน้าสาขา
- 20 พรรคการเมืองและตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด เลือกกันเองนะครับ แล้วกรรมการ
 สรรหาทั้งชุดนี้จะต้องได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมใหญ่ของพรรคการเมือง กรรมการสรรหา
 ของพรรคการเมืองนี้ยังคงบทบาท ยังคงมีอำนาจของกรรมการบริหารพรรคอยู่ส่วนหนึ่ง
 แต่อำนาจนั้นไม่ได้เป็นอำนาจเบ็ดเสร็จเด็ดขาด ที่มาของผู้สมัครรับเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง
 มาจากไหน เริ่มต้นผมสมมุติว่าผมจะสมัครที่จังหวัดชลบุรี เขต ๑ ผมเป็นชาวจังหวัดชลบุรี
- 25 พรรคการเมือง ก ที่ผมสังกัดเริ่มต้นจะต้องจัดตั้งสาขาพรรคการเมืองที่ชลบุรี เขต ๑
 หรืออย่างน้อยที่สุดก็จะตั้งตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดชลบุรี เขต ๑ ขึ้นมาเป็นฐานก่อน
 ผมเป็นผู้สมัคร อยากลงเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งจังหวัดชลบุรี เขต ๑ ผมไปสมัครที่คณะกรรมการ
 สรรหาของพรรคการเมืองที่ทำการพรรคหรือแล้วแต่สถานที่ที่จะกำหนด คณะกรรมการสรรหา
 พรรคการเมืองก็ได้ตรวจสอบคุณสมบัติ ลักษณะต้องห้ามของผม รวมทั้งความรู้ความสามารถ

- ความซื่อสัตย์สุจริต ผมเป็นคนเหมาะสมที่จะเป็น ส.ส. จังหวัดชลบุรี เขต ๑ หรือไม่ ถ้าหากผมไม่เหมาะสมก็เป็นอำนาจของการสรรหานั้นจะจัดการผมออกไปจากเริ่มแรกอย่าส่งผมไปลง
- 5 เขตเลือกตั้ง สมมุติว่าในจังหวัดชลบุรี เขต ๑ นั้น มีผู้สมัคร ๕ คน เมื่อได้รายชื่อมาแล้ว ตรวจสอบแล้วทั้ง ๕ คนมีความเหมาะสม ใครก็ได้ที่จะต้องเป็นผู้รับเลือกตั้งเป็น ส.ส. จังหวัดชลบุรี เขต ๑ มีความเหมาะสม ส่งรายชื่อทั้ง ๕ คนลงไปที่สาขาพรรคการเมืองประจำจังหวัดชลบุรี เขต ๑ หรือตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดชลบุรี เขต ๑ จัดให้ตัวแทนหรือสาขาพรรคการเมืองนั้นจัดการเลือกในกรณีที่ตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด องค์ประชุมในการเลือก
- 10 ต้องไม่น้อยกว่า ๕๐ คน ถ้ามี ๕๐ คนมาจากไหน ๕๐ คนก็มาจากองค์ประกอบของตัวแทนพรรคการเมืองที่กฎหมายบัญญัติไว้ว่า ในกรณีที่มีสมาชิกพรรคการเมืองมากกว่า ๑๐๐ คนขึ้นไปจะต้องจัดตั้งตัวแทนพรรคการเมืองจังหวัด เราก็ใช้ตัวเลขครึ่งหนึ่งของตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดเป็นองค์ประชุมในการคัดเลือก ส.ส. เขต แต่ในกรณีเขตเลือกตั้งไหน เป็นสาขาพรรคการเมืองซึ่งในกฎหมายบัญญัติไว้ว่าสาขาพรรคการเมืองนั้นต้องมีสมาชิก ๕๐๐ คนขึ้นไป
- 15 เราก็ใช้องค์ประชุมแค่ ๑๐๐ คน เป็นองค์ประชุมที่จำนวนสูงสุดของพรรคการเมือง ตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดนั้นมีอยู่จัดการเลือกให้สมาชิกเขาเลือก ๑ คน เลือกได้ ๑ เสียง เลือกตัวแทนของตัวเอง เมื่อเลือกแล้วก็ให้สาขาพรรคการเมืองหรือตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดนั้นประกาศคะแนนเป็นการกระทำที่เปิดเผย ตรวจสอบได้ แล้วส่งหมายเลข ๑
- 20 หมายเลข ๒ ไปที่กรรมการสรรหาพรรคการเมือง ส่งเฉพาะ ๒ หมายเลขครับ ในกรณีที่เกิดคะแนนเท่ากัน ตรรกะนี้ให้อำนาจของคณะกรรมการสรรหาพรรคการเมืองเป็นคนวินิจฉัยว่าในที่สุดจะเลือกใครเป็นหมายเลข ๑ หรือให้ใครเป็นหมายเลข ๒ เมื่อเลือกแล้ว กรรมการสรรหาทำหน้าที่ที่จะต้องส่งผู้ที่ทางสมาชิกเขาได้เลือกมาลำดับ ๑ นั้นในเขตเลือกตั้งนั้นขึ้นไปให้กรรมการบริหารพรรคเห็นชอบส่งเป็นผู้สมัครของพรรคการเมือง ก ประจำจังหวัดชลบุรี เขต ๑ ในกรณีที่กรรมการบริหารพรรคไม่เห็นชอบต่อหมายเลข ๑ เช่น กรณีในช่วงที่มีการเลือกตั้งกรณีหมายเลข ๑
- 25 เกิดไปทำผิดกฎหมายหรืออะไรก็แล้วแต่ที่สร้างความเสียหายให้กับพรรคการเมืองก็เป็นเหตุผลที่จะไม่เอาหมายเลข ๑ แต่ต้องมาพิจารณาหมายเลข ๒ แต่ถ้าไม่มีเหตุผลอื่น ๆ ไปตัดหมายเลข ๑ ไม่ได้ เพราะเขาได้ผ่านการตรวจสอบคุณสมบัติเบื้องต้นไปจากกรรมการสรรหาพรรคการเมืองแล้ว ในกรณีที่กรรมการบริหารพรรคการเมืองไม่เห็นชอบทั้ง ๒ ลำดับ มีกลไกให้กรรมการบริหารพรรคการเมืองและกรรมการสรรหามาประชุมร่วมกันเพื่อพิจารณาอีกครั้งหนึ่งว่าจะเอาหมายเลข ๑

- หรือหมายเลข ๒ ถ้าหากเห็นชอบร่วมกันแล้วไม่เอา ๒ หมายเลข ต้องเริ่มกระบวนการสรรหา
 ผู้สมัครใหม่ ทำไม่ถึงทำแบบนี้ ก็เพราะว่าไม่มีเหตุผลใดๆว่าคุณผ่านกระบวนการขั้นตอนต่าง ๆ มา
 5 แล้วมาถึงในที่สุดคุณล้มโต๊ะ เพราะฉะนั้นถึงอาจจะเป็นขบวนการยาก แต่นี่แหละครับเป็นวิธีการ
 ที่ให้อำนาจในการเลือกผู้แทนเขตของตนเองไปอยู่ที่สมาชิกพรรคการเมือง ไม่ใช่ให้อำนาจของ
 กรรมการบริหารพรรคการเมืองเป็นผู้ชี้จึงเกิดคำถามว่า ส่งเสาไฟฟ้าไปลงที่ไหนก็ได้ เป็นการบังคับ
 ประชาชนว่าเขาไม่อยากจะเลือก แต่ด้วยสิ่งที่เขาจำเป็นต้องเลือก เพราะเขาอยากสนับสนุน
 พรรคนี้เขาก็ต้องเลือกเสาไฟฟ้า อันนี้คือวิธีการส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งแบบแบ่งเขต ผมเรียนว่าอาจจะ
 10 มีปัญหายุ่งยาก เดี่ยวผมจะตอบภายหลัง
- ต่อไปในมาตรา ๔๘/๒ เป็นวิธีการส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อ
 เช่นเดียวกันครับ ท่านดูกรรมการสรรหาของพรรคการเมืองบทบาทยังอยู่กรรมการสรรหา
 ของพรรคการเมืองอยู่ ที่มาของคนอยู่ในบัญชีรายชื่อมีที่มาจากไหน มีที่มาจากการเสนอชื่อ
 ของกรรมการบริหารพรรคการเมือง มีที่มาจากการเสนอชื่อของหัวหน้าสาขาพรรคการเมือง
 15 มีที่มาจากการเสนอชื่อของตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด -----

๑๒๗

สนช. ๓๖

มยุรี สุทธิ ๓๔/๑

- สมัครเองได้หรือไม่ ไม่ได้ครับ เพราะอย่างน้อยต้องให้ผู้ที่เป็นกลไกของพรรคการเมืองนั้นเป็นผู้ตรวจสอบคนที่จะมีคุณสมบัติเบื้องต้นมาลงบัญชีรายชื่อเสียก่อน แล้วเมื่อกรรมการสรรหา
- 5 ได้รายชื่อทั้งหมดมา กรรมการสรรหาที่มีอำนาจพิจารณาจัดบัญชีรายชื่อทั้งหมดไม่เกิน ๑๕๐ คน ๑๕๐ คนมาจากไหนครับ มาจากบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ แบ่งประเภท ส.ส. ไว้ ๒ ประเภท ประเภทหนึ่งแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง ๓๕๐ คน ประเภทหนึ่งแบบบัญชีรายชื่อ ๑๕๐ คน เพราะฉะนั้น พรรคการเมืองจะส่งแบบบัญชีรายชื่อไม่สามารถส่งบัญชีรายชื่อได้เกิน ๑๕๐ คนได้ เพราะฉะนั้น
- 10 ก็ให้กรรมการสรรหานี้แหละครับจัดทำบัญชีรายชื่อไม่เกิน ๑๕๐ คน ในการจัดทำนั้นต้องดูว่า อยู่ตามภูมิภาคต่าง ๆ กำหนดความเท่าเทียมกันระหว่างชายหญิง อันนี้เป็นไปตามบทบัญญัติ รัฐธรรมนูญ ตรวจสอบคุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม ความรู้ความสามารถ ชื่อสัตย์สุจริต มีคุณธรรม จริยธรรม ตรวจสอบเสียตอนนี้ เมื่อตรวจสอบแล้วก็ยืนยันว่า ๑๕๐ คน ไม่ว่าใครก็แล้วแต่
- 15 ที่ได้รับฉันทานุมัติจากสมาชิกแล้วทุกคนเหมาะสมทั้งสิ้น เมื่อจัดทำบัญชีรายชื่อแล้วให้หัวหน้า พรรคการเมืองเป็นหมายเลข ๑ ทำไม่ครับ เหตุผลอะไรจึงให้หัวหน้าพรรคการเมืองเป็นหมายเลข ๑ พรรคการเมืองเวลาจะลงเลือกตั้งคนเป็นหัวหน้ามีความสำคัญ อย่างน้อยที่สุดเขาได้ผ่านการเลือกตั้ง
- 20 มาจากที่ประชุมใหญ่ของพรรคการเมืองแล้ว ถ้าเกิดการเลือกจับฉั้บไปเกิดเขาหลุดไปไม่มี เหมือนกับกองทัพขาดผู้นำ กองทัพแต่ตั้งแต่เริ่มต้น ให้หัวหน้าพรรคการเมืองเป็นหมายเลข ๑ จะไม่เกิดเหตุการณ์ว่าในที่สุดเอาใครก็ได้มาเป็นหมายเลข ๑ แล้วเอาหัวหน้าพรรคไปหมายเลขอื่น ไม่สมเกียรติและไม่สมส่งภาคภูมิของผู้นำพรรคเลย เพราะฉะนั้นเราให้หัวหน้าพรรคการเมือง
- 25 เป็นหมายเลข ๑ เสร็จแล้วให้กรรมการสรรหาที่ส่งบัญชีรายชื่อ ๑๔๙ คน จะจัดตาม ก – ฮ ฮ – ก แล้วแต่ข้อบังคับของพรรค แล้วส่งบัญชีรายชื่อทั้งหมดไปยังตัวแทนพรรคการเมือง ประจำจังหวัดไปยังสาขาพรรคการเมืองที่มีอยู่จัดให้กรรมการเลือก การเลือกก็เป็นการเลือก ครั้งเดียวกับการเลือกเขต แต่เป็นการเลือกในโอกาสเดียวกัน องค์ประชุมเดียวกัน เมื่อไปถึง
- 30 สาขาพรรคการเมืองและตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดจัดให้สมาชิกเลือก สมาชิกแต่ละท่าน เลือกได้ไม่เกิน ๑๕ รายชื่อ ถ้ามี ๑๕ รายชื่อมาจากไหน ก็เอาร้อยละ ๑๐ ของ ๑๕๐ นี่แหละครับ เมื่อเลือกแล้วก็ให้ตัวแทนพรรคการเมือง หรือสาขาพรรคการเมืองประกาศรายชื่อผู้ที่ได้คะแนน
- 35 ทั้งหมดในสาขาหรือตัวแทนนั้น ส่งรายชื่อ ส่งคะแนนทั้งหมดกลับมาที่กรรมการสรรหา กรรมการ สรรหาจะคะแนนทั้งหมดของสาขาพรรคการเมือง หรือตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด

ที่ตนเองมีอยู่ทั่วประเทศมารวบรวมคะแนนกัน ใครได้คะแนนสูงสุดเป็นลำดับ ๒ เรียงไปตามลำดับ จนถึง ๑๕๐ กรณีที่มีคะแนนเท่ากันให้กรรมการสรรหาเป็นผู้มีอำนาจในการชี้ใครลำดับไหน

- 5 วิธีการนี้ท่านดูครับ นายทุนเข้ามาได้หรือไม่ ได้ แต่ยากมาก นายทุนจะหิวกระป๋องเงินเข้ามาหา หัวหน้าพรรค เข้ามาหาผู้มีอำนาจพรรคประมูลตำแหน่ง ประมูลอะไรไม่ได้ ถ้าคุณทำคุณต้องเข้าไปหาสมาชิกของพรรคทั่วประเทศ เพราะฉะนั้นวิธีการนี้ที่บอกว่ายาก เป็นการยากของการเริ่มต้นความคิด แต่ถ้ามีวิธีการไหนที่จะปฏิรูปพรรคการเมือง มีวิธีการไหนที่ง่ายกว่านี้ยินดีครับ แต่ผมมองว่าวิธีการนี้แหละครับจะเป็นการปฏิรูปพรรคการเมือง เพราะฉะนั้นก็เรียนต่อท่านว่า

- 10 นี่แหละครับ ถ้าท่านเห็นว่าวิธีการแสดงความคิดเห็นตามร่างเดิมนั้นเพียงพอต่อการแก้ปัญหา พรรคการเมืองในอดีตก็เห็นชอบตามร่างเดิม แต่ถ้าท่านเห็นด้วยวิธีการที่จะต้องปฏิรูป พรรคการเมือง เพื่อแก้ปัญหาพรรคการเมืองที่มีในอดีตให้ดีขึ้น ผมมิได้ปรารถนาว่าจะดีขึ้น แก้ปัญหาของชาติได้มากขึ้น ผมมิปรารถนาเช่นนั้น แต่ผมปรารถนาว่าเป็นวิธีการเริ่มต้น ในการแก้ไขปัญหาพรรคการเมืองที่เป็นของนายทุน ของครอบครัวให้เป็นพรรคการเมืองของ
- 15 สมาชิกพรรคการเมือง ให้พรรคการเมืองมีความเป็นประชาธิปไตย หวังแค่นั้น แล้วเมื่อเห็น แนวความคิดนี้ถูก ท่านสนับสนุนประเด็นการแก้ไขของกรรมาธิการเสียงข้างมาก แต่ท่านคิดว่า วิธีการนี้ยุ่งยากสร้างปัญหาให้พรรคการเมือง เอาแบบเก่ากลับไปแบบเก่าเตรียมความชัดเจน เพียงการรับฟังความคิดเห็น แล้วปล่อยให้พรรคการเมืองไปจัดการตัวเองง่ายมาก ท่านเห็นชอบ ตามคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ชอบครับ

- 20 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : ท่านสมาชิกครับ ที่ให้เวลาอภิปรายนาน เพราะว่ามาตรา ๓๕ จะไปเชื่อมโยงกับอีก ๖ - ๗ มาตราหลังจากนี้นะครับ ก็เลยต้องให้ทาง ท่านประธานคณะกรรมการธิการ ซึ่งเป็นตัวแทนกรรมาธิการเสียงข้างมากอภิปราย เมื่อสักครู่ กรรมาธิการที่สงวนความเห็นไว้ท่านอภิปรายไปแล้ว แต่ท่านยกมือจะขออภิปรายเพิ่มเติม
- 25 แล้วค่อยถึงคิวของท่านสมาชิกนะครับ เชิญครับ

นายธนาวุฒิ สังกข์ทอง (กรรมาธิการวิสามัญ) : ขออนุญาตท่านประธาน ขออนุญาตที่ประชุมครับ ด้วยความเคารพครับที่ได้สงวนความเห็นของกรรมาธิการเสียงข้างมากไว้ เพราะว่าในกระบวนการ นอกจากที่จะต้องดูว่ากฎหมายนั้นบังคับใช้ได้แล้วต้องปฏิบัติได้ด้วย ในเรื่องของมาตรา ๓๕ ที่แก้ไข โดยเฉพาะส่งผลเรื่องการส่งผู้สมัครรับเลือกตั้ง จากการกำหนด

- ให้มีสาขาพรรค หรือตัวแทนพรรคประจำจังหวัด ซึ่งต่อไปนี้ไปมาตรา ๓๕ ให้มีตามเขตเลือกตั้ง
ไปแล้ว ตามการแก้ไขของกรรมาธิการเสียงข้างมาก แต่จริง ๆ ถ้าดูตามหลักเกณฑ์ของกฎหมาย
- 5 ดูตามการดำเนินการที่เกี่ยวกับการเลือกตั้งแล้ว โดยเฉพาะในมาตรา ๘๖ ของรัฐธรรมนูญ
ก่อนการเลือกตั้งนั้นจะต้องมีการประกาศแบ่งเขตการเลือกตั้งว่าจะแบ่งเขตเป็นอย่างไร กำหนด
ว่ามีเขตการเลือกตั้ง โดยเราบอกว่าการแบ่งเขตการเลือกตั้งนั้นจะต้องคำนวณตัวประชากรต่อพื้นที่
ที่จะกำหนด เพราะฉะนั้นการกำหนดเขตเลือกตั้งเป็นเขตประจำจึงเกิดขึ้นไม่ได้ จะเกิดขึ้นเฉพาะ
เมื่อมีการเลือกตั้งแล้วจะต้องมีการประกาศเขตเลือกตั้ง โดยคำนวณจำนวนประชากรในปีที่ผ่านมา
- 10 กับตัวจำนวนพื้นที่ในจังหวัดนั้น ๆ เพราะฉะนั้นแล้วการกำหนดในมาตรา ๓๕ ซึ่งบอกว่าที่จะต้อง
ให้มีการกำหนดว่าในจังหวัดนั้นให้มีตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด โดยมีตามเขตเลือกตั้งนั้น
จึงไม่มีทางเกิดขึ้นได้เป็นตำแหน่งประจำ เพราะฉะนั้น กรธ. จึงพิจารณาแล้วว่าเพื่อให้มีการดูแล
การเมือง กิจกรรมทางการเมือง รวมทั้งส่งผู้สมัครนั้น ดำเนินการได้ต้องมีขอบเขตที่แน่นอน
และสามารถที่จะให้เกิดขึ้นที่จะดูแลได้อย่างเป็นประจำ เพราะฉะนั้นจึงกำหนดเขตจังหวัด
- 15 ซึ่งเป็นเขตที่มีความชัดเจนแน่นอน แล้วตัวแทนพรรคการเมืองที่เกิดขึ้นก็สามารถดูแลได้
สามารถที่จะเป็นตัวแทนในการดูแลเกี่ยวกับกิจกรรมทางการเมืองและส่งผู้สมัครรับเลือกตั้ง
และนอกจากนั้น ถ้าเกิดว่าในจังหวัดนั้นมีสมาชิกอยู่ ๑๐๐ คน แต่มี ๑๐ เขตเลือกตั้ง ถามว่า
จะเกิดตัวแทนพรรคประจำจังหวัดในนั้นได้หรือไม่ ถ้าไม่มีสาขาสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่เกิดขึ้นไม่ได้
เพราะโดยเงื่อนไขไม่ถึง ๑๐๐ คน ผลที่ตามมาคือเมื่อกำหนดลักษณะนี้ ซึ่งโดยลักษณะเกิดขึ้นไม่ได้
- 20 ในทางกฎหมาย แล้วก็ในความเป็นจริงที่จะต้องกำหนดเป็นเขตประจำ ผลที่ตามมาคือมาตรา ๔๗
ที่ต้องมีการส่งผู้สมัครจากสาขา หรือตัวแทนพรรคประจำจังหวัดในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบก็เกิดขึ้น
ไม่ได้ -----

- พอเกิดขึ้นไม่ได้เสร็จก็คือพรรคการเมืองตามกระบวนการที่ทางกรรมการเสียงส่วนใหญ่กำหนดขึ้น ไม่ว่าจะเป็นมาตรา ๔๙ มาตรา ๔๙/๑ มาตรา ๔๙/๒ ก็เกิดขึ้นไม่ได้เช่นกัน
- 5 เกิดขึ้นไม่ได้ ผลที่ตามคือพรรคการเมืองนั้นไม่สามารถส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งในจังหวัดหรือเขตเลือกตั้งที่ไม่มีตัวแทนได้เกิดขึ้น ผลที่ตามก็คือโดยระบบการเลือกตั้งใหม่ที่ทุกคะแนนที่ประชาชนลงคะแนนให้นั้นมีค่าที่สามารถคำนวณตัวสมาชิกของพรรคการเมืองนั้นที่ได้รับเลือกตั้งก็จะหายไป รวมทั้งถ้าเกิดเขาไม่มีแล้วไม่สามารถดำเนินการได้ ก็จะกลายเป็นเรื่องว่าการดำเนินกิจกรรมของพรรคนั้นก็ไม่มีเป็นไปตามเป้าประสงค์ เพราะฉะนั้นด้วยความเคารพครับ ที่สงวนความเห็นนั้น
- 10 เพราะว่าโดยกระบวนการที่ทางกรรมการเสียงส่วนใหญ่กำหนดขึ้นนั้นไม่อาจเกิดขึ้นได้โดยลักษณะของการดำเนินการในเรื่องของการเลือกตั้งและประกาศกำหนดเขตเลือกตั้ง เพราะไม่มีทางเกิดขึ้นเป็นงานประจำได้ แต่ใช้เขตจังหวัดนั้นเป็นเรื่องของความชัดเจนและแน่นอน และสามารถดำเนินการในขั้นตอนแต่ละขั้นตอนต่อไปได้ การส่งผู้สมัครนั้นโดยรับฟังความคิดเห็นจากสาขาพรรคและตัวแทนพรรค ก็มีกระบวนการในเรื่องของการที่จะส่งผู้สมัคร ก็แล้วแต่พรรคการเมืองจะดูกัน
- 15 อย่างไร เพราะในมาตรา ๓๕ บอกในเรื่องของรายละเอียดของข้อบังคับพรรคการเมืองบอกไว้อยู่แล้วว่า ในเรื่องของการส่งผู้สมัครรับเลือกตั้ง ไม่ว่าแบบบัญชีรายชื่อหรือแบ่งเขตเลือกตั้งนั้นต้องให้สมาชิกมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง เพราะฉะนั้นนอกจากในส่วนที่กล่าวมาตอนต้นแล้วก็เมื่อสักครู่นี้ได้ชี้แจง เพราะว่าโดยระบบของกฎหมายทั้งตามมาตรา ๘๖ ของรัฐธรรมนูญ แล้วก็กำหนดในเรื่องของเงื่อนไขที่กรรมการเสียงส่วนใหญ่เขียนขึ้นนั้นไม่อาจเกิดขึ้นได้ เพราะฉะนั้น
- 20 ในนามของกรรมการเสียงข้างน้อยจึงต้องขอสงวนความเห็นไว้
- อีกประการ ขออนุญาตท่านประธาน ทางท่านอาจารย์อุดม รัฐอมฤต
- ในฐานะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญจะขอชี้แจงเหตุผลเบื้องต้น ๒ – ๓ นาที ขออนุญาตครับ
- ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : เชิญครับ
- 25 ศาสตราจารย์อุดม รัฐอมฤต (กรรมการวิสามัญ) : กราบเรียนท่านประธาน ท่านสมาชิกครับ ผมด้วยความเคารพกับท่านกรรมการเสียงข้างมาก ผมเป็นกรรมการในส่วนของการเสียงข้างน้อย แต่ว่าได้มีส่วนร่วมในการยกร่างของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

๑๓๑

สนช. ๓๖

เปล่งฉวี ๓๕/๒

- ผมกราบเรียนว่า เจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญในการที่จะให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการผลักดันให้พรรคการเมืองเป็นสถาบันทางการเมืองที่เข้มแข็งเป็นเรื่องที่มีอยู่จริงครับ แล้วก็กรรมการ
- 5 ประสงค์ที่จะให้เป็นเช่นนั้น เช่นเดียวกับคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญก็จะประสงค์ที่จะให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการที่จะผลักดันให้พรรคการเมืองเป็นสถาบันทางการเมืองที่เข้มแข็ง
- อย่างไรก็ดี เราคงต้องทราบว่าสภาพการณ์ในทางความเป็นจริงนั้น การพัฒนาทางการเมืองไม่ได้
- อยู่เพียงแค่พรรคการเมืองเท่านั้น แต่ยังหมายถึงเรื่องของกิจกรรมที่ประชาชนจะพึงได้รับจาก
- พรรคการเมือง ผมกราบเรียนว่าในเรื่องของพรรคการเมืองที่กรรมการร่างรัฐธรรมนูญเห็นว่า
- 10 เราควรจะให้เขาพัฒนาในกรอบที่เป็นไปได้ ในส่วนที่เราพยายามจะสร้างตั้งแต่เรื่องของการจัดตั้งพรรคการเมืองว่าจะต้องให้มีการร่วมกันก่อตั้ง เรื่องของการจัดโครงสร้างของพรรคการเมืองว่าพรรคการเมืองจะต้องมีโครงสร้างนอกจากกรรมการบริหารพรรคการเมืองแล้วจะต้องมี
- สาขาพรรคการเมือง จะต้องมิตัวแทนประจำจังหวัด ตัวแทนของพรรคการเมืองประจำจังหวัด
- เรื่องนี้เป็นโครงสร้างที่ผมคิดว่าเราพยายามจะบังคับเพื่อให้ประชาชนนั้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งสมาชิก
- 15 พรรคการเมืองได้มีส่วนร่วม สิ่งที่สำคัญสำหรับเรื่องที่ยกมา พรรคการเมืองจะต้องดำเนินกิจกรรมทางการเมืองในเรื่องของการดำเนินนโยบาย เสนอนโยบายต่าง ๆ แต่ที่สำคัญที่สุดอันหนึ่งก็คือ
- เรื่องการส่งผู้สมัคร ในกรณีของการส่งผู้สมัครในนามของพรรคการเมือง เราเห็นแล้วว่ามาตรา ๓๕
- ที่ทางกรรมการเสียงข้างมากขอแก้ เป็นการเปลี่ยนแปลงที่ค่อนข้างใหญ่มาก เพราะเหตุที่ว่า
- เท่ากับไปผลักดันให้พรรคการเมืองเขาจะต้องโตเกินกว่าความเป็นจริงที่เขาจะเกิด ก็คือว่าเขาจะต้อง
- 20 มีสาขาพรรค หรือมีตัวแทนของพรรคการเมืองประจำจังหวัดในเขตเลือกตั้ง เพื่อที่เขาจะได้มีสิทธิในการส่งสมัครผู้แทน อันนี้คือสิ่งที่เรากังวลใจว่าไม่ใช่แนวความคิดที่คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
- เสนอในเบื้องต้น เพราะเราเห็นว่าการโตของกรรมการของสาขาพรรคการเมืองก็ดี หรือกรรมการที่เป็นตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดก็ดีเป็นเรื่องที่พรรคการเมืองจะต้องพัฒนาตามสิ่งที่
- เขาเป็น ไม่ใช่เป็นเรื่องของการพยายามไปสร้าง ผลกระทบมีอะไรครับ ถ้าหากว่าเราพยายาม
- 25 ไปเร่งพรรคการเมืองให้กระทำเช่นนั้น ผมเชื่อ ๑. ที่แน่นอนก็คือเรื่องของค่าใช้จ่ายที่พรรคการเมืองจะต้องเกิดขึ้น เพราะเหตุที่ว่าคนที่เราเร่งให้เขาต้องมีตัวแทนในเขตเลือกตั้งต่าง ๆ ต้องมีการ
- ในสาขาพรรคการเมืองก็ดี ในตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดก็ดี จะมีค่าใช้จ่ายมหาศาล
- ถ้าเกิดว่าพรรคการเมืองต่าง ๆ จะต้องมีโครงสร้างในลักษณะเช่นนี้เมื่อถูกบังคับ เพราะว่าเขาจะต้องส่งผู้แทนในเขตเลือกตั้ง

- ประการต่อมา แน่นนอนครับ ในพรรคการเมืองแม้จะมีอุดมการณ์ร่วมกัน แต่ผมกราบเรียนว่าการที่เราจะให้ใครมาเป็นตัวแทนในหมู่สมาชิกเพื่อลงสมัครรับเลือกตั้งนั้น
- 5 ก็เป็นการแข่งขันไม่น้อย เพราะฉะนั้นการที่เรากำหนดระบบของการที่จะให้มีตัวแทนของ พรรคการเมืองในเขตเลือกตั้งต่าง ๆ อย่างละเอียด เช่นที่กรรมการเสียงข้างมากประสงค์นั้น ผมเชื่อว่าจะก่อให้เกิดข้อขัดแย้งในระบบพรรคการเมือง โดยเฉพาะพรรคการเมืองใหญ่ก็ดี หรือถ้าเป็นพรรคการเมืองเล็ก แม้ไม่มีข้อขัดแย้ง แต่ก็ก่อให้เกิดปัญหาไม่น้อยในเรื่องที่ว่า
- 10 สิ่งนั้นจะสะท้อนความเป็นประชาธิปไตยหรือการมีส่วนร่วมของพรรคการเมืองจริง ๆ หรือไม่ ในขั้นนี้กรรมการร่างรัฐธรรมนูญเห็นว่าสิ่งที่เราทำได้ แล้วเราพยายามที่จะให้สนับสนุน พรรคการเมืองในการที่จะไประดมสมาชิก ก็คือเรื่องของการสร้างคณะกรรมการสรรหา ซึ่งมีตัวแทน
- ระหว่างกรรมการบริหารพรรคและกรรมการที่เป็นตัวแทนจากสาขาพรรค และตัวแทนของ พรรคการเมืองประจำจังหวัดเข้ามาในการที่จะมาสรรหาตัวผู้สมัคร ไม่ว่าจะเป็นระบบบัญชีรายชื่อ
- 15 กิติ หรือในระบบแบ่งเขตเลือกตั้งกิติ เพราะฉะนั้นผมเรียนยืนยันว่า คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ นั้นได้พยายามดูวิถีทางในการที่จะผลักดันให้พรรคการเมืองเป็นสถาบันทางการเมือง แล้วก็จะระดมให้ สมาชิกของพรรคการเมืองมีโอกาสในการที่จะช่วยสนับสนุน ผมกราบเรียนด้วยความเคารพครับว่า แม้เราจะมีความเห็นตรงกันในเรื่องของการที่อยากจะระดมความมีส่วนร่วมของสมาชิกพรรค
- ของประชาชนกิติ แต่ว่าเราคงต้องคำนึงถึงเรื่องความเป็นจริงของระบบการเมืองของเราว่าเราควร
- จะเร่งหรือเราควรจะให้พรรคการเมืองเขามีโอกาสเติบโตจากสิ่งที่เขาเป็นอยู่จริง ขอบพระคุณครับ
- 20 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : คือทางกรรมการเสียงข้างน้อย เป็นตัวแทนของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ สงวนความเห็นไว้ให้คงไว้ตามร่างเดิม ซึ่งท่านก็ได้ เหตุผลประกอบหลายประการ ทางท่าน พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม ท่านก็ได้อภิปรายไป พอสมควรแล้ว เดี่ยวขออนุญาตท่าน พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม ให้ท่านสมาชิกได้อภิปราย
- 25 ก่อนที่จะอนุญาตให้กับทางท่านได้อภิปรายเพิ่มเติม ขอเชิญท่านกิตติศักดิ์ รัตนวราหะ ครับ
- นายกิตติศักดิ์ รัตนวราหะ : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม กิตติศักดิ์ รัตนวราหะ สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ แต่ก่อนนี้ผมค่อนข้างจะเห็นด้วย กับคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ แต่ปรากฏว่าพอมาชี้แจงในมาตรา ๓๕ ผมเชียร์ (cheer)

๑๓๓

สนช. ๓๖

เปล่งฉวี ๓๕/๕

กรรมาธิการเสียงส่วนใหญ่แบบไม่กลัวหน้าแตก เพราะว่าอะไรท่านประธาน กรธ.

จะไปห้วงหาอาหารกับพรรคการเมืองเขาทำไม เราต้องการปฏิรูปพรรคการเมือง ไม่ต้องไป

- 5 ห่วงเขารอคอยครับ ให้รัฐธรรมนูญเขียนอย่างไร พรรคการเมืองเขาไปของเขาได้ไม่ต้องกลัว แล้วผมเห็นแล้วว่ากรรมาธิการเสียงส่วนใหญ่ออกมาเพื่อที่จะให้ประชาชนหรือว่าสมาชิกพรรค ได้มีส่วนร่วม ถึงแม้ว่าความจริงก็จะเป็นเรื่องที่ยากเย็นแสนเข็ญ แต่ถ้าเราไม่ลอง เราไม่ปฏิรูป เราจะมาเขียนรัฐธรรมนูญใหม่ทำไมครับ ก็ปล่อยไปแบบเดิม ๆ ให้สมาชิก ให้พรรคการเมือง เขาเล่นกันไปเดิม ๆ เพราะฉะนั้นอย่าไปห่วงว่าพรรคการเมืองเขาจะมีภาระ เขามีสมาชิก

- 10 เกือบทุกจังหวัดอยู่แล้วในขณะนี้ครับ -----

- ๓๖/๑

เราไปห้วงให้นักการเมืองทำอย่างไรให้พรรคเลือกคนเพื่อที่จะมาให้ประชาชนเลือกพรรค ตรงนั้นมากกว่า กว่าที่จะไปห้วงว่าเรื่องธุรการเอเยอะไรเอเยของพรรคการเมือง ผมคิดว่ำนั่นมองไปถึง

- 5 ปลายเหตุแล้ว ผมบอกแล้วว่าถ้าเราจะคิดปฏิรูปพรรคการเมือง เราไม่ต้องอะไรทั้งนั้น หลับหูหลับตาเลยนะครับ เขียนออกมาเลย ชงให้ชมที่สุด ดูสิว่าพรรคการเมืองนั้นเขาจะปรับตัวได้หรือไม่ ผมเชื่อเหลือเกินครับในขณะนี้ผมเรียนท่านประธานเลยว่าทุกพรรคการเมืองเขาจองที่ จองเขตอะไรจองอะไรไว้หมดแล้ว ท่านอย่าไปห้วงเลยว่าเขาจะไม่มีสมาชิกทุกจังหวัด เพราะฉะนั้นทุกจังหวัดโดยเฉพาะพรรคใหญ่ ๆ อันดับ ๑ อันดับ ๒ อันดับ ๓ อันดับ ๔ ในขณะนี้เขามี ๒ – ๓ บัญชี
- 10 ท่านอย่าไปห้วง เพราะฉะนั้นผมเห็นด้วยกับกรรมาธิการเสียงส่วนใหญ่ว่าท่านทำไปเลย แม้จะยากนะครับ การปฏิบัติอาจจะไม่ได้สักกี่มากน้อย แต่เราควรที่จะต้องทำ เพราะเรามาปฏิรูปการเมืองปฏิรูปประเทศ อย่าไปปล่อยตามใจ เราปล่อยให้ นักการเมืองเล่นกันตามสบายมานานแล้ว ต่อไปนี้นักการเมืองจะต้องมาเดินตามที่พวกเราขีดไว้บ้าง ขอบพระคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต

- 15 รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : ครับ ต้องขอชี้แจงแทนคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญนะครับ ไม่ได้แบบเดิมะครับ คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญเขาก็เสนอมาให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแล้ว เพียงแต่ว่าทางกรรมาธิการเสียงข้างมากจะให้เข้มข้นเข้มงวดมากกว่าเดิมะครับ เดี่ยวจะไปเข้าใจว่าร่างมา แบบเดิม ๆ มีท่านพลเอก สมเจตน์ บุญถนอมท่านจะขออภิปรายเพิ่มเติม มีสมาชิกท่านใดจะอภิปรายในแง่มุมอื่นอีกหรือไม่ครับ

- 20 (ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต

รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : ถ้าไม่มี เชิญท่านพลเอก สมเจตน์ บุญถนอมครับ

พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม (ประธานคณะกรรมการวิสามัญ) : กราบเรียน

- 25 ท่านประธานที่เคารพ ผม พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม ในฐานะประธานคณะกรรมการกรรมาธิการเสียงข้างมาก จริง ๆ ได้ชี้แจงไปหมดแล้ว แต่เนื่องจากว่าทางคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญได้เปิดประเด็นขึ้นมาใหม่ เพราะฉะนั้นจึงจำเป็นต้องชี้แจงในประเด็น

- ที่กรรมการที่มาจากคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญนั้นได้ชี้แจง ขอให้เปิดสไลด์ (slide) ดูใน มาตรา ๒๕๘ ก. ท่านสมาชิกครับ ท่านดูบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญมาตรา ๒๕๘ พูดเรื่องการปฏิรูป
- 5 ประเทศเน้นย้ำเรื่องการปฏิรูปด้านการเมือง ได้บัญญัติว่ามีกระบวนการให้สมาชิกมีส่วนร่วม รับผิดชอบอย่างแท้จริง ในการดำเนินกิจกรรมทางการเมือง คัดเลือกผู้มีความรู้ความสามารถ ชื่อสัตย์สุจริต และมีคุณธรรมจริยธรรมเข้ามาเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่ชัดเจน และเป็นรูปธรรม ตอนที่ท่านคิดจะปฏิรูปท่านมีความคิดอย่างไร การปฏิรูปประเทศ การปฏิรูป
- 10 พรรคการเมืองทำเป็นแบบของเล่นหรือ กลัวคนนั้นเจ็บ กลัวคนโน้นเจ็บ กลัวคนนี้เจ็บ ไม่ต้องปฏิรูป การปฏิรูปต้องมีความกล้าหาญ ต้องกล้าทำผมมิใช่คิดว่าท่านไม่กล้า แต่เนื่องจากว่าท่านมีภาระ ปัญหามากมาย ไหนท่านต้องร่างรัฐธรรมนูญต้องมาร่างกฎหมาย ๑๐ ฉบับ ท่านได้รับการต่อต้านมากมาย ท่านก็พยายามประคอง ๆ ไป แต่ผมนี้แหละครับนำบทบัญญัติที่ท่านร่าง นำบทบัญญัติ ที่ประชาชนทั้งหมดลงประชามติเห็นชอบมาทำอย่างเป็นรูปธรรมและชัดเจน ผิดตรงไหนครับ ไม่ผิด ท่านต้องคิดนะครับว่าในเรื่องของการปฏิรูปประเทศ แนนอนมีปัญหา แนนอนมีคนเจ็บ มีคนปวด
- 15 คนเสียอำนาจไม่ยอม คนไม่ต้องการให้พรรคการเมืองปฏิรูปไม่ยอม เพราะไม่อยากให้เขาเข้มแข็ง ต้องถามว่าแนวความคิดในการปฏิรูปที่กรรมการเสียงข้างมากเสนอเป็นแนวความคิดถูกต้องหรือไม่ ต้องเอาตรงนี้ก่อน ถ้าถูกต้องขออนุญาตครับ มีปัญหาแนนอน อย่าเอาปัญหาเล็ก ๆ น้อย ๆ มาอ้าง มาพูดไปขัดขวางความคิดดี ๆ ที่จะปฏิรูปพรรคการเมือง อย่าทำ ไม่เกิดประโยชน์อะไร เพียงแต่ทำให้เกิดปัญหาที่ต้องช่วยกันแก้แต่ต้องยึดหลักของการปฏิรูปก่อน ความคิดนี้ดีหรือไม่ ถ้าดีทำ
- 20 ไม่ดีไม่ต้องทำ ทั้งท่านธนวัฒน์ สังข์ทอง ท่านอาจารย์อุดม รัฐอมฤต ผม ล้วนแล้วแต่ไม่ใช่ นักการเมืองทั้งสิ้น ไม่ใช่ แต่ไปรู้จักว่านักการเมือง

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต

รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : ท่านพลเอก สมเจตน์ บุญถนอม ครับ ขออนุญาตให้ท่านอภิปรายที่ท่านอาจารย์อุดม รัฐอมฤต ได้อภิปรายเพิ่มเติมไว้ นะครับ

- 25 พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม (ประธานคณะกรรมการวิสามัญ) : ผมลืมนเลย เดี่ยวผมเริ่มต้นใหม่นะครับ ผมอาศัยแบบนักการเมือง ท่านอย่าดึง ผมกำลังจะจบ พอท่านพูดปุ๊บ ผมลืมนเลย เดี่ยวผมเริ่มต้นใหม่นะครับ ผมลืมน ผมไม่รู้พูดไปถึงไหนแล้ว อายุมากแล้ว ลืมนง่าย

- ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : เมื่อสักครู่นี้ท่านพลเอก สมเจตน์ บุญถนอม
- 5 บอกว่าพอดีมีท่านอาจารย์อุดม รัฐอมฤต อภิปรายเพิ่มเติมจากท่านธนาวัฒน์ สังข์ทอง ท่านพลเอก สมเจตน์ บุญถนอม ก็เลยบอกว่า

- พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม (ประธานคณะกรรมการการวิสามัญ) : ขอบคุณ
- ท่านประธานที่ช่วยบอก ผมลืมจริง ๆ เวลา กำลังพูด ๆ ใครกระตุนิดเดียวไปเลยนะครับ ผมเรียน
- เรื่องที่ทำทั้งหมดประสานกับ กกต. ตลอด ทำได้หรือไม่ เราหวัง เราไม่ยอมไปมโน ไปคิด ไปทำ
- 10 การทำงานทั้งหมดถาม กกต. แบบนี้ได้ไหม แบบนี้ได้ไหม เพราะฉะนั้นท่านจะเห็นในร่างนี้หลาย ๆ เรื่องไปร่างเพื่อให้ กกต. ทำงานได้ กกต. เขาบอกทำได้ กกต. เขาไปประชุมกับพรรคการเมืองต่าง ๆ ไม่มีพรรคการเมืองขัดข้อง เพราะผมพูดถึงหัวใจของประชาธิปไตย เขาไม่ขัดข้องนะครับ
- เพราะฉะนั้นประเด็นที่ทำอย่างไรถึงต้องให้เขตทุกเขตเลือกตั้ง ต้องมีเขตเลือกตั้ง จึงต้องมีอย่างน้อย
- ตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดในเขตเลือกตั้งเป็นฐานในการส่งผู้สมัคร มาจากไหนครับ ก็มา
- 15 จากที่กรรมการร่างรัฐธรรมนูญเอง กรรมการร่างรัฐธรรมนูญไปพูดทุกคะแนนมีผล แล้วไม่หาวิธีการ ป้องกัน ถ้าไม่ป้องกันจะเกิดนายทุนพรรคการเมืองขึ้นมา ไปจ้างคนอื่นอีก ๒๐๐ คน ไปลงสมัครทุกเขต
- เลือกตั้ง ความมุ่งหวังหวังเพียงคะแนนคนละ ๒,๐๐๐ คะแนนเท่านั้น ๒,๐๐๐ คะแนนเกิดอะไรขึ้น
- ครับ ๒,๐๐๐ ๒๐,๐๐๐ ๒ แสน ๔ แสน ๔ แสนหมายถึง ส.ส. ก็คนครับ ท่านไปคิดดู วิธีการนี้
- แหละครับป้องกันนายทุนไม่ให้จ้างใครก็ได้แล้วแต่ไปลงสมัครรับเลือกตั้ง วิธีการนี้แหละครับที่พูดกัน
- 20 จัดตั้งพรรคการเมืองเพื่อขายหัว ขายไม่ได้ครับ เพราะจะมีหัวอย่างเดียว ไม่มีตัวตน ขายไม่ได้ ไม่มี
- ใครรับ เพราะฉะนั้นผมคิดว่าแนวทางในการปฏิรูปพรรคการเมืองตามที่เสนอนี้ได้คิดทุกขั้นตอน
- มีเหตุมีผลมาจากผู้มีประสบการณ์ ไม่ใช่มโนฝันเอา แต่อย่างไรก็ตามก็ขึ้นอยู่กับดุลพินิจของ
- กรรมการทุกท่าน เพราะว่าในฐานะกรรมการก็ถือว่าได้ทำหน้าที่ที่จะนำเสนอของท่านโดยชอบ
- แล้ว เป็นอย่างไรก็สุดแล้วแต่ท่านจะพิจารณาครับ

- 25 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : ก็ได้ฟังเหตุผลจากท่านประธาน
- คณะกรรมการการวิสามัญนะครับ ในการขอแก้ไขมาตรา ๓๕ ซึ่งจะเชื่อมโยงไปอีก ๖ – ๗ มาตรา
- หลังจากนี้ก็เลยต้องอภิปรายกันนานนิดหน่อย แล้วเหตุผลจากกรรมการเสียงข้างน้อยซึ่งต้องการ

๑๓๗

สนช. ๓๖

ไสรยา ๓๖/๔

ให้ร่างเดิมไว้ ผมเข้าใจว่าคงได้อภิปรายกันพอสมควรแล้ว มีสมาชิกท่านใดอยากอภิปราย
อีกหรือไม่ครับ

5 (ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : ถ้าไม่มี ก็ถึงเวลาที่ท่านต้องตัดสินใจใช้ดุลพินิจ
ในการลงมตินะครับ ผมขอปิดการอภิปราย ขอตรวจสอบองค์ประชุมก่อนนะครับ เชิญท่านสมาชิก
แสดงตนเพื่อตรวจสอบองค์ประชุมครับ แสดงตนครบทุกท่านแล้ว ขอทราบองค์ประชุมครับ

10 (มีสมาชิกกดปุ่มแสดงตนเพื่อตรวจนับองค์ประชุม จำนวน ๑๙๖ คน)

- ๓๗/๑

15

- ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : จำนวนผู้เข้าประชุม ๑๙๖ คน ครอบงำประชุม
5 ต่อไปผมจะถามมติในมาตรา ๓๕ ซึ่งทางกรรมาธิการเสียงข้างมากมีการแก้ไข แล้วก็
มีการกรรมาธิการเสียงข้างน้อยให้คงไว้ตามร่างเดิม เพราะฉะนั้นคำถามก็จะเป็นว่าถ้าท่านเห็นด้วยกับ
การแก้ไขเพิ่มเติมของกรรมาธิการเสียงข้างมากให้ท่านกดปุ่ม เห็นด้วย ถ้าท่านเห็นควรให้คงไว้
ตามร่างเดิมให้ท่านกดปุ่ม ไม่เห็นด้วย ท่านใดประสงค์ออกเสียงให้กดปุ่ม กดออกเสียง เชิญครับ
ปิดการลงคะแนน ขอทราบผลครับ
- 10 (มีสมาชิกเห็นด้วย ๑๐๑ คะแนน ไม่เห็นด้วย ๘๖ คะแนน)
ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : จำนวนผู้เข้าประชุม ๑๙๗ เห็นด้วย ๑๐๑
ไม่เห็นด้วย ๘๖ กดออกเสียง ๑๐ ก็เป็นอันว่าที่ประชุมเห็นด้วยกับการแก้ไขในมาตรา ๓๕
ของกรรมาธิการเสียงข้างมาก เชิญเลขาธิการครับ
- 15 นายสุรรัตน์ หวังต่อลาภ (รองเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการ
วุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ) : “มาตรา ๓๖ และมาตรา ๓๗
ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๓๘ มีการแก้ไข”
ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : มาตรา ๓๘ มีการแก้ไข ไม่มีผู้สงวน
20 สมาชิกอภิปรายได้ในประเด็นที่คณะกรรมการมีการแก้ไข เชิญครับ มีหรือไม่มีครับ
(ไม่มีสมาชิกยกมือ)
ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : ไม่มี ผมขอถามมติต่อเนื่องไปเลยนะครับ
ถ้าท่านเห็นด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการให้ท่านกดปุ่ม เห็นด้วย เห็นควรให้คงไว้
25 ตามร่างเดิมกดปุ่ม ไม่เห็นด้วย เป็นการถามมติในมาตรา ๓๘ เชิญครับ ลงมติเลยนะครับ
เพราะผมถามมติต่อเนื่อง ท่านกดปุ่มแสดงตนแล้วให้กดปุ่มแสดงความเห็นด้วย
อีกหลายท่านตรวจสอบด้วยครับ ยังมีอีกหลายท่านไม่ได้ลงมติ ปิดการลงคะแนน ขอทราบผลครับ
(มีสมาชิกเห็นด้วย ๑๗๔ คะแนน ไม่เห็นด้วย ๑๘ คะแนน)

- ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : จำนวนผู้เข้าประชุม ๑๙๖ เห็นด้วย ๑๗๔
5 ไม่เห็นด้วย ๑๘ งดออกเสียง ๔ เป็นอันว่าที่ประชุมเห็นด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการ
ในมาตรา ๓๘ เชิญเลขาธิการครับ

นายสุรรัตน์ หวังต่อลาภ (รองเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการ
วุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ) : “มาตรา ๓๙ มีการแก้ไข”

- ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
10 รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : มาตรา ๓๙ มีการแก้ไข ไม่มีผู้สงวน
สมาชิกอภิปรายได้ในประเด็นที่คณะกรรมการแก้ไขเชิญครับ มีท่านใดประสงค์อภิปราย
หรือไม่ครับ

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

- ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
15 รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : ถ้าไม่มี ผมขอถามมติต่อเนื่องไปเลย
ถ้าท่านเห็นด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการให้ท่านกดปุ่ม เห็นด้วย เห็นควรให้คงไว้
ตามร่างเดิมกดปุ่ม ไม่เห็นด้วย เชิญครับ ลงมติเลยอีก ๒ ท่านครับ มีหรือไม่ครับ ปิดการลงคะแนน
ขอทราบผลครับ

(มีสมาชิกเห็นด้วย ๑๘๑ คะแนน ไม่เห็นด้วย ๙ คะแนน)

- ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
20 รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : จำนวนผู้เข้าประชุม ๑๙๕ เห็นด้วย ๑๘๑
ไม่เห็นด้วย ๙ งดออกเสียง ๕ เป็นอันว่าที่ประชุมเห็นด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการ
ในมาตรา ๓๙ เชิญเลขาธิการครับ

- นายสุรรัตน์ หวังต่อลาภ (รองเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการ
25 วุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ) : “มาตรา ๔๐ ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๔๑ มีการแก้ไข และมีกรรมาธิการสงวนความเห็น”

- ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : มาตรา ๔๑ คณะกรรมาธิการมีการแก้ไข
5 มีกรรมาธิการเสียงข้างน้อยขอสงวนความเห็นให้คงไว้ตามร่างเดิม เชิญกรรมาธิการ
เสียงข้างน้อยก่อนนะครับ

- นายชนาวัดน์ สังข์ทอง (กรรมาธิการวิสามัญ) : ขออนุญาตท่านประธาน
ขออนุญาตที่ประชุม กระผม นายชนาวัดน์ สังข์ทอง กรรมาธิการ ในมาตรา ๔๑ นั้น กระผม
ได้เป็นกรรมาธิการเสียงข้างน้อยที่ขอสงวนความเห็นไว้ให้คงร่างเดิม เพราะว่าในมาตรา ๔๑ นั้น
10 เป็นกรณีเรื่องของกรณีที่สมาชิกของพรรคการเมืองหรือสมาชิกของสภาผู้แทนราษฎรที่เป็นสมาชิก
ของพรรคการเมืองนั้นประสงค์ที่จะขอให้มีการประชุมใหญ่เพื่อจะดำเนินการ แล้วก็ยื่นขอให้หัวหน้า
พรรคการเมืองดำเนินการเรียกประชุมใหญ่ เพราะเป็นหน้าที่ของหัวหน้าพรรคการเมืองที่ต้อง
จัดให้มีการประชุมใหญ่เกิดขึ้น หรือเรียกว่าอาจจะมีประชุมใหญ่วิสามัญ เพราะมีเหตุจำเป็นในเรื่อง
ต่าง ๆ เช่น เรื่องการแก้ไขข้อบังคับหรือในเรื่องที่จะต้องส่งผู้สมัคร หรือในเรื่องอะไรต่าง ๆ ที่ต้อง
15 มีการเกี่ยวกับการประชุมใหญ่เกิดขึ้น -----

- แต่กรณีตามมาตรา ๔๑ นั้น ถ้าหัวหน้าพรรคการเมืองนั้นไม่ยอมจัดให้มีการประชุมใหญ่วิสามัญ
เกิดขึ้น เพราะฉะนั้นในส่วนที่กรรมการเสียงส่วนใหญ่ตัดไปคือมาตรการที่จะแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น
- 5 ซึ่งเคยเกิดขึ้นมาในระยะเวลาที่ผ่านมาของพรรคการเมืองหลาย ๆ พรรคการเมืองที่เกิดขึ้น กลายเป็นว่า
พรรคการเมืองนั้นไม่อาจดำเนินการต่อไปได้ เพราะว่าตัวบุคคลเพียงบุคคลเดียว คือหัวหน้า
พรรคการเมือง ซึ่งมีสมาชิกหรือมีตัว ส.ส. ซึ่งเป็นสมาชิกล้วนยื่นขอให้มีการจัดประชุมใหญ่วิสามัญ
เกิดขึ้น เพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในพรรคการเมือง แต่หัวหน้าพรรคการเมืองมิได้ยอมดำเนินการ
พรรคการเมืองจึงไม่สามารถดำเนินการใด ๆ ต่อไปได้ หรือมีความแตกแยกกันเกิดขึ้น เพราะฉะนั้น
- 10 ในกรรมการร่างรัฐธรรมนูญจึงได้เขียนมาตรการนี้ขึ้น คือถ้าหัวหน้าพรรคการเมืองไม่ยอม
ประชุมใหญ่ ให้ทางนายทะเบียนพรรคการเมืองนั้นเข้ามาดำเนินการเสีย คือถ้ามาสอบดูแล้วว่า
หัวหน้าพรรคการเมืองนั้นไม่เรียกประชุมใหญ่โดยไม่มีเหตุอันโดยชอบด้วยกฎหมาย หรือไม่มีเหตุ
ที่จะบอกได้ว่าที่ไม่เรียกประชุมใหญ่เพราะเหตุอันใดเกิดขึ้น แล้วก็ให้นายทะเบียนนั้นเมื่อสอบ
ได้เกิดความจริงลักษณะนั้นแล้วก็สั่งให้หัวหน้าพรรคการเมืองนั้นพ้นจากตำแหน่ง เพื่อจะให้มีการ
- 15 ให้บุคคลอื่นหรือผู้ที่ไปยื่น ผู้ที่ดำเนินการที่ขอให้มีการจัดประชุมใหญ่วิสามัญดำเนินการจัดให้มี
ประชุมใหญ่วิสามัญเกิดขึ้นให้ได้ เพื่อจะดำเนินการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นของพรรคการเมืองนั้น
เพราะจะมีส่งผลกระทบต่อหลาย ๆ เรื่อง อย่างเช่น ถ้าในเรื่องข้อบังคับพรรคการเมืองที่ทาง
นายทะเบียนพรรคการเมืองได้แย้งกลับมามาว่าไม่เป็นไปตามเงื่อนไขหรือไม่เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ
และกฎหมาย ถ้าไม่แก้ไขให้เสร็จภายในระยะเวลา ๙๐ วันที่กำหนดแล้วอาจจะถูกเป็นเหตุให้
- 20 สิ้นสุดของความเป็นพรรคการเมืองเกิดขึ้นได้ เพราะฉะนั้นจึงมีมาตรการเกิดขึ้นเพื่อจะแก้ไขปัญหา
ของการดำเนินการพรรคการเมืองที่ผ่านมาไม่ให้เกิดขึ้นอย่างเช่นนั้นอีก เพราะฉะนั้น แต่ถ้าเป็นไป
ตามที่แก้ไขของกรรมการเสียงส่วนใหญ่แล้วก็จะกลายเป็นเหตุที่แล้วแต่หัวหน้าพรรคการเมือง
กับตัวสมาชิกที่จะยื่นพรรคการเมืองตกลงกันได้ ซึ่งที่ผ่านมาก็มีทั้งตกลงได้ ตกลงไม่ได้ ก็จะไปเป็น
ปัญหาในการบริหารจัดการพรรคเกิดขึ้นได้ เพราะฉะนั้นในส่วนนี้เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาในเรื่องของ
- 25 การบริหารพรรคการเมืองที่เกิดขึ้นมาในอดีต แล้วก็ไม่ได้ให้พรรคการเมืองนั้นขึ้นอยู่กับเพียงบุคคล
บุคคลเดียวคือหัวหน้าพรรคการเมือง เพราะฉะนั้นในส่วนนี้ ในมาตรการที่กรรมการ
เสียงส่วนใหญ่ตัดทิ้งออกไปนั้น กระผมจึงขอสงวนความเห็นด้วยเหตุผลที่ผ่านมารับ
ขออนุญาตครับ

- ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : มาตรานี้กระทำการตัด เสียงข้างน้อยให้คงไว้
- 5 ตามร่างเดิม ผมจะขอสอบถามสมาชิกก่อนนะครับ ท่านพลเอก สมเจตน์ บุญถนอม ครับว่า มีสมาชิกท่านใดจะอภิปรายที่คณะกรรมการตัด ที่คณะกรรมการแก้ไข มีหรือไม่ครับ
- (ไม่มีสมาชิกยกมือ)

- ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : ถ้าไม่มี เชิญท่านพลเอก สมเจตน์ บุญถนอม
- 10 ในฐานะประธานคณะกรรมการครับ
- พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม (ประธานคณะกรรมการวิสามัญ) : กราบเรียน ท่านประธานที่เคารพ กระผม พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม ในฐานะประธานคณะกรรมการ กรรมการเสียงข้างมาก ขออนุญาตชี้แจงเหตุผลของการที่เราตัดความในวรรคสอง วรรคสาม วรรคสี่ วรรคห้า และท้ายของวรรคหนึ่งออก ของมาตรา ๔๑ ออก ด้วยเหตุผลว่า ในมาตรา ๔๑ นั้น
- 15 เป็นเรื่องของการประชุมวิสามัญของพรรคการเมือง ซึ่งในองค์ประชุมนั้นจะต้องมี ส.ส. ไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๔ ของ ส.ส. ในพรรค กรรมการบริหารพรรคไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๓ สมาชิกไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๑๐ หรือไม่น้อยกว่า ๒๕๐ คน ผมอยากให้ท่านให้ความสนใจถึงองค์ประชุมของ พรรคการเมือง ในกรณีนี้กฎหมายบัญญัติไว้ว่า ถ้ามีผู้เสนอไปให้พรรคการเมืองที่จะประชุมวิสามัญ ถ้าพรรคการเมืองไม่จัดการประชุมให้ยื่นคำร้องต่อนายทะเบียน และหากนายทะเบียนเห็นว่า
- 20 ไม่มีเหตุผลอันสมควรที่ไม่จัดการประชุม นายทะเบียนให้หัวหน้าพรรค กรรมการบริหารพรรค พ้นจากตำแหน่ง พ้นจากตำแหน่งไปเลยนะครับ เสร็จแล้ว กกด. ก็ไปให้ผู้ร้องขอนั้นจัดการประชุม แทน ผมอยากเรียนปัญหาว่าการประชุมใหญ่สมัยวิสามัญ การประชุมสมัยวิสามัญของ พรรคการเมือง ปกติเกิดขึ้นท่ามกลางความขัดแย้งของพรรคการเมืองนั้น แล้วเหตุใดเล่า กกด. จะเข้าไปอยู่ระหว่างกลางท่ามกลางความขัดแย้งของเขา เขามีความขัดแย้งก็ให้เขาบริหารจัดการ
- 25 ของเขาเอง คำถามถามต่อไปว่า ในกรณี กกด. เห็นว่าจะให้ผู้เสนอขอจัดการประชุมวิสามัญนั้น ประชุม ให้เขาเป็นคนจัดการประชุม แล้วให้หัวหน้าพรรคอดีตพ้นจากตำแหน่งไป คำถามเกิดขึ้นว่า แล้วถ้าจัดประชุมไม่ได้ละ เพราะมีองค์ประชุมครบ ท่านไปดู ถ้าเกิดองค์ประชุมไม่ได้ กกด. ต้องเข้ามารับผิดชอบอย่างไร แล้วคำสั่งที่ให้เขาพ้นไปแล้วจะเป็นอย่างไร เพราะฉะนั้นมองเห็นว่า เรื่องนี้เป็นเรื่องกิจการภายในของพรรคการเมืองเขา เขามีความขัดแย้งก็ให้เขาจัดการของเขาเอง

ให้ระบบการตรวจสอบถ่วงดุลตามแนวทางประชาธิปไตยนั้นทำงาน กกต. อย่าเข้าไปมีส่วนร่วม
ของความขัดแย้ง ไม่ว่า กกต. จะเห็นไปทางใดทางหนึ่งก็มีส่วนร่วมเข้าไปเกี่ยวข้อง ด้วยเหตุนี้ครับ
5 เราจึงตัดข้อความตอนท้ายของวรรคหนึ่งตลอดจนวรรคสอง วรรคสาม วรรคสี่ วรรคห้า ที่เป็น
เรื่องของมาตรการการห้ามการอะไรออกไปหมด แล้วการบัญญัตินี้เรียนท่านนะครับว่า เป็นไปตาม
กฎหมายพรรคการเมืองเดิม ไม่ได้มีการแก้ไข ปลดปล่อยให้พรรคการเมืองนั้นเขาจัดการกิจการภายใน
ด้วยตัวเอง ขอขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต

- 10 รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : ไม่มีสมาชิกขออภิปรายนะครับ
(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต

รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : ถ้าไม่มี ผมก็ปิดการอภิปราย จะได้ถามมติ
ต่อไป ก่อนถามมติ ขอตรวจสอบองค์ประชุมก่อนนะครับ เชิญกดปุ่มแสดงตนครับ ขอทราบ

- 15 องค์ประชุมครับ

(มีสมาชิกกดปุ่มแสดงตนเพื่อตรวจนับองค์ประชุม จำนวน ๑๙๑ คน)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต

รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : จำนวนผู้เข้าประชุม ๑๙๑ คน ครบองค์ประชุม
ต่อไปจะเป็นการถามมติในมาตรา ๔๑ ซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้งในหลายจุด แต่ว่ามีกรรมการ
20 เสียงข้างน้อยขอสงวนความเห็นให้คงไว้ตามร่างเดิม ถ้าท่านเห็นด้วยกับการแก้ไขของ
คณะกรรมการให้ท่าน

กดปุ่ม เห็นด้วย ถ้าท่านเห็นควรว่าให้คงตามร่างเดิมให้ท่านกดปุ่ม ไม่เห็นด้วย เชิญครับ ครบทุกท่าน
แล้ว ปิดการลงคะแนนครับ

(มีสมาชิกเห็นด้วย ๑๗๒ คะแนน ไม่เห็นด้วย ๑๕ คะแนน)

- ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : จำนวนผู้เข้าประชุม ๑๙๒ คน เห็นด้วย ๑๗๒
5 ไม่เห็นด้วย ๑๕ งดออกเสียง ๕ เป็นอันว่าที่ประชุมมีมติเห็นด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการ
ในมาตรา ๔๑ นะครับ เชิญเลขาธิการครับ

นางสาววรารักษ์ มีเปรมปรีดี (ที่ปรึกษาด้านระบบงานนิติบัญญัติ ปฏิบัติหน้าที่
แทนเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ) : “มาตรา ๔๒ ไม่มีการ
แก้ไข มาตรา ๔๓ มีการแก้ไข”

- 10 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : มาตรา ๔๓ คณะกรรมการแก้ไขเล็กน้อย
มีท่านใดยังติดใจหรือไม่ จาก “เจ็ดวัน” เป็น “สิบห้าวัน” นะครับ
(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

- 15 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : ถ้าไม่มี ผมก็จะถามมติต่อเนื่องไปเลยนะครับ
ถ้าท่านเห็นด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการให้ท่านกดปุ่ม เห็นด้วย ถ้าท่านเห็นควรให้คงไว้
ตามร่างเดิมกดปุ่ม ไม่เห็นด้วย เชิญครับ อีก ๒ ท่านมีหรือไม่ ตรวจสอบหน่อยครับ
ปิดการลงคะแนน ขอทราบผลครับ

(มีสมาชิกเห็นด้วย ๑๘๕ คะแนน ไม่เห็นด้วย ๑ คะแนน)

- 20 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : จำนวนผู้เข้าประชุม ๑๙๑ เห็นด้วย ๑๘๕
ไม่เห็นด้วย ๑ งดออกเสียง ๕ เป็นอันว่าที่ประชุมมีมติเห็นด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการ
ในมาตรา ๔๓ เชิญเลขาธิการครับ

- 25 นางสาววรารักษ์ มีเปรมปรีดี (ที่ปรึกษาด้านระบบงานนิติบัญญัติ ปฏิบัติหน้าที่
แทนเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ) : “มาตรา ๔๔
ถึงมาตรา ๔๖ ไม่มีการแก้ไข หมวด ๓ การส่งผู้สมัครรับเลือกตั้ง ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๔๗
มีการแก้ไข มีกรรมการสงวนความเห็น”

- ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : มาตรา ๔๗ มีการแก้ไข มีกรรมวิธีการ
- 5 เสียข้งน้ยขอสงวนควมเห็นให้คงไว้ตามร่างเดิม ก็มีผลสืบเนื่องจากมาตรา ๔ มาตรา ๓๕
- เชิญท่านพลเอก สมเจตน์ บุญถนอม ครับ

- พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม (ประธานคณะกรรมการวิสามัญ) : ท่านประธาน
- ครบ พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม ในฐานะประธานคณะกรรมการวิสามัญ ในกรณีที่กรรมการ
- ได้เพิ่มความในวรรคสาม ซึ่งความในวรรคสามนั้นไปสอดคล้องกับมาตรา ๔ วรรคสอง
- 10 ซึ่งในกรรมการเสียข้งมากนั้นได้พั้หวตต่อสภาแห่งนี้ไปแล้ว เพราะฉะนั้นกรรมการจึงขอ
- ตัดความในวรรคสามออกทั้งวรรค คงเหลือการแก้ไขตามมาตรา ๔๗ วรรคหนึ่งแล้วก็วรรคสอง
- ส่วนเรื่องของมาตรา ๑๗ วรรคหนึ่ง วรรคสอง ก็ได้อภิปรายไปแล้วในช่วงของมาตรา ๓๕
- ก็เรียนต่อท่านประธานครับ

- ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
- 15 รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : ทางกรรมการเสียข้งมากไม่เพิ่มวรรคสาม
- ตัดออกไป ถือว่าไม่มีการเพิ่มเติมในวรรคสาม ทางท่านธนาวัฒน์ สังข์ทอง เชิญครับ ท่านคงไว้
- ตามร่างเดิม

- นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง (กรรมการวิสามัญ) : ขออนุญาตท่านประธานครับ
- ในเรื่องนี้เพราะสืบเนื่องมาจากการปรับปรุงตามมาตรา ๓๕ เป็นต้นมา เพราะว่าในมาตรา ๔๗
- 20 ในเรื่องของการส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งที่ทางกรรมการเสียข้งส่วนใหญ่ได้แก้ไขนั้น ได้อิงมาจาก
- มาตรา ๓๕ ซึ่งบางอันกำหนดให้มีตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด โดยในแต่ละเขตเลือกตั้ง
- ซึ่งได้พิจารณาแล้วมาตรา ๓๕ ที่ผ่านมา แล้วมีมาตรา ๔๗ นี้ตลอดไปจนถึงการแก้ไข
- ในมาตรา ๔๘ มาตรา ๔๙ มาตรา ๔๙/๑ และมาตรา ๔๙/๒ นั้น ก็ได้แก้ไขเพื่อให้เป็นเงื่อนไข
- ต่อเนื่องกัน ก็เพียงแต่อย่างเดียว คือขออธิบายเป็นข้อสังเกตว่าในมาตรา ๔๗ เมื่อเขียนไว้ในลักษณะ
- 25 นี้แล้วจะกลายเป็นเงื่อนไขที่บังคับได้ว่า ต่อไปพรรคการเมืองจะส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งได้นั้นจะต้องมี
- สาขาหรือตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดในเขตเลือกตั้งนั้นเสียก่อน ถ้าไม่มี ก็จะส่งไปไม่ได้
- แล้วก็การส่งผู้สมัครนั้นก็จะเป็นไปตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในกาแก้ไขของกรรมการ
- เสียข้งส่วนใหญ่ก็จะมีข้อสังเกตหนึ่งในส่วนที่ปรับปรุงแก้ไขตามกรรมการเสียข้งส่วนใหญ่
- ยังมีบางกรณีทีอาจจะเป็นประเด็นที่ได้พูดจาเมื่อสักครู่ ก็คือถ้ากรณีพรรคการเมืองไม่ดำเนินการตาม

- ขั้นตอนที่อยู่ในส่วนที่แก้ไขนี้ตั้งแต่มาตรา ๔๗ มาตรา ๔๘ มาตรา ๔๙ มาตรา ๔๙/๑ มาตรา ๔๙/๒ แล้ว ผลจากการดำเนินการอย่างไร กกต. จะดำเนินการอย่างไรกับผู้สมัครที่พรรคการเมืองนั้นส่งมา
- 5 อันนี้ยังไม่ได้มีพูดถึงไว้ เพราะฉะนั้นอาจจะต้องดูเรื่องความสมบูรณ์ในเรื่องของระบบของการที่ส่ง ผู้สมัครรับเลือกตั้งที่กรรมการเสียงส่วนใหญ่แก้ไขไว้ด้วยว่าจะมีมาตรการอย่างไร แล้วก็ในเรื่อง ของกระบวนการที่ทำแล้วจะมีการทำได้ตามกำหนดเวลา เพราะว่าจะมีกำหนดเวลาในส่วนของการ ที่จะต้องเลือกตั้งตามกรณีเลือกตั้งปกติกับกรณีเลือกตั้งแทนตำแหน่งที่ว่างอยู่ โดยขั้นตอนของ ระยะเวลาบวกกับในเรื่องของการดำเนินการที่จะต้องเป็นไปตามมาตรา ๔๙/๑ มาตรา ๔๙/๒ นั้น
- 10 มีขั้นตอนค่อนข้างมาก เพราะฉะนั้นแล้วจะต้องดูให้ชัดเจนว่าทำได้ตามกำหนดเวลาและทำทันต่อ การเลือกตั้งหรือไม่ เพราะฉะนั้นในส่วนอื่น ๆ นั้น เมื่อกรรมการเสียงส่วนใหญ่แก้ไขแล้ว ผมจะไม่อธิบายต่อและขอถอนออกไปครับ

- ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : เชิญท่านพลเอก สมเจตน์ บุญถนอม ครับ
- 15 พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม (ประธานคณะกรรมการการวิสามัญ) : เรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม ในฐานะประธานคณะกรรมการ เพื่อที่จะชี้แจงตามข้อสังเกตของกรรมการเสียงข้างน้อยที่ได้ชี้แจงข้อสังเกตไว้ในกรณีที่ กรรมการเสียงข้างน้อยเป็นห่วงเรื่องว่ากรณีที่มีการเลือกตั้งที่มีได้เป็นการเลือกตั้งทั่วไป เป็นการเลือกตั้งซ่อม มีบทบัญญัติยกเว้นไว้ในมาตรา ๔๙ ให้ดำเนินการสรรหาตามวิธีการที่กำหนด
- 20 ในมาตรา ๔๙/๑ และมาตรา ๔๙/๒ เว้นแต่กรณีที่เป็นการส่งผู้สมัครรับเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง สำหรับการเลือกตั้งแทนการเลือกตั้งที่เป็นโฆษะ หรือการเลือกตั้งใหม่ในกรณีที่ไม่มีผู้ใดได้รับเลือกตั้ง หรือกรณีผู้สมัครตายก่อนปิดการรับสมัคร รับเลือกตั้งให้ดำเนินการตามข้อบังคับ อันนี้เราได้เห็นปัญหา เพราะฉะนั้นไม่ต้องใช้กระบวนการ ตามมาตรา ๔๙/๑ เพราะฉะนั้นไปใช้ข้อบังคับได้
- 25 อีกประเด็นหนึ่งที่ชี้ถึงเรื่องเวลา คณะกรรมการได้พิจารณาเห็นถึงเงื่อนไขเวลา เป็นสิ่งสำคัญ ท่านไปดูในมาตรา ๔๙ วรรคหนึ่ง วรรคสอง วรรคสาม ในวรรคสามท่านดูครับ เพื่อประโยชน์ในการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง และแบบบัญชีรายชื่อของพรรคการเมือง พรรคการเมืองใดจะดำเนินการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้งไว้

เป็นการล่วงหน้าก่อนวันประกาศพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรก็ได้
เราเห็นปัญหา เราหาวิธีการแก้ปัญหาไว้แล้ว เพราะเวลาอุปสมบทตามวาระมีเวลา ๔๕ วัน

- 5 การอุปสมบทโดยอำนาจของฝ่ายบริหารมีเวลา ๖๐ วัน พรรคการเมืองสามารถเตรียมการต่าง ๆ
ให้ผู้สมัครสมัครรับเลือกตั้งอะไรไว้เรียบร้อยแล้ว แต่กระบวนการเลือกยังไม่ทำได้ อันนี้มองเอาไว้แล้ว
ครับ ขอขอบคุณที่ชี้ แล้วก็ได้นำปัญหาตรงนี้มาบัญญัติไว้ในกฎหมายฉบับนี้ เพื่อแก้ปัญหาต่าง ๆ
ที่กรรมการเสียงข้างน้อยได้ให้ข้อสังเกตไว้แล้วครับ ขอขอบคุณครับ

- ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : จะได้บันทึกการประชุมไว้ด้วย มีสมาชิกท่านใด
5 ประสงค์จะอภิปรายหรือไม่ครับ

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

- ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : ถ้าไม่มี ผมก็จะได้ถามมติ ก่อนถามมติ
ผมขอตรวจสอบองค์ประชุมก่อน เชิญสมาชิกแสดงตนเพื่อตรวจสอบองค์ประชุม ขอทราบผล
10 องค์ประชุมครับ

(มีสมาชิกกดปุ่มแสดงตนเพื่อตรวจนับองค์ประชุม จำนวน ๑๘๕ คน)

- ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : จำนวนผู้เข้าประชุม ๑๘๕ คน ครบองค์ประชุม
ต่อไปเป็นการถามมติ มาตรา ๔๗ ซึ่งคณะกรรมการธิการมีการแก้ไขเพิ่มเติม
15 ถ้าท่านเห็นด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการให้ท่านกดปุ่ม เห็นด้วย ถ้าท่านเห็นควรให้คงไว้
ตามร่างเดิมให้ท่านกดปุ่ม ไม่เห็นด้วย เชิญครับ มีท่านใดยังไม่ได้ลงบ้าง ปิดการลงคะแนน
ขอทราบผลครับ

(มีสมาชิกเห็นด้วย ๑๗๗ คะแนน ไม่เห็นด้วย ๕ คะแนน)

- ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : จำนวนผู้เข้าประชุม ๑๘๗ เห็นด้วย ๑๗๗
20 ไม่เห็นด้วย ๕ ดอออกเสียง ๕ ก็เป็นอันว่าที่ประชุมมีมติเห็นด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการ
ในมาตรา ๔๗ เชิญเลขาธิการครับ

- นางสาววราภรณ์ มีเปรมปรีดิ์ (ที่ปรึกษาด้านระบบงานนิติบัญญัติ ปฏิบัติหน้าที่
แทนเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ) : “มาตรา ๔๘
25 มีการแก้ไข มีสมาชิกสงวนคำแปรญัตติ”

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : มาตรา ๔๘ ท่านธนาวัฒน์ สังข์ทอง
ก็ได้อภิปรายตอนมาตรา ๔๗ ไปแล้วนะครับ มีท่านมณฑิร บุญตัน ขอสงวนคำแปรญัตติ

ท่านไม่อยู่ ก็ไม่ตั้งใจ มีท่านใดประสงค์จะอภิปรายหรือไม่ ในประเด็นที่คณะกรรมการมีการแก้ไข
เป็นผลสืบเนื่องจากมาตรา ๓๕

5 (ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : ถ้าไม่มี ผมก็ขอถามมติเลย เป็นการถามมติ
สืบเนื่อง ไม่ตรวจสอบองค์ประชุมแล้ว ถ้าท่านเห็นด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการ
ในมาตรา ๔๘ ให้ท่านกดปุ่ม เห็นด้วย ถ้าท่านเห็นควรให้คงไว้ตามร่างเดิมให้ท่านกดปุ่ม ไม่เห็นด้วย

10 ปิดการลงคะแนน ขอทราบผลครับ

(มีสมาชิกเห็นด้วย ๑๘๐ คะแนน ไม่เห็นด้วย ๔ คะแนน)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : จำนวนผู้เข้าประชุม ๑๘๘ เห็นด้วย ๑๘๐
ไม่เห็นด้วย ๔ ดอออกเสียง ๔ เป็นอันว่าที่ประชุมเห็นด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการ

15 ในมาตรา ๔๘ เชิญเลขาธิการครับ

นางสาววรารักษ์ มีเปรมปรีดิ์ (ที่ปรึกษาด้านระบบงานนิติบัญญัติ ปฏิบัติหน้าที่
แทนเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ) : “มาตรา ๔๙
มีการแก้ไข”

20 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : มาตรา ๔๙ มีการแก้ไข ท่านธนาวัฒน์
สังข์ทอง ก็ได้อภิปรายไปแล้ว สมาชิกอภิปรายได้ในประเด็นที่คณะกรรมการแก้ไข มีหรือไม่ครับ

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

25 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : ไม่มีนะครับ ผมจะขอถามมติเลย
ถ้าท่านเห็นด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการให้ท่านกดปุ่ม เห็นด้วย ถ้าท่านเห็นควรให้คงไว้
ตามร่างเดิมให้ท่านกดปุ่ม ไม่เห็นด้วย เชิญครับ มีท่านใดยังไม่ลงคะแนนบ้างครับ ปิดการลงคะแนน
ขอทราบผลครับ

(มีสมาชิกเห็นด้วย ๑๓๖ คะแนน ไม่เห็นด้วย ๖ คะแนน)

- ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : จำนวนผู้เข้าประชุม ๑๘๗ เห็นด้วย ๑๗๖
5 ไม่เห็นด้วย ๖งดออกเสียง ๕ เป็นอันว่าที่ประชุมเห็นด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการ
ในมาตรา ๔๙ เชิญเลขาธิการครับ

นางสาววรารักษ์ มีเปรมปรีดิ์ (ที่ปรึกษาด้านระบบงานนิติบัญญัติ ปฏิบัติหน้าที่
แทนเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ) : “มาตรา ๔๙/๑
คณะกรรมการเพิ่มขึ้นใหม่”

- 10 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : มาตรา ๔๙/๑ คณะกรรมการเพิ่มขึ้นใหม่
มีท่านใดประสงค์จะอภิปรายหรือไม่ครับ

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

- 15 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : ไม่มีนะครับ ผมจะขอถามมติต่อเนื่องไปเลย
เชิญท่านลงมติได้เลย มาตรา ๔๙/๑ ร่างเดิมไม่มี คณะกรรมการเพิ่มขึ้นใหม่ ถ้าเห็นด้วยกับ
การเพิ่มขึ้นใหม่ของคณะกรรมการให้ท่านกดปุ่ม เห็นด้วย ถ้าเห็นควรให้คงไว้ตามร่างเดิม
ก็ให้กดปุ่ม ไม่เห็นด้วย เชิญครับ ปิดการลงคะแนน ขอทราบผลครับ

(มีสมาชิกเห็นด้วย ๑๗๘ คะแนน ไม่เห็นด้วย ๖ คะแนน)

- 20 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : จำนวนผู้เข้าประชุม ๑๘๙ เห็นด้วย ๑๗๘
ไม่เห็นด้วย ๖งดออกเสียง ๕ เป็นอันว่าที่ประชุมเห็นด้วยกับการเพิ่มความเข้มมาตรา ๔๙/๑
ขึ้นใหม่ของคณะกรรมการ เชิญเลขาธิการครับ

- 25 นางสาววรารักษ์ มีเปรมปรีดิ์ (ที่ปรึกษาด้านระบบงานนิติบัญญัติ ปฏิบัติหน้าที่
แทนเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ) : “มาตรา ๔๙/๒
คณะกรรมการเพิ่มขึ้นใหม่”

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : มาตรา ๔๙/๒ เช่นเดียวกัน ร่างเดิมไม่มี

- คณะกรรมการการเพิ่มความขึ้นใหม่ ผมขอถามมติเลย เพราะเป็นเรื่องสืบเนื่องกัน ถ้าท่านเห็นด้วย
กับคณะกรรมการ คือให้เพิ่มความขึ้นมาตรา ๔๙/๒ ขึ้นใหม่ ให้ท่านกดปุ่ม เห็นด้วย ถ้าท่าน
5 เห็นควรให้คงไว้ตามร่างเดิมให้ท่านกดปุ่ม ไม่เห็นด้วย เชิญครับ ตรวจสอบหน่อยครับ
ปิดการลงคะแนน ขอทราบผลครับ

(มีสมาชิกเห็นด้วย ๑๗๕ คะแนน ไม่เห็นด้วย ๔ คะแนน)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต

- รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : จำนวนผู้เข้าประชุม ๑๘๔ เห็นด้วย ๑๗๕
10 ไม่เห็นด้วย ๔ ดอกเสียง ๔ ไม่ลงคะแนนเสียง ๑ เป็นอันว่าที่ประชุมเห็นด้วยกับการเพิ่มความ
เป็นมาตรา ๔๙/๒ ขึ้นใหม่ของคณะกรรมการ เชิญเลขาธิการครับ

นางสาววราภรณ์ มีเปรมปรีดิ์ (ที่ปรึกษาด้านระบบงานนิติบัญญัติ ปฏิบัติหน้าที่
แทนเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ) : “มาตรา ๕๐
มีการแก้ไข”

- 15 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : มาตรา ๕๐ มีการแก้ไข เพื่อให้สอดคล้องกับ
มาตรา ๔๙/๑ มาตรา ๔๙/๒ มีท่านใดประสงค์จะอภิปรายหรือไม่ครับ

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต

- 20 รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : ถ้าไม่มี ผมจะขอถามมติต่อเรื่องเลย
ถ้าท่านเห็นด้วยกับการแก้ไขเพิ่มเติมของคณะกรรมการให้ท่านกดปุ่ม เห็นด้วย ถ้าท่านเห็นควร
ให้คงไว้ตามร่างเดิมให้กดปุ่ม ไม่เห็นด้วย เชิญลงมติเลยนะครับ

(มีสมาชิกเห็นด้วย ๑๗๘ คะแนน ไม่เห็นด้วย ๕ คะแนน)

- ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : จำนวนผู้เข้าประชุม ๑๘๗ เห็นด้วย ๑๗๘
5 ไม่เห็นด้วย ๕ ดออกเสียง ๔ เป็นอันว่าที่ประชุมเห็นด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการ
ในมาตรา ๕๐ เชิญเลขาธิการครับ

นางสาววรารณ มีเปรมปรีดิ์ (ที่ปรึกษาด้านระบบงานนิติบัญญัติ ปฏิบัติหน้าที่
แทนเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ) : “มาตรา ๕๑
มีการแก้ไข”

- 10 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : มาตรา ๕๑ มีการแก้ไข ไม่มีผู้สงวนคำแปรญัตติ
มีสมาชิกท่านใดประสงค์อภิปรายในประเด็นที่คณะกรรมการแก้ไขหรือไม่ครับ
(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

- 15 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : ถ้าไม่มีผมก็จะขอลาหมดต่อเนื่องไปเลยนะครับ
เชิญท่านลงมติได้เลยครับ ตรวจสอบหน้าจอนะครับ อีก ๔ ท่านที่ยังไม่ได้ลงมติ ครบแล้ว
ปิดการลงคะแนน ขอทราบผลครับ

(มีสมาชิกเห็นด้วย ๑๘๑ คะแนน ไม่เห็นด้วย ๒ คะแนน)

- 20 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : จำนวนผู้เข้าประชุม ๑๘๗ เห็นด้วย ๑๘๑
ไม่เห็นด้วย ๒ ดออกเสียง ๔ เป็นอันว่าที่ประชุมเห็นด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการ
ในมาตรา ๕๑ เชิญเลขาธิการต่อครับ

- 25 นางสาววรารณ มีเปรมปรีดิ์ (ที่ปรึกษาด้านระบบงานนิติบัญญัติ ปฏิบัติหน้าที่
แทนเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ) : “หมวด ๔ การเงิน
และการบัญชีของพรรคการเมือง ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๕๒ ถึงมาตรา ๕๔ ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๕๕ มีการแก้ไข”

- 30 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : มาตรา ๕๕ คณะกรรมการมีการแก้ไข
มีการเพิ่มความในวรรคท้ายขึ้นมาใหม่ มีท่านใดประสงค์อภิปรายหรือไม่ครับ
(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

๑๕๓

สนช. ๓๖

สมบูรณ์ ๔๑/๒

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : ไม่มี ผมขอถามมติเลย เป็นการถามมติต่อเนื่อง
5 เชิญท่านลงมติได้เลยครับ ปิดการลงคะแนน ขอทราบผลครับ

(มีสมาชิกเห็นด้วย ๑๘๔ คะแนน ไม่เห็นด้วย ๑ คะแนน)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : จำนวนผู้เข้าประชุม ๑๘๘ เห็นด้วย ๑๘๔
ไม่เห็นด้วย ๑ งดออกเสียง ๓ เป็นอันว่าที่ประชุมมีมติเห็นด้วยกับการเพิ่มวาระคดีขึ้นใหม่

10 ในมาตรา ๕๕ ของคณะกรรมการการ เชิญเลขาธิการครับ

นางสาววรารักษ์ มีเปรมปรีดิ์ (ที่ปรึกษาด้านระบบงานนิติบัญญัติ ปฏิบัติหน้าที่
แทนเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ) : “มาตรา ๕๖
คณะกรรมการการตัดออก”

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : มาตรา ๕๖ คณะกรรมการการตัดออกทั้งมาตรา
มีท่านใดประสงค์อภิปรายหรือไม่ครับ

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : ไม่มี ผมจะขอถามมติเลยนะครับ
20 เชิญท่านลงมติได้เลยถ้าท่านเห็นด้วยกับการตัดมาตรา ๕๖ ของคณะกรรมการการออกทั้งมาตรา
ให้ท่านกดปุ่ม เห็นด้วย เห็นควรให้คงไว้ตามร่างเดิมกดปุ่ม ไม่เห็นด้วย เชิญครับ มีท่านใด
ยังไม่ลงบ้างครับ ปิดการลงคะแนนครับ

(มีสมาชิกเห็นด้วย ๑๘๒ คะแนน ไม่เห็นด้วย ไม่มี)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : จำนวนผู้เข้าประชุม ๑๘๖ เห็นด้วย ๑๘๒
ไม่เห็นด้วย ไม่มี งดออกเสียง ๔ เป็นอันว่าที่ประชุมมีมติเห็นด้วยกับการตัดมาตรา ๕๖
ออกทั้งมาตราของคณะกรรมการ เชิญเลขาธิการครับ

- นางสาววราภรณ์ มีเปรมปรีดิ์ (ที่ปรึกษาด้านระบบงานนิติบัญญัติ ปฏิบัติหน้าที่
แทนเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ) : “หมวด ๕ รายได้
5 ของพรรคการเมือง ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๕๗ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๕๗/๑ คณะกรรมาธิการ
เพิ่มขึ้นใหม่”

- ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : มาตรา ๕๗/๑ ร่างเดิมไม่มี คณะกรรมาธิการ
เพิ่มความขึ้นมาใหม่ทั้งมาตรา ไม่มีผู้สงวนคำแปรญัตติ มีสมาชิกท่านใดประสงค์อภิปรายในเหตุผลนี้
10 หรือไม่ครับ

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

- ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : ถ้าไม่มี ผมก็จะถามมติต่อเนืองเลย เชิญท่าน
ลงมติได้เลย ถ้าท่านเห็นด้วยกับการเพิ่มความเป็มาตรา ๕๗/๑ ขึ้นใหม่ของคณะกรรมาธิการ
15 ให้ท่านกดปุ่ม เห็นด้วย ถ้าท่านเห็นควรให้คงไว้ตามร่างเดิมให้ท่านกดปุ่ม ไม่เห็นด้วย เชิญครับ
ยังอีกหลายท่านเลยไม่ได้ลงมติ ตรวจสอบหน่อยครับ ปิดการลงคะแนน ขอทราบผลครับ

(มีสมาชิกเห็นด้วย ๑๘๒ คะแนน ไม่เห็นด้วย ๑ คะแนน)

- ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : จำนวนผู้เข้าประชุม ๑๘๘ เห็นด้วย ๑๘๒
20 ไม่เห็นด้วย ๑ ดออกเสียง ๕ เป็นอันว่าที่ประชุมมีมติเห็นด้วยกับการเพิ่มความเป็มาตรา ๕๗/๑
ขึ้นใหม่ของคณะกรรมาธิการ เชิญเลขาธิการครับ

นางสาววราภรณ์ มีเปรมปรีดิ์ (ที่ปรึกษาด้านระบบงานนิติบัญญัติ ปฏิบัติหน้าที่
แทนเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ) : “มาตรา ๕๘
ถึงมาตรา ๖๑ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๖๒ มีการแก้ไข”

- ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : มาตรา ๖๒ คณะกรรมาธิการมีการแก้ไข
ไม่มีผู้สงวนคำแปรญัตติ สมาชิกอภิปรายได้ในประเด็นที่คณะกรรมาธิการแก้ไข มีท่านใดประสงค์
25 อภิปรายหรือไม่ครับ

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : ไม่มีนะครับ ผมขอถามมติต่อเนื่องเลย

5 ถ้าท่านเห็นด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการธิการในมาตรา ๖๒ ให้ท่านกดปุ่ม เห็นด้วย

ถ้าท่านเห็นควรให้คงไว้ตามร่างเดิมให้ท่านกดปุ่ม ไม่เห็นด้วย เชิญท่านลงมติได้เลยครับ

ปิดการลงคะแนน ขอทราบผล

(มีสมาชิกเห็นด้วย ๑๘๒ คะแนน ไม่เห็นด้วย ๑ คะแนน)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : จำนวนผู้เข้าประชุม ๑๘๗ เห็นด้วย ๑๘๒ ไม่เห็นด้วย ๑งดออกเสียง ๔ เป็นอันว่าที่ประชุมมีมติเห็นด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการ

10 ในมาตรา ๖๒ เชิญเลขาธิการครับ

นางสาววรารักษ์ มีเปรมปรีดี (ที่ปรึกษาด้านระบบงานนิติบัญญัติ ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ) : “มาตรา ๖๓

15 มีการแก้ไข”

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : มาตรา ๖๓ คณะกรรมการธิการมีการแก้ไข

ในวรรคสอง มีสมาชิกท่านใดประสงค์อภิปรายหรือไม่ครับ

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : ไม่มี ผมขอถามมติเลย เชิญท่านลงมติได้เลย

20 ถ้าท่านเห็นด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการธิการในวรรคสองของมาตรา ๖๓ ให้ท่านกดปุ่ม

เห็นด้วย ถ้าท่านเห็นควรให้คงไว้ตามร่างเดิมให้ท่านกดปุ่ม ไม่เห็นด้วย เชิญครับ ลงทุกท่านแล้ว

ปิดการลงคะแนน ขอทราบผลครับ

25 (มีสมาชิกเห็นด้วย ๑๘๒ คะแนน ไม่เห็นด้วย ไม่มี)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : จำนวนผู้เข้าประชุม ๑๘๘ เห็นด้วย ๑๘๒

ไม่เห็นด้วย ไม่มี งดออกเสียง ๖ เป็นอันว่าที่ประชุมมีมติเห็นด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการ

30 ในมาตรา ๖๓ เชิญเลขาธิการครับ

- นางสาววราภรณ์ มีเปรมปรีดิ์ (ที่ปรึกษาด้านระบบงานนิติบัญญัติ ปฏิบัติหน้าที่
แทนเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ) : “มาตรา ๖๔
5 ถึงมาตรา ๖๖ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๖๗ มีการแก้ไข”

- ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : มาตรา ๖๗ คณะกรรมาธิการมีการแก้ไข
ให้ถูกต้อง คงไม่มีผู้ใดอภิปรายในประเด็นนี้ครับ ผมขอลงมติเลย ถ้าท่านเห็นด้วยกับการแก้ไข
ของคณะกรรมาธิการในมาตรา ๖๗ ให้ท่านกดปุ่ม เห็นด้วย ถ้าท่านเห็นควรให้คงไว้ตามร่างเดิม
10 ให้ท่านกดปุ่ม ไม่เห็นด้วย เชิญท่านลงมติดีได้เลยครับ ปิดการลงคะแนน ขอทราบผลครับ
(มีสมาชิกเห็นด้วย ๑๘๓ คะแนน ไม่เห็นด้วย ไม่มี)

- ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : จำนวนผู้เข้าประชุม ๑๘๘ เห็นด้วย ๑๘๓
ไม่เห็นด้วย ไม่มี งดออกเสียง ๕ เป็นอันว่าที่ประชุมมีมติเห็นด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมาธิการ
15 ในมาตรา ๖๗ เชิญท่านเลขาธิการครับ

นางสาววรารณ มีเปรมปรีดิ์ (ที่ปรึกษาด้านระบบงานนิติบัญญัติ ปฏิบัติหน้าที่
แทนเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ) : “มาตรา ๖๘
5 มีการแก้ไข”

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : มาตรา ๖๘ คณะกรรมาธิการมีการแก้ไข
เป็นการแก้ไขถ้อยคำเล็กน้อย มีท่านใดจะอภิปรายหรือไม่ครับ อยากทราบเหตุผล
(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

10 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : ไม่มีนะครับ ไม่มี ผมขอถามมติต่อเนื่องเลย
เชิญท่านลงมติได้เลยครับ ถ้าท่านเห็นด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมาธิการในมาตรา ๖๘
ให้ท่านกดปุ่ม เห็นด้วย ถ้าเห็นควรให้คงไว้ตามร่างเดิมให้ท่านกดปุ่ม ไม่เห็นด้วย เชิญท่านลงมติ
ได้เลยครับ ตรวจสอบนิดหนึ่ง มีท่านใดยังลืมลงมติบ้างครับ ครบแล้ว ปิดการลงคะแนน

15 ขอทราบผลครับ

(มีสมาชิกเห็นด้วย ๑๘๓ คะแนน ไม่เห็นด้วย ไม่มี)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : จำนวนผู้เข้าประชุม ๑๘๘ เห็นด้วย ๑๘๓
ไม่เห็นด้วย ไม่มี ดอออกเสียง ๕ เป็นอันว่าที่ประชุมมีมติเห็นด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมาธิการ
20 ในมาตรา ๖๘ เชิญเลขาธิการครับ

นางสาววรารณ มีเปรมปรีดิ์ (ที่ปรึกษาด้านระบบงานนิติบัญญัติ ปฏิบัติหน้าที่
แทนเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ) : “มาตรา ๖๙
มีการแก้ไข”

25 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : มาตรา ๖๙ แก้ไขเล็กน้อย คำว่า “ในทาง
การเมือง” ตัดคำว่า “ใน” ออก คงไม่มีผู้ใดอภิปรายประเด็นนี้ ผมขอถามมติเลยนะครับ
เชิญท่านลงมติได้เลยครับ ปิดการลงคะแนน ขอทราบผลครับ

(มีสมาชิกเห็นด้วย ๑๘๓ คะแนน ไม่เห็นด้วย ไม่มี)

30 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : จำนวนผู้เข้าประชุม ๑๘๘ เห็นด้วย ๑๘๓

ไม่เห็นด้วย ไม่มี งดออกเสียง ๕ เป็นอันว่าที่ประชุมมีมติเห็นด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการธิการ
ในมาตรา ๖๙ เชิญเลขาธิการครับ

- 5 นางสาววราภรณ์ มีเปรมปรีดิ์ (ที่ปรึกษาด้านระบบงานนิติบัญญัติ ปฏิบัติหน้าที่
แทนเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ) : “มาตรา ๗๐
และมาตรา ๗๑ ไม่มีการแก้ไข หมวด ๖ กองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๗๒ มีการแก้ไข”

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต

- 10 รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : มาตรา ๗๒ คณะกรรมการแก้ไข
โดยการสลับถ้อยคำ มีท่านใดประสงค์อภิปรายหรือไม่ครับ

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต

รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : ไม่มีนะครับ ผมถามมติต่อเนื่องเลยนะครับ

- 15 ถ้าท่านเห็นด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการธิการในมาตรา ๗๒ ให้ท่านกดปุ่ม เห็นด้วย
ถ้าท่านเห็นควรให้คงไว้ตามร่างเดิมให้ท่านกดปุ่ม ไม่เห็นด้วย เชิญครับ ยังอีกหลายท่านนะครับ
ไม่ได้ลงมติ อีก ๒ ท่านครับ ลองดูนิดหนึ่งนะครับ ยากกว่านี้ยังตัดสินใจได้เลย อันนี้นิดเดียว
น่าจะตัดสินใจได้ครับ อีก ๒ ท่าน สลับถ้อยคำแค่นั้นนะครับ ปิดการลงคะแนน ขอทราบผลครับ

(มีสมาชิกเห็นด้วย ๑๘๒ คะแนน ไม่เห็นด้วย ไม่มี)

- 20 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : จำนวนผู้เข้าประชุม ๑๘๗ เห็นด้วย ๑๘๒
ไม่เห็นด้วย ไม่มี งดออกเสียง ๕ เป็นอันว่าที่ประชุมเห็นด้วยกับการแก้ไขในมาตรา ๗๒
ของคณะกรรมการธิการ เชิญเลขาธิการต่อครับ

นางสาววราภรณ์ มีเปรมปรีดิ์ (ที่ปรึกษาด้านระบบงานนิติบัญญัติ ปฏิบัติหน้าที่

- 25 แทนเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ) : “มาตรา ๗๓
ถึงมาตรา ๗๖ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๗๗ มีการแก้ไข มีกรรมการธิการสงวนความเห็น”

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต

รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : มาตรา ๗๗ นี้ก็มีผลสืบเนื่องจากมาตรา ๙
เชิญท่านพลเอก สมเจตน์ บุญถนอม ครับ

พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม (ประธานคณะกรรมการการวิสามัญ) : กราบเรียน

ท่านประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติที่เคารพ กระผม พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม ในฐานะ

- 5 ประธานคณะกรรมการการวิสามัญและกรรมการเสียงข้างมาก เนื่องจากกรรมการเสียงข้างมาก ได้แปรญัตติในมาตรา ๙ วรรคสอง ฉะนั้นความในวรรคสองของมาตรา ๗๗ นั้นไปสอดคล้องกับมาตรา ๙ วรรคสอง ในชั้นนี้กรรมการจึงขอตัดความในวรรคสองที่เพิ่มขึ้นมาใหม่ออกไป คงไปตามร่างเดิม ตัดเฉพาะวรรคสองออกไปครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต

- 10 รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : ก็ยังมีการแก้ไขอยู่นะครับ ท่านสมาชิก อภิปรายได้นะครับ มีการแก้ไขในวรรคอื่น วงเล็บอื่น มีหรือไม่ครับ

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต

รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : ไม่มีนะครับ ก็ต้องถามมติครับ

- 15 เพราะว่ากรรมการมีการแก้ไข ก่อนถามมติผมขอตรวจสอบองค์ประชุมอีกครั้งนะคะครับ พอท่านสมาชิกเห็นท่านพลเอก สมเจตน์ บุญถนอม ลูกขึ้นอภิปรายก็มีหลายท่านเดินออกห้องไปทำธุระ ท่านอย่าเพิ่งลงมติครับ แสดงตนก่อนครับ ขอทราบองค์ประชุมครับ

(มีสมาชิกกดปุ่มแสดงตนเพื่อตรวจนับองค์ประชุม จำนวน ๑๘๓ คน)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต

- 20 รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : จำนวนผู้เข้าประชุม ๑๘๓ คน ครบองค์ประชุมต่อไปจะเป็นการถามมติว่า ถ้าท่านเห็นด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการในมาตรา ๗๗ ให้ท่านกดปุ่ม เห็นด้วย ถ้าท่านเห็นควรให้คงไว้ตามร่างเดิมให้ท่านกดปุ่ม ไม่เห็นด้วย เชิญครับ ช่วยตรวจสอบมติหนึ่งนะครับ ลงหรือยังครับท่านที่เข้ามาใหม่ ลงแล้วนะครับ ปิดการลงคะแนน ขอทราบผลครับ

- 25 (มีสมาชิกเห็นด้วย ๑๗๐ คะแนน ไม่เห็นด้วย ๕ คะแนน)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต

รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : จำนวนผู้เข้าประชุม ๑๘๐ เห็นด้วย ๑๗๐

ไม่เห็นด้วย ๕ ดอออกเสียง ๕ เป็นอันว่าที่ประชุมมีมติเห็นด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการ ในมาตรา ๗๗ เชิญเลขาธิการครับ

นางสาววรารภรณ์ มีเปรมปรีดิ์ (ที่ปรึกษาด้านระบบงานนิติบัญญัติ ปฏิบัติหน้าที่
แทนเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ) : “มาตรา ๗๘

5 มีการแก้ไข มีกรรมาธิการสงวนความเห็น”

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : มาตรา ๗๘ มีการแก้ไข แล้วก็กรรมาธิการ
เสียงข้างน้อยขอสงวนความเห็นไว้ เชิญกรรมาธิการเสียงข้างน้อยก่อนนะครับ

10

- ๔๓/๑

15

นายธนาวุฒิ สัจจทอง (กรรมาธิการวิสามัญ) : ขออนุญาตท่านประธาน

ขออนุญาตท่านสมาชิกครับ กระผม นายธนาวุฒิ สัจจทอง กรรมาธิการ ในส่วนของมาตรา ๗๘

- 5 กระผมได้ขอสงวนความเห็นไว้ในวรรคสี่ ของมาตรา ๗๘ ที่กรรมาธิการเสียงส่วนใหญ่ขอเพิ่มเติม
 เข้าไว้ในความที่ว่า “เว้นแต่เป็นเงินที่ได้รับตามมาตรา ๗๐ (๓/๑)” ก็คือเงินที่จัดสรรให้ร้อยละสิบ
 สำหรับกรณีโดยพิจารณาจากสาขาพรรคการเมืองที่พรรคการเมืองนั้นมีอยู่ในปีที่ผ่านมา โดยเอามา
 ใช้จ่ายเป็นเงินเพื่อดำเนินกิจกรรมของสาขาพรรคนั้นได้ ด้วยความเคารพครับ เนื่องด้วยในเรื่องของ
 การจัดสรรเงินกองทุนสนับสนุนพรรคการเมืองนั้น โดยวัตถุประสงค์ของกองทุนนั้นตามมาตรา ๗๒
 10 นั้น มีไว้เพื่อวัตถุประสงค์ในการที่จะสนับสนุนพรรคการเมืองในเรื่องของการให้การศึกษา
 แก่ประชาชนในเรื่องการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข แล้วก็
 การมีส่วนร่วมของประชาชน แล้วก็การพัฒนาพรรคการเมือง โดยการดำเนินกิจกรรมทางการเมือง
 แล้วในมาตรา ๗๘ เอง ในวรรคแรกก็บอกว่า เงินที่พรรคการเมืองได้รับการจัดสรรตามมาตรา ๗๗
 ซึ่งก็รวมถึงมาตรา (๓/๑) ที่กรรมาธิการเสียงส่วนใหญ่ก็ได้เพิ่มเติมขึ้นนั้น ต้องนำมาใช้
 15 เพื่อการหาเสียงเลือกตั้งหรือดำเนินกิจกรรมทางการเมืองของพรรคการเมืองเป็นหลัก แล้วก็
 ความในวรรคสี่เองตอนต้นที่เป็นร่างเดิมนั้นก็บอกว่า การใช้ในเรื่องของการใช้จ่ายอย่างอื่นที่ไม่ใช่
 เกี่ยวกับการดำเนินกิจกรรมทางการเมืองคงไม่ได้ โดยจะใช้ในเรื่องของการจ้างบุคคลหรือว่า
 การใช้จ่ายอื่นในทำนองเดียวกัน ซึ่งหมายความว่าถึงรายจ่ายประจำ เช่น ค่าน้ำ ค่าไฟ คงไม่ใช่
 เพราะในส่วนนั้น ในตัวของพรรคการเมืองเองย่อมมีรายได้ของพรรคการเมือง นอกจาก
 20 เงินสนับสนุนเองก็มีรายได้ในส่วนอื่นที่พรรคการเมืองสามารถจัดหาได้หรือระดมทุนมาได้
 หรือได้รับบริจาคจากบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลมาได้ตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในกฎหมายประกอบ
 รัฐธรรมนูญฉบับนี้ เพราะฉะนั้นแล้วการที่กรรมาธิการเสียงส่วนใหญ่มาเพิ่มเติมในส่วนในตอนท้าย
 ของวรรคสี่ว่า เงินในส่วนที่สาขาที่จัด เพราะว่าโดยเหตุของสาขาพรรคการเมืองนั้นนำมาใช้
 ในการดำเนินกิจการของสาขาพรรคการเมืองนั้นก็จะเป็นการผิดวัตถุประสงค์ของกองทุน
 25 ตามมาตรา ๗๒ แล้วก็การกำหนดเงื่อนไขในวรรคแรกของมาตรา ๗๘ ที่จะใช้เพื่อการดำเนิน
 กิจกรรมทางการเมือง รวมทั้งส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งได้ ประกอบกับที่เราพิจารณาผ่านมา
 ในมาตรา ๓๕ แล้วก็ในเรื่องของการส่งผู้สมัคร โดยระบบโครงสร้างของมันก็คือการที่พยายามให้มี
 สาขาพรรคการเมืองเพิ่มขึ้นเพื่อที่จะส่งผู้สมัครตามในเขตเลือกตั้งต่าง ๆ ให้ครบถ้วน เพราะฉะนั้น

- พรรคการเมืองนั้นก็จะมีการตั้งสาขาพรรคเพิ่มเติมขึ้น เพราะฉะนั้นก็จะเป็นภาระค่าใช้จ่ายที่ค่อนข้างเพิ่มเติมขึ้นมาของพรรคการเมืองที่มีการจัดตั้งสาขาพรรคการเมือง เพราะฉะนั้น
- 5 เมื่อนำเงินในส่วนที่เป็นเงินสนับสนุนของพรรคการเมืองในส่วนของกองทุนที่จัดสรรให้มาใช้ในการดำเนินกิจกรรมทางการเมืองทางด้านอื่น ๆ ที่สมควรจะต้องดำเนินการโดยอาศัยเงินของกองทุนที่มีวัตถุประสงค์ ลักษณะที่เป็นการสนับสนุนดำเนินกิจกรรมทางการเมือง ก็จะไม่เป็นไปตามนั้น โดยจะเอามาจ่ายในเรื่องของการดำเนินกิจกรรม ในเรื่องของการค้าไฟฟ้า ค่าจ้างบุคคลเป็นรายจ่ายประจำปี ซึ่งก็จะไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ เพราะฉะนั้นแล้ว
- 10 กระผมในฐานะกรรมการเสียงส่วนน้อยจึงเห็นว่า เมื่อพรรคการเมืองเองนั้นมีรายได้ส่วนอื่นแล้วก็สามารถจะนำรายได้ส่วนอื่นมาจัดการในส่วนนี้ได้ ประกอบกับวัตถุประสงค์ของมาตรา ๗๒ ในเรื่องของกองทุน ในเรื่องของมาตรา ๗๘ ในเรื่องของเงื่อนไขในการใช้จ่ายเงินที่ได้รับ การจัดสรรนั้นกำหนดไว้ชัดเจนแล้ว การมากำหนดยกเว้นไว้ในลักษณะนี้นั้นก็จะไม่เป็นไปตามระบบ และทำให้การดำเนินกิจกรรมพรรคการเมือง ซึ่งกฎหมายฉบับนี้นั้นต้องการให้พรรคการเมือง
- 15 ดำเนินกิจกรรมทางการเมืองให้อย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มเติมขึ้น และเป็นประโยชน์แก่ประชาชนมากขึ้นก็จะไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ เพราะฉะนั้นกระผมในฐานะกรรมการเสียงส่วนน้อยจึงขอสงวนความเห็นไว้ที่จะไม่เห็นด้วยในการแก้ไขในวรรคสี่ ในส่วนที่กรรมการเสียงส่วนใหญ่เพิ่มเติมเข้ามาครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต

- 20 รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : เชิญท่านพลเอก สมเจตน์ บุญถนอม ครับ

พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม (ประธานคณะกรรมการการวิสามัญ) :

- กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม ประธานคณะกรรมการ
- ในคณะกรรมการเสียงข้างมาก ในมาตรา ๗๘ วรรคสี่ เราได้เพิ่มข้อความไปว่า “เว้นแต่เป็นเงินที่ได้รับตามมาตรา ๗๗ (๓/๑)” เงินนี้ก็คือเงินร้อยละ ๒๐ ของกองทุนพัฒนาพรรคการเมือง
- 25 ที่จัดสรรตามจำนวนการจัดตั้งสาขาพรรคการเมืองของพรรคการเมือง แล้วเราก็มีข้อยกเว้นว่าเงินร้อยละ ๒๐ นี้ ตามมาตรา ๗๗ (๓/๑) นี้ อนุญาตให้ใช้จ่ายเงินนี้สำหรับการดำเนินกิจกรรมของสาขาพรรคการเมือง ท่านสมาชิกครับ ผมอยากให้ท่านได้ดูโครงสร้างของพรรคการเมืองแผ่นใส ๒๑ โครงสร้างของพรรคการเมืองตามกฎหมายฉบับนี้ที่ผมได้พูดไปตอนต้น นอกจากพรรคการเมืองเป็นโครงสร้างระดับบนแล้ว ระดับล่างพื้นที่ประกอบด้วยสาขาพรรคการเมือง

ในสาขาพรรคการเมืองบัญญัติไว้ว่าจะต้องมีสมาชิก ๕๐๐ คนขึ้นไปถึงจะจัดตั้งสาขาพรรคการเมือง ในกฎหมายบังคับว่า ความเป็นพรรคการเมืองได้จะต้องมีสาขาพรรคการเมือง ๔ สาขา

- 5 เป็นบทบังคับ ถ้ามีน้อยกว่านี้ไม่เป็นพรรคการเมืองมี ๔ สาขา แล้วก็ไปบัญญัติไว้อีกว่า ในกรณีที่มีเขตเลือกตั้งใดมีสมาชิกพรรคการเมืองเกิน ๑๐๐ คนก็ตั้งตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด ในเขตเลือกตั้งนั้น ผมเรียนว่าการทำงานระหว่างสาขาพรรคการเมืองกับตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด ในอดีตตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด พรรคการเมืองเล็งกฎหมาย โดยไปจัดตั้งศูนย์อำนวยการ ศูนย์ประสานงานพรรคการเมืองขึ้น เหตุใดเขาจึงเล็ง เพราะว่า
- 10 สาขาพรรคการเมืองมีภารกิจหลายอย่างที่จะต้องทำ มีแต่กฎหมายบังคับว่าถ้าคุณไม่มีสาขาพรรคการเมือง ไม่ปฏิบัติอย่างนั้น ไม่ปฏิบัติอย่างนี้ต้องถูกลงโทษ แต่ในกฎหมายฉบับนี้ ไม่มีบทบัญญัติไหนไปสนับสนุนให้พรรคการเมืองใช้ขยายสาขาพรรคการเมือง ดูปฏิบัติ
- 15 ในความคิดของกรรมการการเลือกตั้งข้างมากเห็นว่าความเป็นสถาบันของพรรคการเมืองที่จะเป็นสถาบันการเมืองมากนั้นจะต้องขยายสาขาพรรคการเมืองให้มากขึ้น จึงขยายไปทุกเขตเลือกตั้ง มีองค์กรจัดการที่เข้มแข็ง มีการบริหารงาน มีการประชุม มีอะไรต่าง ๆ ต้องขยายตัวนี้ให้มากขึ้น จึงจะทำให้พรรคการเมืองเป็นสถาบันทางการเมือง เรียนซ้ำอีกครั้งหนึ่งว่า กฎหมายฉบับนี้ ไม่มีกลไกไหน ยกเว้นที่กรรมการมาแก้ไขในมาตรา ๗๗ (๓/๑) ตัดเงินมา ๒๐ เปอร์เซ็นต์ มาสนับสนุนการจัดตั้งสาขา ท่านดูต่อไปว่า ในกิจการของสาขาพรรคการเมืองนั้นเขามีงานอะไรที่จะต้องทำบ้าง
- 20 ประเด็นแรก เขาจะต้องมีการจัดตั้งเจ้าหน้าที่พนักงานต่าง ๆ บริหารสาขาพรรคการเมือง จะต้องดำเนินการประชุมใหญ่สาขาพรรคการเมือง จะต้องจัดทำระบบบัญชี รายรับรายจ่ายอะไรต่าง ๆ สำคัญที่สุดที่ทุกท่านได้เห็นชอบไปคือเขาต้องจัดการประชุม เพื่อเลือกผู้สมัคร ส.ส. เขต และบัญชีรายชื่อ ภารกิจต่าง ๆ เหล่านี้มากมาย มีแต่บทลงโทษ ใครจัดตั้งมากยิ่งเสียค่าใช้จ่ายมาก ผมเรียนท่านครับ มองเห็นภาพเลยว่า ถ้าไม่มีกลไกต่าง ๆ
- 25 ไปสนับสนุนพรรคการเมืองให้จัดตั้งสาขาพรรคการเมืองแล้ว ในที่สุดพรรคการเมืองจะมีสาขาพรรคการเมืองเพียง ๔ สาขาเท่านั้นเองตามที่กฎหมายบังคับเอาไว้ ต่อไปครับ เพราะฉะนั้นด้วยความเห็นว่ามีแต่มาตรการบังคับห้ามโน่นห้ามนี้ ไม่ปฏิบัติอย่างนั้นไม่ปฏิบัติอย่างนี้ ถ้าคุณไม่ปฏิบัติ

- ตามกฎหมายกำหนด ถูกลงโทษ ก็เรียนซ้ำอีกครั้งว่าไม่มีพรรคการเมืองไหนหรือใครจะไป
ขยายสาขาพรรคการเมืองมากกว่า ๔ สาขา แล้วผลของพรรคการเมืองตามกฎหมายฉบับเดิม
5 มีพรรคการเมืองเดียว ที่มากกว่า ๔ สาขา นอกจากนั้น ๔ สาขาทั้งนั้น -----

เราจึงมีความคิดว่าถ้าต้องการจะสนับสนุนพรรคการเมืองให้เป็นสถาบันการเมืองต้องมีกลไก

สนับสนุนจูงใจเขาให้จัดตั้งขยายสาขาพรรคการเมือง ก็คือใช้กลไกตามมาตรา ๗๗ (๓/๑)

- 5 นี่แหละครับ มาสนับสนุน แล้วก็ยกเว้นไว้เสีย เพราะตามกองทุนเขาบอกว่า ห้ามมิให้ใช้เงินกองทุนไปใช้ดำเนินการกิจการของพรรคการเมือง อันนี้ที่เขาห้ามไว้ มิใช่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ วัตถุประสงค์ของกองทุนพัฒนาพรรคการเมืองก็เพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง แต่ด้วยเขาเกรงว่าถ้าไม่บัญญัติไว้ เช่นนั้นพรรคการเมืองจะเอาเงินที่ได้รับไปใช้จ่ายสำหรับผู้ที่เป็นกรรมการหรือเป็นบริหารอะไรต่าง ๆ เป็นพวกลูกจ้างอะไรต่าง ๆ เพราะฉะนั้นเขาห้าม ให้ใช้เฉพาะดำเนินการกิจการทางการเมือง
- 10 แต่ผมเห็นว่าถ้าห้ามตรงนี้ด้วยแน่นอนที่สุดก็เหมือนเดิม ไม่มีสาขาพรรคการเมืองไหนที่จะจัดตั้งเพิ่มขึ้น เพราะฉะนั้นต้องสร้างแรงจูงใจให้พรรคการเมืองมีแรงจูงใจที่จะขยายสาขาพรรคการเมืองเพิ่มมากขึ้น เพื่อที่จะทำให้พรรคการเมืองนั้นเป็นสถาบันทางการเมือง ด้วยเหตุนี้แหละครับ จึงบัญญัติเพิ่มเติมว่า ในกรณีที่พรรคการเมืองได้รับเงินกองทุนร้อยละสิบ ตามมาตรา ๗๗ (๓/๑) จำนวนเงินจำนวนนี้คุณสามารถเอาไปใช้ในกิจการของสาขาพรรคการเมืองได้ เพื่อเป็นการส่งเสริม
- 15 พรรคการเมืองให้จัดตั้งสาขาพรรคการเมืองเพิ่มขึ้น ขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต

รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : มีสมาชิกท่านใดประสงค์อภิปรายหรือไม่ครับ
(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต

- 20 รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : ไม่มี ผมปิดการอภิปราย ท่านสมาชิกครับ
- ในมาตรา ๗๘ วรรคหนึ่ง ทางคณะกรรมการแก้ไข มีกรรมวิธีการเสียงข้างน้อยก็แก้ไข วรรคห้า ที่เพิ่มมาใหม่ก็สอดคล้องกัน ที่กรรมวิธีการเสียงข้างน้อยแตกต่างจากกรรมวิธีการเสียงข้างมากก็คือ ในการที่กรรมวิธีการเสียงข้างมากได้เพิ่มความในท้ายของวรรคสี่ ซึ่งทางกรรมวิธีการเสียงข้างน้อย เห็นว่าให้คงไว้ตามร่างเดิมตามวรรคสี่ เพราะฉะนั้นการถามมติ มติแรกจะเป็นการถามว่า
- 25 ถ้าท่านเห็นด้วยกับการแก้ไขโดยรวมให้ท่านกดปุ่ม เห็นด้วย แล้วเดี๋ยวค่อยไปว่ากันต่อถ้าเห็นด้วยกับการแก้ไขโดยรวม แต่ถ้าท่านให้คงไว้ตามร่างเดิมทั้งหมดให้ท่านกดปุ่ม ไม่เห็นด้วย ก่อนถามมติ ผมขอตรวจสอบองค์ประชุมก่อนนะครับ มาตรา ๗๘ คณะกรรมการมีการแก้ไข กรรมวิธีการเสียงข้างน้อยก็มีการแก้ไข มติแรกจะเป็นถามโดยรวมว่าถ้าท่านเห็นด้วยกับการแก้ไขโดยรวม

ทั้งของกรรมการเสียงข้างมากและกรรมการเสียงข้างน้อยให้ท่านกดปุ่ม เห็นด้วย แต่ถ้าท่านเห็นว่าให้คงไว้ตามร่างเดิมทั้งหมดให้ท่านกดปุ่ม ไม่เห็นด้วย เชิญท่านแสดงตนก่อน

5 ขอทราบผลองค์ประชุมครับ

(มีสมาชิกกดปุ่มแสดงตนเพื่อตรวจนับองค์ประชุม จำนวน ๑๘๐ คน)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต

รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : จำนวนผู้เข้าประชุม ๑๘๐ คน ครบองค์ประชุม

ต่อไปจะเป็นการถามมติ ถ้าท่านเห็นด้วยกับการแก้ไขโดยรวมให้ท่านกดปุ่ม เห็นด้วย ถ้าท่าน

- 10 เห็นควรให้คงไว้ตามร่างเดิมให้ท่านกดปุ่ม ไม่เห็นด้วย เชิญครับ มีท่านใดยังไม่ได้ลงมติบ้างครับ
ลงทุกท่านแล้ว ปิดการลงคะแนน ขอทราบผลครับ

(มีสมาชิกเห็นด้วย ๑๖๙ คะแนน ไม่เห็นด้วย ๘ คะแนน)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต

รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : จำนวนผู้เข้าประชุม ๑๘๑ คน เห็นด้วย

- 15 กับการแก้ไขโดยรวม ๑๖๙ เห็นควรให้คงไว้ตามร่างเดิม ๘ งดออกเสียง ๓ ไม่ลงคะแนนเสียง ๑
เป็นอันว่าที่ประชุมมีมติเห็นด้วยกับการแก้ไขโดยรวม พอมีมติอย่างนี้ก็ต้องถามต่อว่า

ถ้าท่านเห็นด้วยกับการแก้ไขของกรรมการเสียงข้างมากให้ท่านกดปุ่ม เห็นด้วย ถ้าท่านเห็นด้วย

กับการแก้ไขของกรรมการเสียงข้างน้อยให้ท่านกดปุ่ม ไม่เห็นด้วย ท่านใดประสงค์

งดออกเสียงกดปุ่ม งดออกเสียง เชิญครับ หลังจากมาตรานี้แล้วคงเป็นการแก้ไขถ้อยคำเล็กน้อย

- 20 อีกหลายมาตรา ถ้าท่านสมาชิกจะนั่งอยู่ในห้องประชุมต่อไปก็จะเป็นการดี จะได้ไม่ต้องเสียเวลามาก
ปิดการลงคะแนน ขอทราบผลครับ

(มีสมาชิกเห็นด้วย ๑๕๖ คะแนน ไม่เห็นด้วย ๑๗ คะแนน)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต

รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : จำนวนผู้เข้าประชุม ๑๘๒ เห็นด้วย ๑๕๖

- 25 ไม่เห็นด้วย ๑๗ งดออกเสียง ๙ ก็เป็นอันว่าที่ประชุมมีมติเห็นด้วยกับการแก้ไขของกรรมการ
เสียงข้างมาก เชิญเลขาธิการต่อครับ

นางสาววรารักษ์ มีเปรมปรีดิ์ (ที่ปรึกษาด้านระบบงานนิติบัญญัติ ปฏิบัติหน้าที่

แทนเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ) : “มาตรา ๗๙

มีการแก้ไข”

- ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : มาตรา ๗๙ คณะกรรมาธิการมีการแก้ไข
5 มีสมาชิกท่านใดประสงค์อภิปรายหรือไม่ครับ

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

- ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : ถ้าไม่มี ผมจะขอถามมติต่อเรื่องไปเลยนะครับ
เชิญท่านลงมติได้เลย ถ้าท่านเห็นด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมาธิการในมาตรา ๗๙ ให้ท่านกดปุ่ม
10 เห็นด้วย ถ้าท่านเห็นควรให้คงไว้ตามร่างเดิมให้ท่านกดปุ่ม ไม่เห็นด้วย ปิดการลงคะแนนครับ
ขอทราบผลครับ

(มีสมาชิกเห็นด้วย ๑๗๕ คะแนน ไม่เห็นด้วย ๔ คะแนน)

- ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : จำนวนผู้เข้าประชุม ๑๘๒ เห็นด้วย ๑๗๕
15 ไม่เห็นด้วย ๔ ดอออกเสียง ๓ เป็นอันว่าที่ประชุมมีมติเห็นด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมาธิการ
ในมาตรา ๗๙ เชิญต่อครับ

- นางสาววรารักษ์ มีเปรมปรีดิ์ (ที่ปรึกษาด้านระบบงานนิติบัญญัติ ปฏิบัติหน้าที่
แทนเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ) : “มาตรา ๘๐ ไม่มี
การแก้ไข หมวด ๗ การใช้จ่ายของพรรคการเมือง ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๘๑ ไม่มีการแก้ไข
20 มาตรา ๘๒ มีการแก้ไข”

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : มาตรา ๘๒ คณะกรรมาธิการมีการแก้ไข
โดยเพิ่มถ้อยคำเป็น “การ” เพิ่มขึ้นมาเล็กน้อย มีท่านใดอภิปรายหรือไม่ครับ

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

- ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : ถ้าไม่มี ผมขอถามมติในมาตรา ๘๒ เชิญครับ
25 ปิดการลงคะแนน ขอทราบผลครับ

(มีสมาชิกเห็นด้วย ๑๗๔ คะแนน ไม่เห็นด้วย ๓ คะแนน)

- ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : จำนวนผู้เข้าประชุม ๑๘๒ เห็นด้วย ๑๗๔
5 ไม่เห็นด้วย ๓ งดออกเสียง ๓ ไม่ลงคะแนนเสียง ๒ เป็นอันว่าที่ประชุมมีมติเห็นด้วยกับการแก้ไข
ของคณะกรรมการในมาตรา ๘๒ เชิญต่อครับ

- นางสาววรารักษ์ มีเปรมปรีดิ์ (ที่ปรึกษาด้านระบบงานนิติบัญญัติ ปฏิบัติหน้าที่
แทนเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ) : “มาตรา ๘๓ ไม่มี
การแก้ไข หมวด ๘ การสิ้นสุดของพรรคการเมือง ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๘๔ และมาตรา ๘๕
10 ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๘๖ มีการแก้ไข”

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : มาตรา ๘๖ มีการแก้ไข เพิ่มถ้อยคำเล็กน้อย
มีท่านใดประสงค์อภิปรายหรือไม่ครับ

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

- 15 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : ไม่มี ผมขอถามมติเลยนะครับ ถ้าท่านเห็นด้วย
กับการแก้ไขของคณะกรรมการในมาตรา ๘๖ ให้ท่านกดปุ่ม เห็นด้วย เห็นควรให้คงไว้
ตามร่างเดิมให้ท่านกดปุ่ม ไม่เห็นด้วย เชิญครับ ปิดการลงคะแนน ขอทราบผลครับ

(มีสมาชิกเห็นด้วย ๑๗๕ คะแนน ไม่เห็นด้วย ๓ คะแนน)

20

25

- ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : จำนวนผู้เข้าประชุม ๑๘๑ เห็นด้วย ๑๗๕
- 5 ไม่เห็นด้วย ๓ งดออกเสียง ๒ ไม่ลงคะแนนเสียง ๑ เป็นอันว่าที่ประชุมมีมติเห็นด้วยกับการแก้ไข ของคณะกรรมการในมาตรา ๘๖ เชิญเลขาธิการต่อครับ

นางสาววรารักษ์ มีเปรมปรีดิ์ (ที่ปรึกษาด้านระบบงานนิติบัญญัติ ปฏิบัติหน้าที่ แทนเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ) : “มาตรา ๘๗ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๘๘ มีการแก้ไข”

- 10 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : มาตรา ๘๘ คณะกรรมการมีการแก้ไข ไม่มีผู้สงวน สมาชิกอภิปรายได้ในประเด็นที่คณะกรรมการแก้ไข ไม่มีสมาชิกอภิปราย ผมขอถาม มติเลยนะครับ ถ้าท่านเห็นด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการในมาตรา ๘๘ ให้ท่านกดปุ่ม เห็นด้วย เห็นควรให้คงไว้ตามร่างเดิมกดปุ่ม ไม่เห็นด้วย เชิญครับ

- 15 (มีสมาชิกเห็นด้วย ๑๗๖ คะแนน ไม่เห็นด้วย ๑ คะแนน)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : จำนวนผู้เข้าประชุม ๑๘๑ เห็นด้วย ๑๗๖ ไม่เห็นด้วย ๑ งดออกเสียง ๓ ไม่ลงคะแนนเสียง ๑ เป็นอันว่าที่ประชุมมีมติเห็นด้วยกับการแก้ไข ของคณะกรรมการในมาตรา ๘๘ เชิญเลขาธิการครับ

- 20 นางสาววรารักษ์ มีเปรมปรีดิ์ (ที่ปรึกษาด้านระบบงานนิติบัญญัติ ปฏิบัติหน้าที่ แทนเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ) : “มาตรา ๘๙ มีการแก้ไข”

- ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : มาตรา ๘๙ คณะกรรมการมีการแก้ไข
- 25 ไม่มีสมาชิกอภิปราย ผมขอถามมติเลยนะครับ ถ้าท่านเห็นด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการ ในมาตรา ๘๙ ให้ท่านกดปุ่ม เห็นด้วย ถ้าท่านเห็นควรให้คงไว้ตามร่างเดิมกดปุ่ม ไม่เห็นด้วย เชิญครับ ขอทราบผลการลงคะแนนครับ

(มีสมาชิกเห็นด้วย ๑๗๗ คะแนน ไม่เห็นด้วย ๑ คะแนน)

- ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : จำนวนผู้เข้าประชุม ๑๘๑ เห็นด้วย ๑๗๗
5 ไม่เห็นด้วย ๑ ดออกเสียง ๓ เป็นอันว่าที่ประชุมมีมติเห็นด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการธิการ
ในมาตรา ๘๙ เชิญเลขาธิการต่อครับ

- นางสาววราภรณ์ มีเปรมปรีดิ์ (ที่ปรึกษาด้านระบบงานนิติบัญญัติ ปฏิบัติหน้าที่
แทนเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ) : “หมวด ๙
การรวบรวมพรรคการเมือง ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๙๐ และมาตรา ๙๑ ไม่มีการแก้ไข
10 มาตรา ๙๒ มีการแก้ไข”

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : มาตรา ๙๒ คณะกรรมการมีการแก้ไข
เล็กน้อย เพิ่มถ้อยคำให้สมบูรณ์ขึ้น มีท่านใดประสงค์อภิปรายหรือไม่
(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

- 15 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : ไม่มี ผมถามมติเลยนะครับ ถ้าท่านเห็นด้วยกับ
การแก้ไขของคณะกรรมการในมาตรา ๙๒ ให้ท่านกดปุ่ม เห็นด้วย เห็นควรให้คงไว้ตามร่างเดิม
กดปุ่ม ไม่เห็นด้วย เชิญครับ ปิดการลงคะแนน ขอทราบผลครับ

(มีสมาชิกเห็นด้วย ๑๗๙ คะแนน ไม่เห็นด้วย ไม่มี)

- 20 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : จำนวนผู้เข้าประชุม ๑๘๒ เห็นด้วย ๑๗๙
ไม่เห็นด้วย ไม่มี ดออกเสียง ๓ เป็นอันว่าที่ประชุมมีมติเห็นด้วยกับการแก้ไขในมาตรา ๙๒
ของคณะกรรมการ เชิญต่อครับ

- นางสาววราภรณ์ มีเปรมปรีดิ์ (ที่ปรึกษาด้านระบบงานนิติบัญญัติ ปฏิบัติหน้าที่
25 แทนเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ) : “มาตรา ๙๓
ไม่มีการแก้ไข หมวด ๑๐ บทกำหนดโทษ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๙๔ มีการแก้ไข”

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : มาตรา ๙๔ คณะกรรมการมีการแก้ไข
5 มีท่านใดประสงค์อภิปรายหรือไม่

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : ไม่มีผู้สงวนนะครับ ถ้าไม่มีสมาชิกท่านใด
อภิปรายผมขอถามมติต่อเนื่องไปเลยนะครับ เชิญท่านลงมติได้เลยว่าถ้าท่านเห็นด้วยกับการแก้ไข
10 ของคณะกรรมการในมาตรา ๙๔ ให้ท่านกดปุ่ม เห็นด้วย เห็นควรให้คงไว้ตามร่างเดิมให้ท่าน
กดปุ่ม ไม่เห็นด้วย เชิญครับ ปิดการลงคะแนนครับ ขอทราบผลครับ

(มีสมาชิกเห็นด้วย ๑๗๙ คะแนน ไม่เห็นด้วย ๑ คะแนน)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : จำนวนผู้เข้าประชุม ๑๘๔ เห็นด้วย ๑๗๙
15 ไม่เห็นด้วย ๑ งดออกเสียง ๓ ไม่ลงคะแนนเสียง ๑ เป็นอันว่าที่ประชุมมีมติเห็นด้วยกับการแก้ไข
ของคณะกรรมการในมาตรา ๙๔ เพิ่มเป็น ๑๘๔ ท่านแล้วตอนนี้ เชิญเลขาธิการต่อครับ

นางสาววรารักษ์ มีเปรมปรีดิ์ (ที่ปรึกษาด้านระบบงานนิติบัญญัติ ปฏิบัติหน้าที่
แทนเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ) : “มาตรา ๙๕
และมาตรา ๙๖ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๙๗ มีการแก้ไข”

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : มาตรา ๙๗ คณะกรรมการมีการแก้ไขถ้อยคำ
20 ให้สมบูรณ์ขึ้น มีท่านใดประสงค์อภิปรายหรือไม่

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : ไม่มี ผมขอถามมติเลย เชิญท่านลงมติ
25 ได้เลยครับ ปิดการลงคะแนน ขอทราบผลครับ

(มีสมาชิกเห็นด้วย ๑๘๑ คะแนน ไม่เห็นด้วย ไม่มี)

๑๗๒

สนช. ๓๖

นนทศักร์ ๔๕/๔

- ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : จำนวนผู้เข้าประชุม ๑๘๔ เห็นด้วย ๑๘๑
- 5 ไม่เห็นด้วย ไม่มี งดออกเสียง ๓ เป็นอันว่าที่ประชุมมีมติเห็นด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการธิการ ในมาตรา ๙๗ เชิญต่อครับ

นางสาววรารักษ์ มีเปรมปรีดิ์ (ที่ปรึกษาด้านระบบงานนิติบัญญัติ ปฏิบัติหน้าที่ แทนเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ) : “มาตรา ๙๘ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๙๙ มีการแก้ไข มีกรรมการธิการสงวนความเห็น”

- 10 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : มาตรา ๙๙ บทกำหนดโทษ คณะกรรมการ ธิการแก้ไข มีกรรมการธิการเสียงข้างน้อยขอสงวนความเห็น เชิญเสียงข้างน้อยก่อนครับ

- นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง (กรรมการธิการวิสามัญ) : ขออนุญาตท่านประธาน ขออนุญาตท่านสมาชิกในที่ประชุม ในมาตรา ๙๙ นั้นเป็นเรื่องสืบเนื่องมาจากมาตรา ๔๑
- 15 ซึ่งที่ประชุมสภาแห่งนี้ได้มีมติเห็นชอบกับกรรมการธิการเสียงส่วนใหญ่ไปแล้วในเรื่องเกี่ยวกับการ ิการขอเรียกประชุมวิสามัญโดยให้หัวหน้าพรรคการเมืองซึ่งเป็นผู้มีหน้าที่รับผิดชอบจะต้อง เรียกประชุมใหญ่วิสามัญ แต่เมื่อที่ประชุมเห็นด้วยกับกรรมการธิการเสียงส่วนใหญ่ไปแล้วว่า ให้ตัดความตั้งแต่วรรคสองของมาตรา ๔๑ ไปหมดจนถึงวรรคสี่ เพราะฉะนั้นก็จะไม่มีมาตรการ ะไรในการที่จะไปกำกับหรือลงโทษแก่หัวหน้าพรรคการเมืองที่ไม่ดำเนินการเลย แล้วตรงนี้เอง
- 20 ผมก็จะต้องขอถอนข้อสงวนความเห็นออกไป แต่มีข้อสังเกตว่าถ้าลักษณะนี้เกิดขึ้นแล้วหัวหน้า พรรคการเมืองไม่ยอมเรียกประชุมวิสามัญโดยไม่มีเหตุอันสมควรหรือไม่ยอมเรียกโดยเพิกเฉย หรือไม่เป็นไปตามกฎหมาย เพราะฉะนั้นแล้วก็จะไม่มีบทลงโทษหรือมาตรการที่จะแซงชัน (sanction) ตัวหัวหน้าพรรคการเมืองที่ไม่ดำเนินการให้ถูกต้องตามกฎหมายเลย เพราะฉะนั้น ก็เป็นข้อสังเกตไว้ เพราะว่าความในวรรคนี้ก็จะตัดมาตรา ๔๑ วรรคสี่ ออกไปครับ

- 25 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : แต่ก็ยังมีการแก้ไขอยู่ มีสมาชิกท่านใดประสงค์ อภิปรายหรือไม่

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

๑๗๓

สนช. ๓๖

นนทศักดิ์ ๔๕/๕

- ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : ไม่มี ผมขอถามมติเลย เชิญท่านลงมติ
5 ได้เลยครับ ถ้าท่านเห็นด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการในมาตรา ๙๙ ให้ท่านกดปุ่ม เห็นด้วย
ถ้าท่านเห็นควรให้คงไว้ตามร่างเดิมให้ท่านกดปุ่ม ไม่เห็นด้วย เชิญครับ เชิญท่านที่เข้ามาใหม่ลงมติ
ได้เลยครับ ปิดการลงคะแนน ขอทราบผลครับ

(มีสมาชิกเห็นด้วย ๑๗๔ คะแนน ไม่เห็นด้วย ๘ คะแนน)

- ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : จำนวนผู้เข้าประชุม ๑๘๕ เห็นด้วย ๑๗๔
5 ไม่เห็นด้วย ๘ ดออกเสียง ๓ เป็นอันว่าที่ประชุมมีมติเห็นด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการ
ในมาตรา ๙๙ เชิญเลขาธิการต่อครับ

นางสาววรารักษ์ มีเปรมปรีดิ์ (ที่ปรึกษาด้านระบบงานนิติบัญญัติ ปฏิบัติหน้าที่
แทนเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ) : “มาตรา ๑๐๐
มีการแก้ไข”

- 10 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : มาตรา ๑๐๐ มีการแก้ไขนะครับ ก็ให้สอดคล้อง
กับที่มีมติไปก่อนหน้านี้แล้ว ไม่มีผู้ใดอภิปราย ขอลาถามมติต่อเนื่องเลย เชิญท่านลงมติได้เลย
ปิดการลงคะแนน ขอทราบผลครับ

(มีสมาชิกเห็นด้วย ๑๘๓ คะแนน ไม่เห็นด้วย ไม่มี)

- 15 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : จำนวนผู้เข้าประชุม ๑๘๖ เห็นด้วย ๑๘๓
ไม่เห็นด้วย ไม่มี ดออกเสียง ๓ เป็นอันว่าที่ประชุมมีมติเห็นด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการ
ในมาตรา ๑๐๐ เชิญเลขาธิการครับ

- 20 นางสาววรารักษ์ มีเปรมปรีดิ์ (ที่ปรึกษาด้านระบบงานนิติบัญญัติ ปฏิบัติหน้าที่
แทนเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ) : “มาตรา ๑๐๑
มีการแก้ไข”

- ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : มาตรา ๑๐๑ มีการแก้ไข ไม่มีผู้สงวนความเห็น
กับไม่มีผู้สงวนคำแปรญัตติ มีท่านกล้านรงค์ จันทิก ขอลาอภิปราย เชิญอาจารย์กล้านรงค์ จันทิก
25 ครับ

นายก้านรงค์ จันทิก : กราบเรียนท่านประธานครับ ผม ก้านรงค์ จันทิก
ไม่ได้อภิปรายอะไร ขอลาถามนิดเดียว ท่านเพิ่มข้อความว่า พรรคการเมืองใดแอบอ้างว่าผู้ใดสมัคร

เป็นสมาชิกของตนตามมาตรา ๒๕ วรรคสาม มีโทษจำคุกสามปี เพิกถอนสิทธิเลือกตั้งห้าปี ถ้ามว่า
เมื่อพรรคการเมืองทำผิดแล้วใครจะต้องถูกลงโทษจำคุกหรือเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งครับ

- 5 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : มีท่านอื่นอีกหรือไม่ครับ
(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : ไม่มี เจริญกรมาธิการครับ

- 10 นายพัชโรดม ลิมพิชญ์ (กรรมาธิการวิสามัญ) : ขออนุญาตท่านประธานครับ
พัชโรดม ลิมพิชญ์ กรรมาธิการ ขอเรียนว่าในส่วนกรณีที่พรรคการเมืองกระทำความผิด
จะกำหนดไว้ในมาตรา ๑๒๘ หมายถึงว่า ตัวบุคคลใดเป็นผู้รับผิดชอบในการกระทำของ
พรรคการเมืองจะเขียนไว้ในมาตรา ๑๒๘ ซึ่งในกรณีนี้ก็คือถ้าการกระทำความผิดเกิดจากการกระทำ
ของหัวหน้าพรรคหรือกรรมการบริหารพรรคจะต้องรับผิดชอบตามนั้น อยู่ในมาตรา ๑๒๘ ครับ

- 15 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : ก็ต้องลงมติ แต่ว่าขอตรวจสอบองค์ประชุมก่อน
ขอเชิญท่านรองสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย ครับ

- นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย (รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) :
นิตหนึ่งครับ ถ้ามกรรมาธิการท่านไปเติมคำว่า “ของผู้” ให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้
20 หมายถึงใคร หมายถึงผู้สมัครที่ถูกแอบอ้างหรือกรรมการบริหารพรรคที่รับผิดชอบของ
พรรคการเมืองที่จะถูกเพิกถอนสิทธิครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : เจริญกรมาธิการครับ

- นายพัชโรดม ลิมพิชญ์ (กรรมาธิการวิสามัญ) : ขออนุญาตท่านประธานครับ
25 พัชโรดม ลิมพิชญ์ กรรมาธิการ ในส่วนของโทษของในกรณีนี้ก็คือนายทะเบียนกับหัวหน้า
พรรคการเมืองในส่วนของมาตราที่ท่านประธานได้สอบถามเมื่อสักครู่ครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : เจริญอาจารย์ก้านรงค์ จันทิก ครับ

นายก้านรงค์ จันทิก : คำว่า “ของผู้นั้น” ท่านขยายความทั้งนายทะเบียน
ที่ทำความผิดครั้งแรกกับพรรคการเมืองด้วย ตอนนี้เมื่อพรรคการเมืองท่านใช้มาตรา ๑๒๘

5 ไปจับแล้วจะเป็นนายทะเบียนหรือ

นายธนวัฒน์ สังข์ทอง (กรรมาธิการวิสามัญ) : ขออนุญาตท่านประธานครับ
คือในมาตรา ๑๐๑ จะมี ๒ กรณี คือกรณีที่นายทะเบียนของพรรคหรือนายทะเบียนสมาชิกจัดทำ
ทะเบียนเป็นเท็จ เพราะฉะนั้นก็ขยายว่าถ้าทำอย่างนั้นก็ต้องระวางโทษจำคุก จำ โทษปรับ
แล้วก็เพิกถอนของผู้นั้นก็คือผู้กระทำความผิดก็คือนายทะเบียนสมาชิก กับอีกกรณีหนึ่งก็คือ

10 พรรคการเมืองใดแอบอ้างผู้ใดเป็นผู้สมัครมาเป็นสมาชิก ซึ่งโดยผลของมาตรา ๑๒๘ ก็คือถ้าเกิดจาก
การสั่งการหรือการดำเนินการของหัวหน้าพรรค กรรมการบริหารพรรคก็ผู้นั้นแหละเป็นผู้กระทำ
ความผิด เพราะฉะนั้น ผู้นั้น ก็หมายความว่าบุคคลเหล่านั้นครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : ไม่มีผู้ใดอภิปรายแล้วนะครับ ปิดการอภิปราย

15 ขอตรวจสอบองค์ประชุมก่อนที่จะลงมติก่อน ขอทราบผลองค์ประชุมครับ

(มีสมาชิกกดปุ่มแสดงตนเพื่อตรวจนับองค์ประชุม จำนวน ๑๘๕ คน)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : จำนวนผู้เข้าประชุม ๑๘๕ คน ครบองค์ประชุม
ต่อไปจะเป็นการถามมติในมาตรา ๑๐๑ ซึ่งคณะกรรมการมีการแก้ไข ถ้าท่านเห็นด้วยกับ

20 คณะกรรมาธิการให้ท่านกดปุ่ม เห็นด้วย เห็นควรให้คงไว้ตามร่างเดิมให้ท่านกดปุ่ม ไม่เห็นด้วย
เชิญครับ ยังมีอีก ๓ ท่านยังไม่ได้ลงมติ ปิดการลงคะแนน ขอทราบผลครับ

(มีสมาชิกเห็นด้วย ๑๘๑ คะแนน ไม่เห็นด้วย ๑ คะแนน)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : จำนวนผู้เข้าประชุม ๑๘๖ เห็นด้วย ๑๘๑

25 ไม่เห็นด้วย ๑ งดออกเสียง ๔ เป็นอันว่าที่ประชุมมีมติเห็นด้วยกับคณะกรรมการในการแก้ไข
มาตรา ๑๐๑ เชิญเลขาธิการต่อครับ

นางสาววรารักษ์ มีเปรมปรีดิ์ (ที่ปรึกษาด้านระบบงานนิติบัญญัติ ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ) : “มาตรา ๑๐๒

5 ถึงมาตรา ๑๐๔ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๑๐๕ มีการแก้ไข”

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : มาตรา ๑๐๕ คณะกรรมาธิการมีการแก้ไขหรือไม่ มีท่านใดประสงค์อภิปรายหรือไม่

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

10 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : ถ้าไม่มี ผมจะถามมติต่อเรื่องเลยนะครับ ถ้าเห็นด้วยกับการแก้ไขในมาตรา ๑๐๕ ของคณะกรรมาธิการให้ท่านกดปุ่ม เห็นด้วย ถ้าท่านเห็นควรให้คงไว้ตามร่างเดิมให้ท่านกดปุ่ม ไม่เห็นด้วย เชิญครับ ปิดการลงคะแนน ขอทราบผลครับ

(มีสมาชิกเห็นด้วย ๑๘๕ คะแนน ไม่เห็นด้วย ไม่มี)

15 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : จำนวนผู้เข้าประชุม ๑๘๘ เห็นด้วย ๑๘๕ ไม่เห็นด้วย ไม่มี ดอออกเสียง ๓ เป็นอันว่าที่ประชุมมีมติเห็นด้วยกับการแก้ไขมาตรา ๑๐๕ ของคณะกรรมาธิการ เชิญต่อครับ

20 นางสาววรารักษ์ มีเปรมปรีดิ์ (ที่ปรึกษาด้านระบบงานนิติบัญญัติ ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ) : “มาตรา ๑๐๖ มีการแก้ไข”

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : มาตรา ๑๐๖ มีการแก้ไขก็ให้สอดคล้องกับ
25 มাত্রาก่อนหน้านั้นที่มีการลงมติแล้ว คงไม่มีท่านใดประสงค์อภิปราย ผมขอถามมติเลย ถ้าท่านเห็นด้วยกับการแก้ไขในมาตรา ๑๐๖ ให้ท่านกดปุ่ม เห็นด้วย ถ้าท่านเห็นควรให้คงไว้ตามร่างเดิมกดปุ่ม ไม่เห็นด้วย เชิญครับ มีท่านใดยังไม่ได้ลงบ้าง ปิดการลงคะแนน ขอทราบผลครับ

(มีสมาชิกเห็นด้วย ๑๘๕ คะแนน ไม่เห็นด้วย ไม่มี)

- ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : จำนวนผู้เข้าประชุม ๑๘๘ เห็นด้วย ๑๘๕
5 ไม่เห็นด้วย ไม่มี งดออกเสียง ๓ เป็นอันว่าที่ประชุมมีมติเห็นด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการ
ในมาตรา ๑๐๖ เชิญเลขาธิการต่อครับ

นางสาววรารักษ์ มีเปรมปรีดิ์ (ที่ปรึกษาด้านระบบงานนิติบัญญัติ ปฏิบัติหน้าที่
แทนเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ) : “มาตรา ๑๐๗
ถึงมาตรา ๑๑๑ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๑๑๒ มีการแก้ไข”

- 10 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : มาตรา ๑๑๒ บทกำหนดโทษ คณะกรรมการ
มีการแก้ไข ไม่มีท่านใดประสงค์อภิปรายนะครับ ผมขอถามมติต่อเนื่องเลยนะครับ ถ้าท่านเห็นด้วย
กับการแก้ไขของคณะกรรมการในมาตรา ๑๑๒ ให้ท่านกดปุ่ม เห็นด้วย ถ้าท่านเห็นควรให้คงไว้
ตามร่างเดิมให้ท่านกดปุ่ม ไม่เห็นด้วย ปิดการลงคะแนน ขอทราบผลครับ

- 15 (มีสมาชิกเห็นด้วย ๑๘๕ คะแนน ไม่เห็นด้วย ไม่มี)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : จำนวนผู้เข้าประชุม ๑๘๙ เห็นด้วย ๑๘๕
ไม่เห็นด้วย ไม่มี งดออกเสียง ๔ เป็นอันว่าที่ประชุมมีมติเห็นด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการ
ในมาตรา ๑๑๒ เชิญเลขาธิการครับ

- 20 นางสาววรารักษ์ มีเปรมปรีดิ์ (ที่ปรึกษาด้านระบบงานนิติบัญญัติ ปฏิบัติหน้าที่
แทนเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ) : “มาตรา ๑๑๓
และมาตรา ๑๑๔ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๑๑๕ มีการแก้ไข”

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : มาตรา ๑๑๕ คณะกรรมการมีการแก้ไข

- 25 มีสมาชิกท่านใดประสงค์อภิปรายหรือไม่ครับ

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : ถ้าไม่มี ผมจะขอถามมติต่อเนื่องเลยนะครับ

ถ้าท่านเห็นด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการธิการในมาตรา ๑๑๕ ให้ท่านกดปุ่ม เห็นด้วย เห็นควร
ให้คงไว้ตามร่างเดิมให้ท่านกดปุ่ม ไม่เห็นด้วย เชิญครับ ครบแล้วปิดการลงคะแนน ขอทราบผลครับ

5 (มีสมาชิกเห็นด้วย ๑๘๕ คะแนน ไม่เห็นด้วย ไม่มี)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : จำนวนผู้เข้าประชุม ๑๘๙ เห็นด้วย ๑๘๕
ไม่เห็นด้วย ไม่มี งดออกเสียง ๔ เป็นอันว่าที่ประชุมมีมติเห็นด้วยกับการแก้ไขมาตรา ๑๑๕
ของคณะกรรมการธิการ เชิญเลขาธิการต่อครับ

10 นางสาววราภรณ์ มีเปรมปรีดิ์ (ที่ปรึกษาด้านระบบงานนิติบัญญัติ ปฏิบัติหน้าที่
แทนเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ) : “มาตรา ๑๑๖
และมาตรา ๑๑๗ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๑๑๘ มีการแก้ไข”

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : มาตรา ๑๑๘ เป็นการแก้ไขบทกำหนดโทษ

15 ของข้าราชการที่ฝ่าฝืนมาตรา ๖๗ มีท่านใดประสงค์อภิปรายหรือไม่ครับ แก้ไขถ้อยคำ

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : ถ้าไม่มี ถ้ามมติต่อเนื่องเลยนะครับ ถ้าท่าน
เห็นด้วยกับคณะกรรมการธิการในการแก้ไขมาตรา ๑๑๘ ให้ท่านกดปุ่ม เห็นด้วย ถ้าท่านเห็นควร
ให้คงไว้ตามร่างเดิมให้ท่านกดปุ่ม ไม่เห็นด้วย มีท่านใดยังไม่ได้ลงหรือไม่ครับ ปิดการลงคะแนน
20 ขอทราบผลครับ

(มีสมาชิกเห็นด้วย ๑๘๔ คะแนน ไม่เห็นด้วย ไม่มี)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : จำนวนผู้เข้าประชุม ๑๘๘ เห็นด้วย ๑๘๔
25 ไม่เห็นด้วย ไม่มี งดออกเสียง ๓ ไม่ลงคะแนนเสียง ๑ เป็นอันว่าที่ประชุมมีมติเห็นด้วยกับ
การแก้ไขของคณะกรรมการธิการในมาตรา ๑๑๘ เชิญเลขาธิการต่อครับ

- นางสาววราภรณ์ มีเปรมปรีดิ์ (ที่ปรึกษาด้านระบบงานนิติบัญญัติ ปฏิบัติหน้าที่
แทนเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ) : “มาตรา ๑๑๙
5 ถึงมาตรา ๑๓๐ ไม่มีการแก้ไข บทเฉพาะกาล ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๑๓๑ ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๑๓๒ มีการแก้ไข มีกรรมวิธีการสงวนความเห็น”

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : มาตรา ๑๓๒ ก็คงสืบเนื่องจากมาตรา ๙
เหมือนกัน เชิญท่านพลเอก สมเจตน์ บุญถนอม ครับ

- 10 พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม (ประธานคณะกรรมการการวิสามัญ) : กราบเรียน
ท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม ประธานคณะกรรมการการวิสามัญ
ในฐานะกรรมการเสียงข้างมาก เนื่องจากว่าการแก้ไขของคณะกรรมการในมาตรา ๑๓๒ (๓)
นั้นไปเกี่ยวข้องกับมาตรา ๙ วรรคสอง ซึ่งที่ประชุมได้เห็นชอบให้เป็นไปตามร่างเดิมและมีการแก้ไข
เรื่องจำนวนเงินไปแล้ว เพราะฉะนั้นเพื่อให้สอดคล้องกันใน (๓) นี้ข้อความที่คณะกรรมการได้
15 แก้ไขตัดออกหรือเพิ่มเติมนั้นขอกลับไปเป็นร่างเดิม เฉพาะ (๓) ไม่มีการแก้ไข ขอบพระคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : มีการแก้ไขหลายอนุมาตราครับ

พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม (ประธานคณะกรรมการการวิสามัญ) : เฉพาะ (๓)
กลับไปร่างเดิม

- 20 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : (๓) สืบเนื่องจากมาตรา ๙ ใช้หรือไม่ครับ
ท่านกรรมการก็ได้ขอถอน ไม่มีการแก้ไข ก็มีประเด็นในอนุมาตราอื่นที่คณะกรรมการ
มีการแก้ไขหลายอนุมาตรา ท่านธนาวัฒน์ สังข์ทอง ก็ไม่มีอะไรแล้วนะครับ คงเป็นหน้าที่
ของสมาชิกแล้วว่าท่านใดประสงค์จะอภิปรายในประเด็นที่คณะกรรมการมีการแก้ไขบ้างครับ
25 เชิญท่านสมชาย แสวงการ ครับ

นายสมชาย แสวงการ : ท่านประธานที่เคารพครับ สมชาย แสวงการ
สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ไม่มีประเด็นที่จะอภิปรายเห็นต่าง เพียงแต่จะซักถาม
ท่านกรรมการที่มาจาก กรธ. เพราะเดิมท่านกำหนดเรื่องการประชุมใหญ่ ซึ่งเป็นเรื่องสำคัญ
ของพรรค เรื่องหัวหน้าสาขาพรรคไม่น้อยกว่า ๔ สาขา และสมาชิกพรรคที่มีภูมิลำเนาในแต่ละ

จังหวัดไม่น้อยกว่า ๓ คน สำหรับจังหวัดที่มีสมาชิกตั้งแต่ ๕ คนขึ้นไปเข้าร่วมประชุม กติกานี้เป็นกติกาที่ความเห็นผมก็เขียนไว้ดีแล้ว แล้วเข้าใจว่ากรรมการคงเปลี่ยนด้วยเหตุผลใด

- 5 เหตุผลหนึ่งก็คือให้อาสมชิกมารวมกันไม่น้อยกว่า ๒๕๐ คน แล้วก็ประชุมได้เลย โดยมีแค่หัวหน้าสาขาพรรคไม่น้อยกว่า ๔ สาขาเท่านั้น ประเด็นตรงนี้การมีส่วนร่วมของสมาชิกพรรคกับหัวหน้าสาขาจะสอดคล้องหรือไม่ เพราะอันนี้ใช้แค่หัวหน้า ๔ คน และจำนวนสมาชิกโดยรวมก็อาจจะเกิดกรณีบางประการที่ไม่ไปตรงตามเจตนารมณ์หรือว่าท่านได้ดูรอบคอบแล้วครับ ขอสอบถามเพื่อความเข้าใจครับ

- 10 พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม (ประธานคณะกรรมการการวิสามัญ) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ ผม พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม ประธานคณะกรรมการ ขออนุญาตชี้แจงว่าในกรณีที่มีการประชุม ท่านต้องประชุมนะครับ เป็นองค์ประชุมที่บังคับ องค์ประชุมแรกต้องมีหัวหน้าสาขาพรรคการเมืองไม่น้อยกว่า ๔ สาขา องค์ประชุมที่ ๒ และมีสมาชิกของพรรคการเมืองตามร่างเดิมนะครับ ที่มีสมาชิกที่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดแต่ละจังหวัด จังหวัดละ
- 15 ไม่น้อยกว่า ๓ คน สำหรับจังหวัดที่มีสมาชิกตั้งแต่ ๕ คนขึ้นไป องค์ประกอบในการประชุมประกอบด้วย ๒ ส่วนท่านดูในส่วนที่คณะกรรมการได้แก้ไข ผมสมมุติว่าพรรคการเมือง ก มีสมาชิกอยู่จังหวัดต่าง ๆ มากมาย จังหวัดละ ๕ คน เชียงราย ๕ คน ชลบุรี ๕ คน ตราด ๕ คน สงขลา ๕ คน ถ้ามีสมาชิกพรรคการเมืองไหนที่มีผู้แทน ๕ คนแล้วมีสมาชิกไม่ถึง ๓ คน องค์ประชุมนั้นทำไม่ได้ เราบอกว่าคิดว่าเป็นมาตรการบังคับ แล้วเป็นการผิดพลาดเพียงเล็กน้อย
- 20 แต่ไปเป็นอุปสรรคสำหรับการประชุม แล้วก็ท่านไปคิดดูสิว่า ในจังหวัดใดมีสมาชิก ๕ คน ต้องมา ๓ คน เขาเสียค่าใช้จ่ายเท่าไรกว่าที่จะเดินทางมา แล้วกรณีขาดไปแค่คนเดียว ทำให้การประชุมนั้นไม่สามารถดำเนินการไปได้ เพราะว่าเป็นเงื่อนไขบังคับ เราจึงแก้ไขปัญหาดังนี้ ตรงนี้เป็นสิ่งที่พรรคการเมืองได้ร้องขอต่อเรามาว่าการทำอย่างนี้อาจจะมีปัญหาในการที่จะประชุมได้ เราก็เลยมาแก้ไขให้ใช้องค์ประชุม คือมีหัวหน้าสาขาพรรคการเมืองไม่น้อยกว่า ๔ สาขา พรรคการเมือง
- 25 มีอยู่แล้ว แล้วก็ใช้จำนวนสมาชิกเข้ามาเป็นองค์ประกอบ องค์ประกอบของสมาชิก ๒๕๐ คนนี้ก็เป็นองค์ประกอบของการประชุมใหญ่ของสมาชิก เพราะฉะนั้นในตรงนี้เราคิดว่าเป็นสิ่งที่จะทำให้พรรคการเมืองสามารถจัดการประชุมได้ ก็โดยเหตุผลของการแก้ไขครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : ท่านสมชาย แสวงการ มีอะไรอีกหรือไม่ครับ

5 นายสมชาย แสวงการ : ไม่ติดใจ เข้าใจแล้วครับ ขอขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : ในมาตรานี้ในประเด็นอื่นที่กรรมการเสียงข้างน้อยขอสงวนความเห็นไว้ก็สอดคล้องกับกรรมการเสียงข้างมากอยู่แล้วนะครับ ผมจะถามมติว่าเห็นด้วยกับการแก้ไขหรือไม่เห็นด้วยกับการแก้ไขนะครับ ถ้าไม่มีผู้ใดอภิปราย

10 ผมขอปิดการอภิปรายนะครับ ต่อไปจะเป็นการถามมติในมาตรา ๑๓๒ ซึ่งคณะกรรมการมีการแก้ไข ก่อนถามมติผมขอตรวจสอบองค์ประชุมก่อนนะครับ มาตรา ๑๓๕ กับมาตรา ๑๓๕/๑ สืบเนื่องมาจากมาตรา ๓๕ ก็คงไม่มีการอภิปรายอะไรมาก เชิญท่านแสดงตนนะครับ

ขอทราบองค์ประชุมครับ

(มีสมาชิกกดปุ่มแสดงตนเพื่อตรวจนับองค์ประชุม จำนวน ๑๘๕ คน)

15 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : จำนวนผู้เข้าประชุม ๑๘๕ นะครับ

ครบองค์ประชุม ต่อไปจะเป็นการถามมติในมาตรา ๑๓๒ ซึ่งคณะกรรมการมีการแก้ไข

ถ้าท่านเห็นด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการให้ท่านกดปุ่ม เห็นด้วย ถ้าท่านเห็นควรให้คงไว้

ตามร่างเดิมกดปุ่ม ไม่เห็นด้วย เชิญครับ ยังอีกหลายท่านไม่ได้ลงมติ ตรวจสอบหน่อยนะครับ

20 ปิดการลงคะแนน ขอทราบผลครับ

(มีสมาชิกเห็นด้วย ๑๗๗ คะแนน ไม่เห็นด้วย ๕ คะแนน)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : จำนวนผู้เข้าประชุม ๑๘๕ เห็นด้วย ๑๗๗

ไม่เห็นด้วย ๕ งดออกเสียง ๓ เป็นอันว่าที่ประชุมมีมติเห็นด้วยกับการแก้ไขในมาตรา ๑๓๒

25 ของคณะกรรมการนะครับ เชิญเลขาธิการต่อครับ

นางสาววราภรณ์ มีเปรมปรีดี (ที่ปรึกษาด้านระบบงานนิติบัญญัติ ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ) : “มาตรา ๑๓๓ และ

มาตรา ๑๓๔ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๑๓๕ มีการแก้ไข”

- ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : มาตรา ๑๓๕ บทเฉพาะกาล มีการแก้ไข
- 5 เชิญท่านพลเอก สมเจตน์ บุญถนอม มีอะไรหรือไม่
- นายธนาวุฒิ สัจจทอง (กรรมาธิการวิสามัญ) : ขออนุญาตในมาตรา ๑๓๕ ผมขออนุญาตถอนคำสงวนครับ
- ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : กรรมาธิการเสียงข้างน้อยขออนุญาต
- 10 สมาชิกก็อภิปรายได้ในประเด็นที่คณะกรรมการมีการแก้ไข มีท่านใดประสงค์อภิปรายหรือไม่ครับ (ไม่มีสมาชิกยกมือ)
- ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : ถ้าไม่มี ผมขออนุญาตถามมติต่อเนืองเลย
- นะครับ สำหรับมาตรา ๑๓๕ ครับ ถ้าท่านเห็นด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการให้ท่านกดปุ่ม
- 15 เห็นด้วย ถ้าท่านเห็นควรให้คงไว้ตามร่างเดิมกดปุ่ม ไม่เห็นด้วย เชิญครับ ตรวจสอบหน่อยนะครับ ปิดการลงคะแนน ขอทราบผลครับ
- (มีสมาชิกเห็นด้วย ๑๗๖ คะแนน ไม่เห็นด้วย ๕ คะแนน)
- ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : จำนวนผู้เข้าประชุม ๑๘๔ เห็นด้วย ๑๗๖
- 20 ไม่เห็นด้วย ๕ งดออกเสียง ๓ เป็นอันว่าที่ประชุมมีมติเห็นด้วยกับการแก้ไขในมาตรา ๑๓๕ ของคณะกรรมการนะครับ เชิญต่อครับ
- นางสาววราภรณ์ มีเปรมปรีดี (ที่ปรึกษาด้านระบบงานนิติบัญญัติ ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ) : “มาตรา ๑๓๕/๑ คณะกรรมการเพิ่มขึ้นใหม่”
- 25 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : มาตรา ๑๓๕/๑ คณะกรรมการเพิ่มขึ้นใหม่
- นะครับ คุณธนาวุฒิ สัจจทอง ก็คงถอนนะครับ มีท่านใดประสงค์อภิปรายในประเด็นที่ คณะกรรมการเพิ่มความขึ้นมาใหม่หรือไม่ครับ
- (ไม่มีสมาชิกยกมือ)

- ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : มาตรา ๑๓๕/๑ ถ้าไม่มี ผมก็ขอถามมติต่อเนื่อง
5 ไปเลยนะครับ ถ้าท่านเห็นด้วยกับการเพิ่มมาตรา ๑๓๕/๑ ขึ้นใหม่ของคณะกรรมการให้ท่าน
กดปุ่ม เห็นด้วย ถ้าท่านเห็นควรให้คงตามร่างเดิมกดปุ่ม ไม่เห็นด้วย เชิญครับ ปิดการลงคะแนน
ขอทราบผลครับ

(มีสมาชิกเห็นด้วย ๑๗๕ คะแนน ไม่เห็นด้วย ๗ คะแนน)

- ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : จำนวนผู้เข้าประชุม ๑๘๖ เห็นด้วย ๑๗๕
10 ไม่เห็นด้วย ๗ งดออกเสียง ๔ เป็นอันว่าที่ประชุมมีมติเห็นด้วยกับการเพิ่มความป็นมาตรา ๑๓๕/๑
ขึ้นใหม่ของคณะกรรมการ เชิญต่อครับ

- นางสาววรารณ มีเปรมปรีดี (ที่ปรึกษาด้านระบบงานนิติบัญญัติ ปฏิบัติหน้าที่
แทนเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ) : “มาตรา ๑๓๖
15 มีการแก้ไข มีกรรมการสงวนความเห็น”

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : มาตรา ๑๓๖ ครับ

- นายวัลลภ ตังคณานุรักษ์ (กรรมการวิสามัญ) : ท่านประธานครับ ผม วัลลภ
ตังคณานุรักษ์ ผมได้ถอนมาตรา ๑๕ (๑๕) แล้ว ฉะนั้นมาตรา ๑๓๖ ก็ต้องถอนเช่นเดียวกัน
20 ขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : ไม่มีกรรมการเสียงข้างน้อยสงวนคำแปรญัตติ
นะครับ สมาชิกอภิปรายได้ในประเด็นที่คณะกรรมการมีการแก้ไขนะครับ มีท่านใดประสงค์
อภิปรายหรือไม่ครับ

- 25 (ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : ถ้าไม่มี ผมจะขอถามมติต่อเนื่องไปเลยนะครับ
ว่าถ้าท่านเห็นด้วยกับการแก้ไขในมาตรา ๑๓๖ ของคณะกรรมการให้ท่านกดปุ่ม เห็นด้วยครับ
ถ้าท่านเห็นควรให้คงไว้ตามร่างเดิมให้ท่านกดปุ่ม ไม่เห็นด้วย เชิญครับ ท่านสมาชิกตรวจสอบเลย
30 นะครับ มาตราเมื่อสักครู่มี ๑๘๖ ท่านนะครับ ครบแล้วนะครับ ปิดการลงคะแนน ขอทราบผลครับ

(มีสมาชิกเห็นด้วย ๑๗๘ คะแนน ไม่เห็นด้วย ๕ คะแนน)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต

- 5 รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : จำนวนผู้เข้าประชุม ๑๘๖ เห็นด้วย ๑๗๘ ไม่เห็นด้วย ๕ งดออกเสียง ๓ เป็นอันว่าที่ประชุมเห็นด้วยกับการแก้ไขมาตรา ๑๓๖ ของคณะกรรมการการครับ เชิญต่อครับ

นางสาววราภรณ์ มีเปรมปรีดี (ที่ปรึกษาด้านระบบงานนิติบัญญัติ ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ) : “มาตรา ๑๓๗ มีการแก้ไข”

10

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต

รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : มาตรา ๑๓๗ คณะกรรมการมีการแก้ไข นะครับ เพื่อให้ถ้อยคำสมบูรณ์มากขึ้น ไม่มีผู้ใดอภิปรายขอถามมติเลยนะครับ ถ้าท่านเห็นด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการในมาตรา ๑๓๗ ให้ท่านกดปุ่ม เห็นด้วย เห็นควรให้คงไว้

- 15 ตามร่างเดิมกดปุ่ม ไม่เห็นด้วย เชิญครับ ตรวจสอบนะครับ ปิดการลงคะแนน ขอทราบผลครับ

(มีสมาชิกเห็นด้วย ๑๗๘ คะแนน ไม่เห็นด้วย ๕ คะแนน)

- ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : จำนวนผู้เข้าประชุม ๑๘๖ เห็นด้วย ๑๗๘
5 ไม่เห็นด้วย ๕งดออกเสียง ๓ เป็นอันว่าที่ประชุมมีมติเห็นด้วยกับคณะกรรมการธิการในมาตรา ๑๓๗
เชิญต่อครับ

นางสาววราภรณ์ มีเปรมปรีดิ์ (ที่ปรึกษาด้านระบบงานนิติบัญญัติ ปฏิบัติหน้าที่
แทนเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ) : “มาตรา ๑๓๘
มีการแก้ไข”

- 10 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : มาตรา ๑๓๘ คณะกรรมการธิการแก้ไขนะครับ
สมาชิกท่านใดประสงค์อภิปรายบ้างครับ

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

- ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
15 รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : ถ้าไม่มี ผมขอถามมติเลยนะครับ
เชิญท่านลงมติได้เลยในการแก้ไขของคณะกรรมการธิการในมาตรา ๑๓๘ ปิดการลงคะแนน
ขอทราบผลครับ

(มีสมาชิกเห็นด้วย ๑๗๗ คะแนน ไม่เห็นด้วย ๕ คะแนน)

- ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
20 รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : จำนวนผู้เข้าประชุม ๑๘๕ เห็นด้วย ๑๗๗
ไม่เห็นด้วย ๕ งดออกเสียง ๓ เป็นอันว่าที่ประชุมมีมติเห็นด้วยกับการแก้ไขในมาตรา ๑๓๘
ของคณะกรรมการธิการ ที่ถามย้ำไม่ใช่อะไรครับ อยากให้อยู่กันให้ครบเชิญเลขาธิการต่อครับ

- นางสาววราภรณ์ มีเปรมปรีดิ์ (ที่ปรึกษาด้านระบบงานนิติบัญญัติ ปฏิบัติหน้าที่
แทนเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ) : “มาตรา ๑๓๘
25 มีการแก้ไข”

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : มาตรา ๑๓๘ ครับ คณะกรรมการธิการ
มีการแก้ไขเล็กน้อยครับ มีท่านใดประสงค์อภิปรายหรือไม่ครับ

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

- ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : ไม่มี ผมถามมติเลยนะครับ ถ้าท่านเห็นด้วยกับ
5 การแก้ไขของคณะกรรมการในมาตรา ๑๓๙ ให้ท่านกดปุ่ม เห็นด้วย ถ้าท่านเห็นควรให้คงไว้
ตามร่างเดิมให้ท่านกดปุ่ม ไม่เห็นด้วย เชิญครับ ตรวจสอบหน่อยนะครับ มีท่านใดยังไม่ได้ลงมติบ้าง
ปิดการลงคะแนน ขอทราบผลครับ

(มีสมาชิกเห็นด้วย ๑๗๘ คะแนน ไม่เห็นด้วย ๕ คะแนน)

- ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
10 รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : จำนวนผู้เข้าประชุม ๑๘๖ เห็นด้วย ๑๗๘
ไม่เห็นด้วย ๕ งดออกเสียง ๓ เป็นอันว่าที่ประชุมมีมติเห็นด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการ
ในมาตรา ๑๓๙ เชิญต่อครับ

- นางสาววรารักษ์ มีเปรมปรีดิ์ (ที่ปรึกษาด้านระบบงานนิติบัญญัติ ปฏิบัติหน้าที่
แทนเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ) : “มาตรา ๑๔๐
15 มีการแก้ไข”

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : มาตรา ๑๔๐ นะครับ มีท่านใดประสงค์
อภิปรายหรือไม่ครับ

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

- 20 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : ถ้าท่านไม่อภิปราย ผมก็จะขอถามมติต่อเนือง
ไปเลย เพราะว่าคณะกรรมการมีการแก้ไข ถ้าท่านเห็นด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการ
ให้ท่านกดปุ่ม เห็นด้วย ถ้าท่านเห็นควรให้คงไว้ตามร่างเดิมให้ท่านกดปุ่ม ไม่เห็นด้วย เชิญครับ
มาตราสุดท้ายที่มีการแก้ไข อยู่ด้วยกันในวาระ ๓ ด้วย มีท่านใดยังไม่ได้ลง ปิดการลงคะแนน
25 ขอทราบผลครับ

(มีสมาชิกเห็นด้วย ๑๗๗ คะแนน ไม่เห็นด้วย ๔ คะแนน)

- ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : จำนวนผู้เข้าประชุม ๑๘๔ เห็นด้วย ๑๗๗
ไม่เห็นด้วย ๔ งดออกเสียง ๓ เป็นอันว่าที่ประชุมมีมติเห็นด้วยกับการแก้ไขในมาตรา ๑๔๐
30 ของคณะกรรมการ เชิญต่อครับ

นางสาววรารักษ์ มีเปรมปรีดิ์ (ที่ปรึกษาด้านระบบงานนิติบัญญัติ ปฏิบัติหน้าที่
แทนเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ) : “มาตรา ๑๔๐
5 และมาตรา ๑๔๒ ไม่มีการแก้ไข”

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : จบแล้วนะครับ ถือว่าที่ประชุมได้พิจารณา
เรียงลำดับมาตราจนจบร่างแล้ว

ต่อไปผมจะขอให้ที่ประชุมนี้พิจารณาทั้งร่างเป็นการสรุปอีกครั้งหนึ่ง
10 ซึ่งในการพิจารณาครั้งนี้สมาชิกอาจขอแก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำได้ แต่จะขอแก้ไขเพิ่มเติมเนื้อความ
ใดไม่ได้ นอกจากเนื้อความที่เห็นว่ายังขัดแย้งกันอยู่ เชิญกรรมาธิการครับ

นายพัชโรดม ลิมพิชญ์ (กรรมาธิการวิสามัญ) : ขออนุญาตท่านประธานครับ
พัชโรดม ลิมพิชญ์ กรรมาธิการวิสามัญ ขอเสนอแก้ไขถ้อยคำทั้งหมด ๖ จุดครับ

จุดที่ ๑ ในมาตรา ๔๙/๑ (๑) ขอเพิ่มคำว่า “และ” หน้าคำว่า “สถานที่”
15 เมื่อแก้แล้วจะชื่อว่า “(๑) ให้คณะกรรมการสรรหากำหนดวัน เวลา และ สถานที่” จุดที่ ๑
จุดที่ ๒ ในมาตรา ๑๐๑ ขออนุญาตตัดคำว่า “พรรคการเมือง” ในบรรทัดที่ ๑ ออก
ในมาตรา ๑๐๑ ก็จะชื่อว่า “นายทะเบียนสมาชิก” เนื่องจากมีคำนิยามอยู่แล้ว
จุดที่ ๓ ในมาตรา ๑๒๖ ในบรรทัดแรก สมาชิกพรรคการเมือง ตัดคำว่า
“พรรคการเมือง” ออก ให้เหลือคำว่า สมาชิก เฉย ๆ เนื่องจากเรามีคำนิยามอยู่แล้ว
20 จุดที่ ๔ มาตรา ๑๓๒ ใน (๔) จัดให้สมาชิกพรรคการเมือง ตัดคำว่า
“พรรคการเมือง” ออก

ใน (๕) ก็เช่นเดียวกันครับ จัดให้สมาชิกพรรคการเมือง ตัดคำว่า “พรรคการเมือง”
ออก

จุดที่ ๖ จุดสุดท้ายในวรรคสองของมาตรา ๑๓๒ ตัดมาตรา ๑๓๒ ออก เนื่องจากว่า
25 อยู่ในมาตราเดียวกันอยู่แล้ว เพราะฉะนั้นในวรรคนี้จะชื่อว่า “ระยะเวลาที่กำหนดให้พรรคการเมือง
ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จตามวรรคหนึ่ง” ขอบคุณท่านประธานครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : มีจุดอื่นอีกหรือไม่ครับ
(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

- ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : ถ้าไม่มี ก็ถือว่าจบการพิจารณาในวาระที่ ๒
- 5 ต่อไปจะเป็นการลงมติในวาระที่ ๓ ว่าจะเห็นสมควรประกาศให้ร่างพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ใช้เป็นกฎหมายหรือไม่ ก่อนลงมติ
ผมขอตรวจสอบองค์ประชุมก่อนนะครับ ขอทราบผลองค์ประชุมนะครับ
(มีสมาชิกกดปุ่มแสดงตนเพื่อตรวจนับองค์ประชุม จำนวน ๑๘๔ คน)

- ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : จำนวนผู้เข้าประชุม ๑๘๔ คน ครอบงำประชุม
- 5 ต่อไปเป็นการถามมติว่าท่านจะเห็นสมควรให้ประกาศเป็นกฎหมายหรือไม่ แต่ว่า ท่านสมาชิกครับ โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๑๓๒ (๑) กำหนดว่า การออกเสียงลงคะแนนในวาระที่ ๓ ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญต้องมีคะแนนเสียงเห็นชอบด้วยมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของ รัฐสภานะครับ และโดยที่มาตรา ๒๖๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐
- 10 บัญญัติให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่รัฐสภา สมาชิกผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา ซึ่งปัจจุบันมี สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ จำนวน ๒๕๐ ท่าน ดังนั้น การลงคะแนนเสียงในวาระที่ ๓ ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. จึงต้องมี คะแนนเสียงเห็นชอบมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวน ๒๕๐ คือตั้งแต่ ๑๒๖ คะแนน ขึ้นไป

ต่อไปก็เป็นการถามมติเลยว่า สมาชิกท่านใดเห็นสมควรประกาศให้

- 15 ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ใช้เป็นกฎหมายให้ท่าน กดปุ่ม เห็นด้วย ถ้าท่านใดไม่เห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมายให้ท่านกดปุ่ม ไม่เห็นด้วย ประสงค์ดออกเสียงให้กดปุ่ม งดออกเสียง เชิญท่านลงคะแนนได้เลยครับ ปิดการลงคะแนน ขอทราบผลครับ

(มีสมาชิกเห็นด้วย ๑๘๐ คะแนน ไม่เห็นด้วย ไม่มี)

- 20 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายพีระศักดิ์ พอจิต รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง) : จำนวนผู้เข้าประชุม ๑๘๔ เห็นด้วย ๑๘๐ ไม่เห็นด้วย ไม่มี งดออกเสียง ๓ ไม่ลงคะแนนเสียง ๑ เป็นอันว่าที่ประชุมลงมติเห็นชอบด้วย คะแนนเสียงมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาคือมากกว่า ๑๒๖ คะแนน นะครับ เห็นสมควรประกาศให้ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง
- 25 พ.ศ. ใช้เป็นกฎหมายนะครับ

- ท่านสมาชิกครับ คณะกรรมาธิการมีข้อสังเกตบางประการเกี่ยวกับ ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ และได้บันทึกข้อสังเกตไว้ในรายงานด้วยแล้ว หากที่ประชุมเห็นด้วยกับ ข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการจะได้ดำเนินการส่งไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณา ดำเนินการต่อไป มีท่านใดเห็นเป็นอย่างอื่นหรือไม่เกี่ยวกับข้อสังเกต เชิญท่านพลเอก สมเจตน์
- 30 บุญถนอม คราวนี้ไม่ต้องยาวก็ได้ครับ

- พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม (ประธานคณะกรรมการการวิสามัญ) : กราบเรียน
- ท่านประธานที่เคารพ กระผม พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม ในฐานะประธานคณะกรรมการ
- 5 ก่อนอื่นต้องขออนุญาตที่จะกราบขอโทษไปยังคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญในฐานะที่เป็นผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ฉบับนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งท่านมีชัย ฤชุพันธุ์ ประธานคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ที่ผมได้เคารพท่านเปรียบเสมือนเป็นครูบาอาจารย์ ซึ่งตลอดระยะเวลาที่รู้จักท่าน ท่านเป็นผู้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ทางด้านกฎหมาย ให้คำแนะนำ ตลอดจนให้ความเมตตากระผมเป็นอย่างดี ผมขออนุญาตเรียนว่า
- 10 โดยเจตนารมณ์ของคณะกรรมการนั้นตรงกับเจตนารมณ์ของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญที่มุ่งไปสู่การแก้ไขปัญหาพรรคการเมือง แต่ความคิดเห็นในการแก้ปัญหานั้นมีความแตกต่างกัน ผมคิดว่าตรงนี้เป็นความงดงามตามครรลองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ผมขอขอบคุณท่านประธาน ตลอดจนบรรดาสมาชิกทุกท่านที่ได้ให้การสนับสนุนแนวความคิดในการปฏิรูปพรรคการเมืองตามร่างที่คณะกรรมการได้เสนอ จนกระทั่งได้ผ่านกระบวนการเห็นชอบ
- 15 เป็นกฎหมายผ่านในวาระ ๓ ไป คณะกรรมการหวังว่าแนวทางในการปฏิรูปครั้งนี้จะเป็นนิมิตหมายที่ดีที่จะสร้างประชาธิปไตยให้เกิดขึ้นภายในพรรคการเมือง โดยให้สมาชิกพรรคการเมืองนั้นมีส่วนร่วมและได้ตระหนักถึงการเป็นเจ้าของพรรคการเมืองอย่างแท้จริง และเป็นสิ่งสำคัญที่สุดมีเจตนาต้องการที่จะสร้างพรรคการเมืองนั้นให้เข้มแข็งตามระบอบประชาธิปไตย เพื่อให้พรรคการเมืองนั้นไปทำหน้าที่ในการเสนอนโยบายต่อประชาชน ให้ประชาชนเห็นชอบ
- 20 และมอบอำนาจให้ไปทำหน้าที่เพื่อประโยชน์สุขของประเทศไทยและประชาชน ขอขอบคุณบรรดาท่านกรรมการทุกท่าน ตลอดจนเจ้าหน้าที่ฝ่ายเลขานุการ ตลอดระยะเวลาเราทำงานมาอย่างหนักเป็นเวลาเกือบ ๕๐ วันด้วยกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งกรรมการในส่วนของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ท่านธนาวุฒิ สังข์ทอง ท่านพัชโรดม ลิ้มปิษฐ์ยิร ทางสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ท่านนับว่าเป็นผู้ที่มีสปิริต (spirit) อย่างดียิ่ง กฎหมายที่มีการแก้ไขมาทั้งหมดเป็นถ้อยคำ
- 25 ที่ดี มาจากบนพื้นฐานของท่านที่จะปรับปรุงให้ทั้ง ๆ ที่ท่านไม่เห็นด้วยกับการแก้ไข แต่ท่านมีสปิริตที่จะทำกฎหมายฉบับนี้ให้ดีที่สุดแล้วมาใช้ในการตัดสินใจใช้ดุลยพินิจจากสภาแห่งนี้ ซึ่งนั่นเป็นสิ่งที่ผมแสดงความชื่นชมและยกย่องท่านเป็นอย่างยิ่ง อย่างไรก็ตามตลอดระยะเวลา ด้วยระยะเวลา

ในการทำงานนั้นค่อนข้างกระชั้น ผมยอมรับว่ามีการกระทำบางสิ่งบางอย่างที่อาจจะไม่ถูกใจท่าน ก็ต้องกราบขอโทษท่านกรรมการตลอดจนบรรดาท่านฝ่ายเลขานุการมา ณ โอกาสนี้ด้วยว่า

- 5 ด้วยเจตนาดีแท้ ๆ นะครับ เพราะฉะนั้นด้วยระยะเวลา ด้วยความบีบคั้นต่าง ๆ เพราะฉะนั้นบางครั้ง จำเป็นที่จะต้องกระทำบางสิ่งบางอย่างที่ไม่ถูกใจท่าน

สุดท้ายสิ่งที่ผมจะอดกล่าวเสียไม่ได้ก็คือ คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูป

ประเทศด้านการเมืองของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศที่มีท่านเสรี สุวรรณภานนท์

เป็นประธานคณะกรรมการ นอกจากนั้นการเสนอความเห็นนี้ในคณะกรรมการชุดนี้ประกอบด้วย

- 10 อดีตนักการเมือง ซึ่งขอชื่นชมท่านที่ท่านยินยอม ยินดีที่จะเสียสละอำนาจของท่านในการปฏิรูป พรรคการเมืองเพื่อประเทศชาติ ในคณะกรรมการชุดนี้นอกจากอดีตนักการเมืองผู้ใหญ่หลาย ๆ ท่าน ยังประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิอีกหลายท่าน ซึ่งหลาย ๆ ท่านนั้นได้ร่วมเป็นกรรมการและที่ปรึกษา ของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง ที่ท่านเป็นต้นแบบในการศึกษา

ปัญหาแล้วยกประเด็นปัญหามาสู่การเสนออยู่ในเอกสารฉบับที่ ๒ ที่อยู่ในวาระที่ ๑ ที่เรารับ

- 15 หลักการไปแล้ว อันนั้นเป็นจุดเริ่มต้นของความคิดที่ผมจะต้องนำแนวความคิดข้อเสนอของท่านมา ทำการปฏิรูปพรรคการเมือง หากผลสำเร็จของการปฏิรูปพรรคการเมืองนี้เกิดขึ้น ผมขอมอบให้เป็น คุณงามความดีของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

ด้านการเมืองที่ท่านได้ศึกษา ได้เสนอแนวคิด ส่วนประเด็นไหนที่เกิดขึ้นแล้วเกิดความเสียหาย

ผมขออนุญาต ผมขอรับผิดขอครับ

- 20 (การประชุมดำเนินมาถึงตอนนี้ นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย รองประธาน สภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง ได้กลับมาขึ้นบัลลังก์ ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติ แห่งชาติ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) :

- 25 กรรมการทุกท่านในขณะนี้ด้วยที่ได้ทุ่มเทการทำงานภายในเวลาอันจำกัด แล้ววันนี้สภานิติบัญญัติ แห่งชาติก็ได้พิจารณากฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมืองเสร็จสิ้นภายในกรอบเวลา ไม่เกิน ๖๐ วันตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญเสร็จเรียบร้อยแล้วนะครับ ขอบคุณทุกท่านครับ เชิญพักผ่อนได้แล้วครับ เป็นอันจบระเบียบวาระเรื่องด่วนนะครับ

ต่อไปเป็นระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว

รายงานการพิจารณา เรื่อง การศึกษาและเตรียมความพร้อมกับการพัฒนา

- 5 เทคโนโลยีการใช้ไฟฟ้าเป็นพลังงานในการขับเคลื่อนยานพาหนะของประเทศไทย
คณะกรรมการวิสามัญศึกษาและเตรียมความพร้อมกับการพัฒนาเทคโนโลยีการใช้ไฟฟ้า
เป็นพลังงานในการขับเคลื่อนยานพาหนะของประเทศไทยพิจารณาเสร็จเรียบร้อยแล้ว
(เป็นเรื่องที่เลื่อนมาจากการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๓๔/๒๕๖๐ วันพฤหัสบดีที่ ๘
มิถุนายน ๒๕๖๐)

10

15

20

25

30

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ผมขอเชิญคณะกรรมการการประจำที่ครับ
5 (คณะกรรมการการวิสามัญเข้าประจำที่)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ท่านสมาชิกครับ ในการพิจารณารายงาน
ฉบับนี้ คณะกรรมการได้มีหนังสือขออนุญาตนำบุคคลภายนอกเข้าร่วมประชุมเพื่อร่วมชี้แจง
ด้วยจำนวน ๑ ท่านคือ นางรัตติยา จันทร์ฉวี อนุกรรมการและเลขานุการของ

10 คณะอนุกรรมการวิสามัญศึกษาและเตรียมความพร้อมทางมาตรการด้านกฎหมายและภาษี
เพื่อให้เกิดความสามารถในการแข่งขัน ผมอนุญาตนะครับ เชิญผู้ร่วมชี้แจงประจำที่ได้
(ผู้ชี้แจงเข้าประจำที่)

- ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรัชย์ เลียงบุญเลิศชัย รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ขณะเดียวกันคณะกรรมการได้ขออนุญาต
- 5 ฉายเพาเวอร์พอยท์ (PowerPoint) ประกอบการชี้แจงรายงานฉบับนี้ด้วย ผมอนุญาตเช่นเดียวกัน รอคณะกรรมาธิการสักครู่ นะครับ รายงานเรื่องดังกล่าวคณะกรรมการได้จัดพิมพ์เป็นรูปเล่มแจกให้กับท่านสมาชิกแล้วนะครับ ท่านดูประกอบการแถลงรายงานของประธานคณะกรรมการได้ ผู้ร่วมชี้แจงมาหรือยังครับ คุณรัตติยา จันทร์ฉวี อยู่ไหนครับ ยังไม่มา ท่านพลอากาศเอก อติศักดิ์ กลั่นเสนาะ จะแถลงไปก่อนหรือไม่ รอก่อนนะครับ ขอเวลาสักครู่ นะครับ เนื่องจากเราประชุม
- 10 ต่อเนื่องกฎหมายพรรคการเมือง ๖ ชั่วโมง ท่านสมาชิกขอเวลาเข้าห้องน้ำ
- ท่านสมาชิกครับ ระหว่างรอความพร้อมของคณะกรรมการ ผมขอแจ้งวาระการประชุมวันพรุ่งนี้นะครับ พรุ่งนี้สภานิติบัญญัติแห่งชาติมีการประชุม ครั้งที่ ๓๗/๒๕๖๐ ตั้งแต่ เวลา ๑๐.๐๐ นาฬิกา มีวาระสำคัญที่บรรจุเป็นระเบียบวาระในวันพรุ่งนี้เป็นเรื่องด่วน ๔ เรื่อง ได้แก่
- เรื่องด่วนที่ ๑ การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ
- 15 ศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ซึ่งคณะกรรมการพิจารณาเสร็จเรียบร้อยแล้ว
- เรื่องด่วนที่ ๒ ร่างพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการดำรงตำแหน่ง ผู้พิพากษาอาวุโส (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ซึ่งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาเสร็จเรียบร้อยแล้ว
- เรื่องด่วนที่ ๓ ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ซึ่งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาเสร็จเรียบร้อยแล้ว และ
- 20 เรื่องด่วนที่ ๔ ร่างข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติฉบับใหม่
- ตามรัฐธรรมนูญ ฉบับ พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างข้อบังคับการประชุม สภานิติบัญญัติแห่งชาติได้พิจารณาเสร็จเรียบร้อยแล้ว
- เพราะฉะนั้นพรุ่งนี้จะมีเรื่องด่วนสำคัญ ๔ เรื่องที่จะเข้าสู่การพิจารณาในวันพรุ่งนี้ ขอเชิญท่านสมาชิกมาร่วมประชุมโดยพร้อมเพรียงกันนะครับ ตั้งแต่เวลา ๑๐.๐๐ นาฬิกา
- 25 คณะกรรมาธิการพร้อมหรือไม่ครับ พร้อมแล้วเชิญแถลงรายงานต่อที่ประชุม เชิญครับ

(ฉายาเพอร์พอยท์ประกอบการอภิปราย)

พลอากาศเอก อติศักดิ์ กลั่นเสนาะ (ประธานคณะกรรมการวิสามัญ) :

- 5 กราบเรียนท่านประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ตามที่ที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๕๐/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๕๙ ได้มีมติตั้งคณะกรรมการวิสามัญศึกษา และเตรียมความพร้อมกับการพัฒนาเทคโนโลยีการใช้ไฟฟ้าเป็นพลังงานในการขับเคลื่อน ยานพาหนะของประเทศไทย เพื่อศึกษาความเพียงพอของพลังงานที่จะรองรับและโครงข่ายสถานี บรรจุเชื้อเพลิงไฟฟ้า รวมทั้งศึกษากฎหมายที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนศึกษาแนวทางป้องกันผลกระทบ
 - 10 ที่จะเกิดขึ้นเพื่อให้มีความพร้อมในการพัฒนาและรองรับการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีการใช้ไฟฟ้า เป็นพลังงานในการขับเคลื่อนยานพาหนะ มีกำหนดเวลาในการปฏิบัติงาน ๑๒๐ วัน
- บัดนี้ การพิจารณาศึกษาดังกล่าวได้เสร็จสิ้นลงแล้ว ในการประชุมเพื่อกำหนดกรอบ ประเด็นการพิจารณา คณะกรรมาธิการมีความเห็นให้ศึกษาเกี่ยวกับมาตรการด้านการตลาดของ อุตสาหกรรมยานยนต์ไฟฟ้า ศึกษากระบวนการดำเนินงานอุตสาหกรรมยานยนต์ไฟฟ้า
- 15 ศึกษาแนวทางการกำหนดเป้าหมายและแผนการดำเนินงาน ศึกษามาตรการด้านการเงินและภาษี วิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมยานยนต์ไฟฟ้าของประเทศไทย การศึกษาของคณะกรรมการวิสามัญได้รวบรวมเอาข้อมูลเอกสารและงานวิชาการของหน่วยงาน ภาครัฐ ภาคเอกชน และผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมยานยนต์ในประเทศ รวมทั้ง ศึกษากฎหมาย ระเบียบ งานวิจัย และรายงานการพิจารณาศึกษาที่เกี่ยวข้อง และได้เชิญผู้แทน
 - 20 จากหน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กรภาคอุตสาหกรรม และผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับยานยนต์ มาให้ข้อมูล ข้อเท็จจริง ประกอบด้วย สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน กรมการขนส่งทางบก สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง สำนักงานเศรษฐกิจ อุตสาหกรรม สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ การไฟฟ้าฝ่ายผลิต
 - 25 แห่งประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สมาคมการค้ายานยนต์ไฟฟ้าไทย บริษัท ช ทวี จำกัด (มหาชน) บริษัท ลีออสเพลย์ จำกัด (มหาชน) บริษัท ลิซอร์ จำกัด -----

- บริษัท อุ๋เซียดชัยอุตสาหกรรม จำกัด บริษัท เออร์เบิน โมบิลิตี้ เทค จำกัด บริษัท แพน ไดรฟ์ส จำกัด บริษัท เดลต้า อิเล็กทรอนิกส์ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) บริษัท มิตรชุบิชิ อิเล็กทรอนิกส์
- 5 อโตเมชั่น (ประเทศไทย) จำกัด บริษัท เอเชีย เอ็นจิเนียริง แอนด์ เซอร์วิส (ไทยแลนด์) จำกัด บริษัท ที.จี. มาร์เก็ตติ้ง จำกัด ทฤษฎีที่เราใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลด้านศักยภาพของประเทศไทย และด้านการกำหนดทิศทางและเป้าหมายของประเทศมาใช้สวอท อะนาไลซิส (SWOT analysis) ในการวิเคราะห์สภาพการณ์ภายในและภายนอกเพื่อประโยชน์ในการกำหนดวิสัยทัศน์ กลยุทธ์ และการดำเนินการตามกลยุทธ์ไฟว์ ฟอर्स โมเดล (five forces model) ในการวิเคราะห์ปัจจัย
- 10 หรือสภาพการแข่งขัน ซึ่งจำเป็นสำหรับการจัดทำกลยุทธ์ขององค์กรแวลู เชิน อะนาไลซิส (value chain analysis) ในการวิเคราะห์ การเชื่อมโยงกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการผลิต สร้างสรรค์ สินค้าหรือบริการ การตลาดและการขนส่ง ดังนั้นบาลานซ์ด์ สกอร์การ์ด (balanced scorecard) สำหรับใช้เป็นเครื่องมือด้านการบริหารจัดการในการประเมินผลขององค์กร
- ใน ๔ ด้าน คือ ด้านการเงิน ด้านลูกค้า ด้านกระบวนการภายใน ด้านการเรียนรู้และการพัฒนา
- 15 อย่างไรก็ตามคณะกรรมการวิสามัญเห็นว่าการที่จะได้รับฟังข้อคิดเห็นเพิ่มเติมจะเป็นประโยชน์ ยิ่งขึ้นสำหรับการศึกษา จึงได้จัดสัมมนาเพื่อเปิดโอกาสให้เป็นเวที ให้ผู้มีส่วนที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน ได้ร่วมแสดงความคิดเห็น ทรรศนะ มุมมองและวิพากษ์การพิจารณาการศึกษาของคณะกรรมการ วิสามัญ โดยเชิญผู้แทนจากหน่วยงานราชการ องค์กรภาคอุตสาหกรรม ผู้แทนจากสมาคม และผู้ประกอบการ รวม ๑๖๐ คน เข้าร่วมการสัมมนา ซึ่งจัดในรูปแบบของการอภิปราย การจัดตั้ง
- 20 แสดงและการสาธิต การรับฟังและวิพากษ์ การให้ข้อคิดเห็น เพื่อความสมบูรณ์ของการศึกษา ให้ครอบคลุมในช่วงระยะเวลาอันจำกัด คณะกรรมการวิสามัญได้จัดตั้งคณะอนุกรรมการ วิสามัญขึ้น ๓ คณะ

- คณะที่ ๑ คณะอนุกรรมการวิสามัญศึกษาและเตรียมความพร้อมทางมาตรการ ด้านศักยภาพของประเทศไทยให้เกิดอุตสาหกรรมไฟฟ้า โดยมี พลเรือเอก ชุมชุม อาจวงษ์
- 25 เป็นประธานคณะอนุกรรมการวิสามัญ

คณะที่ ๒ คณะอนุกรรมการวิสามัญศึกษานโยบายสนับสนุนการใช้ยานยนต์ ไฟฟ้าและมาตรการส่งเสริมการลงทุนพัฒนาอุตสาหกรรมยานยนต์ไฟฟ้า ขึ้นส่วนและอุปกรณ์ โดยมีท่านสาธิต ชาญเชาว์กุล เป็นประธานคณะอนุกรรมการวิสามัญ

- คณะที่ ๓ คณะอนุกรรมการวิสามัญศึกษาและเตรียมความพร้อมทางมาตรการ
ด้านกฎหมายและภาษีให้เกิดความสามารถทางการแข่งขัน โดยมีพลเอก ศุภกร สงวนชาติศรไกร
5 เป็นประธานคณะอนุกรรมการวิสามัญ

และในโอกาสนี้ กระผมขออนุญาตให้ประธานคณะอนุกรรมการวิสามัญ
เป็นผู้แถลงผลการศึกษาของแต่ละคณะ มีอยู่ ๑ คณะ คือของท่าน พลเรือเอก ชุมชุม อาจวงษ์
จะขอให้ทางเลขานุการคณะอนุกรรมการวิสามัญ คือท่านคุณานันท์ ทายาท เป็นผู้แถลง
แทนครับ

- 10 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรัชย์ เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : เชิญคณะอนุกรรมการแต่ละคณะแถลง
รายงานได้ครับ

- นายคุณานันท์ ทายาท (กรรมาธิการวิสามัญ) : กราบเรียนท่านประธานครับ
ผม คุณานันท์ ทายาท เลขานุการคณะอนุกรรมการวิสามัญ ในการศึกษาครั้งนี้เกิดจากการที่
15 ประเทศไทยของเราได้แสดงเจตจำนงและความพร้อมในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกให้ได้
๒๐ - ๒๕ เปอร์เซ็นต์ ในปี ๒๐๓๐ ในสนธิสัญญาปารีส ซึ่งกระทรวงพลังงานได้ทบทวนพยากรณ์
ความต้องการใช้พลังงานขั้นสุดท้ายในอนาคต ซึ่งเป็นการใช้พลังงานเชิงพาณิชย์ เช่น น้ำมัน
สำเร็จรูป ไฟฟ้า เป็นต้น และพลังงานทดแทน เช่น พลังงานจากชีวมวล ซึ่ง ณ ปี ๒๕๗๙ จะอยู่
ที่ระดับ ๑๘๗,๑๔๒ เคทีโออี (KTOE) โดยกำหนดเป้าหมายในรอบของแผนอนุรักษ์พลังงาน
20 ในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๗๙ ที่จะลดการใช้พลังงานลงให้เหลือร้อยละ ๓๐ ในปี ๒๕๗๙
เมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๓ หมายถึงการต้องลดการใช้พลังงานเชิงพาณิชย์ให้ได้ทั้งสิ้น
๕๖,๑๔๒ เคทีโออีของปริมาณการใช้พลังงานขั้นสุดท้ายทั้งหมดของประเทศในปี ๒๕๗๙
และสามารถลดคาร์บอนไดออกไซด์ได้ ๑๗๗ ล้านตัน ในการนี้กระทรวงพลังงานได้เตรียม
ความพร้อมในแผนขับเคลื่อนของการอนุรักษ์พลังงานด้วยการใช้รถยนต์ไฟฟ้าอีวี (EV)
25 ระหว่างปี ๒๕๕๗ - ๒๕๗๙ โดยเตรียมความพร้อมในส่วนของภาครัฐ โดยใช้การไฟฟ้าทั้ง
๓ การ กรมการขนส่งทางบก สำนักงานมาตรฐานอุตสาหกรรม สำนักงานเศรษฐกิจ อุตสาหกรรม
สำนักงานนวัตกรรม และบีโอไอ (BOI) ซึ่งดำเนินการเป็น ๓ ระยะ ๔ ประเด็น โดยกำหนด

- ให้มีรถยนต์อีวี ๑.๒ ล้านคัน ซึ่งในการใช้รถยนต์ไฟฟ้าที่จะให้เกิดผลประหยัด จะเกิดผลประหยัดทางตรงที่ ๑,๑๒๓ เคทีโออี จากการใช้รถไฟฟ้า ๑.๒ ล้านคัน สะสมในปี ๒๕๗๙ และจะส่ง
- 5 ผลทางอ้อมในการประหยัดพลังงานเกี่ยวกับเรื่องของระบบขนส่งอีก ๓๐,๒๑๓ เคทีโออี รัฐบาลนั้นได้มีมุมมองให้เห็นว่าการอนุรักษ์พลังงานและรักษาสภาพแวดล้อมให้กับสังคมไทยจะใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยียานยนต์ไฟฟ้าให้เกิดขึ้น โดยบรรลุเป้าหมายของชาติ ซึ่งจะเป็นการเกิดขึ้นของอุตสาหกรรมรถยนต์ไฟฟ้า โดยมีตัวแปรอยู่ที่ชิ้นส่วนสำคัญคือแบตเตอรี่ที่ต้องมีประสิทธิภาพในการเก็บพลังงานไฟฟ้าให้ได้มาก มีการอัดประจุที่เร็ว แต่ราคายังสูง โดยในช่วงปี ๒๐๑๐
- 10 จะมีราคาของแบตเตอรี่อยู่ที่ร้อยละ ๔๐ ของราคารถไฟฟ้า ราคาแบตเตอรี่ซึ่งเป็นต้นทุนสำคัญ จะมีการพัฒนาจากผู้ประกอบการทำให้ราคานี้ลดลงอย่างรวดเร็วในปี ๒๐๒๐ รัฐบาลและผู้ประกอบการจึงต้องให้ความสำคัญและเร่งการพัฒนาเพื่อให้เกิดความได้เปรียบทางการแข่งขันด้วยแนวโน้มที่จะทำให้ต้นทุนของรถไฟฟ้านั้นลดลงจนตรงกับความต้องการของผู้บริโภค และการตัดสินใจสามารถซื้อรถไฟฟ้าได้ง่ายขึ้น จึงทำให้รัฐบาลประสบความสำเร็จตามที่แสดง
- 15 เจตนารมณ์ไว้ รถไฟฟ้าที่จะเกิดขึ้นจะมีชิ้นส่วนที่แตกต่างกันจากรถยนต์ปกติ ที่รถยนต์ปกติจะมีชิ้นส่วนถึง ๓๐,๐๐๐ ชิ้น ส่วนรถไฟฟ้าที่เป็นรถแบบบีอีวี (BEV) นั้นจะมีชิ้นส่วนเพียง ๑,๕๐๐ ชิ้น ด้วยแนวโน้มของแบตเตอรี่และชิ้นส่วนที่ลดลงจะทำให้ต้นทุนของรถไฟฟ้าลดลงจนทำให้ราคาถึงจุดที่ผู้บริโภคให้ความสนใจและสามารถตัดสินใจซื้อได้ง่าย จึงทำให้รัฐบาลมีโอกาสดลดค่าคาร์บอนไดออกไซด์ลงถึง ๒๐ – ๓๐ เปอร์เซ็นต์ ได้ จากการศึกษาพบว่ากำลังการผลิตไฟฟ้าของประเทศในปี ๒๕๗๙ เพื่อรองรับรถยนต์ไฟฟ้า ๑.๒ ล้านคันนั้นสามารถดำเนินการได้โดยมีปริมาณ
- 20 ไฟฟ้าเพียงพอ ในการศึกษานี้ได้ศึกษาถึงผลกระทบของอุตสาหกรรมยานยนต์ในประเทศไทยว่าจะมีผลกระทบใด ๆ ที่เกิดขึ้น ซึ่งสมาคมชิ้นส่วนยานยนต์และสมาคมยานยนต์ได้กำหนดตัวเลขออกมาว่าเราจะสามารถมีผู้ใช้รถไฟฟ้าเกิดขึ้นทั้งหมดมากกว่าที่รัฐบาลประมาณการ ๑.๒ ล้านคันเป็น ๒.๒๘ ล้านคัน โดยเป็นรถบีอีวี ๓๐ เปอร์เซ็นต์ เป็นรถปลั๊กอิน ไฮบริด (plug-in hybrid)
- 25 ๕๐ เปอร์เซ็นต์ และเป็นรถไฮบริด (hybrid) ๒๐ เปอร์เซ็นต์ โดยผู้ผลิตในอุตสาหกรรมยานยนต์ไทยให้ความสนใจในการพัฒนาอุตสาหกรรมของตนในปัจจุบันเป็นหลัก ส่วนในการผลิตรถไฟฟ้ามีความมุ่งหวังให้ผลิตโดยสารประจำทางขึ้น แล้วก็จะสามารถเข้าสู่การแข่งขันของระบบตลาดโลกได้ ซึ่งผู้ประกอบการจำนวนมากมีความพร้อมและศักยภาพในการผลิตรถไฟฟ้า

- โดยรัฐบาลต้องให้การสนับสนุนจากการเริ่มต้นที่รถโดยสารซึ่งไม่ต้องสร้างโมลด์ (molde) ในการผลิต โดยสามารถออกแบบขึ้นมาเพื่อทดสอบความพึงพอใจ ๑๐ แบบ แล้วเมื่อสามารถ
- 5 ได้แบบที่ต้องการแล้วจะสามารถผลิตได้ปีละ ๒๐๐ คัน จะเป็นจุดตั้งต้นของอุตสาหกรรมยานยนต์ไฟฟ้าของประเทศไทยได้

- จากการศึกษาของกลุ่มคลัสเตอร์ (cluster) ยานยนต์ของสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยพบว่า ศักยภาพของประเทศไทยจะมีความพร้อมต่อการรองรับเทคโนโลยี ยานยนต์ไฟฟ้าสูงเมื่อเทียบกับประเทศอื่น ๆ รัฐบาลควรมองให้เห็นถึงมิติทางเศรษฐกิจจาก
- 10 การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยียานยนต์ด้วย นอกจากเป้าประสงค์ทางพลังงานที่จะสามารถบรรลุเป้าหมายได้ โดยกำหนดยุทธศาสตร์เป็น ๓ แผน คือ

- ข้อ ๑ รัฐบาลต้องให้การสนับสนุนอุตสาหกรรมยานยนต์ไฟฟ้าให้เกิดขึ้น ในประเทศไทย โดยเริ่มต้นจากรัฐบาลจัดซื้อจัดหารถไฟฟ้าสาธารณะที่ประกอบในประเทศไทย เพื่อสร้างให้อุตสาหกรรมรถไฟฟ้าเกิดขึ้นในประเทศไทย โดยนำศักยภาพเดิมที่มีอยู่ร่วมกันกับ
- 15 ชิ้นส่วนที่เราไม่สามารถผลิตได้ และพัฒนาชิ้นส่วนสำคัญนั้นให้สามารถผลิตได้ ประกอบจำหน่ายให้ทันในปีสำคัญทางการเปลี่ยนแปลง ก็คือปี ๒๐๒๐ -----

- ซึ่งมาตรฐานที่จะใช้ในการดำเนินการในขั้นต้นจะเป็นมาตรฐานความปลอดภัยและพัฒนาสู่มาตรฐานสากลในอนาคต โดยทั้งนี้รัฐบาลควรให้การสนับสนุนในการวิจัยและพัฒนา ร่วมกับเอกชน
- 5 เพื่อจะหาหนทางในการผลิตชิ้นส่วนสำคัญให้มีความสามารถทางการแข่งขัน โดยชิ้นส่วนนั้นจะต้องมีราคาและสมรรถนะไม่แพ้ต่างชาติ ซึ่งในการที่เราคิดว่ารถยนต์ไฟฟ้าจะเกิดขึ้นได้อย่างสมบูรณ์นั้น มีการคาดการณ์จากสถาบันและนักวิจัยทั่วโลกกำหนดไว้ว่าในปี ๒๐๒๐ คาดว่าจะมียอดขายรถอีวี (EV) ทั่วโลกเติบโตขึ้นมากกว่า ๖ ล้านคันต่อปี และในปี ๒๐๕๐ จะมียอดขายเติบโตมีรถอีวีมากกว่า ๑๐๐ ล้านคันต่อปี ดังนั้นการที่ประเทศไทยสนับสนุนให้อุตสาหกรรมยานยนต์ไฟฟ้าสามารถเกิดขึ้น
- 10 ได้ จะเป็นการก้าวข้ามผ่านเทคโนโลยีไปสู่ความสามารถในการพึ่งพาตัวเองทางด้านยานยนต์ แล้วก็จะสามารถเพิ่มมูลค่าภายในประเทศก็คือโลคอล คอนเทนต์ (local content) ซึ่งหากเป็นรถยนต์แบบปกติเราจะมีโลคอล คอนเทนต์เพียง ๓๐ เปอร์เซ็นต์ แต่ถ้าเกิดเราต้องการเพิ่มโลคอล คอนเทนต์ให้ได้ ๔๐ เปอร์เซ็นต์ เราจะต้องสามารถผลิตชิ้นส่วนที่เป็นไฮบริด เอนจิน (hybrid engine) เราจึงจะสามารถมีโลคอล คอนเทนต์ถึง ๔๐ เปอร์เซ็นต์ แล้วถ้าเกิดเราสามารถมีโรงเหล็ก
- 15 กัลวาไนซ์ (galvanize) แล้วก็เหล็กฟอร์จิง (forging) แล้ว เราจึงจะสามารถมีโลคอล คอนเทนต์ถึง ๕๐ เปอร์เซ็นต์ แต่ถ้าเกิดเราหันมาส่งเสริมการผลิตรถยนต์ไฟฟ้าในประเทศ เราจะสามารถมีชิ้นส่วนที่เป็นโลคอล คอนเทนต์ได้สูงสุดถึง ๗๒ เปอร์เซ็นต์ใน ๖ ปี โดยอุตสาหกรรมยานยนต์ไฟฟ้าที่เป็นรถบัส รถสาธารณะนั้น ประเทศไทยของเรามีศักยภาพพร้อมในการผลิต ทั้งนี้ผลของการศึกษาของอนุกรรมการมีข้อเสนอ ๓ ข้อให้กับรัฐบาล คือรัฐบาลให้การส่งเสริมสนับสนุน
- 20 ให้อุตสาหกรรมรถไฟฟ้าเกิดขึ้นในประเทศไทยโดยรัฐบาลจัดซื้อจัดหารถไฟฟ้าสาธารณะที่ประกอบในประเทศเพื่อใช้ในกิจการของรัฐ กิจการบริการสาธารณะซึ่งเป็นการสร้างอุตสาหกรรมรถไฟฟ้าในประเทศไทยให้ทันในปี ๒๐๒๐ ด้วยการนำศักยภาพทั้งหมดที่มีอยู่ร่วมกับชิ้นส่วนที่ผลิตได้
- ข้อ ๒ รัฐบาลควรให้การส่งเสริมสนับสนุนการวิจัยและพัฒนา ร่วมกับภาคเอกชนเพิ่มเติมจากการที่ร่วมกับสถาบันศึกษาเพียงช่องทางเดียว โดยมุ่งเน้นให้ผลงานที่ได้นั้นต้องมีความสามารถทางการแข่งขันในอุตสาหกรรมได้ ซึ่งควรเริ่มต้นจากชิ้นส่วนสำคัญของรถไฟฟ้า
- 25 เพื่อให้เรามีองค์ความรู้สามารถพัฒนาต่อยอดต่อไป
- ข้อ ๓ รัฐบาลควรเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจเรื่องรถยนต์ไฟฟ้าแก่ผู้ประกอบการและผู้บริโภคให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศด้วยการสื่อสาร

ให้ผู้ประกอบการตระหนักรู้และส่งเสริมสนับสนุนให้มีการปรับตัวให้เท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงและให้ผู้บริโภครู้เท่าทันเทคโนโลยีไม่เป็นเหยื่อของผู้ฉวยโอกาส สรุปของคณะ ๑ ครับ

- 5 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : เชิญอนุกรรมการคณะต่อไปครับ เชิญครับ
- นายสาธิต ชาญเชาว์กุล (กรรมาธิการวิสามัญ) : กราบเรียนท่านประธาน
- สภานิติบัญญัติแห่งชาติที่เคารพ กระผม นายสาธิต ชาญเชาว์กุล ในฐานะประธาน
- คณะอนุกรรมการวิสามัญศึกษานโยบายสนับสนุนการใช้น้ำมันไฟฟ้าและมาตรการส่งเสริม
- 10 การลงทุนพัฒนาอุตสาหกรรมยานยนต์ไฟฟ้า ชิ้นส่วนและอุปกรณ์ จะขออนุญาตนำเสนอรายงาน การศึกษาว่าคณะอนุกรรมการชุดนี้ก็มีหน้าที่ต่อเนื่องจากชุดที่ ๑ ก็คือทำการศึกษาเพิ่มเติม
- ในเรื่องของการศึกษาพัฒนาการของยานยนต์ไฟฟ้าและความต้องการในอนาคต และโดยเฉพาะอย่างยิ่ง
- ในประการที่ ๒ ก็คือเรื่องของศึกษาเรื่องนโยบายมาตรการในการสนับสนุนให้เกิดการใช้น้ำมัน
- ไฟฟ้าและมาตรการส่งเสริมให้เกิดการลงทุนในอุตสาหกรรมยานยนต์ไฟฟ้า ซึ่งคณะอนุกรรมการ
- 15 ชุดนี้ก็ประกอบด้วยผู้แทนจากส่วนของราชการที่เป็นหน่วยงานทางด้านภาควิจัย หน่วยงานของ
- ภาคการศึกษา และโดยเฉพาะอย่างยิ่งภาคเอกชนที่ทำในธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับยานยนต์ไฟฟ้าอยู่แล้ว
- เข้ามาศึกษาร่วมกัน ผมขออนุญาตนำเสนอเป็นเพาเวอร์พอยท์ (PowerPoint) ก็ขอเริ่มต้นที่
- แนวโน้มของยานยนต์ไฟฟ้าก่อน คำว่า “ยานยนต์ไฟฟ้า” นี้หรือที่เราเรียกว่า อีเล็กทริก วียีเคิล
- (electric vehicle) นั้นเราจะหมายถึงรถยนต์ที่เรียกว่ากลุ่มแรกก็คือเรียกว่า ปลั๊กอิน ไฮบริด
- 20 (plug-in hybrid) หรือ พีเอชอีวี (PHEV) กลุ่มที่ ๒ ที่เราพูดกันอยู่เยอะในอนาคตก็คือแบตเตอรี่ อีวี
- (battery EV) ก็คือใช้แบตเตอรี่อย่างเดียว ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์เลย แล้วกลุ่มที่ ๓ ก็คือเรียกว่า
- ฟิวเอล เซลล์ อีเล็กทริก วียีเคิล (fuel cell electric vehicle) ซึ่งรถไฟฟ้าในกลุ่มทั้งหมดเหล่านี้
- ในขณะนี้ทั่วโลกมีการใช้ประมาณ ๑.๒๖ ล้านคัน แล้วก็อย่างที่ท่านชุดที่ ๑ ได้เรียนไปแล้วว่าอนาคต
- จะเพิ่มเป็น ๒๐ ล้านคัน ประเทศไทยก็เช่นกันตอนนี้เรามีการใช้รถยนต์ในประเทศไทยเราปีละ
- 25 ประมาณ ๑ ล้านคัน ผลิต ๒ ล้านคัน ส่งออกไปประมาณ ๑ ล้านคัน อนาคตอย่างช้าที่สุดภายใน
- อนาคตเราต้องมีสัดส่วนของการใช้รถยนต์แบบไฟฟ้าถึง ๒๐ เปอร์เซ็นต์ของจำนวนไฟฟ้าทั้งหมด
- ซึ่งจะเร็วจะช้าก็ขึ้นอยู่กับพัฒนาการและการเปลี่ยนแปลง แต่เป็นแนวโน้มที่จะต้องเกิดขึ้นจริง
- อย่างแน่นอน อันดับต่อไปพูดถึงเรื่องของยานยนต์ไฟฟ้ากับประเทศไทย ความจริงแล้วเรื่องยานยนต์

- ไฟฟ้าก็ไม่ใช่เป็นเรื่องที่ใหม่ทีเดียวกับเรา เพราะว่าเมื่อปี ๒๕๔๖ หรือประมาณ ๑๔ ปีที่แล้วเรามีการพัฒนาทำรถยนต์สามล้อไฟฟ้าขึ้นมาใช้ในการประชุมผู้นำเอเปก (APEC) ซึ่งตอนนั้นทำมา
- 5 ประมาณ ๒๕ คัน เป็นงานของกระทรวงอุตสาหกรรมร่วมกับภาคเอกชนก็คือบริษัท สิขร จำกัด ทำขึ้นมา บังเอิญผมมีส่วนเกี่ยวข้องอยู่ตรงนั้นด้วยก็พอจะจำได้ แล้วต่อมาพูดถึงรถโดยสารไฟฟ้า หรือว่ารถสาธารณะนี้ปัจจุบันก็มีการใช้ในหน่วยงานในบางแห่งอยู่แล้ว เช่น จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย หรือมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ แล้วก็สวนสาธารณะบางแห่ง หรือหน่วยงาน
- 10 ราชการบางแห่งก็มีการใช้อยู่แล้ว รถโดยสารไฟฟ้าหรือรถเมล์ที่ทำอยู่ก็มีทั้งขนาดความยาว ๖.๒ เมตร ความยาว ๘ เมตร ๑๐ เมตร และถึง ๑๒ เมตร แล้วรวมทั้งเรายังได้มีการทำการวิจัย ดัดแปลงรถยนต์ปัจจุบันให้เป็นรถยนต์ไฟฟ้าซึ่งเป็นความร่วมมือของระหว่างไฟฟ้าฝ่ายผลิต แห่งประเทศไทยกับ สวทช. และในปี ๒๐๑๖ ก็คือปีที่แล้วก็เริ่มมีการผลิตและจำหน่ายปลั๊กอิน ไฮบริด อีเล็กทริก วีเอิล ในประเทศไทยด้วยเช่นกัน ซึ่งผมอยากจะเรียนท่านให้เห็นรูปแสดง ให้เห็นทั้งรถยนต์สามล้อไฟฟ้า รถยนต์ดัดแปลงหรือรถโดยสารไฟฟ้าที่มีการทำขึ้นในประเทศไทย
- 15 และใช้งานอยู่แล้วพอสมควร ความจริงในเรื่องของรถยนต์ไฟฟ้านั้นก็ต้องเรียนว่า กลับกลายเป็นว่า รถยนต์ไฟฟ้ามีจำนวนขึ้นส่วนที่ต้องใช้ในรถยนต์น้อยกว่ารถปกติอย่างมาก กล่าวโดยประมาณว่า รถยนต์ไฟฟ้าจะมีขึ้นส่วนหลัก ๆ ประมาณ ๒,๐๐๐ รายการ เมื่อเทียบกับรถเครื่องยนต์สันดาป ที่เราใช้กันอยู่ปัจจุบันมีมากถึง ๒๐,๐๐๐ รายการ เพราะฉะนั้นความสะดวกความอะไรต่าง ๆ ย่างขึ้นกว่ากันเยอะ แล้วก็มีส่วนสำคัญ ๆ อันแรกเลยก็คงเป็นเรื่องของแบตเตอรี่ที่สำคัญ
- 20 อย่างมาก แล้วก็โดยเฉพาะระบบของการจัดการแบตเตอรี่ให้สามารถปล่อยพลังงานออกมา อย่างสม่ำเสมอและใช้ได้ยาวนาน
- อันที่ ๒ ก็คือมอเตอร์ขับเคลื่อน ซึ่งก็เป็นชั้นมอเตอร์ที่ทำขึ้นมาเป็นการเฉพาะ หรือมอเตอร์ปัจจุบันที่เราใช้อยู่ก็เอาไป อย่างรถดัดแปลงเขาใช้มอเตอร์ที่มีอยู่ปัจจุบันเอาไปใส่เข้าไป ในรถยนต์ อีกอันหนึ่งก็คือเรื่องระบบของไฟฟ้าที่จะต้องมีการแปลงไฟจากไฟฟ้ากระแสตรงเป็น
- 25 กระแสสลับ กระแสสลับเป็นกระแสตรงที่เรียกว่าเป็นอินเวอร์เตอร์ (inverter) และคอนเวอร์เตอร์ (converter) และรวมทั้งอุปกรณ์ควบคุมอิเล็กทรอนิกส์
- อีกตัวอย่างหนึ่งก็คือ เรื่องของโครงสร้างตัวถังซึ่งรถยนต์ไฟฟ้าอยากจะได้โครงสร้าง ไฟฟ้าตัวโครงสร้างซึ่งมีน้ำหนักเบาและความแข็งแรง อันนี้ก็เป็นช่วยให้ลดน้ำหนักของตัวรถยนต์

- ไปได้ แล้วสุดท้ายก็คือระบบของการอัดประจุไฟฟ้า รูปอันนี้ผมก็อยากจะให้เห็นโครงสร้างหลัก ๆ ของตัวรถยนต์ ก็แสดงให้เห็นถึงชิ้นส่วนสำคัญ เช่น มอเตอร์ เรืองของแบตเตอรี่ เรืองระบบของ
- 5 การจัดการในรถยนต์ อันนี้ก็เป็นโครงสร้างหลัก ๆ ของชิ้นส่วนที่ให้เห็นในระบบขับเคลื่อน ที่นี้ทำไม ยานยนต์ไฟฟ้าจึงเป็นที่พูดถึงแล้วก็เป็นที่สนใจเป็นอย่างมาก อันนี้ผมคิดว่าอันที่ ๑ ก็คงเป็นเรื่อง ของกระแสโลกร้อน แล้วก็โดยเฉพาะอย่างยิ่งเราสามารถที่จะมีการพัฒนาเอาแบตเตอรี่ที่มีคุณภาพดี ใส่เข้ามาในรถยนต์ได้ -----

- และที่สำคัญอย่างยิ่งก็คือแบตเตอรี่ ซึ่งถือว่าเป็นหัวใจสำคัญนั้นมีแนวโน้มที่จะถูกลงอย่างมาก ปัจจุบันราคาที่ถูกกันอยู่ที่ประมาณ ๒๐๐ เหรียญสหรัฐฯ ต่อกิโลวัตต์ อวาร์ (kilowatt hour)
- 5 อนาคตจะลดเหลือประมาณ ๑๐๐ เหรียญต่อกิโลวัตต์อวาร์ หรือต่ำกว่านั้นอีก จะทำให้รถยนต์ ถูกมาก แล้วก็เรื่องของกระแสสิ่งแวดล้อม เรื่องของการที่รถสามารถเชื่อมต่อ สามารถควบคุม บังคับการได้อย่างมีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น เราคงได้ยินได้เห็นอยู่เรื่อย ๆ ตอนนี้รถของการที่ไม่ต้องมี คนขับอย่างนี้เป็นต้น อันนี้ก็เป็นเรื่องของคอนเนคทีวีตี (connectivity) เรื่องอะไรต่าง ๆ ก็เข้ามา รวมทั้งที่สำคัญอย่างยิ่งก็คือว่าปัจจุบันยานยนต์ไฟฟ้าเขาสามารถพัฒนาให้วิ่งไวไกลขึ้น เดิมทีนั้น
- 10 รถยนต์ไฟฟ้าคันหนึ่งวิ่งได้ประมาณ ๑๐๐ กว่ากิโลเมตรก็ต้องชาร์จ (charge) ต่อ ๑ ครั้ง แต่ปัจจุบันรถที่วิ่งได้ประมาณ ๒๐๐ - ๔๐๐ กิโลเมตรต่อการชาร์จ ๑ ครั้งเป็นเรื่องที่ค่อนข้าง จะเป็นเรื่องปกติแล้ว ตอนนี้หลาย ๆ บริษัทรถยนต์ก็สามารถนำเสนอรถยนต์ที่วิ่งไวนาน ๆ ๒๐๐ - ๓๐๐ - ๔๐๐ กิโลเมตร หรือมากกว่า ๔๐๐ กิโลเมตรต่อการชาร์จ ๑ ครั้งได้ แล้วก็ นอกจากนั้นสมรรถนะของรถยนต์ไฟฟ้านั้นก็กลับดีกว่าเครื่องยนต์ธรรมดาเสียอีก เพราะว่า
- 15 การสูญเสียในระบบน้อยมากเมื่อเทียบกับรถยนต์สันดาป แล้วก็แนวโน้มราคาที่ถูกลง
- สำหรับข้อเสนอของคณะกรรมการการะครับ ก็อยากจะเรียนเสนอในประเด็นนี้ ว่าเรามีนโยบายในข้อเสนออย่างไรในการที่จะทำให้เกิดอุตสาหกรรมยานยนต์ไฟฟ้า ประการแรก ก็คือเราคิดว่าจำเป็นอย่างยิ่งว่าเราจะต้องทำให้เกิดการวิจัยและพัฒนาให้เกิดเทคโนโลยีในประเทศ เพราะฉะนั้นสิ่งสำคัญก็คือเราเริ่มต้นด้วยที่แผนที่นำทางในการพัฒนาเทคโนโลยียานยนต์ไฟฟ้า
- 20 เป็นโรดแมป (roadmap) ที่ดำเนินการขึ้นมา ซึ่งความจริงแล้วในเรื่องนี้ก็มีการทำอยู่บ้างแล้ว ในประเทศไทยของหน่วยงานวิจัยกับภาคการศึกษา รวมทั้งภาคเอกชน แล้วเรามุ่งที่จะให้เกิด การพัฒนาและเป็นเทคโนโลยีเกิดในประเทศ และเป็นการบูรณาการด้วยกัน ตอนนี้ยังไม่มีหน่วยงาน ไหนเป็นหน่วยงานหลัก แต่มีหลายหน่วยงานที่ทำเรื่องนี้ เพราะฉะนั้นการบูรณาการตรงนี้เป็นเรื่อง ที่เราจะต้องทำให้เกิด และที่สำคัญอย่างยิ่งเราต้องมุ่งหวังว่าไม่ใช่เพียงแค่ผลิตรถได้ แต่ต้องทำให้
- 25 เป็นอุตสาหกรรมที่จะนำไปสู่การส่งออก เป็นอุตสาหกรรมในอนาคตด้วยเช่นกัน แล้วไม่เพียงแต่ ทำเพื่อให้ใช้ในประเทศ แต่เราต้องทำให้เป็นอุตสาหกรรม หรือเป็นโปรดักส์ แชมเปียน (product champion) ในอนาคต อันนี้ภาพต่อไปก็คงเป็นโรดแมปที่อยากจะเรียนคร่าว ๆ ว่า ในแต่ละปี แต่ละส่วนนั้นเราควรจะทำอะไรกันบ้าง เริ่มตั้งแต่ทั้งเรื่องมอเตอร์ (motor) เรื่องของแบตเตอรี่

- เรื่องของระบบของการขับเคลื่อน เรื่องระบบของการจัดการแบตเตอรี่ รวมถึงโครงสร้างและอื่น ๆ เป็นต้น อันนี้ก็เป็นรูปของโรดแมป ซึ่งข้อเท็จจริงนั้นก็มีการเริ่มปฏิบัติกันบ้างแล้ว ในบางหน่วยงาน
- 5 ที่ทำในบางประเด็น แต่สิ่งที่สำคัญก็คือรัฐต้องลงมาอย่างจริงจัง ให้การสนับสนุน แล้วก็ทำเป็นโครงการขึ้นมาอย่างชัดเจนในเรื่องของการวิจัย และผลักดันให้ส่งเสริมในเรื่องนี้ ภาพต่อไปก็อยากให้เห็นถึงเรื่องชิ้นส่วน เรื่องนี้ก็ไม่ใช่เป็นเรื่องที่เริ่มมาจากศูนย์นะครับ ก็มีบริษัทเอกชนในไทยก็มีการผลิตชิ้นส่วนบางชิ้นส่วนที่ใช้กับในยานยนต์ไฟฟ้าอยู่แล้ว แต่ว่าปัจจุบันนี้ทำการส่งออก
- 10 ไปให้กับประเทศอื่น ๆ ที่มีอุตสาหกรรมนี้เกิดขึ้นอยู่แล้ว เพราะฉะนั้นชิ้นส่วนที่ปรากฏอยู่ในภาพนี้ก็คือ มีการส่งออกจากประเทศไทยไปให้กับประเทศอื่น ๆ ที่มีการเริ่มทำตอนนี้ เป็นต้น สำหรับแนวทางในการส่งเสริมการผลิตและการใช้รถโดยสารไฟฟ้า ผมแยกออกเป็น ๒ ส่วนนะครับ ส่วนแรกคือรถยนต์โดยสารไฟฟ้า อันนี้คิดว่าเราควรจะต้องมีการตั้งคณะกรรมการขึ้นมาเป็นคณะกรรมการระดับชาติ ซึ่งประกอบด้วยหน่วยงานหลัก เช่น กระทรวงอุตสาหกรรม
- 15 กระทรวงคมนาคม กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และหน่วยงานภาคการศึกษา จงร่วมกันกำหนดคุณสมบัติและลักษณะของรถโดยสารไฟฟ้า กำหนดตามประเภทและความเหมาะสมกับการใช้งาน รวมทั้งเราต้องกำหนดมาตรฐานรถโดยสารไฟฟ้า ทั้งในเรื่องของชิ้นส่วน เรื่องอุปกรณ์ โดยอ้างอิงตามมาตรฐานสากล อันที่ ๓ เราควรจะมีการขึ้นทะเบียนผู้ที่สามารถทำการผลิตชิ้นส่วนเหล่านี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่สามารถนำมาประกอบเป็นผู้ผลิตรถโดยสารไฟฟ้าที่ได้มาตรฐาน
- 20 อันนี้ก็อยากให้มีการขึ้นทะเบียน แล้วก็ส่งเสริมให้หน่วยงานต่าง ๆ นั้นมีการนำรถโดยสารไฟฟ้าไปใช้ในหน่วยงาน โดยควรจะต้องเริ่มต้นจัดหาจากผู้ประกอบการที่ได้มีการขึ้นทะเบียนไว้ อันนี้ก็จะเป็นแนวทางที่อยากนำเสนอในส่วนประเด็นนี้นะครับ ซึ่งข้อเสนออันนี้ก็คงไม่ใช่เป็นข้อเสนอที่ไม่มีพื้นฐาน เพราะอันนี้ผมก็อยากแสดงรูปให้เห็นถึงรถโดยสารไฟฟ้าที่มีการผลิตและการใช้ในบ้านเราอยู่แล้ว ทั้งขนาดต่าง ๆ ที่แสดงให้เห็น มีทั้งรถประจุกที่ใช้แบตเตอรี่ ประจุความเร็วก็มี รถดัดแปลง
- 25 อันนี้ก็กลุ่มแรกก็คือรถโดยสารไฟฟ้า สำหรับกลุ่มที่ ๒ ก็คือเรื่องของรถยนต์นั่งไฟฟ้า ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมที่มีแนวโน้มที่เราจะต้องผลักดันให้เกิดขึ้น

สำหรับข้อแรกเลยก็คือ รัฐจะต้องมีการกำหนดคุณสมบัติรถยนต์นั่งไฟฟ้าที่ได้เป็นมาตรฐานสากล มีมาตรฐานก็คือมีความปลอดภัยสูง และมีค่ามลภาวะต่ำ อันนี้เป็นประการแรก

- ประการที่ ๒ เราต้องกำหนดสเปก (spec.) คุณสมบัติที่ให้รถที่เราต้องการจะส่งเสริมเป็นรถที่สามารถขับเคลื่อนได้ระยะทางมากต่อการอัดประจุ ๑ ครั้ง อันนี้ก็เป็นเหตุผล
- 5 อย่างที่ผมเรียนว่า ถ้าหากว่ารถที่วิ่งแค่ประมาณ ๑๐๐ กว่ากิโลเมตรต่อการอัด ๑ ครั้งนี้ก็จะไม่สะดวกในการใช้งาน เพราะขับไปยังไม่ถึงวันก็ต้องชาร์จแล้ว แต่ถ้าวิ่งได้ประมาณ ๒๐๐ กิโลเมตร ถึง ๔๐๐ กิโลเมตรขึ้นไปสามารถที่จะวิ่งแล้วกลับมาที่บ้านและมาชาร์จที่บ้านได้ในตอนเย็นหรือตอนกลางคืน พลังนี้เข้าก็ออกไป ความจำเป็นต้องการพึ่งพานิชาร์จภายนอกก็มันน้อยลง อันนี้จะเป็นกลยุทธ์ที่เราทำ และเมื่อมีรถเหล่านี้มากขึ้น ๆ เรื่อย ๆ สถานีชาร์จก็จะมี
- 10 เพิ่มเติมมากขึ้น เมื่อถึงตอนนั้นรถที่มีคุณสมบัติที่ดีด้อยลง เช่น วิ่งได้ต่ำกว่า แต่ว่าราคาถูกกว่าก็จะสามารถเข้ามาในตลาดได้ง่าย เพราะว่ามีสถานีชาร์จอยู่เต็มไปหมดแล้ว อันนี้ก็เป็นอย่างนั้น

- อันที่ ๓ ที่สำคัญที่สุดก็คือภาษีสรรพสามิต อันนี้เป็นตัวสำคัญอย่างมากที่รัฐจำเป็นต้องกำหนด ที่จะทำให้ภาษีสรรพสามิตถูก และจูงใจให้รถเหล่านี้มีราคาที่จูงใจและไม่แพงจนเกินไป ที่สำคัญอีกอันหนึ่งก็คือว่า คนที่จะมาทำการผลิตนั้นรัฐจะต้องกำหนดว่าเขาควรจะผลิต
- 15 จำนวนไม่น้อยกว่าเท่าไร ไม่ใช่เพียงว่าทำการผลิตเท่าที่เขาจะจำหน่ายได้ในประเทศไทย อย่างนี้เราก็จะไม่เกิดอุตสาหกรรมที่นำไปสู่ของการเป็นโปรดักส์ แคมเปียน การที่เรากำหนดได้แล้วก็จะทำให้เกิดความประหยัดในเรื่องของต้นทุนการผลิต และเกิดการแข่งขันได้ อันนี้ก็ถ้าเป็นล้อเลียนตัวอย่างรือโค คาร์ (eco car) อดีตที่เราทำมาก็คือเรากำหนดให้ผู้ผลิตแต่ละรายที่จะเข้ามา
- 20 โครงการ ต้องผลิตให้ได้ ๑ แสนคันต่อบริษัท ก็ทำให้เกิดผู้เข้ามา ๔ - ๕ บริษัท แต่ละบริษัทก็ทำการผลิตได้สูงถึง ๑ แสนคัน ส่วนหนึ่งก็นำไปสู่การส่งออก เพราะตลาดในประเทศไม่รองรับขนาด ๑ แสนคันต่อรุ่น อย่างนี้เป็นต้น แต่ก็เป็นอย่างที่เกิดขึ้นนะครับ อันนี้ก็เป็นตัวอย่างว่า
- 25 เราก็จะกำหนด อาจจะเป็น ๒๐,๐๐๐ คัน หรือ ๓๐,๐๐๐ คัน อันนี้ก็คงอยู่ที่การพิจารณารายละเอียด อันนี้ก็เป็นทั้งหมดในการศึกษาของคณะชุดนี้ ก็จะเห็นว่ารถปัจจุบันรถไฟฟ้านี้มีการเกิดขึ้นในโลกนี้อย่างมาก แล้วก็คงจะมีมากขึ้น ๆ เรื่อย ๆ และมีสมาร์ต (smart) ที่สูงขึ้น
- ก็เป็นโอกาสที่ประเทศไทยจะต้องทำอะไรให้เป็นโอกาสที่ให้เกิดอุตสาหกรรมนี้เกิดประโยชน์กับประเทศไทย ทั้งในเรื่องของการใช้งานและการเป็นอุตสาหกรรมต่อไปในอนาคต ขอขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : เชิญคณะอนุกรรมาธิการถัดไป เชิญครับ

พลเอก ศุภกร สงวนชาติศรไกร (กรรมธิการวิสามัญ) : กราบเรียน

ท่านประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาตินะครับ ผม พลเอก ศุภกร สงวนชาติศรไกร สมาชิก

- 5 สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ในฐานะประธานคณะอนุกรรมการศึกษาและเตรียมความพร้อม
ทางด้านมาตรการด้านกฎหมายและภาษี เพื่อให้เกิดความพร้อมในด้านการแข่งขัน ในการสร้าง
โอกาสในการที่จะดำเนินการอุตสาหกรรมทางยานยนต์รถไฟฟ้าให้เข้าสู่ยุคการเปลี่ยนแปลง
ทางเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว รวมถึงการที่เราจะต้องรักษาอุตสาหกรรมรถยนต์ที่มีอยู่ในปัจจุบัน
ที่อยู่ในประเทศไทย ซึ่งเป็นฐานการผลิตและส่งออกเป็นอันดับต้น ๆ ของโลก ซึ่งมีมูลค่าการส่งออก
- 10 ตามที่ท่านทราบอยู่แล้วประมาณ ๕๗๐,๐๐๐ ล้านบาท แล้วนอกนั้นก็ยังมียังอุตสาหกรรมขนาด
กลางและขนาดย่อม ตั้งแต่ต้นน้ำจนถึงปลายน้ำ มีบริษัทที่เกี่ยวข้องจำนวนกว่า ๘๐๐ บริษัท มีการ
จ้างงานในประเทศกว่า ๓ แสนคน จึงเป็นเรื่องที่ท้าทายมากกว่าจะทำอย่างไรที่จะสามารถทำให้
อุตสาหกรรมรถไฟฟ้าเปลี่ยนแปลงไปได้ สามารถสนับสนุนได้ แล้วก็ไม่กระทบกระเทือนต่อ
อุตสาหกรรมในปัจจุบัน

15

- สำหรับวัตถุประสงค์การศึกษาของคณะอนุกรรมการวิสามัญศึกษาและเตรียมความพร้อมกับการพัฒนาเทคโนโลยีการใช้ไฟฟ้าเป็นพลังงานในการขับเคลื่อนยานพาหนะ
- 5 ของประเทศ ประกอบด้วย การกำหนดมาตรการส่งเสริมให้อุตสาหกรรมไทยด้านยานพาหนะที่ใช้ไฟฟ้าเป็นพลังงานสามารถแข่งขันกับประเทศต่าง ๆ ได้ นอกจากนั้นก็เป็นกำหนดมาตรการทางการเงินและภาษีในการส่งเสริมให้กับผู้ประกอบการไทยมีความสามารถทัดเทียมทางการแข่งขันสามารถปรับปรุงและพัฒนาองค์กรได้อย่างยั่งยืน เพื่อให้รัฐกำหนดมาตรการส่งเสริม สนับสนุนในการป้องกันการเสียผลประโยชน์ของอุตสาหกรรมยานยนต์ที่ได้รับผลกระทบ พร้อมทั้ง
- 10 แนวทางการแก้ไข และเป็นการกำหนดมาตรการในการป้องกันแก้ไขปัญหามูลค่าภาษีน้ำมันรถยนต์ขึ้นส่วนที่มีแนวโน้มจะลดลง โดยให้รัฐสามารถรักษาปริมาณเงินงบประมาณแผ่นดินไม่ให้เกิดผลกระทบได้ ซึ่งเราก็มีข้อเสนอแนะอยู่ ๔ ประการ คือมาตรการทางการเงิน มาตรการทางด้านภาษี มาตรการทางด้านการสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย และมาตรการด้านนโยบายเฉพาะของรัฐสำหรับมาตรการทางการเงินนั้น เรื่องแรกคือ จะต้องมีการสนับสนุนเพื่อสร้าง
- 15 แรงจูงใจในการลงทุน ซึ่งแนวทางในการที่ดำเนินการก็ได้แก่ แนวทางในการส่งเสริมให้มีการผลิตรถยนต์ไฟฟ้า โดยจะต้องมีการส่งเสริมการลงทุนอาจจะเป็นบีโอไอ (BOI) หรืออะไรก็ได้แล้วแต่ ซึ่งมีการเน้นในกิจการ ๓ ประการ คือ กิจการผลิตรถยนต์ไฟฟ้า กิจการผลิตชิ้นส่วนที่สำคัญ เช่น มอเตอร์ แบตเตอรี่ (motor battery) กิจการให้บริการทำประจุไฟฟ้าซึ่งประกอบด้วยแนวทางในการที่จะเป็นแรงจูงใจและสนับสนุนก็คือ จะต้องมีการได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล
- 20 ต้องได้รับการยกเว้นอากรขาเข้า การได้รับอนุญาตให้นำคนต่างด้าวเข้ามาในราชอาณาจักร การได้รับอนุญาตให้ถือกรรมสิทธิ์ในที่ดินเพื่อประกอบกิจการ อันนี้ก็จะเป็แนวทางในการที่จะจูงใจในการให้เข้ามาลงทุน นอกจากนั้นแล้วคณะที่ศึกษาก็ได้มีตัวเลขว่าปัจจุบันนี้มีรถสามล้อหรือที่เรียกว่ารถตุ๊กตุ๊ก จำนวนกว่า ๒๐,๐๐๐ คัน ที่จะต้องมีการปรับเปลี่ยนจากเดิม ซึ่งปัจจุบันนี้ใช้เชื้อเพลิงไม่ว่าจะเป็นจากแก๊สหรือน้ำมันก็ตามที่ควรจะต้องปรับไปสู่ขับเคลื่อนด้วยพลังงาน
- 25 ไฟฟ้า เพราะฉะนั้นก็ควรจะมีการสนับสนุนในการให้ทุนในการวิจัยเพื่อพัฒนาและผลิตรถตุ๊กตุ๊กแล้วก็มีการพัฒนาบุคลากรให้สามารถมีความรู้ความเชี่ยวชาญในการผลิตแล้วอาจจะเป็แนวทางในการส่งออกไปยังต่างประเทศต่อไป นอกจากนั้นแล้วในส่วนมาตรการทางการเงินก็คือ

- ต้องให้ภาครัฐมีนโยบายในการที่จะต้องจัดหาไฟฟ้ามาใช้ในหน่วยราชการ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของ การที่กำหนดให้มีการทดแทนราชการในปัจจุบัน ซึ่งปัจจุบันใช้รถที่ใช้น้ำมันเมื่อเวลาจัดหาใหม่
- 5 ก็อาจจะให้มีการจัดหาไฟฟ้าเข้ามาแทน นอกจากนั้นแล้วจะต้องมีการกำหนดหลักเกณฑ์ ในการที่จะจัดประเภทของรถ ราชการประเภทใดควรจะใช้รถไฟฟ้าบ้าง อย่างรถตุ๊กตุ๊กหรืออะไร ก็แล้วแต่ ตรงนี้ก็ต้องมีการกำหนดเป็นหลักเกณฑ์ขึ้นมาแล้วก็กำหนดเป็นเงื่อนไข เพื่อที่จะให้ส่วน ราชการสามารถสนับสนุนรถไฟฟ้าที่สามารถผลิตได้เองในประเทศไทย ซึ่งอาจจะเป็นการกำหนดเงื่อนไข ในการจัดหาว่า ถ้ามีการจัดหาไฟฟ้าแล้วก็ให้มีการสรรหาจากผู้ที่ใช้ขึ้นส่วนในประเทศอาจจะ
- 10 ได้รับการพิจารณาในการจัดหาก่อนอะไรทำนองนี้ อันนี้ก็เป็นแนวทางในเรื่องของการบริหารจัดการ ด้านการเงิน

อีกเรื่องหนึ่งก็คือเรื่องของกรวิจัย ซึ่งทางคณะที่ศึกษาก็ได้เห็นควรให้ว่าควรมี การสนับสนุนให้ภาคเอกชนได้มีการวิจัยขึ้นส่วนสำคัญ ไม่ว่าจะเป็นขึ้นส่วนของแบตเตอรี่หรือว่า

- 15 ภาคเอกชน และส่วนวิชาการด้วย

- มาตรการที่ ๒ คือมาตรการด้านภาษี ด้านภาษีพิจารณาแล้วว่าควรจะต้องมี การทบทวนโครงสร้างภาษีสรรพสามิต ซึ่งอาจจะกำหนดจากเงื่อนไขการปล่อยก๊าซซีโอทู (CO₂) เพราะฉะนั้นใครที่ปล่อยก๊าซซีโอทูมากก็อาจจะต้องเสียภาษีแพงขึ้น ใครที่ปล่อยก๊าซซีโอทูน้อยก็เสีย ภาษีถูกลง กำหนดมาตรการทางภาษีเพื่อการส่งเสริมกิจการด้านรถยนต์ไฟฟ้าก็คือ ได้แก่ การยกเว้น
- 20 ภาษีเงินได้นิติบุคคลของผู้ประกอบกิจการที่เกี่ยวข้องกับการผลิตรถยนต์ไฟฟ้าโดยส่งเสริมตาม กฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุน มีการกำหนดมาตรการสำหรับผู้ประกอบการผลิตรถยนต์ ที่ใช้น้ำมันเชื้อเพลิง มีการชดเชยรายได้จากภาษีน้ำมัน เพราะว่าในอนาคตถ้ามีการใช้รถยนต์ไฟฟ้า มากขึ้นการใช้น้ำมันน้อยลง ภาษีที่จะได้จากเดิมที่เคยได้จากน้ำมันก็อาจจะมีการลดลง เพราะฉะนั้น ก็คงจะต้องมีการปรับโครงสร้างภาษีรถยนต์ทุกประเภท มีการปรับภาษีโครงสร้างเชื้อเพลิงทั้งระบบ
- 25 เพื่อที่จะให้รายได้ของรัฐสามารถที่จะมาชดเชยรายได้ที่ขาดไป

มาตรการที่ ๓ คือมาตรการด้านสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ก็ต้องมีการกำหนด มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมโดยเป็นการกำหนดมาตรฐานบังคับตามกฎหมายว่าด้วยมาตรฐาน ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม นอกจากนั้นก็จะมีการกำหนดเขตพื้นที่ควบคุมเพื่อมิให้เกิดมลพิษ เช่น

ในพื้นที่อนุรักษ์ พื้นที่ที่มีคุณค่าทางธรรมชาติ มีการกำหนดมาตรฐานควบคุมมลพิษ กำหนดประเภท

- รถที่ห้ามเดินในเขตที่กำหนด ไม่ให้มีการออกมาตรการกำหนดห้ามการใช้รถยนต์ประเภทอื่นที่มี
- การปล่อยมลพิษสูงเกินมาตรฐานเข้ามาในเขต เช่น เขตชั้นในของกรุงเทพฯ ยกตัวอย่างนะครับ
- 5 หรือว่าเขตในพื้นที่ส่วนกลาง เขตธุรกิจซึ่งไม่ควรจะให้มีการปล่อยควันพิษมากก็อาจจะต้องมี
- การกำหนดเขตนี้ไป นอกจากนั้นแล้วปัญหาสำคัญที่ได้ศึกษาก็คือว่า เรื่องแบตเตอรี่ ต่อไป
- ในเมื่อปัญหาสำคัญคือเรื่องของการกำจัดซาก รถไฟฟ้าก็จะมีแบตเตอรี่ เพราะฉะนั้นการกำจัดซาก
- แบตเตอรี่เป็นเรื่องที่สำคัญ ก็ต้องหาแนวทางอาจจะต้องเป็นลักษณะว่า ผู้ผลิตแบตเตอรี่อาจจะต้อง
- เป็นผู้รับผิดชอบในการรับแบตเตอรี่ไปทำลายต่อ ซึ่งอาจจะต้องออกเป็นกฎหมายเป็นทำลาย
- 10 ในประเทศหรือต้องส่งออกไปทำลายนอกประเทศ ซึ่งตรงนี้เพื่อไม่ให้เกิดมลภาวะในประเทศ
- แล้วสุดท้ายเป็นนโยบายที่สำคัญคือนโยบายของรัฐด้านพลังงาน อันแรกเป็น
- นโยบายด้านพลังงาน คือต้องมีการควบคุมการให้บริการอัดประจุไฟฟ้า ก็คือว่าต่อไปในเมื่อมี
- รถไฟฟ้าแล้วก็ต้องมีที่สำหรับเติมประจุไฟฟ้า เพราะฉะนั้นก็ต้องมีการกำหนดในเรื่องของ
- ความมีมาตรฐานความเพียงพอ ต้องมีการกำหนดสถานที่ที่อัดประจุไฟฟ้า อาจจะมีทั้งเป็นบ้านพัก
- 15 หรือว่าสถานบริการ เพราะฉะนั้นตรงนี้จะต้องมีการจดทะเบียนเพื่อที่จะสามารถกำหนดมาตรฐานได้
- เพราะฉะนั้นทางคณะนี้ก็มองภาพว่าในอนาคตบ้านพักเป็นจุดสำคัญที่คนก็จะต้องมีการติดตั้งจุด
- สำหรับอัดประจุไฟฟ้า ต้องมีการกำหนดมาตรฐานในการติดตั้งอุปกรณ์ทางไฟฟ้าทั้งหมด แล้วที่
- สำคัญก็ว่าจะต้องมีการกำหนดโครงสร้างไฟฟ้าใหม่ เพราะปัจจุบันแผนพีดีพี (PDP) ๒๐๑๕
- ก็ยังไม่ได้มีการเตรียมการไว้ในเรื่องของการใช้ไฟฟ้าของรถไฟฟ้าในอนาคต เพราะฉะนั้นก็ต้อง
- 20 มีการเตรียมการ ต้องมีการปรับโครงสร้าง นอกจากนั้นแล้วในเรื่องของไฟฟ้าที่จะใช้กับที่อยู่อาศัย
- ก็ตาม หรือไฟฟ้าที่จะใช้กับรถยนต์ก็ตาม ต้องมีการปรับค่าไฟให้มีความเหมาะสม เพราะฉะนั้น
- บางทีค่าไฟที่ใช้ในบ้านก็อาจจะต้องถูกกว่า ใช้กับรถไฟฟ้าก็อาจจะต้องแพง อันนี้คงต้องให้สมดุลกัน
- แล้วเพื่อที่จะไปชดเชยค่าภาษีที่จะต้องลดลงจากน้ำมัน เพราะฉะนั้นในส่วนนี้ก็ต้องมีการกำหนด
- โครงสร้างค่าไฟฟ้าใหม่-----

- 5 ในด้านการขนส่งทางบกก็ต้องมีการจดทะเบียนรถยนต์ ต้องมีการจดทะเบียนรถไฟฟ้า มีกำหนดค่าความปลอดภัย ต้องมีกลไกในการตรวจสอบแบตเตอรี่ เพราะว่าแบตเตอรี่คือส่วนสำคัญที่สุดของรถไฟฟ้า เพราะฉะนั้นคงเป็นเรื่องของกรมการขนส่งทางบกหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่จะต้องมากำหนดมาตรฐานตรงนี้ ในด้านการคุ้มครองผู้บริโภคนั้นก็ต้องมีการใช้กลไกทางกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภค กฎหมายพิจารณาคดีผู้บริโภค มีแบบสัญญาในการปฏิบัติตามการซื้อขายรถยนต์ไฟฟ้า นอกจากนั้นด้านอื่น ๆ นั้นก็คงต้องมีในเรื่องของการส่งเสริมให้มีศูนย์ในการตรวจสอบรถยนต์ไฟฟ้า มีการกำหนดบทลงโทษ เช่น คนที่ปลอมแปลงแบตเตอรี่ต้องมีบทลงโทษ แล้วก็
- 10 การกำหนดมาตรการนำกลับมาใช้ใหม่และป้องกันซากรถยนต์ในส่วนตรงนี้ เพราะฉะนั้นอันนี้ก็จะเป็นแนวทางที่ว่า ในส่วนของคณะกรรมการเตรียมความพร้อมทางด้านมาตรการด้านกฎหมายและภาษีเพื่อให้เกิดความสามารถด้านการแข่งขันได้พิจารณาเสนอเป็นข้อเสนอแนะขอขอบคุณครับ

- 15 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : อนุกรรมการ ๓ คณะ รายงานเสร็จเรียบร้อยแล้ว มีสมาชิกท่านใดประสงค์อภิปรายหรือไม่ครับ เชิญท่านสมชาย แสวงการ

- 20 นายสมชาย แสวงการ : กราบเรียนท่านประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ที่เคารพ ผม สมชาย แสวงการ สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ต้องขอบคุณคณะกรรมการวิสามัญซึ่งได้พิจารณาศึกษาเรื่องนี้มาอย่างละเอียดรอบคอบ แล้วก็ถือว่าเป็นวิทยานิพนธ์เล่มหนึ่งได้เลย ผมมีข้อเสริมบางประเด็น แล้วก็อาจจะยังฝากไว้สำหรับในอนาคตที่คณะกรรมการซึ่งส่วนใหญ่ท่านก็อยู่ในคณะกรรมการพลังงานด้วยจะได้ดำเนินการ ในเรื่องที่ท่านประธานคณะอนุกรรมการทั้ง ๓ ท่านได้รายงานนั้นผมเห็นด้วยทุกประการ แล้วก็อาจจะมีความบางประเด็นที่ผมคิดว่าอาจจะต้องฝากไป

- 25 ประการแรก ผมคิดว่าเรื่องภาษีสรรพสามิต ในขั้นที่ตอนที่ผมได้แปรญัตติใน พ.ร.บ. สรรพสามิต โดยเฉพาะเรื่องของคลีน เอนเนอร์จี (clean energy) ท่านอธิบดีกรมสรรพสามิต ท่านรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลังก็รับเรื่องนี้ไปเรียบร้อยแล้วในการที่จะทำให้ภาษีแทบจะเป็นศูนย์สำหรับการลด เพราะฉะนั้นแคป (cap) ที่มีอยู่สามารถดำเนินการได้ สำคัญคือ

- อยู่ที่นโยบายรัฐบาล เพราะฉะนั้นผมเรียนว่า เราอย่าคำนึงถึงเรื่องการสูญเสียรายได้ที่เราไม่สามารถเก็บได้จากเรื่องเหล่านี้เลย เพราะอะไร เราอิมพอร์ต (import) น้ำมันเข้ามาเกือบ ๑๐๐ เปอร์เซนต์ เพราะฉะนั้นสิ่งที่เราได้มาจากภาษีต่าง ๆ เป็นการเสียเงินที่มากกว่าในการซื้อ
- 5 จริงอยู่เราใช้รถไฟฟ้าก็ต้องใช้น้ำมัน หรือแก๊ส หรือถ่านหิน หรือนิวเคลียร์อะไรก็ตามเพื่อผลิตไฟฟ้า แต่เทียบสัดส่วนต่อกันแล้วปริมาณจะต่างกับการที่ใช้รถยนต์ ยานยนต์ทั้งหลายในการเผาผลาญ น้ำมันที่ติดอยู่ทุกวันนี้ รัฐบาลพยายามแก้ปัญหาเรื่องการจราจร แก้ปัญหาเรื่องโลกร้อน
- 10 ที่ท่านนายกรัฐมนตรีไปเซ็นสัญญาแล้ว และสนธิสัญญาปารีสก็ดี แก้ปัญหาสำคัญคือเรื่องเด็กแว้น ซึ่งเดี๋ยวผมจะขออนุญาตพูดว่าสามารถแก้ได้ง่ายมาก ท่านกรรมาธิการหลายท่านเดินทางไปปักกิ่ง เห็นเลยว่าวันนี้ปักกิ่งเขาไม่มีรถยนต์ รถจักรยานยนต์ น้ำมัน อาจจะมีบ้างนาน ๆ จะเจอสักคันหนึ่ง
- วิธีการคือนโยบาย ผมขาดไปในเรื่องนี้ ๒ - ๓ เรื่อง คือเรื่องนโยบายในการสร้างรถจักรยานยนต์ ซึ่งท่านประธานเชื่อไหมว่า เรารู้กันอยู่ว่าสถิติการเสียชีวิตมากที่สุดอันดับ ๒ ของโลก คือ
- 15 ประเทศไทย และสถิติที่สูงที่สุดในประเทศไทยเกิดจากจักรยานยนต์ มีเด็กและเยาวชนตาย เพราะจักรยานยนต์ ตัวเลขของโรงพยาบาลรามาธิบดีวันละ ๑๕ คน ปีละ ๕,๕๐๐ คน ไม่รวมถึง
- การสูญเสียเพราะบาดเจ็บพิการอีกเท่าไร จักรยานยนต์ที่อยู่ในประเทศไทย ยามาฮา ฮอนด้า
- 20 คาวาซากิ ซูซูกิ ตั้งฐานการผลิตมานานแล้ว เปลี่ยนจาก ๒ จังหวัด ๔ จังหวัดมา เราก็ใช้ฐานการผลิต ในประเทศไทย ญี่ปุ่นเองผมไปดูงานเขาก็เปลี่ยนหลายเรื่อง ถ้าเขายังไม่เปลี่ยนเพราะเขาเห็นว่า
- การตลาดยังไม่พอเขาก็รออยู่ แต่เขาต้องเปลี่ยน วันนี้กรรมาธิการศึกษาไปในสิ่งที่เขานาคัด
- 25 แล้วก็ถูกแล้ว ผมอยากให้เรื่องนี้อยู่ในยุทธศาสตร์ชาติ แต่แผนระยะกลางที่ท่านเสนอสำหรับการทำ
- รถยนต์ไฟฟ้านี้เห็นด้วย แต่สิ่งที่ต้องทำคือ จักรยานยนต์ไฟฟ้า ผมยกตัวอย่างเรื่องนี้ก่อน กรุงปักกิ่ง
- ใช้นโยบายเรื่องของการเปลี่ยนผ่านจากจักรยานยนต์ที่ใช้น้ำมันเป็นจักรยานยนต์ไฟฟ้าด้วยนโยบาย
- การให้ทะเบียนที่ยากขึ้น ต้องจับสลาก สำหรับรถยนต์น้ำมัน รถมอเตอร์ไซด์น้ำมัน ลดราคาภาษี
- แทบจะไม่เสียเลย จักรยานยนต์ไฟฟ้าที่ปักกิ่ง ที่เซี่ยงไฮ้คันละ ๘,๐๐๐ - ๑๒,๐๐๐ บาท
- 25 แล้วแต่สภาพ มาถึงเมืองไทยเจอกรมการขนส่งทางบก และกรมสรรพสามิตเรียกเก็บ ถามว่า
- จะอยู่ได้อย่างไร คันละ ๓๐,๐๐๐ - ๔๐,๐๐๐ บาท ราคาเทียบเท่ากับรถจักรยานยนต์น้ำมัน
- นี่เป็นนโยบายที่ฉ้อฉล ร่วมมือหรือช่วยเหลือให้บริษัทจักรยานยนต์ที่ผลิตขายปีละ ๒ ล้านคัน
- ทำลายเด็กไทย ผมว่าเราเริ่มต้นจากนี้ก่อน

- ท่านนายกรัฐมนตรีไม่ต้องไปยัตรถมอเตอร์ไซค์เด็กแว้นหรือครับ ทำกรุงเทพฯ ปริมาณพล แล้วเริ่มจากหัวเมืองที่ไม่ได้มีทางสูงแบบภูเขา เราเริ่มก่อน เพราะว่ารถจักรยานยนต์ไฟฟ้าวิ่งได้ประมาณ ๖๐ กิโลเมตรต่อชั่วโมง เราออกนโยบายนี้ใช้ภายใน ๕ ปี ให้รถจักรยานยนต์น้ำมันหมดไป เราก็ทำให้กรุงเทพฯ ปลอดภัยได้ แล้วอุบัติเหตุที่เกิดจากจักรยานยนต์ที่ตายปีละ ๕,๕๐๐ คนจะลดลงทันที ไม่ต้องไปจับ เพราะว่าวิ่งได้ไม่เกิน ๖๐ กิโลเมตรต่อชั่วโมง ไปแต่งรถมอเตอร์ไซค์เป็นเด็กแว้นไม่ได้หรือครับ อันนี้ผมฝาก เพราะว่าไม่ได้อยู่ในรายงานนี้ และเสียตายนมากถ้าเราทำการศึกษาเรื่องจักรยานยนต์ แล้วถ้าชูชุก ยามาฮ่า ฮอนด้า คาวาซากิ ไม่ร่วมมือในรายงานฉบับนี้อยู่แล้ว
- 10 บอกร่วมมือกับจีนกับไต้หวัน บริษัทที่ได้หัวนมหลายอัน ท่านประธาน ผมก็ไปด้วย เราได้ดูที่บีวายดี (BYD) บีดับเบิลยูดี (BWD) ของจีน ผมยังเคยไปดูของญี่ปุ่น โตโยต้าก็มี เขาก็ทำรถยนต์ไฟฟ้ากันหมดแล้ว วันนี้เรามารู้ทางแล้ว เพียงแต่ว่าผมขออนุญาตเรื่องรถจักรยานยนต์ และผมคิดว่าสำคัญต้องให้นำเข้า ถ้าเราคิดว่าจะไม่สามารถทำให้โรงงานเหล่านี้ผลิตได้ ร่วมมือกับจีนตั้งโรงงานในประเทศไทยแล้วผลิตจักรยานยนต์เลยแล้วทำไฟฟ้าในกรุงเทพฯ และปริมาณพล
- 15 ก่อนเริ่มต้น ท่านเปลี่ยนจักรยานยนต์ออกไปได้ นโยบายที่ท่านจะเห็นยานยนต์ไฟฟ้า รถยนต์ไฟฟ้ายังอีกไกล เพราะว่าเทสลา (Tesla) ก็ยังคันละ ๕ ล้านบาท บีวายดี (BYD) มาขายเมืองไทยก็ ๒ ล้านบาทบาท ทั้งที่ต้นทุนเราถ้ามบีวายดีที่จีน ต้นทุนเขาอยู่ที่ ๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท แต่รัฐชั้ชชีโดซ์ (subsidize) เขาถึง ๗ - ๘ แสนบาท เพราะฉะนั้นเขาขาย ๘ แสนบาทได้ เพราะว่ารัฐชั้ชชีโดซ์ ยังเป็นไปไม่ได้ แต่ในอนาคตท่านมาถูกทางแล้ว เพราะท่านทราบแล้วว่าแบตเตอรี่
- 20 จะถูกลงเรื่อย ๆ ก็เหมือนเมื่อก่อนเราซื้อโทรศัพท์มือถือเครื่องละ ๑ แสนบาท วันนี้ซัมซุงฮีโร่ (samsung hero) เครื่องละ ๕๐๐ บาท ก็แบบเดียวกัน อย่างไรก็ตามเทคโนโลยีก็ไปถึง ตั้งเป้าว่าปี ๒๐๒๐ เราจะมีจักรยานยนต์ไฟฟ้า สมมุติว่าทั้งกรุงเทพมหานครเราจะมีรถตุ๊กตุ๊กทั้งหมดผมเรียนเลยว่ารถตุ๊กตุ๊กท่านมาถูกแล้ว ยกเลิกการใช้แก๊สและน้ำมันเลยสิครับ ไม่ยากเลยเมื่อก่อนรถยนต์ตุ๊กตุ๊กค่าไปใบละเป็นแสนบาท เป็นล้านบาท วันนี้รถตุ๊กตุ๊กเป็นเอกลักษณ์ไทย
- 25 แต่ไปดูที่อัมสเตอร์ดัม รถยนต์ตุ๊กตุ๊กไฟฟ้าก็ออบปีมาจากไทยแล้วไปสร้างก็ใช้ชื่อรถตุ๊กตุ๊กเหมือนกัน เพราะฉะนั้นถ้าเราทำทั้งหมดเป็นนโยบายรัฐบาลว่ารถตุ๊กตุ๊กมีเหมือนกันที่เมืองไทย แต่ห้ามใช้น้ำมันและแก๊ส ท่านที่ท่านก็สร้างรถตุ๊กตุ๊กไฟฟ้าทันทีเลย เพราะฉะนั้นเป็นนโยบาย อันนี้เรื่องของรถตุ๊กตุ๊ก

- ถัดมารัฐบาลทำได้อีก เรือไฟฟ้า เราเซ็นสัญญาจะลด ผมเรียนเลย คลองแสนแสบ
 ที่เน่าแล้วเน่าอีกก็ไม่มีวันหาย เราต้องขนคนจำนวนมากด้วยบริษัทครอบครัวขนส่ง เรือแล่นด้วย
 5 น้ำมันดีเซล แล้วก็ลงไปในน้ำ ผมเคยไปรณรงค์ให้คลองแสนแสบใสสะอาด ทำอย่างไร ก็ไม่มีทางใส
 เพราะน้ำมันเครื่องที่ลงไปตลอดเวลา ประเทศจีน อุทยานแห่งชาติหลายแห่งทั้งหมดห้ามใช้
 เรือน้ำมัน ท่านไปทางโจว ตอนนี้เขาเปลี่ยนเป็นใช้เรือแบตเตอรี่หมดแล้ว คลองผดุงกรุงเกษม
 ข้างทำเนียบรัฐบาลท่านนายกรัฐมนตรี ถ้าจะเดินเรือไฟฟ้าเริ่มเลยครับ คลองชักพระ
 บ้านท่านประธาน เรือไฟฟ้าลองดูสิครับ แม่น้ำเจ้าพระยายังไม่ต้องใช้ เพราะยังท่านแรงไม่ไหว
 10 คลองแสนแสบเปลี่ยนเป็นเรือไฟฟ้าทั้งหมด ให้เวลาเขา ๓ – ๔ ปี เปลี่ยนทั้งหมด รัฐบาลซบซีได้
 อย่าไปสนใจเรื่องภาษี เพราะสิ่งเหล่านี้ไม่คุ้มหรือได้ภาษีมานิดหน่อย ค่าคนป่วย ค่ารักษาพยาบาล
 ค่าที่ เสียค่าน้ำมันแพงกว่า อันนี้ผมเรียนนะครับ ผมเรียนต่อไปอีกว่า อันนี้ต้องจริงจังและ
 เป็นนโยบายแห่งชาติ ผมก็เห็นท่านนายกรัฐมนตรี เห็นท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงานทุกคน
 พูดหมด การไฟฟ้าฝ่ายผลิต การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ปตท. พูดหมด แต่รูปธรรมไม่จริง -----

- ผมนั่งรอมานาน ๑๐ ปีแล้วผมไม่รู้เมื่อไรจะเกิด เรายังบอกว่าโน่นข้างหน้า ผมว่าเราทำได้ เพราะว่ามันเทคโนโลยีเหล่านี้ถูกลง แล้วผมอยากเห็นท่านเริ่มปีหน้า ลองให้การไฟฟ้าฝ่ายผลิต การไฟฟ้า
- 5 นครหลวง วันนี้ที่สามเสนมีปั๊มอยู่ ๑ ตัว ผมเข้าไปดูแล้วมีอยู่ตัวเดียวไม่รู้จะเติมใคร รถการไฟฟ้ายังไม่เติมเลย เพราะเติมไม่ได้ ไม่เป็นจริง ปตท. มีปั๊มอยู่ การไฟฟ้าต้องมาร่วมกันลงทุน ปตท. อยากสร้างเครดิต (credit) ให้อยู่ในใจประชาชน เพราะเป็นผู้ร้ายในสายตาของคน กลับมาทำเรื่องนี้
- 10 สิครับ ลงทุนร่วมกับเอกชนจะทำปั๊มของ ปตท. ส่วนหนึ่งให้เป็นที่จอดรถแล้วมีปลั๊กอิน (plug – in) อย่างที่ท่านว่ายินดี ผมคิดว่าทำถูกแล้ว ร่วมกันสร้างแบตเตอรี่ (battery) ทำอาร์ แอนด์ ดี (R & D) ทุกอย่างทำได้หมด เพราะวันนี้ถูกลงทุกอย่าง ขออนุญาตเรียนว่า เรื่องเหล่านี้เป็นเพียงนโยบาย
- ซึ่งผมคิดว่าติดอยู่ที่นิดเดียว อยู่ที่ท่านนายกรัฐมนตรีเอาจริงเอาจังแน่นผมเชื่อ แล้วผมเชื่อว่า
- รายงานฉบับนี้จะไปถึงท่านแล้วทำอะไรเป็นรูปธรรม ต้องเคาะและต้องทุบภายในกี่เดือนต้องเริ่ม
- นอกจากนั้นขออนุญาตท่านประธานอีกสักเล็กน้อย เรื่องของการที่เรามีข้อกังวล
- และข้อห่วงหลายประการ ผมกลับไม่เป็นห่วง เพราะผมคิดว่าถ้าเราเดินหน้าด้วยนโยบายและ
- 15 มีความชัดเจน รถยนต์ของรัฐบาลทุกคันไม่ใช่รถที่ต้องใช้กำลังแรงสูง รถยนต์รัฐการที่ท่านประธาน
- คณะอนุกรรมการการบอกถูกแล้ว รถยนต์ของกรุงเทพมหานครยังใช้น้ำมันอยู่เลยครับ แต่ไปดูตำรวจ
- ที่ปักกิ่งสิครับ ในบริเวณชั้นในทั้งหมดเป็นรถยนต์ไฟฟ้าเขาไล่จับผู้ร้ายได้เหมือนกัน แต่เขาจะมีรถ
- ความเร็วสูงที่ใช้น้ำมันไว้ต่างหาก วันนี้ความเร็วรถยนต์วิ่งได้ถึง ๒๐๐ กิโลเมตรต่อชั่วโมง จริง ๆ
- รถแข่งวิ่งได้ ๓๐๐ กิโลเมตรต่อชั่วโมงแล้วไฟฟ้า เพราะฉะนั้นผมคิดว่าเราไม่ได้ไกลจากความเป็นจริง
- 20 ที่จะทำให้ เพียงแต่นโยบายต้องชัดเจนว่าข้อจำกัดการจัดซื้อจัดหา ผลิตในประเทศไทยก็ได้ รัฐ
- ต้องซื้อได้ กรุงเทพมหานคร องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องทำได้ และมีนโยบายชัดเจนว่าอะไร
- ต้องทำก่อน ๑ ๒ ๓ ๔ เรียนว่าสิ่งเหล่านี้ทำทั้งหมดผมชื่นชมคณะกรรมการฯ เพียงแต่อยากเห็น
- รูปธรรมและเห็นความเป็นจริงเป็นจัง จะไม่อยู่ในเปเปอร์ (paper) เพราะผมเป็น ส.ว. มาผมเห็น
- เปเปอร์นี้มา ผมเข้าใจว่าหลายเล่มแล้ว คณะกรรมการการวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การสื่อสาร
- 25 และโทรคมนาคม คณะกรรมการการพลังงานของ ส.ส. ก็รายงาน คณะกรรมการการพลังงาน
- ของ ส.ว. ก็รายงาน ผมอยู่ในสภามา ๑๐ ปีก็รับรายงานอย่างนี้มาตลอด ขออนุญาตใช้คำ
- ท่านนายกรัฐมนตรีคือ ทำอย่างไร ทำเมื่อไร ต้องทำทันที ถ้าโตโยต้าในประเทศไทย นิสสันที่ขายรถ
- ปีละ ๒ ล้านคันที่ผลิตอยู่ในประเทศไทยไม่ยอมเปลี่ยน เพราะเอาเปรียบต้องคุย ท่านต้องมโนนโยบาย

สร้างโรงงานผลิตอีกส่วนหนึ่งหรือเปล่าที่จะเปลี่ยนเป็นไฟฟ้า ไม่อย่างนั้นโตโยต้าไม่ทำมิไร (mirai)

เพราะทุกคนรู้ว่าอนาคตไปรถไฟฟ้า แต่วันนี้เอาเปรียบขาย ผลิตรถกระบะในเมืองไทยส่งออก

5 ทัวโลก ๒ ล้านคัน ให้คนไทยใช้เป็นรถน้ำมัน ราคาต้นทุนไม่ก็แสนบาท ขายให้เราล้านกว่าบาท

แล้วเราก็อปล่อยให้ของเราได้กำแพงบาชี ซึ่งตลกมาก แทนที่จะมาลดมลพิษบ้านเรากลับตั้ง

กำแพงบาชี ๖๐๐ เปอร์เซนต์ ทุกอย่างเป็นเรื่องที่ตลกหมด ผมเรียนอย่างนี้ว่า ต้องฝาก

ท่านประธานคณะกรรมการธิการพลังงานว่าเรื่องนี้ต้องขอให้รัฐบาลเอาจริงเอาจังและมีกรรมการ

แล้วเดินหน้าว่าจะเดินอย่างไร วันนี้มีอุทยาน ๒๕๖๐ มกราคม ๒๕๖๑ จะเห็นผลอย่างไร

10 ก็ขออนุญาตทำอย่างนั้น แล้วผมเชื่อว่าท่านกรรมาธิการมีความตั้งใจทั้งหมด เรื่องนี้ไปถึง

ท่านนายกรัฐมนตรีแล้วสั่งการมาเป็นนโยบายแบบดำเนินการได้ หวย ๘๐ บาทยังทำได้ เรื่องนี้

ง่ายกว่านั้นเยอะ ขอบพระคุณท่านประธานครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย

รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : มีท่านอื่นอีกหรือครับ

15 (ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย

รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ไม่มีนะครับ ถ้าไม่มี คณะกรรมาธิการมีอะไร

จะแถลงหรือชี้แจงเพิ่มเติมหรือไม่ เชิญครับ

พลอากาศเอก อติศักดิ์ กลั่นสเนาะ (ประธานคณะกรรมการวิสามัญ) :

20 กราบเรียนท่านประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ผม พลอากาศเอก อติศักดิ์ กลั่นสเนาะ ในฐานะ

ประธานคณะกรรมการวิสามัญศึกษาในเรื่องนี้ ผมอยากจะขอบคุณที่ท่านได้ให้ข้อคิดเห็นกับ

ทางคณะกรรมการฯ จริง ๆ แล้วในระบบของภาษีนั่นเป็นแนวคิดเก่าตั้งแต่ที่เราเริ่มนำเข้ารถยนต์

เข้ามาในเมืองไทย เราคิดจะนำเอาระบบภาษีนั่นเข้ามาใช้ในการพัฒนาประเทศ ใช้ในการ

รองรับยานพาหนะที่เข้ามา แต่ปัจจุบันนี้เราเป็นผู้ผลิตเอง แต่ในเรื่องของระบบภาษีสรรพสามิต

25 เปลี่ยนแปลงอะไรไม่ได้ ผมเห็นด้วยกับท่านในเรื่องนี้ ในเรื่องของที่อัมสเตอร์ดัมนั้น จริง ๆ เขาไม่ได้

ก๊อบปี้เราไป เป็นของเรานะครับ แล้วก็ติดกฎหมายในเมืองไทยเลยไปทำทางด้านนั้น ในส่วนของ

การดำเนินการของคณะกรรมการสิ่งที่ผมได้นำเอาเข้ามากล่าว ผมได้กล่าวถึงชื่อของหน่วยงาน

ทุกหน่วยงานที่เข้ามาเกี่ยวข้อง กล่าวถึงบริษัทที่เข้ามาเกี่ยวข้องผู้ประกอบการเหล่านั้น เราเริ่มต้น

- ด้วยการที่มองมุมมองกันคนละอย่าง ความคิดเห็นคนละด้าน มองแล้วเกิดการได้เปรียบเสียเปรียบในเรื่องของผลประโยชน์ที่แตกต่างกัน แต่หลังจากที่ทำความเข้าใจกันแล้ว ทุกส่วนมีความเห็น
- 5 เหมือนกันว่าจริง ๆ แล้วคนไทยเราสามารถทำได้ เขาใช้คำว่าผู้ประกอบการไทยเชื่อว่าเรามีความสามารถทัดเทียมทางการแข่งขัน ถ้าหากว่ารัฐบาลจะได้ดำเนินการส่งเสริมการสนับสนุนตามแนวทางที่เราได้ให้ไปหรือจะเพิ่มเติมนั้นก็สุดแท้แต่ แต่จะทำให้เราสามารถที่จะป้องกันการเสียผลประโยชน์ของอุตสาหกรรมยานยนต์ที่จะได้รับผลกระทบได้ เราจะมีความพร้อมในการที่จะสามารถป้องกันและแก้ไขปัญหาภาษีน้ำมัน รถยนต์ ชิ้นส่วนต่าง ๆ ที่มีแนวโน้มลดลง
- 10 เรามีแนวทางตรงนั้นและป้องกันตัวเองตรงนี้ได้ ในเรื่องของพลังงานสะท้อนออกมาว่า ถ้าหากว่าเราสามารถพัฒนาตามแผนพัฒนาพลังงานปี ๒๐๑๕ พลังงานที่เราสามารถรองรับในระยะต้นได้อย่างสบาย แต่ทั้งนี้และทั้งนั้นในการปรับแผน หมายความว่าต้องเดินไปตามแผนนั้นได้ และถ้าหากว่าเราจะมีปรับเปลี่ยนแผนตรงนี้เราก็สามารถที่จะสำรองปริมาณพลังงานนั้นเพิ่มเติมได้อีกทันตามกำหนดเวลาตรงนั้น หากว่าทางสภานิติบัญญัติแห่งชาติเห็นว่าการพิจารณา
- 15 ของเรา การศึกษาของเรานั้นมีประโยชน์ก็ขอได้เสนอไปยังรัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาตามที่เห็นสมควร ท้ายที่สุดนี้เพื่อเป็นการรวบรัด กระผมต้องขอขอบคุณท่านประธานคณะอนุกรรมการทั้ง ๓ ท่านที่ได้กรุณาให้ความร่วมมือในการศึกษาและตั้งใจในการพิจารณาศึกษาและวิเคราะห์ทุกอย่างอย่างเต็มความสามารถ ขอขอบคุณกรรมาธิการวิสามัญทุกท่านที่ร่วมดำเนินการจนแล้วเสร็จ ท่านผู้แทนของส่วนราชการ องค์การภาครัฐ ภาคเอกชนที่ได้ร่วมดำเนินการ
- 20 ผลประโยชน์เหล่านี้จะเป็นผลประโยชน์ของประเทศชาติ จะทำมาเกี่ยคุก็สมัยก็ตามเราก็จะทำไปเรื่อย ๆ จนกว่าจะได้ผลสัมฤทธิ์ตามที่เราต้องการ ก็คือการพัฒนาประเทศและสามารถแข่งขันกับประเทศต่าง ๆ ในโลกได้
- ท้ายที่สุดนี้ผมต้องขอขอบคุณท่านสมาชิกทุกท่านที่ได้กรุณาอยู่เป็นกำลังใจ
- ผมถือว่าเป็นกำลังใจโดยแท้จากท่าน ด้วยความเคารพ ขอขอบคุณมากครับ
- 25 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ขอขอบคุณครับ จะมีสมาชิกท่านใดเห็นต่างไปจากรายงานของคณะกรรมการที่นำเสนอวันนี้หรือไม่ครับ
- (ไม่มีสมาชิกยกมือ)

- ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ถ้าไม่มี ถ้อยคำที่ประชุมเห็นชอบ และผมขอปิด
- 5 การอภิปราย และโดยที่คณะกรรมการมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการศึกษาไว้ในเล่มรายงาน
หากที่ประชุมเห็นด้วยกับข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ สภาจะได้ดำเนินการจัดส่งไปยัง
คณะรัฐมนตรีเพื่อดำเนินการต่อไป มีสมาชิกท่านใดมีความเห็นเป็นอย่างอื่นหรือไม่ครับ
(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)
- ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ไม่มีนะครับ ถ้าไม่มี ถ้อยคำที่ประชุมเห็นชอบ
10 กับข้อเสนอแนะเช่นกัน ต้องขอขอบคุณคณะกรรมการ เป็นอันจบการพิจารณารายงานการศึกษา
เรื่อง การศึกษาและเตรียมความพร้อมกับการพัฒนาเทคโนโลยีการใช้ไฟฟ้าเป็นพลังงาน
ในการขับเคลื่อนยานพาหนะของประเทศไทย ขอขอบคุณคณะกรรมการ เชิญครับ
- ระเบียบวาระที่ ๕ เรื่องที่ค้างพิจารณา เลื่อนการพิจารณา
- 15 ๑. รายงานผลการปฏิบัติงาน กสทช. ประจำปี ๒๕๕๙ (ตามมาตรา ๗๖
แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง
วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓)
๒. รายงานการสร้างหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๙
และ
- 20 ๓. รายงานการพัฒนาระบบราชการไทย ประจำปี ๒๕๕๘ (ตามมาตรา ๗๑/๑๐
(๑๐) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔)
- ผมจะขอเลื่อนการพิจารณารายงานทั้ง ๓ ฉบับนี้ไปสัปดาห์หน้า มีสมาชิกท่านใด
มีความเห็นเป็นอย่างอื่นหรือไม่ครับ
(ไม่มีสมาชิกยกมือ)
- 25 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ถ้าไม่มี ถ้อยคำที่ประชุมเห็นชอบ

ระเบียบวาระที่ ๖ เรื่องที่เสนอใหม่

วันนี้มีเรื่องเสนอใหม่ ๑ เรื่องคือ รายงานผลการพิจารณาของคณะกรรมการ

- 5 จริยธรรมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ผมจะขอนำเรื่องนี้ไปพิจารณาในวันพรุ่งนี้จะมีสมาชิกท่านใด
ขัดข้องหรือมีความเห็นเป็นอย่างอื่นหรือไม่ครับ

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย
รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่หนึ่ง) : ถ้าไม่มี ถือว่าที่ประชุมเห็นชอบนะครับ

- 10 เป็นอันว่าวันนี้ที่ประชุมได้ดำเนินการมาจนหมดระเบียบวาระตามที่กำหนดไว้แล้ว
ผมต้องขอขอบคุณสมาชิกทุกท่านที่อยู่ร่วมประชุมวันนี้ ขอขอบคุณทุกท่านอีกครั้ง
และปิดการประชุมในวันนี้เพียงเท่านี้ครับ

เลิกประชุมเวลา ๑๙.๒๐ นาฬิกา

บันทึกการออกเสียงลงคะแนนของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
ในการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
ครั้งที่ ๓๖/๒๕๖๐
วันพฤหัสบดีที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๐
ณ ตึกรัฐสภา

การประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติในครั้งนี้ มีสมาชิกฯ ลงชื่อเข้าร่วมประชุม
จำนวน ๒๓๗ คน และมีการออกเสียงลงคะแนนของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติในการพิจารณา
ระเบียบวาระการประชุม ดังนี้

๑. ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ.
ซึ่งคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญเป็นผู้เสนอ (เรื่องด่วนที่ ๑)

การลงมติในวาระที่หนึ่ง

๑.๑ การตรวจสอบองค์ประชุม (เพื่อลงมติ ในวาระที่หนึ่ง)

มีสมาชิกฯ แสดงตน จำนวน ๒๑๘ คน

๑.๒ ที่ประชุมรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติฯ หรือไม่

ก. สมาชิกฯ แสดงตนเพื่อตรวจสอบองค์ประชุม จำนวน ๒๑๘ คน

ข. สมาชิกฯ แสดงตนเพื่อลงมติ จำนวน ๒๒๒ คน

ผลการลงมติ

- เห็นด้วย (รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติฯ)	๒๑๗	เสียง
- ไม่เห็นด้วย (ไม่รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติฯ)	-	เสียง
- งดออกเสียง	๔	เสียง
- ไม่ลงคะแนนเสียง	๑	เสียง

๒. ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ.
ซึ่งคณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาเสร็จแล้ว (เรื่องด่วนที่ ๒)

การพิจารณาในวาระที่สอง

๒.๑ การตรวจสอบองค์ประชุม (เพื่อลงมติ คำปรารภ และมาตรา ๔)

มีสมาชิกฯ แสดงตน จำนวน ๒๐๗ คน

คำปรารภ

มีการแก้ไข

๒.๒ ที่ประชุมให้แก้ไขเพิ่มเติมตามคณะกรรมการการฯ หรือให้คงไว้ตามร่างเดิม

ก. สมาชิกฯ แสดงตนเพื่อตรวจสอบองค์ประชุม จำนวน ๒๐๗ คน

ข. สมาชิกฯ แสดงตนเพื่อลงมติ จำนวน ๒๑๕ คน

C. ๓๓๕

ผลการลงมติ

- เห็นด้วย (ให้แก้ไขเพิ่มเติมตามคณะกรรมการฯ) ๒๑๑ เสียง
- ไม่เห็นด้วย (ให้คงไว้ตามร่างเดิม) - เสียง
- งดออกเสียง ๔ เสียง
- ไม่ลงคะแนนเสียง - เสียง

มาตรา ๔

มีการแก้ไข

๒.๓ ที่ประชุมให้แก้ไขเพิ่มเติมตามคณะกรรมการฯ หรือให้คงไว้ตามร่างเดิม

ก. สมาชิกฯ แสดงตนเพื่อตรวจสอบองค์ประชุม จำนวน ๒๐๗ คน

ข. สมาชิกฯ แสดงตนเพื่อลงมติ จำนวน ๒๑๕ คน

ผลการลงมติ

- เห็นด้วย (ให้แก้ไขเพิ่มเติมตามคณะกรรมการฯ) ๒๑๑ เสียง
- ไม่เห็นด้วย (ให้คงไว้ตามร่างเดิม) - เสียง
- งดออกเสียง ๔ เสียง
- ไม่ลงคะแนนเสียง - เสียง

มาตรา ๕

มีการแก้ไข

มีผู้สงวนความเห็น

๒.๔ การตรวจสอบองค์ประชุม (เพื่อลงมติ มาตรา ๕)

มีสมาชิกฯ แสดงตน จำนวน ๒๑๖ คน

๒.๕ ที่ประชุมให้แก้ไขเพิ่มเติม หรือให้คงไว้ตามร่างเดิม

ก. สมาชิกฯ แสดงตนเพื่อตรวจสอบองค์ประชุม จำนวน ๒๑๖ คน

ข. สมาชิกฯ แสดงตนเพื่อลงมติ จำนวน ๒๑๖ คน

ผลการลงมติ

- เห็นด้วย (ให้แก้ไขเพิ่มเติม) ๑๕๗ เสียง
- ไม่เห็นด้วย (ให้คงไว้ตามร่างเดิม) ๕๕ เสียง
- งดออกเสียง ๔ เสียง
- ไม่ลงคะแนนเสียง - เสียง

๒.๖ ที่ประชุมให้แก้ไขเพิ่มเติมตามคณะกรรมการฯ หรือให้แก้ไขเพิ่มเติม

ตามผู้สงวนความเห็น

ก. สมาชิกฯ แสดงตนเพื่อตรวจสอบองค์ประชุม จำนวน ๒๑๖ คน

ข. สมาชิกฯ แสดงตนเพื่อลงมติ จำนวน ๒๑๕ คน

C. ๓๓

ผลการลงมติ

- เห็นด้วย (ให้แก้ไขเพิ่มเติมตามคณะกรรมการฯ)	๙๕	เสียง
- ไม่เห็นด้วย (ให้แก้ไขเพิ่มเติมตามผู้สวจนความเห็น)	๑๐๙	เสียง
- งดออกเสียง	๑๑	เสียง
- ไม่ลงคะแนนเสียง	-	เสียง

๒.๗ การตรวจสอบองค์ประชุม (เพื่อลงมติ มาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๒)

มีสมาชิกฯ แสดงตน จำนวน ๑๙๙ คน

มาตรา ๑๐

มีการแก้ไข

๒.๘ ที่ประชุมให้แก้ไขเพิ่มเติมตามคณะกรรมการฯ หรือให้คงไว้ตามร่างเดิม

ก. สมาชิกฯ แสดงตนเพื่อตรวจสอบองค์ประชุม จำนวน ๑๙๙ คน

ข. สมาชิกฯ แสดงตนเพื่อลงมติ จำนวน ๒๐๑ คน

ผลการลงมติ

- เห็นด้วย (ให้แก้ไขเพิ่มเติมตามคณะกรรมการฯ)	๑๙๖	เสียง
- ไม่เห็นด้วย (ให้คงไว้ตามร่างเดิม)	๓	เสียง
- งดออกเสียง	๒	เสียง
- ไม่ลงคะแนนเสียง	-	เสียง

มาตรา ๑๒

มีการแก้ไข

๒.๙ ที่ประชุมให้แก้ไขเพิ่มเติมตามคณะกรรมการฯ หรือให้คงไว้ตามร่างเดิม

ก. สมาชิกฯ แสดงตนเพื่อตรวจสอบองค์ประชุม จำนวน ๑๙๙ คน

ข. สมาชิกฯ แสดงตนเพื่อลงมติ จำนวน ๒๐๒ คน

ผลการลงมติ

- เห็นด้วย (ให้แก้ไขเพิ่มเติมตามคณะกรรมการฯ)	๑๙๘	เสียง
- ไม่เห็นด้วย (ให้คงไว้ตามร่างเดิม)	๒	เสียง
- งดออกเสียง	๒	เสียง
- ไม่ลงคะแนนเสียง	-	เสียง

๒.๑๐ การตรวจสอบองค์ประชุม (เพื่อลงมติ มาตรา ๑๕ - มาตรา ๑๗

มาตรา ๒๑ มาตรา ๒๓ มาตรา ๒๕ - มาตรา ๓๑ และมาตรา ๓๓)

มีสมาชิกฯ แสดงตน จำนวน ๑๙๗ คน

มาตรา ๑๕

มีการแก้ไข

๒.๑๑ ที่ประชุมให้แก้ไขเพิ่มเติมตามคณะกรรมการฯ หรือให้คงไว้ตามร่างเดิม

ก. สมาชิกฯ แสดงตนเพื่อตรวจสอบองค์ประชุม จำนวน ๑๙๗ คน

ข. สมาชิกฯ แสดงตนเพื่อลงมติ จำนวน ๑๙๙ คน

C. ๓๓

ผลการลงมติ

- เห็นด้วย (ให้แก้ไขเพิ่มเติมตามคณะกรรมการฯ)	๑๙๕	เสียง
- ไม่เห็นด้วย (ให้คงไว้ตามร่างเดิม)	๑	เสียง
- งดออกเสียง	๓	เสียง
- ไม่ลงคะแนนเสียง	๑	เสียง

มาตรา ๑๖

มีการแก้ไข

๒.๑๒ ที่ประชุมให้แก้ไขเพิ่มเติมตามคณะกรรมการฯ หรือให้คงไว้ตามร่างเดิม

ก. สมาชิกฯ แสดงตนเพื่อตรวจสอบองค์ประชุม จำนวน ๑๙๗ คน

ข. สมาชิกฯ แสดงตนเพื่อลงมติ จำนวน ๒๐๐ คน

ผลการลงมติ

- เห็นด้วย (ให้แก้ไขเพิ่มเติมตามคณะกรรมการฯ)	๑๙๕	เสียง
- ไม่เห็นด้วย (ให้คงไว้ตามร่างเดิม)	๑	เสียง
- งดออกเสียง	๔	เสียง
- ไม่ลงคะแนนเสียง	-	เสียง

มาตรา ๑๗

มีการแก้ไข

๒.๑๓ ที่ประชุมให้แก้ไขเพิ่มเติมตามคณะกรรมการฯ หรือให้คงไว้ตามร่างเดิม

ก. สมาชิกฯ แสดงตนเพื่อตรวจสอบองค์ประชุม จำนวน ๑๙๗ คน

ข. สมาชิกฯ แสดงตนเพื่อลงมติ จำนวน ๑๙๙ คน

ผลการลงมติ

- เห็นด้วย (ให้แก้ไขเพิ่มเติมตามคณะกรรมการฯ)	๑๙๕	เสียง
- ไม่เห็นด้วย (ให้คงไว้ตามร่างเดิม)	-	เสียง
- งดออกเสียง	๔	เสียง
- ไม่ลงคะแนนเสียง	-	เสียง

มาตรา ๒๑

มีการแก้ไข

๒.๑๔ ที่ประชุมให้แก้ไขเพิ่มเติมตามคณะกรรมการฯ หรือให้คงไว้ตามร่างเดิม

ก. สมาชิกฯ แสดงตนเพื่อตรวจสอบองค์ประชุม จำนวน ๑๙๗ คน

ข. สมาชิกฯ แสดงตนเพื่อลงมติ จำนวน ๒๐๐ คน

ผลการลงมติ

- เห็นด้วย (ให้แก้ไขเพิ่มเติมตามคณะกรรมการฯ)	๑๙๕	เสียง
- ไม่เห็นด้วย (ให้คงไว้ตามร่างเดิม)	๑	เสียง
- งดออกเสียง	๔	เสียง
- ไม่ลงคะแนนเสียง	-	เสียง

C. ๓๓๕

มาตรา ๒๓

มีการแก้ไข

๒.๑๕ ที่ประชุมให้แก้ไขเพิ่มเติมตามคณะกรรมการฯ หรือให้คงไว้ตามร่างเดิม

ก. สมาชิกฯ แสดงตนเพื่อตรวจสอบองค์ประชุม จำนวน ๑๙๗ คน

ข. สมาชิกฯ แสดงตนเพื่อลงมติ จำนวน ๑๙๙ คน

ผลการลงมติ

- เห็นด้วย (ให้แก้ไขเพิ่มเติมตามคณะกรรมการฯ) ๑๙๔ เสียง
- ไม่เห็นด้วย (ให้คงไว้ตามร่างเดิม) - เสียง
- งดออกเสียง ๔ เสียง
- ไม่ลงคะแนนเสียง ๑ เสียง

มาตรา ๒๔

มีการแก้ไข

๒.๑๖ ที่ประชุมให้แก้ไขเพิ่มเติมตามคณะกรรมการฯ หรือให้คงไว้ตามร่างเดิม

ก. สมาชิกฯ แสดงตนเพื่อตรวจสอบองค์ประชุม จำนวน ๑๙๗ คน

ข. สมาชิกฯ แสดงตนเพื่อลงมติ จำนวน ๑๙๙ คน

ผลการลงมติ

- เห็นด้วย (ให้แก้ไขเพิ่มเติมตามคณะกรรมการฯ) ๑๙๔ เสียง
- ไม่เห็นด้วย (ให้คงไว้ตามร่างเดิม) - เสียง
- งดออกเสียง ๔ เสียง
- ไม่ลงคะแนนเสียง ๑ เสียง

มาตรา ๒๖

มีการแก้ไข

๒.๑๗ ที่ประชุมให้แก้ไขเพิ่มเติมตามคณะกรรมการฯ หรือให้คงไว้ตามร่างเดิม

ก. สมาชิกฯ แสดงตนเพื่อตรวจสอบองค์ประชุม จำนวน ๑๙๗ คน

ข. สมาชิกฯ แสดงตนเพื่อลงมติ จำนวน ๑๙๘ คน

ผลการลงมติ

- เห็นด้วย (ให้แก้ไขเพิ่มเติมตามคณะกรรมการฯ) ๑๙๓ เสียง
- ไม่เห็นด้วย (ให้คงไว้ตามร่างเดิม) ๑ เสียง
- งดออกเสียง ๔ เสียง
- ไม่ลงคะแนนเสียง - เสียง

มาตรา ๒๗

มีการแก้ไข

๒.๑๘ ที่ประชุมให้แก้ไขเพิ่มเติมตามคณะกรรมการฯ หรือให้คงไว้ตามร่างเดิม

ก. สมาชิกฯ แสดงตนเพื่อตรวจสอบองค์ประชุม จำนวน ๑๙๗ คน

ข. สมาชิกฯ แสดงตนเพื่อลงมติ จำนวน ๑๙๗ คน

C. ๓๓

ผลการลงมติ

- เห็นด้วย (ให้แก้ไขเพิ่มเติมตามคณะกรรมการฯ)	๑๙๓	เสียง
- ไม่เห็นด้วย (ให้คงไว้ตามร่างเดิม)	-	เสียง
- งดออกเสียง	๔	เสียง
- ไม่ลงคะแนนเสียง	-	เสียง

มาตรา ๒๘

มีการแก้ไข

๒.๑๙ ที่ประชุมให้แก้ไขเพิ่มเติมตามคณะกรรมการฯ หรือให้คงไว้ตามร่างเดิม

ก. สมาชิกฯ แสดงตนเพื่อตรวจสอบองค์ประชุม	จำนวน ๑๙๗ คน
ข. สมาชิกฯ แสดงตนเพื่อลงมติ	จำนวน ๑๙๗ คน

ผลการลงมติ

- เห็นด้วย (ให้แก้ไขเพิ่มเติมตามคณะกรรมการฯ)	๑๙๓	เสียง
- ไม่เห็นด้วย (ให้คงไว้ตามร่างเดิม)	-	เสียง
- งดออกเสียง	๔	เสียง
- ไม่ลงคะแนนเสียง	-	เสียง

มาตรา ๒๙

มีการแก้ไข

๒.๒๐ ที่ประชุมให้แก้ไขเพิ่มเติมตามคณะกรรมการฯ หรือให้คงไว้ตามร่างเดิม

ก. สมาชิกฯ แสดงตนเพื่อตรวจสอบองค์ประชุม	จำนวน ๑๙๗ คน
ข. สมาชิกฯ แสดงตนเพื่อลงมติ	จำนวน ๑๙๗ คน

ผลการลงมติ

- เห็นด้วย (ให้แก้ไขเพิ่มเติมตามคณะกรรมการฯ)	๑๙๓	เสียง
- ไม่เห็นด้วย (ให้คงไว้ตามร่างเดิม)	-	เสียง
- งดออกเสียง	๔	เสียง
- ไม่ลงคะแนนเสียง	-	เสียง

มาตรา ๓๐

มีการแก้ไข

๒.๒๑ ที่ประชุมให้แก้ไขเพิ่มเติมตามคณะกรรมการฯ หรือให้คงไว้ตามร่างเดิม

ก. สมาชิกฯ แสดงตนเพื่อตรวจสอบองค์ประชุม	จำนวน ๑๙๗ คน
ข. สมาชิกฯ แสดงตนเพื่อลงมติ	จำนวน ๑๙๘ คน

ผลการลงมติ

- เห็นด้วย (ให้แก้ไขเพิ่มเติมตามคณะกรรมการฯ)	๑๙๔	เสียง
- ไม่เห็นด้วย (ให้คงไว้ตามร่างเดิม)	-	เสียง
- งดออกเสียง	๔	เสียง
- ไม่ลงคะแนนเสียง	-	เสียง

C. ๓๓

มาตรา ๓๑

มีการแก้ไข

๒.๒๒ ที่ประชุมให้แก้ไขเพิ่มเติมตามคณะกรรมการฯ หรือให้คงไว้ตามร่างเดิม

ก. สมาชิกฯ แสดงตนเพื่อตรวจสอบองค์ประชุม จำนวน ๑๙๗ คน

ข. สมาชิกฯ แสดงตนเพื่อลงมติ จำนวน ๒๐๑ คน

ผลการลงมติ

- เห็นด้วย (ให้แก้ไขเพิ่มเติมตามคณะกรรมการฯ)	๑๙๗	เสียง
- ไม่เห็นด้วย (ให้คงไว้ตามร่างเดิม)	-	เสียง
- งดออกเสียง	๓	เสียง
- ไม่ลงคะแนนเสียง	๑	เสียง

มาตรา ๓๓

มีการแก้ไข

๒.๒๓ ที่ประชุมให้แก้ไขเพิ่มเติมตามคณะกรรมการฯ หรือให้คงไว้ตามร่างเดิม

ก. สมาชิกฯ แสดงตนเพื่อตรวจสอบองค์ประชุม จำนวน ๑๙๗ คน

ข. สมาชิกฯ แสดงตนเพื่อลงมติ จำนวน ๑๙๔ คน

ผลการลงมติ

- เห็นด้วย (ให้แก้ไขเพิ่มเติมตามคณะกรรมการฯ)	๑๘๙	เสียง
- ไม่เห็นด้วย (ให้คงไว้ตามร่างเดิม)	-	เสียง
- งดออกเสียง	๕	เสียง
- ไม่ลงคะแนนเสียง	-	เสียง

๒.๒๔ การตรวจสอบองค์ประชุม (เพื่อลงมติ มาตรา ๓๕ มาตรา ๓๘ และมาตรา ๓๙)

มีสมาชิกฯ แสดงตน จำนวน ๑๙๖ คน

มาตรา ๓๕

มีการแก้ไข

มีผู้สงวนความเห็น

๒.๒๕ ที่ประชุมให้แก้ไขเพิ่มเติมตามคณะกรรมการฯ หรือให้คงไว้ตามร่างเดิม

ก. สมาชิกฯ แสดงตนเพื่อตรวจสอบองค์ประชุม จำนวน ๑๙๖ คน

ข. สมาชิกฯ แสดงตนเพื่อลงมติ จำนวน ๑๙๗ คน

ผลการลงมติ

- เห็นด้วย (ให้แก้ไขเพิ่มเติมตามคณะกรรมการฯ)	๑๐๑	เสียง
- ไม่เห็นด้วย (ให้คงไว้ตามร่างเดิม)	๘๖	เสียง
- งดออกเสียง	๑๐	เสียง
- ไม่ลงคะแนนเสียง	-	เสียง

C. ๗๗

มาตรา ๓๘

มีการแก้ไข

๒.๒๖ ที่ประชุมให้แก้ไขเพิ่มเติมตามคณะกรรมการฯ หรือให้คงไว้ตามร่างเดิม

ก. สมาชิกฯ แสดงตนเพื่อตรวจสอบองค์ประชุม จำนวน ๑๙๖ คน

ข. สมาชิกฯ แสดงตนเพื่อลงมติ จำนวน ๑๙๖ คน

ผลการลงมติ

- เห็นด้วย (ให้แก้ไขเพิ่มเติมตามคณะกรรมการฯ)	๑๗๔	เสียง
- ไม่เห็นด้วย (ให้คงไว้ตามร่างเดิม)	๑๘	เสียง
-งดออกเสียง	๔	เสียง
- ไม่ลงคะแนนเสียง	-	เสียง

มาตรา ๓๙

มีการแก้ไข

๒.๒๗ ที่ประชุมให้แก้ไขเพิ่มเติมตามคณะกรรมการฯ หรือให้คงไว้ตามร่างเดิม

ก. สมาชิกฯ แสดงตนเพื่อตรวจสอบองค์ประชุม จำนวน ๑๙๖ คน

ข. สมาชิกฯ แสดงตนเพื่อลงมติ จำนวน ๑๙๕ คน

ผลการลงมติ

- เห็นด้วย (ให้แก้ไขเพิ่มเติมตามคณะกรรมการฯ)	๑๘๑	เสียง
- ไม่เห็นด้วย (ให้คงไว้ตามร่างเดิม)	๙	เสียง
-งดออกเสียง	๕	เสียง
- ไม่ลงคะแนนเสียง	-	เสียง

๒.๒๘ การตรวจสอบองค์ประชุม (เพื่อลงมติ มาตรา ๔๑ และมาตรา ๔๓)

มีสมาชิกฯ แสดงตน จำนวน ๑๙๑ คน

มาตรา ๔๑

มีการแก้ไข

มีผู้สงวนความเห็น

๒.๒๙ ที่ประชุมให้แก้ไขเพิ่มเติมตามคณะกรรมการฯ หรือให้คงไว้ตามร่างเดิม

ก. สมาชิกฯ แสดงตนเพื่อตรวจสอบองค์ประชุม จำนวน ๑๙๑ คน

ข. สมาชิกฯ แสดงตนเพื่อลงมติ จำนวน ๑๙๒ คน

ผลการลงมติ

- เห็นด้วย (ให้แก้ไขเพิ่มเติมตามคณะกรรมการฯ)	๑๗๒	เสียง
- ไม่เห็นด้วย (ให้คงไว้ตามร่างเดิม)	๑๕	เสียง
-งดออกเสียง	๕	เสียง
- ไม่ลงคะแนนเสียง	-	เสียง

มาตรา ๔๓

มีการแก้ไข

๒.๓๐ ที่ประชุมให้แก้ไขเพิ่มเติมตามคณะกรรมการฯ หรือให้คงไว้ตามร่างเดิม

ก. สมาชิกฯ แสดงตนเพื่อตรวจสอบองค์ประชุม จำนวน ๑๙๑ คน

ข. สมาชิกฯ แสดงตนเพื่อลงมติ จำนวน ๑๙๑ คน

ผลการลงมติ

- เห็นด้วย (ให้แก้ไขเพิ่มเติมตามคณะกรรมการฯ) ๑๘๕ เสียง

- ไม่เห็นด้วย (ให้คงไว้ตามร่างเดิม) ๑ เสียง

- งดออกเสียง ๕ เสียง

- ไม่ลงคะแนนเสียง - เสียง

๒.๓๑ การตรวจสอบองค์ประชุม (เพื่อลงมติ มาตรา ๔๗ - มาตรา ๕๑

มาตรา ๕๕ - มาตรา ๕๗/๑ มาตรา ๖๒ มาตรา ๖๓ มาตรา ๖๗ - มาตรา ๖๙ และมาตรา ๗๒)

มีสมาชิกฯ แสดงตน จำนวน ๑๘๕ คน

มาตรา ๔๗

มีการแก้ไข

๒.๓๒ ที่ประชุมให้แก้ไขเพิ่มเติมตามคณะกรรมการฯ หรือให้คงไว้ตามร่างเดิม

ก. สมาชิกฯ แสดงตนเพื่อตรวจสอบองค์ประชุม จำนวน ๑๘๕ คน

ข. สมาชิกฯ แสดงตนเพื่อลงมติ จำนวน ๑๘๗ คน

ผลการลงมติ

- เห็นด้วย (ให้แก้ไขเพิ่มเติมตามคณะกรรมการฯ) ๑๗๗ เสียง

- ไม่เห็นด้วย (ให้คงไว้ตามร่างเดิม) ๕ เสียง

- งดออกเสียง ๕ เสียง

- ไม่ลงคะแนนเสียง - เสียง

มาตรา ๔๘

มีการแก้ไข

๒.๓๓ ที่ประชุมให้แก้ไขเพิ่มเติมตามคณะกรรมการฯ หรือให้คงไว้ตามร่างเดิม

ก. สมาชิกฯ แสดงตนเพื่อตรวจสอบองค์ประชุม จำนวน ๑๘๕ คน

ข. สมาชิกฯ แสดงตนเพื่อลงมติ จำนวน ๑๘๘ คน

ผลการลงมติ

- เห็นด้วย (ให้แก้ไขเพิ่มเติมตามคณะกรรมการฯ) ๑๘๐ เสียง

- ไม่เห็นด้วย (ให้คงไว้ตามร่างเดิม) ๔ เสียง

- งดออกเสียง ๔ เสียง

- ไม่ลงคะแนนเสียง - เสียง

C. ๓๓

มาตรา ๔๙

มีการแก้ไข

๒.๓๔ ที่ประชุมให้แก้ไขเพิ่มเติมตามคณะกรรมการฯ หรือให้คงไว้ตามร่างเดิม

ก. สมาชิกฯ แสดงตนเพื่อตรวจสอบองค์ประชุม จำนวน ๑๘๕ คน

ข. สมาชิกฯ แสดงตนเพื่อลงมติ จำนวน ๑๘๗ คน

ผลการลงมติ

- เห็นด้วย (ให้แก้ไขเพิ่มเติมตามคณะกรรมการฯ) ๑๗๖ เสียง

- ไม่เห็นด้วย (ให้คงไว้ตามร่างเดิม) ๖ เสียง

- งดออกเสียง ๕ เสียง

- ไม่ลงคะแนนเสียง - เสียง

มาตรา ๔๙/๑

คณะกรรมการฯ เพิ่มขึ้นใหม่

๒.๓๕ ที่ประชุมให้เพิ่มมาตรา ๔๙/๑ ตามคณะกรรมการฯ หรือให้คงไว้ตามร่างเดิม

ก. สมาชิกฯ แสดงตนเพื่อตรวจสอบองค์ประชุม จำนวน ๑๘๕ คน

ข. สมาชิกฯ แสดงตนเพื่อลงมติ จำนวน ๑๘๙ คน

ผลการลงมติ

- เห็นด้วย (ให้เพิ่มตามคณะกรรมการฯ) ๑๗๘ เสียง

- ไม่เห็นด้วย (ให้คงไว้ตามร่างเดิม) ๖ เสียง

- งดออกเสียง ๕ เสียง

- ไม่ลงคะแนนเสียง - เสียง

มาตรา ๔๙/๒

คณะกรรมการฯ เพิ่มขึ้นใหม่

๒.๓๖ ที่ประชุมให้เพิ่มมาตรา ๔๙/๒ ตามคณะกรรมการฯ หรือให้คงไว้ตามร่างเดิม

ก. สมาชิกฯ แสดงตนเพื่อตรวจสอบองค์ประชุม จำนวน ๑๘๕ คน

ข. สมาชิกฯ แสดงตนเพื่อลงมติ จำนวน ๑๘๔ คน

ผลการลงมติ

- เห็นด้วย (ให้เพิ่มตามคณะกรรมการฯ) ๑๗๕ เสียง

- ไม่เห็นด้วย (ให้คงไว้ตามร่างเดิม) ๔ เสียง

- งดออกเสียง ๔ เสียง

- ไม่ลงคะแนนเสียง ๑ เสียง

มาตรา ๕๐

มีการแก้ไข

๒.๓๗ ที่ประชุมให้แก้ไขเพิ่มเติมตามคณะกรรมการฯ หรือให้คงไว้ตามร่างเดิม

ก. สมาชิกฯ แสดงตนเพื่อตรวจสอบองค์ประชุม จำนวน ๑๘๕ คน

ข. สมาชิกฯ แสดงตนเพื่อลงมติ จำนวน ๑๘๗ คน

C ๓๓

ผลการลงมติ

- เห็นด้วย (ให้แก้ไขเพิ่มเติมตามคณะกรรมการฯ)	๑๗๘	เสียง
- ไม่เห็นด้วย (ให้คงไว้ตามร่างเดิม)	๕	เสียง
- งดออกเสียง	๔	เสียง
- ไม่ลงคะแนนเสียง	-	เสียง

มาตรา ๕๑

มีการแก้ไข

๒.๓๘ ที่ประชุมให้แก้ไขเพิ่มเติมตามคณะกรรมการฯ หรือให้คงไว้ตามร่างเดิม

ก. สมาชิกฯ แสดงตนเพื่อตรวจสอบองค์ประชุม จำนวน ๑๘๕ คน

ข. สมาชิกฯ แสดงตนเพื่อลงมติ จำนวน ๑๘๗ คน

ผลการลงมติ

- เห็นด้วย (ให้แก้ไขเพิ่มเติมตามคณะกรรมการฯ)	๑๘๑	เสียง
- ไม่เห็นด้วย (ให้คงไว้ตามร่างเดิม)	๒	เสียง
- งดออกเสียง	๔	เสียง
- ไม่ลงคะแนนเสียง	-	เสียง

มาตรา ๕๕

มีการแก้ไข

๒.๓๙ ที่ประชุมให้แก้ไขเพิ่มเติมตามคณะกรรมการฯ หรือให้คงไว้ตามร่างเดิม

ก. สมาชิกฯ แสดงตนเพื่อตรวจสอบองค์ประชุม จำนวน ๑๘๕ คน

ข. สมาชิกฯ แสดงตนเพื่อลงมติ จำนวน ๑๘๘ คน

ผลการลงมติ

- เห็นด้วย (ให้แก้ไขเพิ่มเติมตามคณะกรรมการฯ)	๑๘๔	เสียง
- ไม่เห็นด้วย (ให้คงไว้ตามร่างเดิม)	๑	เสียง
- งดออกเสียง	๓	เสียง
- ไม่ลงคะแนนเสียง	-	เสียง

มาตรา ๕๖

คณะกรรมการฯ ตัดออก

๒.๔๐ ที่ประชุมให้ตัดมาตรา ๕๖ ออกตามคณะกรรมการฯ หรือให้คงไว้ตามร่างเดิม

ก. สมาชิกฯ แสดงตนเพื่อตรวจสอบองค์ประชุม จำนวน ๑๘๕ คน

ข. สมาชิกฯ แสดงตนเพื่อลงมติ จำนวน ๑๘๖ คน

ผลการลงมติ

- เห็นด้วย (ให้ตัดออกตามคณะกรรมการฯ)	๑๘๒	เสียง
- ไม่เห็นด้วย (ให้คงไว้ตามร่างเดิม)	-	เสียง
- งดออกเสียง	๔	เสียง
- ไม่ลงคะแนนเสียง	-	เสียง

C. ๖๖๖

มาตรา ๕๗/๑ คณะกรรมการเพิ่มขึ้นใหม่

๒.๔๑ ที่ประชุมให้เพิ่มมาตรา ๕๗/๑ ตามคณะกรรมการฯ หรือให้คงไว้ตามร่างเดิม

ก. สมาชิกฯ แสดงตนเพื่อตรวจสอบองค์ประชุม จำนวน ๑๘๕ คน

ข. สมาชิกฯ แสดงตนเพื่อลงมติ จำนวน ๑๘๘ คน

ผลการลงมติ

- เห็นด้วย (ให้เพิ่มตามคณะกรรมการฯ)	๑๘๒	เสียง
- ไม่เห็นด้วย (ให้คงไว้ตามร่างเดิม)	๑	เสียง
- งดออกเสียง	๕	เสียง
- ไม่ลงคะแนนเสียง	-	เสียง

มาตรา ๖๒ มีการแก้ไข

๒.๔๒ ที่ประชุมให้แก้ไขเพิ่มเติมตามคณะกรรมการฯ หรือให้คงไว้ตามร่างเดิม

ก. สมาชิกฯ แสดงตนเพื่อตรวจสอบองค์ประชุม จำนวน ๑๘๕ คน

ข. สมาชิกฯ แสดงตนเพื่อลงมติ จำนวน ๑๘๗ คน

ผลการลงมติ

- เห็นด้วย (ให้แก้ไขเพิ่มเติมตามคณะกรรมการฯ)	๑๘๒	เสียง
- ไม่เห็นด้วย (ให้คงไว้ตามร่างเดิม)	๑	เสียง
- งดออกเสียง	๔	เสียง
- ไม่ลงคะแนนเสียง	-	เสียง

มาตรา ๖๓ มีการแก้ไข

๒.๔๓ ที่ประชุมให้แก้ไขเพิ่มเติมตามคณะกรรมการฯ หรือให้คงไว้ตามร่างเดิม

ก. สมาชิกฯ แสดงตนเพื่อตรวจสอบองค์ประชุม จำนวน ๑๘๕ คน

ข. สมาชิกฯ แสดงตนเพื่อลงมติ จำนวน ๑๘๘ คน

ผลการลงมติ

- เห็นด้วย (ให้แก้ไขเพิ่มเติมตามคณะกรรมการฯ)	๑๘๒	เสียง
- ไม่เห็นด้วย (ให้คงไว้ตามร่างเดิม)	-	เสียง
- งดออกเสียง	๖	เสียง
- ไม่ลงคะแนนเสียง	-	เสียง

มาตรา ๖๗ มีการแก้ไข

๒.๔๔ ที่ประชุมให้แก้ไขเพิ่มเติมตามคณะกรรมการฯ หรือให้คงไว้ตามร่างเดิม

ก. สมาชิกฯ แสดงตนเพื่อตรวจสอบองค์ประชุม จำนวน ๑๘๕ คน

ข. สมาชิกฯ แสดงตนเพื่อลงมติ จำนวน ๑๘๘ คน

C. ๓๖

ผลการลงมติ

- เห็นด้วย (ให้แก้ไขเพิ่มเติมตามคณะกรรมการฯ)	๑๘๓	เสียง
- ไม่เห็นด้วย (ให้คงไว้ตามร่างเดิม)	-	เสียง
- งดออกเสียง	๕	เสียง
- ไม่ลงคะแนนเสียง	-	เสียง

มาตรา ๖๘

มีการแก้ไข

๒.๔๕ ที่ประชุมให้แก้ไขเพิ่มเติมตามคณะกรรมการฯ หรือให้คงไว้ตามร่างเดิม

ก. สมาชิกฯ แสดงตนเพื่อตรวจสอบองค์ประชุม	จำนวน ๑๘๕ คน
ข. สมาชิกฯ แสดงตนเพื่อลงมติ	จำนวน ๑๘๘ คน

ผลการลงมติ

- เห็นด้วย (ให้แก้ไขเพิ่มเติมตามคณะกรรมการฯ)	๑๘๓	เสียง
- ไม่เห็นด้วย (ให้คงไว้ตามร่างเดิม)	-	เสียง
- งดออกเสียง	๕	เสียง
- ไม่ลงคะแนนเสียง	-	เสียง

มาตรา ๖๙

มีการแก้ไข

๒.๔๖ ที่ประชุมให้แก้ไขเพิ่มเติมตามคณะกรรมการฯ หรือให้คงไว้ตามร่างเดิม

ก. สมาชิกฯ แสดงตนเพื่อตรวจสอบองค์ประชุม	จำนวน ๑๘๕ คน
ข. สมาชิกฯ แสดงตนเพื่อลงมติ	จำนวน ๑๘๘ คน

ผลการลงมติ

- เห็นด้วย (ให้แก้ไขเพิ่มเติมตามคณะกรรมการฯ)	๑๘๓	เสียง
- ไม่เห็นด้วย (ให้คงไว้ตามร่างเดิม)	-	เสียง
- งดออกเสียง	๕	เสียง
- ไม่ลงคะแนนเสียง	-	เสียง

มาตรา ๗๒

มีการแก้ไข

๒.๔๗ ที่ประชุมให้แก้ไขเพิ่มเติมตามคณะกรรมการฯ หรือให้คงไว้ตามร่างเดิม

ก. สมาชิกฯ แสดงตนเพื่อตรวจสอบองค์ประชุม	จำนวน ๑๘๕ คน
ข. สมาชิกฯ แสดงตนเพื่อลงมติ	จำนวน ๑๘๗ คน

ผลการลงมติ

- เห็นด้วย (ให้แก้ไขเพิ่มเติมตามคณะกรรมการฯ)	๑๘๒	เสียง
- ไม่เห็นด้วย (ให้คงไว้ตามร่างเดิม)	-	เสียง
- งดออกเสียง	๕	เสียง
- ไม่ลงคะแนนเสียง	-	เสียง

C. ๓๓๕

๒.๔๘ การตรวจสอบองค์ประชุม (เพื่อลงมติ มาตรา ๗๗)

มีสมาชิกฯ แสดงตน จำนวน ๑๘๓ คน

มาตรา ๗๗

มีการแก้ไข

๒.๔๙ ที่ประชุมให้แก้ไขเพิ่มเติมตามคณะกรรมการฯ หรือให้คงไว้ตามร่างเดิม

ก. สมาชิกฯ แสดงตนเพื่อตรวจสอบองค์ประชุม จำนวน ๑๘๓ คน

ข. สมาชิกฯ แสดงตนเพื่อลงมติ จำนวน ๑๘๐ คน

ผลการลงมติ

- เห็นด้วย (ให้แก้ไขเพิ่มเติมตามคณะกรรมการฯ)	๑๗๐	เสียง
- ไม่เห็นด้วย (ให้คงไว้ตามร่างเดิม)	๕	เสียง
- งดออกเสียง	๕	เสียง
- ไม่ลงคะแนนเสียง	-	เสียง

๒.๕๐ การตรวจสอบองค์ประชุม (เพื่อลงมติ มาตรา ๗๘ มาตรา ๗๙ มาตรา ๘๒ มาตรา ๘๖ มาตรา ๘๘ มาตรา ๘๙ มาตรา ๙๒ มาตรา ๙๔ มาตรา ๙๗ มาตรา ๙๙ และมาตรา ๑๐๐)

มีสมาชิกฯ แสดงตน จำนวน ๑๘๐ คน

มาตรา ๗๘

มีการแก้ไข

มีผู้สงวนความเห็น

๒.๕๑ ที่ประชุมให้แก้ไขเพิ่มเติม หรือให้คงไว้ตามร่างเดิม

ก. สมาชิกฯ แสดงตนเพื่อตรวจสอบองค์ประชุม จำนวน ๑๘๐ คน

ข. สมาชิกฯ แสดงตนเพื่อลงมติ จำนวน ๑๘๑ คน

ผลการลงมติ

- เห็นด้วย (ให้แก้ไขเพิ่มเติม)	๑๖๙	เสียง
- ไม่เห็นด้วย (ให้คงไว้ตามร่างเดิม)	๘	เสียง
- งดออกเสียง	๓	เสียง
- ไม่ลงคะแนนเสียง	๑	เสียง

๒.๕๒ ที่ประชุมให้แก้ไขเพิ่มเติมตามคณะกรรมการฯ หรือให้แก้ไขเพิ่มเติมตามผู้สงวนความเห็น

ก. สมาชิกฯ แสดงตนเพื่อตรวจสอบองค์ประชุม จำนวน ๑๘๐ คน

ข. สมาชิกฯ แสดงตนเพื่อลงมติ จำนวน ๑๘๒ คน

C. ๖๖๕

ผลการลงมติ

- เห็นด้วย (ให้แก้ไขเพิ่มเติมตามคณะกรรมการฯ)	๑๕๖	เสียง
- ไม่เห็นด้วย (ให้แก้ไขเพิ่มเติมตามผู้สงวนความเห็น)	๑๗	เสียง
- งดออกเสียง	๙	เสียง
- ไม่ลงคะแนนเสียง	-	เสียง

มาตรา ๗๙

มีการแก้ไข

๒.๕๓ ที่ประชุมให้แก้ไขเพิ่มเติมตามคณะกรรมการฯ หรือให้คงไว้ตามร่างเดิม

ก. สมาชิกฯ แสดงตนเพื่อตรวจสอบองค์ประชุม	จำนวน ๑๘๐ คน
ข. สมาชิกฯ แสดงตนเพื่อลงมติ	จำนวน ๑๘๒ คน

ผลการลงมติ

- เห็นด้วย (ให้แก้ไขเพิ่มเติมตามคณะกรรมการฯ)	๑๗๕	เสียง
- ไม่เห็นด้วย (ให้คงไว้ตามร่างเดิม)	๔	เสียง
- งดออกเสียง	๓	เสียง
- ไม่ลงคะแนนเสียง	-	เสียง

มาตรา ๘๒

มีการแก้ไข

๒.๕๔ ที่ประชุมให้แก้ไขเพิ่มเติมตามคณะกรรมการฯ หรือให้คงไว้ตามร่างเดิม

ก. สมาชิกฯ แสดงตนเพื่อตรวจสอบองค์ประชุม	จำนวน ๑๘๐ คน
ข. สมาชิกฯ แสดงตนเพื่อลงมติ	จำนวน ๑๘๒ คน

ผลการลงมติ

- เห็นด้วย (ให้แก้ไขเพิ่มเติมตามคณะกรรมการฯ)	๑๗๔	เสียง
- ไม่เห็นด้วย (ให้คงไว้ตามร่างเดิม)	๓	เสียง
- งดออกเสียง	๓	เสียง
- ไม่ลงคะแนนเสียง	๒	เสียง

มาตรา ๘๖

มีการแก้ไข

๒.๕๕ ที่ประชุมให้แก้ไขเพิ่มเติมตามคณะกรรมการฯ หรือให้คงไว้ตามร่างเดิม

ก. สมาชิกฯ แสดงตนเพื่อตรวจสอบองค์ประชุม	จำนวน ๑๘๐ คน
ข. สมาชิกฯ แสดงตนเพื่อลงมติ	จำนวน ๑๘๑ คน

ผลการลงมติ

- เห็นด้วย (ให้แก้ไขเพิ่มเติมตามคณะกรรมการฯ)	๑๗๕	เสียง
- ไม่เห็นด้วย (ให้คงไว้ตามร่างเดิม)	๓	เสียง
- งดออกเสียง	๒	เสียง
- ไม่ลงคะแนนเสียง	๑	เสียง

C. ๓๓๕

มาตรา ๘๘

มีการแก้ไข

๒.๕๖ ที่ประชุมให้แก้ไขเพิ่มเติมตามคณะกรรมการฯ หรือให้คงไว้ตามร่างเดิม

- ก. สมาชิกฯ แสดงตนเพื่อตรวจสอบองค์ประชุม จำนวน ๑๘๐ คน
ข. สมาชิกฯ แสดงตนเพื่อลงมติ จำนวน ๑๘๑ คน

ผลการลงมติ

- เห็นด้วย (ให้แก้ไขเพิ่มเติมตามคณะกรรมการฯ) ๑๗๖ เสียง
- ไม่เห็นด้วย (ให้คงไว้ตามร่างเดิม) ๑ เสียง
- งดออกเสียง ๓ เสียง
- ไม่ลงคะแนนเสียง ๑ เสียง

มาตรา ๘๙

มีการแก้ไข

๒.๕๗ ที่ประชุมให้แก้ไขเพิ่มเติมตามคณะกรรมการฯ หรือให้คงไว้ตามร่างเดิม

- ก. สมาชิกฯ แสดงตนเพื่อตรวจสอบองค์ประชุม จำนวน ๑๘๐ คน
ข. สมาชิกฯ แสดงตนเพื่อลงมติ จำนวน ๑๘๑ คน

ผลการลงมติ

- เห็นด้วย (ให้แก้ไขเพิ่มเติมตามคณะกรรมการฯ) ๑๗๗ เสียง
- ไม่เห็นด้วย (ให้คงไว้ตามร่างเดิม) ๑ เสียง
- งดออกเสียง ๓ เสียง
- ไม่ลงคะแนนเสียง - เสียง

มาตรา ๙๒

มีการแก้ไข

๒.๕๘ ที่ประชุมให้แก้ไขเพิ่มเติมตามคณะกรรมการฯ หรือให้คงไว้ตามร่างเดิม

- ก. สมาชิกฯ แสดงตนเพื่อตรวจสอบองค์ประชุม จำนวน ๑๘๐ คน
ข. สมาชิกฯ แสดงตนเพื่อลงมติ จำนวน ๑๘๒ คน

ผลการลงมติ

- เห็นด้วย (ให้แก้ไขเพิ่มเติมตามคณะกรรมการฯ) ๑๗๙ เสียง
- ไม่เห็นด้วย (ให้คงไว้ตามร่างเดิม) - เสียง
- งดออกเสียง ๓ เสียง
- ไม่ลงคะแนนเสียง - เสียง

มาตรา ๙๔

มีการแก้ไข

๒.๕๙ ที่ประชุมให้แก้ไขเพิ่มเติมตามคณะกรรมการฯ หรือให้คงไว้ตามร่างเดิม

- ก. สมาชิกฯ แสดงตนเพื่อตรวจสอบองค์ประชุม จำนวน ๑๘๐ คน
ข. สมาชิกฯ แสดงตนเพื่อลงมติ จำนวน ๑๘๔ คน

C. ๖๓๕

ผลการลงมติ

- เห็นด้วย (ให้แก้ไขเพิ่มเติมตามคณะกรรมการฯ)	๑๗๙	เสียง
- ไม่เห็นด้วย (ให้คงไว้ตามร่างเดิม)	๑	เสียง
- งดออกเสียง	๓	เสียง
- ไม่ลงคะแนนเสียง	๑	เสียง

มาตรา ๙๗

มีการแก้ไข

๒.๖๐ ที่ประชุมให้แก้ไขเพิ่มเติมตามคณะกรรมการฯ หรือให้คงไว้ตามร่างเดิม

ก. สมาชิกฯ แสดงตนเพื่อตรวจสอบองค์ประชุม จำนวน ๑๘๐ คน

ข. สมาชิกฯ แสดงตนเพื่อลงมติ จำนวน ๑๘๔ คน

ผลการลงมติ

- เห็นด้วย (ให้แก้ไขเพิ่มเติมตามคณะกรรมการฯ)	๑๘๑	เสียง
- ไม่เห็นด้วย (ให้คงไว้ตามร่างเดิม)	-	เสียง
- งดออกเสียง	๓	เสียง
- ไม่ลงคะแนนเสียง	-	เสียง

มาตรา ๙๘

มีการแก้ไข

๒.๖๑ ที่ประชุมให้แก้ไขเพิ่มเติมตามคณะกรรมการฯ หรือให้คงไว้ตามร่างเดิม

ก. สมาชิกฯ แสดงตนเพื่อตรวจสอบองค์ประชุม จำนวน ๑๘๐ คน

ข. สมาชิกฯ แสดงตนเพื่อลงมติ จำนวน ๑๘๕ คน

ผลการลงมติ

- เห็นด้วย (ให้แก้ไขเพิ่มเติมตามคณะกรรมการฯ)	๑๗๔	เสียง
- ไม่เห็นด้วย (ให้คงไว้ตามร่างเดิม)	๘	เสียง
- งดออกเสียง	๓	เสียง
- ไม่ลงคะแนนเสียง	-	เสียง

มาตรา ๑๐๐

มีการแก้ไข

๒.๖๒ ที่ประชุมให้แก้ไขเพิ่มเติมตามคณะกรรมการฯ หรือให้คงไว้ตามร่างเดิม

ก. สมาชิกฯ แสดงตนเพื่อตรวจสอบองค์ประชุม จำนวน ๑๘๐ คน

ข. สมาชิกฯ แสดงตนเพื่อลงมติ จำนวน ๑๘๖ คน

ผลการลงมติ

- เห็นด้วย (ให้แก้ไขเพิ่มเติมตามคณะกรรมการฯ)	๑๘๓	เสียง
- ไม่เห็นด้วย (ให้คงไว้ตามร่างเดิม)	-	เสียง
- งดออกเสียง	๓	เสียง
- ไม่ลงคะแนนเสียง	-	เสียง

C. ๓๓

๒.๖๓ การตรวจสอบองค์ประชุม (เพื่อลงมติ มาตรา ๑๐๑ มาตรา ๑๐๕ มาตรา ๑๐๖ มาตรา ๑๑๒ มาตรา ๑๑๕ และมาตรา ๑๑๘)

มีสมาชิกฯ แสดงตน จำนวน ๑๘๕ คน

มาตรา ๑๐๑

มีการแก้ไข

๒.๖๔ ที่ประชุมให้แก้ไขเพิ่มเติมตามคณะกรรมการฯ หรือให้คงไว้ตามร่างเดิม

ก. สมาชิกฯ แสดงตนเพื่อตรวจสอบองค์ประชุม จำนวน ๑๘๕ คน

ข. สมาชิกฯ แสดงตนเพื่อลงมติ จำนวน ๑๘๖ คน

ผลการลงมติ

- เห็นด้วย (ให้แก้ไขเพิ่มเติมตามคณะกรรมการฯ)	๑๘๑	เสียง
- ไม่เห็นด้วย (ให้คงไว้ตามร่างเดิม)	๑	เสียง
-งดออกเสียง	๔	เสียง
- ไม่ลงคะแนนเสียง	-	เสียง

มาตรา ๑๐๕

มีการแก้ไข

๒.๖๕ ที่ประชุมให้แก้ไขเพิ่มเติมตามคณะกรรมการฯ หรือให้คงไว้ตามร่างเดิม

ก. สมาชิกฯ แสดงตนเพื่อตรวจสอบองค์ประชุม จำนวน ๑๘๕ คน

ข. สมาชิกฯ แสดงตนเพื่อลงมติ จำนวน ๑๘๘ คน

ผลการลงมติ

- เห็นด้วย (ให้แก้ไขเพิ่มเติมตามคณะกรรมการฯ)	๑๘๕	เสียง
- ไม่เห็นด้วย (ให้คงไว้ตามร่างเดิม)	-	เสียง
-งดออกเสียง	๓	เสียง
- ไม่ลงคะแนนเสียง	-	เสียง

มาตรา ๑๐๖

มีการแก้ไข

๒.๖๖ ที่ประชุมให้แก้ไขเพิ่มเติมตามคณะกรรมการฯ หรือให้คงไว้ตามร่างเดิม

ก. สมาชิกฯ แสดงตนเพื่อตรวจสอบองค์ประชุม จำนวน ๑๘๕ คน

ข. สมาชิกฯ แสดงตนเพื่อลงมติ จำนวน ๑๘๘ คน

ผลการลงมติ

- เห็นด้วย (ให้แก้ไขเพิ่มเติมตามคณะกรรมการฯ)	๑๘๕	เสียง
- ไม่เห็นด้วย (ให้คงไว้ตามร่างเดิม)	-	เสียง
-งดออกเสียง	๓	เสียง
- ไม่ลงคะแนนเสียง	-	เสียง

C. ๓๓๕

มาตรา ๑๑๒

มีการแก้ไข

๒.๖๗ ที่ประชุมให้แก้ไขเพิ่มเติมตามคณะกรรมการฯ หรือให้คงไว้ตามร่างเดิม

ก. สมาชิกฯ แสดงตนเพื่อตรวจสอบองค์ประชุม จำนวน ๑๘๕ คน

ข. สมาชิกฯ แสดงตนเพื่อลงมติ จำนวน ๑๘๙ คน

ผลการลงมติ

- เห็นด้วย (ให้แก้ไขเพิ่มเติมตามคณะกรรมการฯ) ๑๘๕ เสียง
- ไม่เห็นด้วย (ให้คงไว้ตามร่างเดิม) - เสียง
- งดออกเสียง ๔ เสียง
- ไม่ลงคะแนนเสียง - เสียง

มาตรา ๑๑๕

มีการแก้ไข

๒.๖๘ ที่ประชุมให้แก้ไขเพิ่มเติมตามคณะกรรมการฯ หรือให้คงไว้ตามร่างเดิม

ก. สมาชิกฯ แสดงตนเพื่อตรวจสอบองค์ประชุม จำนวน ๑๘๕ คน

ข. สมาชิกฯ แสดงตนเพื่อลงมติ จำนวน ๑๘๙ คน

ผลการลงมติ

- เห็นด้วย (ให้แก้ไขเพิ่มเติมตามคณะกรรมการฯ) ๑๘๕ เสียง
- ไม่เห็นด้วย (ให้คงไว้ตามร่างเดิม) - เสียง
- งดออกเสียง ๔ เสียง
- ไม่ลงคะแนนเสียง - เสียง

มาตรา ๑๑๘

มีการแก้ไข

๒.๖๙ ที่ประชุมให้แก้ไขเพิ่มเติมตามคณะกรรมการฯ หรือให้คงไว้ตามร่างเดิม

ก. สมาชิกฯ แสดงตนเพื่อตรวจสอบองค์ประชุม จำนวน ๑๘๕ คน

ข. สมาชิกฯ แสดงตนเพื่อลงมติ จำนวน ๑๘๘ คน

ผลการลงมติ

- เห็นด้วย (ให้แก้ไขเพิ่มเติมตามคณะกรรมการฯ) ๑๘๔ เสียง
- ไม่เห็นด้วย (ให้คงไว้ตามร่างเดิม) - เสียง
- งดออกเสียง ๓ เสียง
- ไม่ลงคะแนนเสียง ๑ เสียง

๒.๗๐ การตรวจสอบองค์ประชุม (เพื่อลงมติ มาตรา ๑๓๒ และมาตรา ๑๓๕ -

มาตรา ๑๔๐)

มีสมาชิกฯ แสดงตน จำนวน ๑๘๕ คน

C. ๓๓

มาตรา ๑๓๒

มีการแก้ไข

๒.๗๑ ที่ประชุมให้แก้ไขเพิ่มเติมตามคณะกรรมการฯ หรือให้คงไว้ตามร่างเดิม

ก. สมาชิกฯ แสดงตนเพื่อตรวจสอบองค์ประชุม จำนวน ๑๘๕ คน

ข. สมาชิกฯ แสดงตนเพื่อลงมติ จำนวน ๑๘๕ คน

ผลการลงมติ

- เห็นด้วย (ให้แก้ไขเพิ่มเติมตามคณะกรรมการฯ)	๑๗๗	เสียง
- ไม่เห็นด้วย (ให้คงไว้ตามร่างเดิม)	๕	เสียง
- งดออกเสียง	๓	เสียง
- ไม่ลงคะแนนเสียง	-	เสียง

มาตรา ๑๓๕

มีการแก้ไข

มีผู้สงวนความเห็น

๒.๗๒ ที่ประชุมให้แก้ไขเพิ่มเติมตามคณะกรรมการฯ หรือให้คงไว้ตามร่างเดิม

ก. สมาชิกฯ แสดงตนเพื่อตรวจสอบองค์ประชุม จำนวน ๑๘๕ คน

ข. สมาชิกฯ แสดงตนเพื่อลงมติ จำนวน ๑๘๔ คน

ผลการลงมติ

- เห็นด้วย (ให้แก้ไขเพิ่มเติมตามคณะกรรมการฯ)	๑๗๖	เสียง
- ไม่เห็นด้วย (ให้คงไว้ตามร่างเดิม)	๕	เสียง
- งดออกเสียง	๓	เสียง
- ไม่ลงคะแนนเสียง	-	เสียง

มาตรา ๑๓๕/๑

คณะกรรมการเพิ่มขึ้นใหม่

๒.๗๓ ที่ประชุมให้เพิ่มมาตรา ๑๓๕/๑ ตามคณะกรรมการฯ หรือให้คงไว้ตามร่างเดิม

ก. สมาชิกฯ แสดงตนเพื่อตรวจสอบองค์ประชุม จำนวน ๑๘๕ คน

ข. สมาชิกฯ แสดงตนเพื่อลงมติ จำนวน ๑๘๖ คน

ผลการลงมติ

- เห็นด้วย (ให้เพิ่มตามคณะกรรมการฯ)	๑๗๕	เสียง
- ไม่เห็นด้วย (ให้คงไว้ตามร่างเดิม)	๗	เสียง
- งดออกเสียง	๔	เสียง
- ไม่ลงคะแนนเสียง	-	เสียง

มาตรา ๑๓๖

มีการแก้ไข

๒.๗๔ ที่ประชุมให้แก้ไขเพิ่มเติมตามคณะกรรมการฯ หรือให้คงไว้ตามร่างเดิม

ก. สมาชิกฯ แสดงตนเพื่อตรวจสอบองค์ประชุม จำนวน ๑๘๕ คน

ข. สมาชิกฯ แสดงตนเพื่อลงมติ จำนวน ๑๘๖ คน

C. ๓๓

ผลการลงมติ

- เห็นด้วย (ให้แก้ไขเพิ่มเติมตามคณะกรรมการฯ)	๑๗๘	เสียง
- ไม่เห็นด้วย (ให้คงไว้ตามร่างเดิม)	๕	เสียง
- งดออกเสียง	๓	เสียง
- ไม่ลงคะแนนเสียง	-	เสียง

มาตรา ๑๓๗

มีการแก้ไข

๒.๗๕ ที่ประชุมให้แก้ไขเพิ่มเติมตามคณะกรรมการฯ หรือให้คงไว้ตามร่างเดิม

ก. สมาชิกฯ แสดงตนเพื่อตรวจสอบองค์ประชุม จำนวน ๑๘๕ คน

ข. สมาชิกฯ แสดงตนเพื่อลงมติ จำนวน ๑๘๖ คน

ผลการลงมติ

- เห็นด้วย (ให้แก้ไขเพิ่มเติมตามคณะกรรมการฯ)	๑๗๘	เสียง
- ไม่เห็นด้วย (ให้คงไว้ตามร่างเดิม)	๕	เสียง
- งดออกเสียง	๓	เสียง
- ไม่ลงคะแนนเสียง	-	เสียง

มาตรา ๑๓๘

มีการแก้ไข

๒.๗๖ ที่ประชุมให้แก้ไขเพิ่มเติมตามคณะกรรมการฯ หรือให้คงไว้ตามร่างเดิม

ก. สมาชิกฯ แสดงตนเพื่อตรวจสอบองค์ประชุม จำนวน ๑๘๕ คน

ข. สมาชิกฯ แสดงตนเพื่อลงมติ จำนวน ๑๘๕ คน

ผลการลงมติ

- เห็นด้วย (ให้แก้ไขเพิ่มเติมตามคณะกรรมการฯ)	๑๗๗	เสียง
- ไม่เห็นด้วย (ให้คงไว้ตามร่างเดิม)	๕	เสียง
- งดออกเสียง	๓	เสียง
- ไม่ลงคะแนนเสียง	-	เสียง

มาตรา ๑๓๙

มีการแก้ไข

๒.๗๗ ที่ประชุมให้แก้ไขเพิ่มเติมตามคณะกรรมการฯ หรือให้คงไว้ตามร่างเดิม

ก. สมาชิกฯ แสดงตนเพื่อตรวจสอบองค์ประชุม จำนวน ๑๘๕ คน

ข. สมาชิกฯ แสดงตนเพื่อลงมติ จำนวน ๑๘๖ คน

ผลการลงมติ

- เห็นด้วย (ให้แก้ไขเพิ่มเติมตามคณะกรรมการฯ)	๑๗๘	เสียง
- ไม่เห็นด้วย (ให้คงไว้ตามร่างเดิม)	๕	เสียง
- งดออกเสียง	๓	เสียง
- ไม่ลงคะแนนเสียง	-	เสียง

C. ๗๗

มาตรา ๑๔๐

มีการแก้ไข

๒.๗๘ ที่ประชุมให้แก้ไขเพิ่มเติมตามคณะกรรมการฯ หรือให้คงไว้ตามร่างเดิม

ก. สมาชิกฯ แสดงตนเพื่อตรวจสอบองค์ประชุม จำนวน ๑๘๕ คน

ข. สมาชิกฯ แสดงตนเพื่อลงมติ จำนวน ๑๘๔ คน

ผลการลงมติ

- เห็นด้วย (ให้แก้ไขเพิ่มเติมตามคณะกรรมการฯ) ๑๗๗ เสียง

- ไม่เห็นด้วย (ให้คงไว้ตามร่างเดิม) ๔ เสียง

- งดออกเสียง ๓ เสียง

- ไม่ลงคะแนนเสียง - เสียง

การลงมติในวาระที่สาม

๒.๗๙ การตรวจสอบองค์ประชุม (เพื่อลงมติ ในวาระที่สาม)

มีสมาชิกฯ แสดงตน จำนวน ๑๘๔ คน

๒.๘๐ ที่ประชุมเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย หรือไม่

ก. สมาชิกฯ แสดงตนเพื่อตรวจสอบองค์ประชุม จำนวน ๑๘๔ คน

ข. สมาชิกฯ แสดงตนเพื่อลงมติ จำนวน ๑๘๔ คน

ผลการลงมติ

- เห็นด้วย (เห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย) ๑๘๐ เสียง

- ไม่เห็นด้วย (ไม่เห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย) - เสียง

- งดออกเสียง ๓ เสียง

- ไม่ลงคะแนนเสียง ๑ เสียง

โดยมีรายละเอียดปรากฏตามบันทึกการออกเสียงลงคะแนนของสมาชิก
สภานิติบัญญัติแห่งชาติตามที่แนบ

C. ๓๓๒